

→ ex. BIB
(needs ingescreven)

Jaarverslag 2006

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

STV-Innovatie & Arbeid

Vlaamse Havencommissie

BK 00753

Jaarverslag 2006

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

STV-Innovatie & Arbeid

Vlaamse Havencommissie

Colofon

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Wetstraat 34-36
1040 Brussel
Tel.: 02/20.90.111
Fax: 02/21.77.008
E-mail: serv@serv.be
<http://www.serv.be>

Redactie

Christine Jacobs

Opmaak

Goekint Graphics

Foto's

SERV, Studio Dann, VHC-Dirk Neyts, Frans Maes p.12, IMEC p.25 en 74, VDAB p.34 en 60, St.Ursula-Instituut Lier p.44, Familiehulp Frank Toussaint p.45, BASF Antwerpen p.57, Van de velde p.68

Drukkerij

Goekint Graphics

Verantwoordelijke uitgever

Pieter Kerremans
Wetstraat 34-36
1040 Brussel

WD/2007/4665/9

DEEL 1

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

1 De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	10
1. Werking	10
2. Taken SERV	10
3. Werkgroepen	11
2 VESOC	12
1. Vergaderingen in 2006	12
3 De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen: 20-ste werkjaar	14
1. Werking	14
2. Vergaderingen in 2006	15
4 Sociaal-Economisch Rapport Vlaanderen 2007	19
1. Ruimte voor ondernemerschap	19
2. De Vlaamse watersector: analyse en uitdagingen	19
3. Jongeren en de Vlaamse arbeidsmarkt	19
4. Globalisering, internationale handel en binnenlandse-werkgelegenheid sinds 1995: een verkennende schets	19
5. Vlaanderen en logistiek, een duurzaam huwelijk?	21
6. Maken we goede wetgeving? Benchmarking van Vlaanderen	21
5 Milieu	22
1. Een sterk Europees luchtbeleid is nodig	22
2. Decreten bodemsanering en brownfield-convenanten vragen bijsturing	22
3. Delfstoffenbesluit moet goede besluitvorming en rechtsbescherming waarborgen	23
4. Plan-MER moet realistische alternatieven onderzoeken	23
5. Watertoets moet werkbaar zijn	23
6. SERV neemt Vlaamse watersector onder de loep	24
7. SERV werkt mee aan workshop milieubeleidsevaluatie	24
6 Energie en klimaat	25
1. Klimaatplan bevat tekortkomingen en dynamiek klimaatconferentie moet hersteld	25
2. Regering moet zich engageren in VREG-initiatief over optimalisatie energiemarkt	25
3. Resultaatverplichtingen netbeheerders moeten beter onderbouwd	26
4. Verhoging minimumlevering elektriciteit kan leiden tot hogere facturen	26
5. Energieprestatieregelgeving moet garanties bieden voor bouwheer en prioriteit geven aan publieke gebouwen	26
6. Andere	26
7 Economie en innovatie	28
1. Economische dossiers	28
2. Innovatie	28
8 Begroting	30
1. Evaluatierapport	30
2. Begrotingsadvies	30
3. Informatiedossier Vlaamse begroting	31
9 Bestuurlijk beleid	32
10 Regulering	33
11 Arbeid	34
1. Advies inburgering en inwerkingsbeleid	34

2. Aanbeveling nieuwe programma ESF en EFRO	34	24 Commissie Diversiteit	60
3. Advies lokale diensteneconomie	34	1. Adviezen	60
4. Adviezen herstructureringsbeleid	34	2. Aanbevelingen	60
5. Advies Europees Fonds voor de aanpassingen aan de Globalisering	35	3. Andere activiteiten	60
6. Advies interregionale mobiliteit van werkzoekenden	35	4. Samenkomst commissie Diversiteit	61
7. Advies gelijke kansen en diversiteitsplan Vlaamse overheid	35	25 Vlaamse Luchthavencommissie	62
8. Ronde tafel aangepaste tewerkstelling	35	1. Inleiding	62
9. Regie van ESF 3 Zwaartepunt 4 en Hefboomkrediet	35	2. Advies: Strategische Visie Zaventem 2025	62
10. Advies over de beroepen en titels van beroepsbekwaamheid (ervaringsbewijzen) 2006	36	3. Standpunt Strategische visie Vlaamse regionale luchthavens	63
11. Standaarden voor competentiebeoordeling	36		
12. SERV-beroepsprofielenwerking	36	DEEL 2	
13. Advies discussienota Vlaamse kwalificatiestructuur	37	STV-Innovatie & Arbeid	
12 Mobiliteit	38		
1. De weg naar het wegvignet	38	1 Inleiding	66
2. Een gemeenschappelijke verklaring over het GEN	38	2 Onderzoeksas Technologie - Organisatie - Arbeid	68
3. Het Pendelplan voor een beter woon-werkverkeer en de voorbereiding van een Pendelfonds	39	1. Organisatievernieuwing in de praktijk	68
4. Vlaanderen en logistiek, een bijdrage in het Sociaal-Economisch Rapport Vlaanderen 2007	39	2. Gespreksmatige opvolging en begeleiding van medewerkers	69
13 Regionaal beleid	40	3. Prestatiebeloning	70
1. Binnenlands bestuur	40	4. Externe Arbeidsmobiliteit	72
2. Europees structuurbeleid	40	5. ICT & Human Capital	73
14 Plattelandsontwikkeling	42	3 Onderzoeksas werkbaar werk	75
15 Ruimtelijke ordening	43	1. Werkbaarheidsmonitor voor loontrekkenden en zelfstandige ondernemers	75
1. Ruimtelijke ordening	43	2. Welzijn op het werk in de bouwsector: aanpak van werkdruk	76
2. Grondbeleid	43	3. Werkplekieren in de textielsector	78
16 Onderwijs	44	4. Opleiding in de voedingsnijverheid	80
17 Welzijn	45	4 Vormingsactiviteiten	82
18 Media	46	1. STV vormingsaanbod	82
19 Internationaal	47	2. Ondersteuning van vormingsinitiatieven	83
1. Internationale missie	47	3. Zelf aan de slag	83
2. Europese Unie	47	4. Doelgroep van vormingsinitiatieven	83
3. Internationale Arbeidsorganisatie	47	5. Vormingspakketten	84
4. Samenwerking met de Kroatische SER	48	6. Simulatiespelen	85
5. Ontvangst van buitenlandse delegaties	48	7. STV-Innovatie & Arbeid valoriseert onderzoek via ESF-projecten	86
20 Sectorconvenants	49		
21 Sectorcommissies	51	DEEL 3	
1. Sectorcommissie Goederenvervoer	51	Vlaamse Havencommissie	
2. Sectorcommissie Hout en Bouw	51		
3. Sectorcommissie Metaal- en Technologische Industrie	52	1 Vlaamse Havencommissie	90
4. Sectorcommissie Textiel en Confectie	52	1. Taakomschrijving	90
5. Sectorcommissie Welzijns- en Gezondheidszorg	52	2 Werking van de Vlaamse Havencommissie in 2006	92
6. Sectorcommissie Toerisme	52	1. Commissievergaderingen in 2006	92
22 Adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling	54	2. Dagelijks bestuur	95
1. Adviescommissie	54	3. Werkgroepen	95
2. Activiteiten in 2006	55	4. Schriftelijke procedures	96
23 Begeleidingscommissie Herplaatsingsfonds	56	3 Adviezen en aanbevelingen	97
1. Herplaatsingsfonds	56	1. Advies over de loodsdienst van het Vlaams Gewest en over de brevetten van havenloods en bootman	97
2. Activiteiten in 2006	57	2. Advies over de wijziging van het Havendecreet van 2 maart 1999 in relatie met het Gemeentedecreet	100

DEEL 4

Praktische informatie

1	Wetgeving	105
1.	Decreet op de SERV: gecoördineerde tekst	106
2.	Vlaamse Havencommissie	110
2	Samenstellingen	114
1.	Raad	114
2.	VESOC	115
3.	Sectorcommissie Goederenvervoer	116
4.	Sectorcommissie Hout en Bouw	117
5.	Sectorcommissie Metaal- en technologische industrie	118
6.	Sectorcommissie Textiel en Confectie	119
7.	Sectorcommissie Welzijns- en Gezondheidszorg	120
8.	Sectorcommissie Toerisme	121
9.	Adviescommissie voor Private Arbeidsbemiddeling in het Vlaams Gewest	122
10.	Overlegplatform Vlaamse Arbeidsbemiddelingsbureaus	123
11.	Begeleidingscommissie Herplaatsingsfonds	124
12.	Commissie Diversiteit	125
13.	Vlaamse Havencommissie	126
14.	Vlaamse Luchthavencommissie	128
3	SERV-secretariaat	130
1.	Secretariaat-generaal	130
2.	Personeels- en financiële dienst	130
3.	Studiedienst: SERV-domeinen	130
4.	SERV-commissies	131
5.	SERV-projecten	131
6.	Informaticadienst	131
7.	Communicatie	131
8.	Documentatiecentrum	131
9.	STV-medewerkers	131
10.	Ondersteunende diensten	131
4	Externe communicatie	132
1.	SERV-bericht	132
2.	STV-berichten	132
3.	Elektronische nieuwsbrieven	132
4.	Adviezen, aanbevelingen en standpunten	132
5.	STV-brochures en -informatiedossiers	132
6.	Persmededelingen en -conferenties	132
7.	Website	133
8.	Morgen beter	133
9.	Sociaal - economisch jargon	133
10.	Documentatiecentrum	133
11.	Openbaarheid van bestuur	134
12.	Klachtenbehandeling	134
5	Publicatielijst	135
1.	SERV	135
2.	STV-Innovatie & Arbeid	137
3.	Vlaamse Havencommissie	138
4.	Vlaamse Luchthavencommissie	138

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2006 van de SERV, STV-Innovatie & Arbeid en van de autonome commissies bij de SERV.

Binnen VESOC werd door de Vlaamse Regering op 14 februari 2006 het Vlaamse Meerbanenplan voorgelegd. Vooral de uitvoering van dit plan en van het Werkgelegenheidsakkoord 2005-2006 stonden het voorbije jaar op de agenda van de VESOC-werkgroep.

In het twintigste werkjaar van de SERV werd in de SERV hard gewerkt aan de voorbereiding van het Sociaal-Economisch Rapport Vlaanderen 2007. In het kader van deze werkzaamheden werd een evaluatie gemaakt van twee jaar toepassing van reguleringskwaliteit. Deze studie resulteerde in 2006 in een aanbeveling over de reguleringsimpactanalyses en de regelgevingsagenda die ruime weerklank kreeg.

Het volledige sociaal-economische rapport werd begin 2007 voorgesteld.

Het overleg tussen de SERV-partners over preventief bedrijfsbeleid leidde tot een akkoord over de aanpak ervan. Inzake innovatie resulteerde het sociaal overleg in een gemeenschappelijke visie op strategisch innovatiebeleid.

De SERV bracht in 2006 72 adviezen uit en 32 briefadviezen. De meeste adviezen betreffen de domeinen milieu, energie, klimaat, economie, innovatie en arbeid. Maar ook op andere domeinen zoals mobiliteit, begroting, regionaal beleid werd overlegd en geadviseerd.

Voor een inhoudelijke bespreking van de adviesactiviteit verwijzen we u graag naar hoofdstuk 3 van dit verslag.

De internationale werking van de SERV resulteerde in de deelname aan een Europees Phare Twinning project in Bulgarije en in deelname van de SERV aan het IAO-opleidingsproject voor de bevordering van het sociaal overleg in Oekraïne. Tevens werden alle afspraken gemaakt om in 2007 een samenwerkingsproject uit te voeren met de Kroatische SER.

De werking rond beroepscompetentieprofielen en de ervaringsbewijzen krijgt een speciale vermelding. Er werden tien standaarden voor ervaringsbewijzen ontwikkeld, zestien beroepscompetentieprofielen, acht beroepenclusters en twee beroepenstructuren. Inhoudelijk werden de gebruikte formats en werkwijze vernieuwd.

De SERV werkt ook samen met andere adviesraden. Voor 12 adviezen werd samengewerkt met de Miniraad.

Op 10 juli 2006 presenteerden de sociaal-economische raden van Vlaanderen (SERV), Brussel (ESRHG) en Wallonië (CESRW) een gemeenschappelijke verklaring over het Gewestelijk Expres Net Brussel (GEN).

Voor de Vlaamse Luchthavencommissie was 2006 het eerste werkjaar. De Luchthavencommissie gaf adviezen over de langetermijnvisie voor de luchthaven van Zaventem en bracht een standpunt uit over de strategische visie op de regionale luchthavens.

STV-Innovatie & Arbeid is uitgegroeid tot hét kenniscentrum voor de Vlaamse sociale partners voor de samenhang tussen technologische innovatie, organisatorische innovatie en nieuwe vormen van inzet van arbeid in al zijn aspecten.

De projectprogrammatie is opgebouwd rond twee onderzoeken die driejaarlijks worden herhaald.

Er is de Technologie-Organisatie-Arbeid (TOA) screening, waarin gepeild wordt naar de mate waarin nieuwe managementconcepten of nieuwe vormen van organisatie en innovatie gekend zijn en worden toegepast. De TOA-screening wordt in 2007 voor de vierde keer georganiseerd (vorige edities in 1998, 2001 en 2004). In 2006 gebeurde bijkomend onderzoek naar de toepassingen van organisatievernieuwingen in de praktijk, de gespreksmatige opvolging en begeleiding van medewerkers, prestatiebeloningssystemen en externe arbeidsmobiliteit. Ook werd gewerkt aan een meetinstrument om ICT-toepassingen in kleine en middelgrote bedrijven gedifferentieerd in kaart te brengen.

De grootschalige schriftelijke bevraging van een steekproef van 20.000 werkende Vlamingen in het kader van de Werkbaarheidsmonitor, geeft een beeld van het welzijn op het werk. Deze monitor past in die doelstelling van het Pact van Vilvoorde waarin zowel naar een hogere werkzaamheidsgraad wordt gestreefd als naar een hogere werkbaarheid. De eerste meting gebeurde in 2004, de volgende, deels aangepaste meting, is gepland voor 2007.

In 2006 werd ook een werkbaarheidsmonitor voor zelfstandige ondernemers ontwikkeld en de tweede meting voor loontrekkenden voorbereid. Beide metingen vinden plaats in 2007.

Daarnaast deed STV-Innovatie & Arbeid ook onderzoek naar werkdruk in de bouw. Het onderzoek over werkplekklaren in de textielsector leverde een registratieformulier op dat ondertussen al vaak van de SERV-website werd gedownload. Tot slot werden ook in de voedingsnijverheid de opleidingsnoden en -inspanningen in kaart gebracht.

Hoofddoel van elk project is het valoriseren van de resultaten. Ook in 2006 werd hier met succes aandacht aan besteed in 148 vormingsinitiatieven waaraan in totaal 4.672 personen deelnamen. Daarnaast werden informatiedossiers, brochures, STV-berichten en elektronische nieuwsbrieven verspreid. De vormingstools, die STV-Innovatie & Arbeid ontwikkelt, worden ook internationaal naar waarde geschat via deelname aan enkele ESF-projecten.

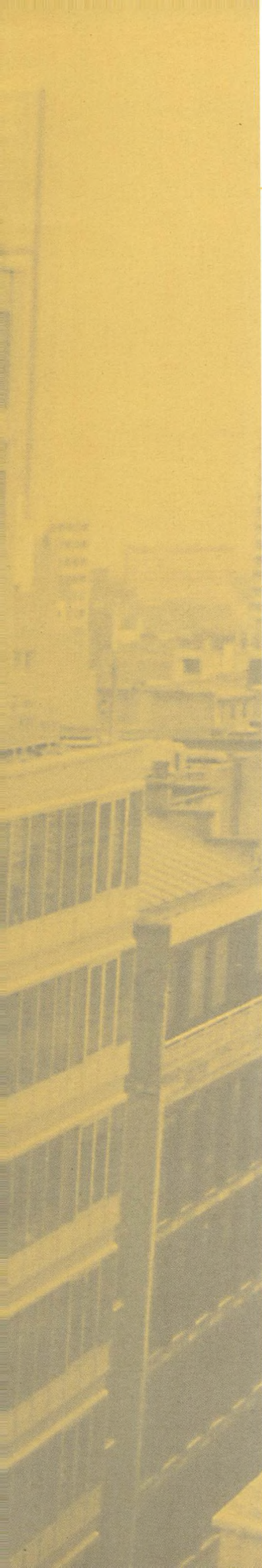
De Vlaamse Havencommissie formuleerde in 2006 twee adviezen, (over een aanpassing aan het Havendecreet en een aanpassing aan het Loodsdecreet), maar was vooral actief rond de ontwikkeling van het Europees havenbeleid, waarover nu een uitgebreide raadpleging loopt. Met de (uiteindelijk afgekeurde) Europese Havenrichtlijnen in het achterhoofd is een adequate opvolging van deze materie uiterst belangrijk. Diverse andere aanbevelingen werden in de loop van 2006 voorbereid, onder meer over de Vogel- en Habitatrichtlijnen, de ecologische infrastructuur, het maatschappelijk draagvlak, het Groenboek Maritiem Beleid en het subsidiebesluit, doch de finalisering daarvan is voor 2007. De Vlaamse Havencommissie publiceerde naar goede gewoonte een zeer uitgebreid Jaaroverzicht van de Vlaamse havens en besteedde ruim aandacht aan het informatieve luik van het VHC-onderdeel van de SERV-website.

Tot slot wil ik benadrukken dat het werk in de SERV alleen kan gebeuren dankzij de inzet van de medewerkers van de samenstellende organisaties en van het SERV-secretariaat. Ook voor 2007 ligt er immers weer heel wat werk klaar. Ik denk bijvoorbeeld aan het valoriseren van het Sociaal-Economisch Rapport Vlaanderen 2007 waarvoor het eigenlijke studiewerk al in 2006 gebeurde. Maar ook aan de begeleidingscommissie bij het Pendelfonds waar vanaf 1 maart 2007 vernieuwende projecten ter ondersteuning van het woon-werkverkeer een subsidie-aanvraag kunnen indienen en de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) die, als alles volgens plan verloopt, eveneens in 2007 van start gaat. Ik daag dan ook de SERV-medewerkers uit om in 2007 met volle inzet en proactief het sociaal overleg mee vorm te geven.

Caroline Copers

SERV-voorzitter 2007

Deel 1

*Sociaal-Economische
Raad van Vlaanderen*

1

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

1. Werking

De SERV is het overleg- en adviesorgaan van de Vlaamse sociale partners. In de raad zetelen tien vertegenwoordigers van de representatieve Vlaamse werkgeversorganisaties en tien vertegenwoordigers van de representatieve Vlaamse werknemersorganisaties. De raad is het hoogste orgaan binnen de SERV. In de adviezen en aanbevelingen streeft de raad naar consensus. De Vlaamse Regering benoemt de leden op voordracht van de sociale partners. Hun mandaat duurt vier jaar en is verlengbaar.

Het uitgebreid dagelijks bestuur van de SERV bestaat uit telkens één vertegenwoordiger van de SERV-partners (ABVV, ACLVB, ACV, Boerenbond, UNIZO, en Voka - Vlaams Economisch Verbond) én, met raadgevende stem, uit de administrateur-generaal en adjunct-administrateur-generaal van de SERV. Het voorzitterschap wisselt jaarlijks. Elk jaar levert een andere partner, volgens een toerbeurt, respectievelijk voorzitter en ondervoorzitter aan het dagelijks bestuur. De voorzitter en ondervoorzitter komen nooit tegelijk uit de werkgevers- of de werknemersgroep.

In 2006 was Philippe Muyters (Voka - Vlaams Economisch Verbond) voorzitter. Caroline Copers (Vlaams ABVV) was ondervoorzitter. De dagelijkse leiding over het secretariaat berust bij de administrateur-generaal en de adjunct-administrateur-generaal.

2. Taken SERV

Vereenvoudigd kunnen we de bevoegdheden van de SERV bundelen onder twee krachtlijnen:

- studie, aanbeveling en advies,
- overleg.

Advies

De SERV adviseert over alle belangrijke sociale en economische aangelegenheden waarvoor de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest bevoegd zijn, of waarbij ze worden betrokken. Dat doet de SERV op eigen initiatief of op verzoek van het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering of een Vlaams Minister. De Vlaamse Regering moet het advies van de SERV inwinnen over elk voorontwerp van decreet met een sociaal-economische inslag. Ook brengt de SERV elk jaar verplicht advies uit over het Vlaamse begrotingsbeleid. Daarnaast formuleert de raad aanbevelingen en standpunten over sociaal-economische thema's, maakt studies en verzorgt publicaties.

In 1995 heeft de SERV een aanpassing van het reglement van orde goedgekeurd. Het begrip sociale en economische aangelegenheden wordt strikter ingevuld. De raad bepaalt, op voorstel van het dagelijks bestuur, of een adviesvraag betrekking heeft op zijn aandachtspunten. Dit zijn onderwerpen met een duidelijk sociaal-economische inslag. Indien dit niet het geval is, deelt de SERV aan de adviesvrager onmiddellijk en gemotiveerd mee dat hij m.b.t. deze adviesvraag geen opmerkingen formuleert.

Overleg

Naast deze adviesopdracht vervult de SERV een overlegfunctie. Aan de ene kant houdt dit de voorbereiding in van het drieledige overleg met de Vlaamse Regering binnen het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC). De SERV verzorgt hiervoor het secretariaat. Aan de andere kant omvat dit het overleg tussen de sociale partners onderling.

3. Werkgroepen

Voor het onderzoek van bijzondere vraagstukken kan de SERV een beroep doen op deskundigen en permanente of tijdelijke werkgroepen oprichten. De SERV-organisaties kiezen de leden. Ook kan de raad beslissen andere deskundigen aan de werkzaamheden van de werkgroepen te laten deelnemen.

2

VESOC

Het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC), in 1983 opgericht, is het driedelige overlegorgaan tussen de Vlaamse Regering, de Vlaamse werkgevers- en de Vlaamse werknemersorganisaties. Deze drie groepen hebben onderling een protocol afgesloten dat door de huidige Vlaamse Regering werd hernieuwd op 13 oktober 2004. Indien binnen het VESOC een consensus wordt bereikt, verbindt de regering zich ertoe deze consensus uit te voeren. De sociale partners zullen hem bij hun leden verdedigen en aan de uitvoering meewerken.

Het overleg handelt over alle beleidsaangelegenheden met een sociaal-economische dimensie die ofwel behoren tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest, ofwel het akkoord, advies of de betrokkenheid van de Vlaamse Regering vereisen. Ook andere punten mogen op de agenda komen.

Het comité wordt voorgezeten door de Minister-president van de Vlaamse Regering. Het bestaat uit een vaste delegatie van de Vlaamse Regering, die wordt aangevuld met de overige leden van de Vlaamse Regering naargelang de dagorde, uit acht leden die de werkgevers vertegenwoordigen en uit acht leden die de werknemers vertegenwoordigen. Sinds 1 oktober 1990 staat de SERV in voor het secretariaat van het VESOC.

1. Vergaderingen in 2006

Het VESOC kwam in 2006 één keer samen, namelijk op 13 februari 2006. Deze samenkomst stond volledig in het teken van het Vlaamse meerbanenplan (zie kaderstuk).

Het Vlaamse meerbanenplan

Op 14 februari 2006 werd het Vlaamse meerbanenplan door VESOC goedgekeurd. Het kwam niet tot stand op de traditionele manier, via driedelig overleg, maar de Vlaamse sociale partners zetten er wel de schouders onder. Het plan schuift zes prioriteiten naar voren.

Het zorgen voor een dynamische economische ontwikkeling is een eerste prioriteit. Een goed draaiende economie is immers nodig om bijkomende werkgelegenheid te creëren. Daarom voorziet het plan een groei van de middelen voor wetenschap en innovatie en stelt het plan belangrijke investeringen in grote infrastructuren in het vooruitzicht.

Bij het investeren in bruggen naar werk via toelidingsmaatregelen staat het recht van de werkzoekende om begeleid te worden naar een job centraal. De sluitende aanpak van de VDAB en de extra ondersteunende aanpak voor enkele kansengroepen

zijn de peilers. Ook laaggeschoolde jongeren (met o.a. het alternerend leren en werken, het actieplan Jeugdwerkloosheid) en de ervaren werknemers (specifieke informatiesessies voor werkzoekende vijftigplussers en de 50+ club) komen uitgebreid aan bod.

Toeleiden is zilver, instromen is goud. Daarom krijgt **investeren in bruggen naar werk via instroommaatregelen** een voornamelijk plaats. Betrachtiging is onder meer het aanwerven van jongeren aantrekkelijker maken (snellere activering van de wachtuitkering, stijging van het aantal startbanen, uitbreiding doelgroep van de instapopleiding) en de vijftigplusser goedkoper maken (Vlaamse Tewerkstellingspremie). Daarnaast streeft men naar evenredige arbeidsdeelname en diversiteit door o.a. de projecten van de sociale partners en van de eigen organisaties van de kansengroepen structureel te erkennen.

Onder de noemer **bruggen van werk naar werk** wil het plan de opvang van door herstructurerings getroffen werknemers verder op punt stellen met het oog op een soepelere overgang naar ander werk. Hierbij is de afstemming op de federale maatregelen van het Generatiepact en het uitwerken van de regionale invulling de opdracht.

De vijfde prioriteit is het **investeren in opleidingen en loopbaanontwikkeling**. Concreet zal in samenwerking met sociale partners, een competentieagenda 2010 worden opgemaakt. Verder zet men in op het versnellen van de bestaande maatregelen voor het Erkennen van Verworven Competenties (EVC) en het strategisch en competentiegericht personeelsbeleid.

Via flankerende maatregelen besteedt het plan **aandacht aan de werkende Vlaming**. Dit zal onder meer gebeuren voor mobiliteit (opzetten van een Pendelfonds). Verder worden de capaciteit voor kinderopvang en het aantal plaatsen in de zorgcentra voor zorgbehoevende ouders uitgebreid. Tenslotte is er de intentie om voor de werkbaarheid, via een oproep ESF-zwaartepunt 6, pilootprojecten rond innovatieve arbeidsorganisatie te financieren.

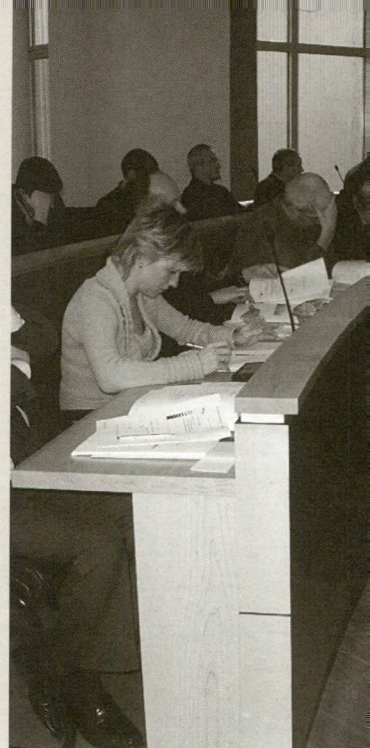
In de **VESOC-werkgroep** werd de uitvoering van het Vlaams meerbanenplan en het Werkgelegenheidsakkoord 2005-2006 opgevolgd. Andere thema's die 2006 onderwerp vormden van het overleg tussen de Vlaamse Regering, de werkgevers- en werknemersorganisatie zijn:

- Het Pact Jeugdwerkloosheid
- Het Pendelplan
- Het VESOC-actieplan diversiteit 2006
- De stage-databank
- De opvolging van het Pact van Vilvoorde
- Het Vlaams herstructureringsbeleid
- Het Lissabon-actieplan
- Het strategisch referentiekader ESF en EFRO
- Voorbereidingen competentieagenda
- Het alternerend leren, de voortrajecten en de brugprojecten
- Steunpunten beleidsgericht onderzoek
- Globalisatiefonds
- De uitbreiding sociale werkplaatsen en de arbeidszorg
- De lokale diensteneconomie
- Het plan laaggeletterdheid

3

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen: 20-ste werkjaar

1. Werking

Naar jaarlijkse gewoonte geven we een overzicht van de adviezen en aanbevelingen die de SERV in 2006 heeft uitgebracht. Er werden 72 adviezen en aanbevelingen uitgebracht en op de website gepubliceerd. Ook kregen 32 adviesvragen een antwoord per brief. Rond acht adviesvragen kon geen consensus worden bereikt en werden de standpunten van de organisaties in de raad aan de bevoegde Minister overgemaakt. Voor twaalf adviezen werkte de SERV samen met de Minaraad. De SERV presenteerde een synthesesnota over de Werkgelegenheidscreatie in België en Vlaanderen sinds 1995 met de focus op indirecte werkgelegenheid. Op 10 juli 2006 presenteerden de sociaal-economische raden van Vlaanderen (SERV), Brussel (ESRHG) en Wallonië (CESRW) een gemeenschappelijke verklaring over het gewestelijk Expres Net Brussel (GEN.) Eind november keurde de raad al het Sociaal-Economisch Rapport Vlaanderen 2007 goed.

Domeinen	Aantal adviezen
milieu	12
economie en innovatie	10
energie en klimaat	8
arbeidsmarkt	7
diversiteit	6
bestuurlijk beleid	5
media	4
buitenlands beleid	4
vervoer	3
regulering	3
onderwijs	2
begroting	2
Europees beleid	2
sociaal	1
regionaal beleid	1
plattelandsontwikkeling	1

Onterecht schrijven beleidsmakers het lange regelgevingsproces dikwijls toe aan de verplichte adviesvragen aan adviesraden. Voor decreten waarvoor de volledige procedure werd afgerond, blijkt echter dat de SERV slechts verantwoordelijk is voor gemiddeld 14% van de looptijd tussen de eerste principiële goedkeuring en de afkondiging na de parlementaire goedkeuring. Voor besluiten bedraagt de tijd die de SERV nodig heeft voor advies 28% van de procedure tot definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering. De looptijd voorafgaand aan de eerste principiële goedkeuring, met ambtelijke voorbereiding, interne overheidsadviezen, interkabinettenoverleg,... werd dan nog niet meegerekend. De oorzaak van lange doorlooptijden ligt dus elders.

Aandeel van het SERV-advies in de looptijd van een dossier, gemeten vanaf de 1e principiële goedkeuring door de VR (enkel regelgeving)

aard	2005		2006	
	Aandeel advies in looptijd tot def goedk VR	Aandeel advies in looptijd tot def goedk Parl	Aandeel advies in looptijd tot def goedk VR	Aandeel advies in looptijd tot def goedk Parl
besluiten	40%	-	25%	-
decreten	27%	12%	28%	14%
Eindtotaal	29%	12%	27%	14%

Aantal adviesvragen per minister, gemiddelde verleende adviestermijn en gemiddelde adviesduur

Adviesvrager	2005			2006		
	Aantal dossiers	Advies termijn in d (gemidd)	Advies verleend in d (gemidd)	Aantal dossiers	Advies termijn in d (gemidd)	Advies verleend in d (gemidd)
Minister Peeters	32	24	35	25	35	39
Minister Bourgeois	13	23	23	16	28	37
Minister Van Brempt	0	-	-	4	30	32
Minister Leterme	7	14	12	5	27	30
Minister Moerman	8	30	44	7	25	28
Minister Vandenbroucke	12	14	19	17	20	24
Administratie Buitenlands Beleid	19	28	25	16	30	22
Minister Keulen	4	24	23	4	21	20
Minister Vervotte	5	17	23	4	24	20
Minister Van Mechelen	8	14	20	5	20	19
Minister Anciaux	1	30	23	0	-	-
Eindtotaal	109	22	27	103	28	30

2. Vergaderingen in 2006

18 januari 2006

- Bekrachtiging briefadvies oprichting EVA 'Vlaams Agentschap voor Geestelijke Gezondheidszorg'
- Bekrachtiging advies toekenning subsidies door Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen
- Bekrachtiging briefadvies internationaal verdrag inzake plantgenetische hulpbronnen
- Bekrachtiging briefadvies te nemen maatregelen om ongeoorloofde in- & uitvoer en overdracht van eigendom van cultuurgooederen te voorkomen
- Bekrachtiging briefadvies protocol nr.2 bij Europese kaderovereenkomst inzake grensoverschrijdende samenwerking
- Bekrachtiging briefadvies instemming overeenkomst BLEU - Volksrepubliek China
- Bekrachtiging advies milieuhygiëne omzetting EU
- Bekrachtiging advies diverse bepalingen inzake leefmilieu en energie
- Bekrachtiging advies bevordering elektriciteitsopwekking in kwalitatieve warmtekrachtinstallaties
- Bekrachtiging advies SERV-Minaraad over doelgroepenbeleid industrie en landbouw
- Bekrachtiging briefadvies instemming verdrag inzake erkenning van diploma's hoger onderwijs in EU
- Bekrachtiging advies consultatie betreffende ontwerp van Europees kwalificatiekader
- Bekrachtiging advies Gelijke kansen en diversiteit - plan 2006
- Bekrachtiging briefadvies neutraliteit van wervings testen in de private en publieke sector
- Bekrachtiging advies decreetwijziging titel II van de VRT-decreten
- Bekrachtiging briefadvies samenstelling raad van bestuur VDAB

- Bekrchtiging briefadvies strategie duurzame ontwikkeling
- Bekrchtiging briefadvies oprichting EVA Agent-schap voor Geografische Informatie in Vlaanderen
- Bekrchtiging briefadvies omvorming Vlaams Infra-structuurfonds voor Persoonsgebonden Aangele-genheden
- Goedkeuring evaluatierapport begroting 2006
- Geen consensus over adviesvraag openbare dienst-verplichtingen ter bevordering van het rationeel energieverbruik
- Geen consensus over vaststelling voorwaarden en regels inzake toekenning subsidies voor projecten ter bevordering van internationaal ondernemen
- Goedkeuring advies SERV-Minaraad bodemsane-ringsdecreet
- Goedkeuring Standaarden voor de titel van beroeps-bekwaamheid autobuschauffeur, autocarchauffeur, call center operator, kapper-salonbeheerder en platwever

8 maart 2006

- Bekrchtiging advies over het rapport over macro-economische en financiële consequenties van de demografische ontwikkeling in Vlaanderen
- Bekrchtiging advies selectie beroepen en overeen-komstige titels - lijst 2006
- Bekrchtiging advies visienota De verruiming van het steunbaar innovatietraject
- Bekrchtiging technisch dossier dienstenrichtlijn
- Bekrchtiging advies SERV-Minaraad Europese the-matische strategie Lucht
- Bekrchtiging briefadvies convenant sector verhui-zingen
- Bekrchtiging advies decreet lerarenopleiding in Vlaanderen
- Bekrchtiging briefadvies overeenkomst Vlaamse Gemeenschap - Vietnam inzake adoptie
- Bekrchtiging briefadvies instemming met overeen-komst inzake investeringen tussen:
 - BLEU - Madagaskar
 - BLEU - Mauritius
 - BLEU - Peru
- Bekrchtiging briefadvies instemming protocol nr. 12 bij verdrag inzake de bescherming van de rech-ten van de mens en de fundamentele vrijheden
- Goedkeuring advies SERV-Minaraad watertoets
- Goedkeuring briefadvies milieubeleidsovereenkomst aanvaardingsplicht gebruikte oliën en vetten
- Goedkeuring briefadvies Vlaams programmerings-document plattelandsontwikkeling, grote wijziging 2006

- Goedkeuring brief m.b.t. adviesvraag decreet vrij-stelling van successierechten t.v.v. de langstlevende partner voor de nettowaarde van de gezinswoning
- Goedkeuring advies decreet oprichting Mobiliteits-raad voor Vlaanderen
- Goedkeuring Financieel rapport SERV - STV-Inno-vatie & Arbeid

12 april 2006

- Bekrchtiging SERV-Minaraad advies regels tot uitvoering oppervlaktedelfstoffendecreet
- Bekrchtiging advies Vlaams inburgeringsbeleid
- Bekrchtiging advies inwerkingsbeleid
- Bekrchtiging advies wijziging van het gemeente-decreet en het provinciedecreet
- Bekrchtiging advies wijziging decreten betreffende de radio-omroep en televisie
- Goedkeuring advies energieprestaties en binnenkli-maat gebouwen
- Goedkeuring advies voorontwerp van onderwijsde-creet XVI
- Goedkeuring advies SAR-decreet
- Goedkeuring advies Vlaams Innovatiebeleidsplan: negen krachtlijnen voor een geïntegreerde aanpak
- Goedkeuring briefadviezen internationale verdra-gen:
 - Europees Verdrag Bescherming Archeologisch Erfgoed
 - Verdrag Betreffende Toetreding Bulgarije en Roemenië Tot EU
 - Internationale Conventie Tegen Dopinggebruik in De Sport
 - Overeenkomst Inzake Zeevervoer Tussen EU En China
- Goedkeuring standaard voor de titel van beroepsbe-kwaamheid begeleider buitenschoolse kinderopvang
- Goedkeuring Jaarverslag SERV-STV-VHC
- Goedkeuring aanbeveling Loonkostensubsidies per-sonen met een arbeidshandicap

10 mei 2006

- Bekrchtiging briefadvies onderwijsgebonden sport
- Bekrchtiging advies wijziging besluit erkenning energiedeskundigen
- Bekrchtiging advies begeleiding aanpassing begro-ting '06
- Bekrchtiging aanbeveling Implementatie Europese Structuurfondsen '07-'13
- Goedkeuring advies wijziging VIS-besluit (innova-tiestimulering)
- Geen consensus adviesvraag decreet inhaalbewe-ging voor schoolinfrastructuur

- Goedkeuring advies wijziging OCMW-wet
- Geen consensus adviesvraag Vlaams toewijzingsplan CO2 emissierechten '08-'12
- Goedkeuring gemeenschappelijke brief SERV/VRWB over het innovatiebeleidsplan
- Goedkeuring gemeenschappelijke verklaring Gewestelijk expresnet
- Goedkeuring informatiedossier Vlaamse begroting 2000-2006
- Goedkeuring synthesesnota Werkgelegenheidscreatie in België en Vlaanderen sinds 1995, met focus op de indirecte werkgelegenheid

14 juni 2006

- Bekrachtiging advies uitvoering decreet Winwinlening
- Bekrachtiging briefadvies decreet IAO-verdrag nr. 156 i.v.m. gelijke kansen en gelijke behandeling van mannelijke en vrouwelijke werknemers
- Bekrachtiging advies BBB: verfijning kaderregeling strategische adviesraden
- Goedkeuring advies SERV-Minaraad decreet brown-fieldconvenanten
- Goedkeuring advies SERV-Minaraad Titel IV milieu-beleid en artikel 36ter natuurbehoud (plan MER)
- Geen consensus adviesvraag harmonisering voor-kooprecht
- Goedkeuring advies decreet corporate governance in de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid
- Goedkeuring advies lokale diensteneconomie

12 juli 2006

- Bekrachtiging advies uitvoering decreet oprichting Herplaatsingsfonds
- Bekrachtiging advies SERV-Minaraad Vlaams klimaatbeleidsplan
- Bekrachtiging advies invoering energieprestatiecertificaat voor publieke gebouwen
- Bekrachtiging advies distributienetbeheerders elektriciteit en organisatie aardgasmarkt
- Bekrachtiging advies decreet minimumveiligheidseisen voor tunnels in het trans-Europees wegennet
- Bekrachtiging advies wijziging decreet oprichting IVA Kind & Gezin
- Bekrachtiging advies bijdrage Vlaanderen aan Nationaal Strategisch Referentiekader Europese Structuurfondsen
- Bekrachtiging advies kaderdecreet inzake ontwikkelingssamenwerking
- Geen consensus adviesvraag decreet statuut reisbureaus
- Geen consensus adviesvraag ontwerpdecreet handhaving

- Goedkeuring begrotingsadvies
- Kennisname gemeenschappelijke verklaring Gewestelijk Expresnet GEN
- Goedkeuring standaarden voor titel van beroepsbekwaamheid verhuizer-drager en verhuizer-inpakker

13 september 2006

- Goedkeuring advies besluit inzake de openbare dienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik
- Goedkeuring advies:
 - Wijzigingsdecreet minimumlevering elektriciteit, gas en water
 - Besluit sociale openbare dienstverplichtingen
- Goedkeuring brief Vlaamse energiemarkt
- Goedkeuring briefadvies wijzigingsbesluit algemene en sectorale bepalingen milieuhygiëne
- Goedkeuring advies voorontwerp decreet samenwerkingsakkoord bodemsanering tankstations
- Goedkeuring advies wijzigingsbesluit bodemsanering
- Goedkeuring briefadvies sectoraal uitvoeringsplan milieuverantwoord materiaalgebruik en afvalbeheer
- Goedkeuring advies ontwerpdecreet oprichting SAR Landbouw en Visserij
- Goedkeuring advies ontwerpdecreet oprichting SAR Internationaal Vlaanderen
- Goedkeuring advies ontwerpdecreet evenwichtige participatie mannen en vrouwen in advies- en bestuursorganen
- Goedkeuring advies wijzigingsdecreet titel III en IV van de decreten radio-omroep en televisie
- Goedkeuring advies voorontwerp uitvoeringsbesluit oprichting pendelfonds

22 november 2006

- Bekrachtiging advies programma voor plattelandsontwikkeling 2007-2013
- Bekrachtiging advies SERV-Minaraad ontwerpdecreet hergebruik overheidsinformatie
- Bekrachtiging advies Strategische visie Zaventem 2025
- Kennisname brief adviesvraag wijzigingsbesluit verhandelbare emissierechten
- Bekrachtiging briefadvies wijziging kaderdecreet BBB inzake toezicht EVA's
- Bekrachtiging advies Verdrag van de VN tegen corruptie
- Bekrachtiging advies UNESCO-verdrag bescherming en bevordering van cultuuruitingen
- Kennisname briefadvies begeleiding van de begroting 2007(programmadecreet)
- Bekrachtiging briefadvies instemming overeenkomst BLEU - Botswana

- Bekrchtiging briefadvies instemming overeenkomst BLEU-Mozambique
- Kennisname brief geen consensus ecologiesteun
- Bekrchtiging briefadvies SERV-Minaraad ruimtelijke veiligheidsrapportage
- Bekrchtiging briefadvies SERV-Minaraad actieplan fijn stof
- Bekrchtiging advies Europees Technologie Instituut
- Goedkeuring advies Europees Globalisatiefonds
- Goedkeuring advies Verdrag van de Raad van Europa tegen mensenhandel
- Goedkeuring advies Gelijke kansen en diversiteit - plan 2007
- Goedkeuring advies Regelgevingsagenda
- Goedkeuring aanbeveling Reguleringssimpactanalyse (RIA)
- Goedkeuring advies Europees beleid m.b.t. intellectuele eigendommen
- Goedkeuring Sociaal-Economisch Rapport Vlaanderen 2007
- Goedkeuring standaarden voor titel van beroepsbekwaamheid bestuurder mobiele kraan en stikster
- Goedkeuring hersamenstelling sectorcommissie Welzijns- en Gezondheidszorg
- Goedkeuring jaarverslag internationale werking

4

Sociaal-Economisch Rapport Vlaanderen 2007

De Vlaamse sociale partners liggen mee aan de basis van een maatschappelijk gedragen algemene langetermijnvisie voor Vlaanderen. Het Pact van Vilvoorde afgesloten in 2001 en herijkt in 2005 vormt hiervan de concretisering.

De sociaal-economische positionering van Vlaanderen biedt een nuttig instrument bij de concrete stappen in uitvoering van de uitgezette beleidsvisie op middel-lange en lange termijn. Immers, in een eerste fase houdt de confrontatie met de prestaties van andere landen en regio's ons alert. Bovendien kan Vlaanderen uit de achterliggende beleidsontwikkelingen in andere landen en regio's leerzame en nuttige lessen trekken.

In 2006 deed het SERV-secretariaat het voorbereiden-de werk voor het Sociaal-Economisch Rapport Vlaanderen 2007 dat in februari 2007 wordt gepubliceerd. De inhoud van het rapport werd goedgekeurd op de raadzitting van 22 november 2006.

Het *Sociaal-Economisch Rapport Vlaanderen 2007* bestaat uit twee delen.

In het *eerste deel* van het Sociaal-Economisch Rapport Vlaanderen 2007 wordt op elf domeinen, die rechtstreeks of onrechtstreeks sociaal-economisch relevant zijn, een positionering van Vlaanderen/België tegenover negen landen voorgesteld. Waar mogelijk wordt Vlaanderen gepositioneerd ten aanzien van een selectie van sociaal-economische topregio's.

Het *tweede deel* van het Sociaal-Economisch Rapport Vlaanderen 2007 gaat in op zes thema's die de Vlaamse sociale partners nader duiden en onderbouwen.

1. Ruimte voor ondernemerschap

In het Sociaal-Economisch Rapport Vlaanderen 2003 werd ingegaan op een aantal aspecten van het gebruik van de ruimte in Vlaanderen, met aandacht voor de ruimte die wordt ingezet voor economie. Nu wordt ingegaan op een aantal belangrijke ruimtelijk-economische tendensen die invloed hebben op de ruimtevraag, op de mechanismen die leiden tot beschikbare economische ruimte en de resultaten daarvan op het terrein.

In een eerste deel wordt stilgestaan bij een aantal ruimtelijk-economische kenmerken en tendensen in Vlaanderen. De bedoeling is om hieruit vooral een aantal conclusies te kunnen trekken over de tendensen op zich en over het geografische schaalniveau dat aangewezen is om de beschikbare economische ruimte af te stellen op de vastgestelde ontwikkelingen.

In een tweede deel wordt ingegaan op het juridisch en het planologisch kader op Vlaams en provinciaal niveau. Ook de taakstellingen met betrekking tot het voorzien van economische ruimte worden belicht.

In een derde deel worden de resultaten op het terrein bekeken. Hiervoor wordt nagegaan hoeveel economische ruimte werd gepland en hoe de beschikbaarheid van economische ruimte is geëvolueerd.

In een vierde deel wordt ingegaan op de in de drie beleidsdocumenten - het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en de beleidsnota's economie en ruimtelijke ordening - aangekondigde IJzeren voorraad. Dit is een buffer van bedrijventerreinen die toelaat dat de

economie zonder al te grote fricties kan functioneren. Elementen voor een goed functionerend IJzeren voorraadsysteem worden aangegeven.

2. De Vlaamse watersector: analyse en uitdagingen

De Vlaamse watersector werd in 2005 grondig gereorganiseerd. In deze bijdrage wordt een analyse gemaakt van deze reorganisatie en worden de gevolgen ervan geschetst. De analyse beperkt zich tot de drinkwaterbedrijven en de publieke afvalwaterzuivering.

Vooreerst wordt de organisatiestructuur van de sector toegelicht. Hierbij wordt een overzicht gegeven van de nieuwe samenwerkingsverbanden die ontstaan zijn voor het beheer van rioleringen. Verder wordt aan de hand van drie indicatoren met name omzet, toegevoegde waarde en werkgelegenheid een sociaal-economisch profiel geschetst van de sector. Een volgend deel zoomt in op de waterkosten en waterprijzen. De drie componenten van de waterprijs worden uitvoerig toegelicht. De eerste component is de drinkwaterprijs, waarvan de belangrijkste bepalende factoren worden weergegeven. Er wordt ook een vergelijking gemaakt van de drinkwatertarieven die de verschillende drinkwatermaatschappijen toepassen en dit zowel voor huishoudelijke verbruikers als voor grootverbruikers. De tweede component is de bijdrage voor de zuivering van het afvalwater die de vroegere afvalwaterheffing vervangt. Hierbij wordt het verschil tussen kleinverbruikers en grootverbruikers toegelicht. De derde component is de rioleringsbijdrage die de gemeenten kunnen laten innen door de drinkwatermaatschappijen via de integrale waterfactuur. Op dit vlak wordt een stand van zaken gegeven van de huidige tarieven en modaliteiten. Er wordt ook een globale vergelijking gemaakt met de bestaande riooltaksen.

De ontwikkelingen van de Vlaamse watersector zijn moeilijk los te zien van een aantal internationale trends. In een laatste deel worden deze trends toegelicht en wordt aangegeven in hoeverre ze zich ook voordoen in Vlaanderen.

3. Jongeren en de Vlaamse arbeidsmarkt

Het eerste deel van de bijdrage vangt aan met een schets van de positie van de jongeren op de Vlaamse arbeidsmarkt. Die zoomt eerst in op de werkende jongeren met een beschrijving van het aantal werkenden, de werkzaamheidsgraad, de kenmerken van de werkende jongeren en de arbeidsoriëntatie en het arbeidsethos. Vervolgens wordt een duiding verschaft

bij het aantal jonge werklozen en de werkloosheidsgraden aangevuld met een beschrijving van de kenmerken van de Vlaamse werklozen en van de evolutie van de (jeugd)werkloosheid in de periode 2000-2005. Het situeren van Vlaanderen in Europa vormt het slot van het eerste deel.

Hierna focust de bijdrage op vier arbeidsmarktvraagstukken. Een eerste handelt over de aansluiting onderwijs arbeidsmarkt. Die wordt respectievelijk bekeken voor de jongeren die ongekwalificeerd uitstromen, de jongeren met enkel een diploma ASO en de schoolverlaters van het alternerend leren. Het tweede vraagstuk heeft betrekking op de aanpak van de jeugdwerkloosheid. De inhoud en resultaten van de sluitende aanpak van de VDAB en het Vlaams actieplan Jeugdwerkloosheid staan hierbij centraal. Werkervaring vormt het onderwerp van het derde vraagstuk. Hierbij wordt dieper ingegaan op de belangrijke positie die werkervaring inneemt en op de vraag of werkervaring leidt naar tewerkstelling. Het laatste hoofdstuk neemt de arbeidsmarktpositie van de allochtone jongeren onder de loep. Op basis van een analyse naar etnische afkomst geeft dit deel een beeld van zowel de groep van werkende als de populatie van werkloze jonge allochtonen. Bij dit laatste wordt ook nagegaan wat de resultaten zijn van de trajectwerking voor de werkloze jonge allochtonen.

4. Globalisering, internationale handel en binnenlandse werkgelegenheid sinds 1995: een verkennende schets

De bijdrage duidt eerst het begrip globalisering en verduidelijkt hoe het in economische termen kan bestudeerd worden. Vervolgens worden kort de recente Belgische en West-Europese ontwikkelingen in werkgelegenheid, internationale handel en productie geschetst, met nadruk op de industrie. De bijdrage gaat vervolgens in op de Belgische export en vertaalt deze in een geschat binnenlands werkgelegenheidseffect.

Ook de Belgische import wordt in kaart gebracht waarna het theoretische werkgelegenheidseffect wordt geschat dat zou ontstaan indien alle door België geïmporteerde goederen en diensten in België zouden geproduceerd worden. De omzetting van importcijfers in werkgelegenheidstermen is methodologisch beperkt.

In de conclusies wordt ingegaan op de betekenis van deze cijfers voor de uitdagingen waar de Vlaamse en Belgische economie vandaag voor staat. In een methodologische bijlage wordt de vertaling van export- en importcijfers in werkgelegenheidstermen verduidelijkt.

5. Vlaanderen en logistiek, een duurzaam huwelijk?

In een eerste deel wordt het begrip logistiek nader toegelicht en omschreven. Het is immers niet altijd duidelijk wat onder logistiek wordt verstaan en het begrip wordt afhankelijk van de bron op diverse manieren geïnterpreteerd en afgebakend. In het verlengde daarvan worden ook aantal logistieke basisbegrippen toegelicht (zoals two party logistics, three party logistics, retour-logistiek, value added logistics, enz.).

Aansluitend wordt stil gestaan bij de positie, het belang en de impact van transport en logistiek in onze regio. Er wordt onder meer aandacht besteed aan de infrastructuur, de inplanting en het belang van distributiecentra en de sociaal-economische impact van logistiek. Daarnaast wordt ook nagegaan wat de positie is van Vlaanderen en België voor logistiek in een internationale context. Er wordt een internationale vergelijking gemaakt van een aantal parameters die van belang zijn voor de situering van transport en logistiek in het internationale (Europese) logistieke landschap.

In een volgend deel worden de belangrijkste logistieke uitdagingen voor Vlaanderen geschetst. Het gaat hierbij zowel over uitdagingen voor het beleid als voor alle spelers in de logistieke keten. Vertrekkende van eerder algemene logistieke evoluties en trends worden concretere aandachtspunten en/of knelpunten geduid (ondermeer de mobiliteitsproblematiek, de concurrentie van andere logistieke regio's, ...).

6. Maken we goede wetgeving? Benchmarking van Vlaanderen

In deze bijdrage staat de benchmarking van Vlaanderen voor wetgevingsbeleid en regelgevingskwaliteit centraal. Wetgevingsbeleid en regelgevingskwaliteit zijn immers bepalende factoren voor de competitiviteit en de sociaal-economische prestatie van landen. Voor de benchmarking werd een indicatorenset uitgewerkt dat informatie bevat op vier niveaus:

- *Inputinformatie* over de aanwezigheid van bepaalde voorzieningen of systeemcomponenten van het wetgevingsbeleid (bijv. Is er een cel of afdeling die 'betere regelgeving' stimuleert?...);
- *Outputinformatie* over het functioneren en de prestatie van die componenten (bijv. Wat is de kwaliteit van de Vlaamse reguleringssimpactanalyses?...);
- *Outcome-informatie* over de effecten van het wetgevingsbeleid op het terrein (bijv. Wordt wetgeving dikwijls gewijzigd? Wat is de logistieke kwaliteit van de regelgeving?...);
- *Impactinformatie* over de impact van het wetgevingsbeleid op de achterliggende doelstellingen (bijv. In hoeverre leidt administratieve lastenvermindering tot economische groei? Hoe beïnvloedt de kwaliteit van de regelgeving de economische prestatie van landen?).

De benchmarking geeft een duidelijke indicatie van de relatieve positie van Vlaanderen voor van het wetgevingsbeleid en de wetgevingskwaliteit in vergelijking met andere EU- en OESO-landen. Daardoor kunnen de ontwikkelingen en realisaties in Vlaanderen in perspectief worden gezet. De benchmarking is ook nuttig om prioritaire gebieden voor verdere actie te detecteren.

5

Milieu

De SERV besprak in 2006 twaalf adviesvragen voor milieu. Over negen dossiers bracht de raad een advies uit, telkens samen met de Minaraad. Over het sectoraal uitvoeringsplan bouw- en sloopafval, de milieubeleidsovereenkomst frituuroliën en frituurvetten en over een aanpassing van VLAREM voor arseen, cadmium en andere gevaarlijke stoffen in de lucht formuleerde de SERV geen advies.

1. Een sterk Europees luchtbeleid is nodig

Op 2 februari 2006 adviseerden SERV en Minaraad samen over de **Europese Thematische Strategie Lucht**, ter voorbereiding van een discussie hierover in de Europese Raad voor milieuministers. De raden pleiten er in dat advies voor om de luchtverontreiniging in de eerste plaats aan te pakken met Europese maatregelen, gezien het grensoverschrijdende karakter en de omvang van het probleem. Zij vragen een sterkere Europese aanpak met bijkomende maatregelen. Dit neemt niet weg dat in regio's met een slechte luchtkwaliteit zoals Vlaanderen, aanvullende nationale of lokale maatregelen nodig zijn. Verder vragen de raden meer aandacht voor de problematiek van fijne deeltjes (PM_{2,5}) en een zeer alerte en actieve houding van Vlaanderen bij de verdere besprekingen van de strategie en bij de verdeling van de inspanningen per lidstaat.

SERV en Minaraad formuleerden op 8 november 2006 een advies over het **saneringsplan fijn stof**. Vlaanderen moest namelijk van Europa een actieplan opmaken omwille van de overschrijdingen van de fijnstofdrempel (PM₁₀). De raden erkennen de noodzaak van een planmatige aanpak van fijn stof en vragen om het voorliggende reductieplan te integreren in het NEC-reductie-

plan. Ook vragen zij om het reductiepotentieel van de maatregelen op te nemen in het saneringsplan. Het advies van de raden becommentarieert de voorgestelde maatregelen zelf niet uitvoerig, maar schuift wel een prioriteitsbepaling naar voren en benadrukt de nood aan aanvullend lokaal beleid. Verder vragen de raden dat Vlaanderen bij Europa aankaart dat de lidstaten de EU Richtlijn Luchtkwaliteit verschillend interpreteren, waardoor er geen gelijk speelveld is. De raden herhalen ook dat Vlaanderen een alerte en actieve houding moet innemen bij de besprekingen van de Thematische Strategie voor Luchtverontreiniging.

2. Decreten bodemsanering en brownfieldconvenanten vragen bijsturing

De Minaraad en de SERV gaven in januari 2006 een advies op eigen initiatief over een bijsturing van het **Bodemsaneringsdecreet** van 22 februari 1995. De Vlaamse Regering had immers een grondige evaluatie en wijziging van dit decreet aangekondigd.

De raden focussen in dit advies op het decreet en niet op het uitvoeringsbesluit (VLAREBO), noch op het bodemsaneringsbeleid als geheel. Het advies geeft een overzicht van de belangrijkste knelpunten en mogelijke oplossingspistes. De elementen die aan bod komen in het advies zijn: de financiering, de afstemming met andere initiatieven, de inventarisatie en identificatie van verontreinigende gronden, de saneringsplicht, de systematische aanpak van de bodemsanering en de procedures, de overdracht van gronden en de administratieve beroepsprocedure.

De bijsturing van de wetgeving voor bodemsanering werd uiteindelijk geïnitieerd via een voorstel van

decreet. Tijdens een hoorzitting van de commissie Leefmilieu op 29 juni 2006 hebben SERV en Minaraad hun advies toegelicht en getoetst aan het voorstel van decreet.

Minaraad en SERV adviseerden op 14 juni 2006 over het **decreet Brownfieldconvenanten**. De raden ondersteunen in dat advies de opmaak van brownfieldconvenanten, maar menen dat er nog belangrijke verbeteringen aan het voorstel van de regering mogelijk zijn. Zo is meer aandacht nodig voor de selectie van brownfieldprojecten waarvoor de onderhandelingen over een brownfieldconvenant worden gestart. Ook moet het decreet een inspraakmogelijkheid voorzien voor belanghebbenden die geen convenantpartij zijn. De raden stellen ook voorwaarden aan de voorziene afwijkingen van procedureregels en dringen aan op nadere onderbouwing van de voorgestelde ondersteuningsmaatregelen. Tot slot vragen de raden naar een visienota brownfieldontwikkeling met andere maatregelen dan het afsluiten van brownfieldconvenanten om brownfieldontwikkeling te stimuleren. Ook moet de visienota een preventief beleid uittekenen om veroudering van bedrijventerreinen te voorkomen.

In een briefadvies van 13 september 2006 gaan SERV en Minaraad in grote lijnen akkoord met een wijzigingsbesluit van **VLAREBO** (Vlaams reglement betreffende bodemsanering) voor **sectorale bodemsaneringsorganisaties**. Hoewel de regeling voor sommige sectoren een stap voorwaarts betekent om bodemverontreiniging te beheersen en bodemsanering te stimuleren, merken de raden op dat dit niet geldt voor alle saneringsplichtigen. Zij vragen o.a. dat ook de sanering van lekkende stookolietanks wordt geregeld.

De Minaraad en de SERV gaan op 13 september 2006 in een briefadvies ook grotendeels akkoord met een wijziging van het Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de gewesten betreffende de uitvoering en financiering van de **bodemsanering van tankstations**. Het financieringsfonds, **BOFAS**, heeft namelijk voldoende inkomsten om het toepassingsgebied te verruimen wat leidt tot een snelle en efficiënte sanering van de tankstations. Niettemin hebben de raden enkele specifieke vragen of bemerkingen.

3. Delfstoffenbesluit moet goede besluitvorming en rechtsbescherming waarborgen

Minaraad en SERV brachten een gezamenlijk advies uit op 5 april 2006 over de aanpassing van het Oppervlakte-delfstoffenbesluit (**VLAREOP**). Daarin verwelkomen zij dat de Vlaamse Regering werkt aan een vereenvoudiging van de regels voor de winning van oppervlakedelfstoffen zoals klei en zand. Maar die vereenvoudiging mag niet ten koste gaan van de waarborgen voor een goede besluitvorming. Bij de opmaak van de bijzondere delfstoffenplannen moet de raadpleging van alle betrokkenen verzekerd blijven. De raden vragen concreet dat de voorontwerpen van bijzondere **oppervlakedelfstoffenplannen** niet enkel via het Belgisch Staatsblad bekend worden gemaakt; dat de procedure zich expliciet richt op het verkrijgen van verbeteringsuggesties; dat er vroeger in het opmaakproces wordt geconsulteerd en dat de verwerking van ontvangen opmerkingen beter wordt geregeld.

4. Plan-MER moet realistische alternatieven onderzoeken

Op 14 juni 2006 formuleerden SERV en Minaraad een advies over een nieuw decreet over de **plan-MER**. De plan-MER is een techniek om beleid te evalueren dat in voorbereiding is. De overheid gaat na wat de verschillende beleidsopties zijn en vergelijkt alternatieven op hun gevolgen voor de menselijke gezondheid en voor het leefmilieu.

In hun advies stellen de raden dat het bijna altijd zinvol is om vooraf het beleid te evalueren dat in voorbereiding is. Dit op voorwaarde dat realistische alternatieven worden onderzocht en dat wordt gekeken naar de belangrijkste gevolgen. Dat uitgangspunt leidt tot een reeks voorstellen tot aanpassing van het plan-MER decreet.

5. Watertoets moet werkbaar zijn

SERV en Minaraad adviseerden op 8 maart 2006 over een uitvoeringsbesluit met richtlijnen die vooral de vergunningverleners moeten helpen om de **watertoets** in de praktijk uit te voeren. De raden vragen in hun advies om ook dringend werk te maken van de watertoets voor plannen en programma's. Daardoor kan de watertoets voor vergunningen in de meeste gevallen beperkt worden tot een actualisering en detaillering.

De raden dringen ook aan op een werkbaar watertoets voor vergunningen die onmiddellijk in werking kan treden. Belangrijke aandachtspunten zijn onder meer het toepassingsgebied, de inhoud van de waterparagraaf, de goede integratie in bestaande procedures, de verhouding tussen watertoetsen op verschillende

niveaus, de verduidelijking van de adviesprocedure en het vergroten van de informatie, transparantie en toegankelijkheid.

De Vlaamse Regering keurde het uitvoeringsbesluit met richtlijnen definitief goed en hield hierbij rekening met het advies van SERV en Minaraad. Zo besliste de Vlaamse Regering om ook richtlijnen uit te werken voor plannen en programma's. Ook het toepassingsgebied van de watertoets voor vergunningen werd verder afgebakend. Hiertoe moest het decreet integraal waterbeleid gewijzigd worden.

6. SERV neemt Vlaamse watersector onder de loep

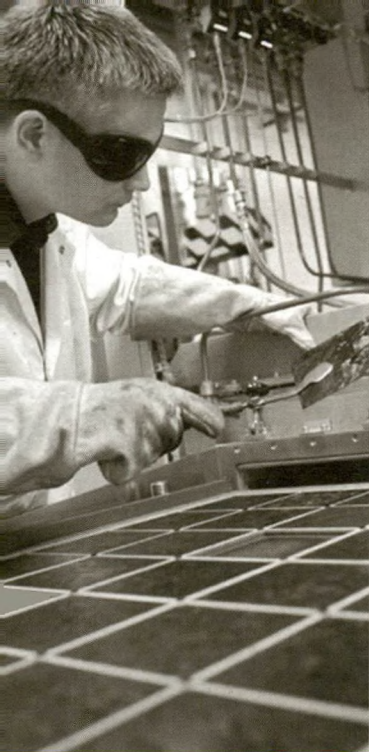
In het kader van het Sociaal-Economisch Rapport Vlaanderen 2007 maakte de SERV een analyse over de Vlaamse watersector. De aanleiding daartoe was de recente hervorming van de sector. De SERV analyseerde de gevolgen van de hervorming zowel op organisato-

risch vlak als voor de waterprijs. De ontwikkelingen in Vlaanderen zijn niet los te zien van een aantal tendensen op de internationale watermarkt. Ook deze trends komen aan bod. Duidelijk is dat de Vlaamse watersector voor belangrijke uitdagingen staat. De SERV neemt zich voor om hier in 2007 verder rond te werken.

7. SERV werkt mee aan workshop milieubeleidsevaluatie

Op 29 juni 2006 organiseerden de SERV, de Minaraad en het Steunpunt Milieubeleidswetenschappen een informatie- en debatsessie over milieubeleidsevaluatie. De directe aanleiding hiervoor was de publicatie van het Vademecum Milieubeleidsevaluatie door het Steunpunt Milieubeleidswetenschappen. Na een toelichting over het vademecum en over de manier waarop milieubeleidsevaluatie in Nederland vorm krijgt, werd gedebatteerd over het thema *milieubeleidsevaluatie: waar staan we en waar willen we naartoe?*

6

Energie en klimaat

De SERV formuleerde in 2006 acht adviezen over het energiebeleid en één nota over de ontwikkeling van een marktmodel voor de energiemarkt. Daarnaast gaf de SERV samen met de Minaraad een advies over het klimaatbeleid. Over het besluit voor de inzet flexibilitiemechanismen, over het voorstel van Vlaams Toewijzingsplan CO₂-emissierechten 2008-2012 en over het wijzigingsbesluit voor de energiebonactie en de energieboekhouding (REG-openbare dienstverlening) bereikte de raad geen overeenstemming.

1. Klimaatplan bevat tekortkomingen en dynamiek klimaatconferentie moet hersteld

Op 30 juni 2006 brachten SERV en Minaraad samen advies uit over het ontwerp Vlaams **Klimaatbeleidsplan** 2006-2012. Volgens dat advies is met het voorliggende plan op meerdere punten vooruitgang geboekt ten opzichte van eerdere klimaatplannen, maar bevat het plan ook tekortkomingen. De drie belangrijkste tekortkomingen zijn: het gebrek aan transparantie waardoor de selectie van maatregelen, de verdeling van de inspanningen en zelfs de vraag of Vlaanderen haar klimaatdoelstelling zal halen, niet goed kunnen worden beoordeeld; het nog beperkte ambitieniveau, gelet op de vaststelling dat er in eigen regio meer wenselijk én mogelijk is aan maatregelen en beleid dan wat er in het ontwerp klimaatplan is opgenomen; en de afwezigheid van aandacht voor de inspanningen die ook in Vlaanderen nodig zullen zijn na 2012. De raden vragen dan ook om de transparantie te vergroten, het ambitieniveau te versterken en nu al het beleid na 2012 voor te bereiden.

Zij vragen ook dat de Vlaamse Regering maatregelen neemt om de dynamiek van de Vlaamse **Klimaatconferentie** te herstellen. Deze conferentie vormde sinds juni 2005 het kader voor een breed overlegproces rond het Vlaamse klimaatbeleid, maar lag door de vertraging in de goedkeuring van het ontwerpplan te lang stil.

Na de goedkeuring van het Vlaams klimaatplan op 20 juli 2006 werden in het najaar van 2006 nog diverse bijeenkomsten van de thematische werkgroepen van de Vlaamse klimaatconferentie georganiseerd. Deze bijeenkomsten hadden telkens twee agendapunten: toelichting en reflectie over het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2006 - 2012 en bespreking van mogelijke energiebeleidsscenario's tot 2030, in het kader van een lopende studieopdracht over nieuwe klimaatdoelstellingen na 2012. In november besliste de stuurgroep, bestaande uit onder meer vertegenwoordigers van de sociale partners en het SERV-secretariaat, over het programma van de Vlaamse klimaatconferentie in 2007.

2. Regering moet zich engageren in VREG-initiatief over optimalisatie energiemarkt

De SERV reageerde op 13 september 2006 op het discussiedocument van de **VREG** 'Ontwikkeling van een visie op een **marktmodel** voor de Vlaamse **energiemarkt**'. In een nota drukt de SERV zijn waardering uit voor het ambitieuze initiatief van de VREG om in overleg met de sector en de doelgroepen na te denken over de optimalisatie van de Vlaamse energiemarkt. De raad vraagt wel dat in het vervolgtraject ook voldoende aandacht gaat naar openbardienstverplichtingen, marktwerking en -regulering, communicatie en

sensibilisering en de overige knelpunten die afnemers ervaren. Verder roept de SERV de Vlaamse Regering op om via het vervolgotraject mee in overleg te treden over de fundamentele vragen in het energiebeleid en om haar regelgevende initiatieven hierop af te stemmen. Een expliciet engagement van de Vlaamse Regering is namelijk essentieel voor het slagen van dit initiatief.

3. Resultaatverplichtingen netbeheerders moeten beter onderbouwd

In een advies van 13 september 2006 over het besluit openbare dienstverplichtingen voor rationeel energiegebruik (**REG-ODV**) vraagt de raad om een onderzoeks- en discussietraject te starten over fundamentele vragen voor de REG-ODV - o.m. in het kader van het bovengenoemde VREG-initiatief. Verder is meer inkadering en onderbouwing nodig van de resultaatsverplichtingen die de **netbeheerders** met hun **actieplannen** moeten naleven. De mogelijkheid om bijkomende actieverplichtingen in te stellen moet behoedzaam gebruikt worden, ondermeer door overleg met de betrokkenen en door de verantwoording via een brede kosten-baten-analyse. Ook lijkt een pilootproject waarbij netbeheerders energie-audits bij huishoudens in één gemeente moeten financieren, moeilijk communiceerbaar en is de financieringsconstructie erg ingewikkeld. Het pilootproject moet volgens de SERV vooral dienen om te leren bij welke huishoudens welke audit best wordt uitgevoerd en hoe die best wordt gefinancierd. De raad pleit alvast voor decentrale unieke loketten, die fungeren als aanspreekpunt voor verschillende steunmaatregelen voor energiebesparende investeringen.

4. Verhoging minimumlevering elektriciteit kan leiden tot hogere facturen

De SERV adviseerde op 13 september 2006 over het decreet op **minimumlevering** van elektriciteit en over het besluit **sociale openbaredienstverplichtingen**. Dat advies stelt dat menswaardig leven met 6 Ampère erg lastig is. De verhoging van de minimumlevering van elektriciteit is volgens de SERV dan ook een goede zaak. Maar het moet duidelijk zijn dat dit kan leiden tot hogere energieverbruiken en dus hogere facturen. De raad heeft ook vragen bij de differentiatie tussen gezinnen met kinderen, die 12 Ampère krijgen en gezinnen zonder kinderen, die 8 Ampère krijgen. Ook moeten de sociale openbaredienstverplichtingen afgestemd worden op het armoedebeleid en moeten beschermde afnemers en afnemers met betalingsmoeilijkheden zo lang mogelijk binnen de reguliere werking van de energiemarkt gehouden worden. OCMW's moeten daarbij

een grotere rol spelen: zij moeten bij dreigende betalingsproblemen de aandacht vestigen op manieren om energie te besparen, om zo de energiefactuur te verlichten.

5. Energieprestatieregeling moet garanties bieden voor bouwheer en prioriteit geven aan publieke gebouwen

Volgens het SERV-advies van 14 april 2006 over het aangepaste **energieprestatiedecreet** en -besluit, moet de bouwheer in een vroeg stadium meer garanties krijgen dat zijn gebouw aan de EPB-eisen zal voldoen. Hiervoor vraagt de raad dat de EPB-berekeningen vóór de start van de werken aan de overheid worden overgemaakt en dat de energieprestatie-databank deze EPB-plannen automatisch controleert. Ook stelt de raad voor om een versterkte koppeling met de bouwvergunning te onderzoeken. Verder moet de sanctieregeling bijkomende verweermogelijkheden voorzien en moet de sanctionering van bouwheren herbekeken worden, vooral bij nalatigheid van anderen. Aansluitend moeten de verantwoordelijkheden van de diverse betrokken actoren - bouwheer, architect, aannemer, verslaggever dringend volledig uitgeklaard worden om onnodige rechtszaken te vermijden.

In zijn advies van 21 juni 2006 over de invoering van het **energieprestatiecertificaat** voor **publieke gebouwen**, stelt de SERV dat energiebesparing in publieke gebouwen prioriteit verdient en een totaalaanpak vergt. Energieprestatiecertificaten, die de energieprestaties van publieke gebouwen bekend maken, hebben namelijk maar een voorbeeldfunctie als de gebouwen goede voorbeelden zijn. Ook is het volgens de SERV niet wenselijk dat de regeling van het energieprestatiecertificaat voor publieke gebouwen verschilt van - en op sommige punten soepeler is dan - die voor andere gebouwen. Ook moet de invoering van het certificaat vroeger en het toepassingsgebied ruimer zodat alle publieke gebouwen worden gevat. Tot slot herhaalt de SERV zijn vraag om reguleringssimpactanalyses (RIA's) ernstig te nemen.

Op 3 mei 2006 ging de SERV tot slot in een briefadvies akkoord met een aanpassing van de **erkenningsvoorwaarden** voor **energiedeskundigen** voorgesteld in een besluit.

6. Andere

Het SERV-advies van 11 januari 2006 noemt het positief dat de Vlaamse Regering alle bepalingen ter bevordering van elektriciteitsopwekking in kwalitatieve warm-

tekrachtinstallaties (**WKK**) bundelt in één uitvoeringsbesluit. Ook wordt de wetgeving aangepast aan de Europese regelgeving. De SERV heeft wel enkele bedenkingen bij het nieuwe besluit. Zo dreigt een complexe situatie omdat uiteenlopende referentierendementen worden gebruikt voor de definitie van WKK en voor de berekening van WKK certificaten. De SERV waarschuwt ook dat in 2006 het vooropgestelde certificatenquotum niet gehaald zal worden en pleit daarom voor een eenmalige (tijdelijke) overgangsmaatregel.

Op 21 juni 2006 noemde een SERV-briefadvies het positief dat de reglementering voor de onafhankelijkheid van de distributienetbeheerders en aardgasnetbeheerders via een wijzigingsbesluit ook van toepassing wordt gemaakt op de **werkmaatschappijen** die de netbeheerders hebben opgericht of wensen op te richten. Over de wijzigingen zelf gaf de SERV geen bemerkingen.

Economie en innovatie

In 2006 heeft de SERV een aantal adviezen in het beleidsdomein Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse handel uitgebracht.

Daarnaast werd op 21 november 2006 voor de tweede keer in samenwerking met de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid een colloquium georganiseerd.

1. Economische dossiers

Ter verduidelijking van de criteria en de procedures van het **winwinleningsdecreet** (vriendenlening) dat op 10 mei 2006 ter stemming voorlag in de plenaire parlementaire commissie, werd **een uitvoeringsbesluit** uitgewerkt dat voor advies aan de SERV werd voorgelegd op 4 mei 2006.

De standpunten van de Vlaamse sociale partners over deze criteria en procedures zijn in het advies over het decreet zelf al uitgebreid aan bod gekomen. Het advies over het uitvoeringsbesluit beperkte zich tot de formaliteiten en de praktische uitvoeringsmodaliteiten van de gehanteerde procedures. Ook werd gepleit voor de uitwerking van een kwaliteitsvolle reguleringsimpactanalyse en een meting van de administratieve lasten.

Het concept **deugdelijk bestuur** dat in de privé-sector al enige tijd opgang maakt, wordt met een voorontwerp van decreet over corporate governance in de **investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid** ook in het economisch overheidsinstrumentarium geïntroduceerd. De raad vindt dit positief. Door de kwalificatie van de investeringsmaatschappijen als privaatrechtelijke externe verzelfstandigde agentschappen is het immers aangewezen de grote mate van verzelfstandiging te compenseren met een vorm van effectief toezicht van-

wege de Vlaamse overheid op de operationele doelstellingen. De vooraf vastgestelde beleids- en beheersrelevante indicatoren moeten volgens de raad duidelijk en accuraat worden omschreven zodat de opdrachten van de maatschappijen op basis van een eenduidig en kwantificeerbaar toetsingskader kunnen ingevuld en geëvalueerd worden. Tenslotte dringt de raad erop aan dat de OESO-aanbevelingen voor corporate governance voor overheidsbedrijven in het decreet worden opgenomen en dat er geen uitzonderingsregime wordt gehanteerd op de toepasselijke behoorlijkheidsnormen.

Tenslotte werd de SERV door de bevoegde minister gevraagd een bijdrage te leveren in de Vlaamse standpuntbepaling over het **Europees Fonds voor de aanpassing van de Globalisering**. Dit Fonds heeft tot doel werknemers te ondersteunen waarvan de arbeidsplaats door de negatieve impact van internationale handel verloren gaat. De raad waardeert de invoering van dergelijk mechanisme van solidariteit met werknemers die gedwongen ontslagen worden door veranderingen in wereldhandelspatronen. Ondanks een positieve appreciatie vraagt de raad aandacht voor een aantal aspecten, zoals een afsprakenprotocol tussen de Vlaamse Regering en de federale overheid, de betrokkenheid van de sociale partners, het toepassingsgebied van het fonds en de nood aan een grondige en snelle evaluatie.

2. Innovatie

De aanbeveling over een strategisch innovatiebeleid in Vlaanderen (van 16 november 2005) vormde in 2006 het toets- en referentiekader voor de beoordeling van adviesvragen over innovatiethema's.

De raad vindt het positief dat de formalisering van het inzicht dat zowel technologische als niet-technologische kennisactiviteiten belangrijk zijn voor innovatie een van de belangrijkste uitgangspunten vormt van de visienota van de Vlaamse Regering over de **verruiming van het steunbaar innovatietraject**. In zijn advies van 8 februari 2006 stelt de raad dat een inhoudelijke begripsverruiming van innovatie maar zin heeft, indien deze verruiming ook beleidsmatig wordt ingevuld door instrumenten die het ganse innovatietraject beslaan. In de verruiming van het steunbaar innovatietraject moet ook de nodige aandacht besteed worden aan de diensten- en social profitsectoren. Bovendien moet er voor de verruimingsoperaties, ongeacht hun aard (sectoraal, niet-technologisch, trajectmatig), een adequate financiering voorzien worden.

Het **Vlaams Innovatiebeleidsplan** werd door de raad op 12 april 2006 gewikt en gewogen. Op 12 mei 2006 werd mede in naam van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid een brief overhandigd aan de bevoegde Vlaamse Minister waarin de gezamenlijke aandachtspunten van beide adviesraden werden beklemtoond. Het Innovatiebeleidsplan is een positief initiatief omdat het tot doel heeft de integratie van innovatie in andere beleidsdomeinen te bevorderen en uitvoering te geven aan de beleidsintenties van het Vlaams Regeerakkoord over een **horizontaal geïntegreerd innovatiebeleid**. Beide adviesraden dringen er echter op aan om de prioritaire krachtlijnen vast te stellen in functie van de toekomstige uitdagingen en behoeften van de Vlaamse samenleving en economie en het wetenschappelijk-economisch potentieel van Vlaanderen. Er is nood aan een breed maatschappelijk gedragen horizontaal innovatiebeleidsplan voor de lange termijn, waarin zoveel als mogelijk andere lange termijn beleidsplannen worden geïntegreerd. Voor de uitwerking van dergelijk plan moet een beroep gedaan worden op toekomstverkenningen. Belangrijke voorwaarde voor een succesvol horizontaal geïntegreerd innovatiebeleid is de effectieve betrokkenheid van de verschillende beleidsdomeinen bij de uitvoering van de prioritaire krachtlijnen. Tenslotte mag de financiële omkadering in een innovatiebeleidsplan niet ontbreken.

Op 30 oktober 2006 werd de SERV bij hoogdringendheid om advies gevraagd over het voorstel van verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van een **Europees Technologie-Instituut**. Met voorliggend initiatief beoogt de Europese Commissie een antwoord te bieden aan de **Europese innovatieparadox**. Niettegenstaande de voorbereiding van het EIT zich al

in een verregaande fase bevindt, vraagt de raad bij de verdere uitwerking aandacht voor volgende bekommernissen: de sterke top-down benadering van het initiatief dat het effect van een tweesnijdend zwaard kan hebben, de mogelijke concurrentie met andere communautaire onderwijs-, innovatie- en onderzoeksprogramma's, het gevaar van doorkruising van Vlaamse overheidsinitiatieven om excellentie aan te zwengelen en het weinig onderbouwd financieel plaatje ervan.

Op de informele Europese Raad van 20 oktober 2006 werd een **mededeling van de Europese Commissie over een innovatiegezind en modern Europa** gepresenteerd en besproken. Eén van de belangrijke aspecten hiervan heeft betrekking op de **ontwikkeling van een Europees beleid voor intellectuele eigendommen**.

De raad is in zijn advies van 22 november 2006 van oordeel dat een Europees octrooisysteem volgende basiskenmerken moet vertonen: transparant en voorspelbaar in het verlenen van octrooien en geschillenbeslechting, kostenefficiënt en kwaliteitsvol. Volgens de raad zou een Gemeenschapsoctrooi dat geldt voor het hele grondgebied van de EU, het best aan deze voorwaarden voldoen. Om uit de huidige impasse te geraken waarin het Gemeenschapsoctrooi is verzeild, zijn er volgens de raad twee instrumenten beschikbaar die een dichte stap naar het Gemeenschapsoctrooi inhouden: het **Protocol van Londen** dat in een belangrijke vereenvoudiging van de talenregeling voorziet en het **European Patent Litigation Agreement** dat een gemeenschappelijke geschillenbeslechting regelt.

SERV/VRWB colloquium 21 november 2006

Innovatieparadox: is elke stap voorwaarts ook een trap hogerop? Wat doet Europa? Wat doet Vlaanderen?

Op 21 november 2006 organiseerde de VRWB in samenwerking met de SERV een colloquium over de innovatieparadox in Europa en Vlaanderen.

Een aantal gereputeerde gastsprekers ging dieper in op het fenomeen van de innovatieparadox en gaf waar mogelijk remediërende krachtlijnen aan. SERV-voorzitter, Philippe Muyters, gaf in zijn toespraak aan welke randvoorwaarden essentieel zijn voor de innovatieve slagkracht van Vlaanderen.

Begroting

De SERV focust ieder jaar twee maal op de Vlaamse begroting. In januari bracht de SERV zijn evaluatierapport naar buiten over de pas goedgekeurde begroting (2006). In juli publiceerde de SERV zijn advies over de begroting 2007 en de meerjarenbegroting voor volgende jaren.

1. Evaluatierapport

Het **evaluatie**rapport van de SERV voor de begroting 2006 was positief. De begroting voorzag een aanzienlijke uitbreiding van de kredieten, zonder dat er overmatig gebruik gemaakt moest worden van onderaanwending van de kredieten of eenmalige ontvangsten. Deze stijging van de budgettaire mogelijkheden ging gepaard met een verhoging van het normsaldo, in samenspraak met de federale overheid. Deze verhoging van de norm werd concreet vertaald in een versnelde reserveopbouw bij het Vlaams Zorffonds.

Een belangrijk aandachtspunt in het evaluatierapport betrof de evolutie van de begrotingsnorm. Oorspronkelijk was de begrotingsnorm opgesteld met het oog op een gelijkmatige groei van de uitgaven, binnen de zogenaamde intertemporele neutraliteit. Zowel voor 2005 als voor 2006 bleek dat de Vlaamse begrotingsnorm werd aangepast in functie van de begrotingsdoelstellingen van de gezamenlijke overheid. Voor 2006 ging de verscherpte begrotingsnorm gepaard met een extra (eenmalige) overdracht vanwege de federale overheid, zodat er geen bijkomende inspanningen nodig waren. Bovendien houdt de aanpassing voor 2006 in dat de begrotingsnorm voor de komende jaren versoepeld wordt. Dit heeft tot gevolg dat er redelijk substantiële

schommelingen in de toelaatbare uitgavengroei zullen zijn de komende jaren. Hoewel dit op zich geen probleem hoeft te zijn, moet dit wel verder in het oog worden gehouden.

2. Begrotingsadvies

Bij het **begrotingsadvies van juli 2007** besteedde de SERV niet enkel aandacht aan de begroting 2007, maar ook aan de nieuwe meerjarenbegroting. Op 8 juni 2006 heeft de Minister van Financiën en Begroting immers een geactualiseerde meerjarenbegroting neergelegd. Voor het eerst gaf deze meerjarenbegroting niet enkel weer wat de hypothesen zijn voor de evolutie bij ongewijzigd beleid, maar ook welke enveloppen er beschikbaar zijn voor de nieuwe initiatieven.

De SERV sprak in het advies duidelijk zijn waardering uit voor deze meerjarenraming van de overheid. Toch waren er kanttekeningen. In de eerste plaats wijst de SERV er op dat de ontvangstenramingen die gehanteerd werden voor een aantal inkomensposten, in het bijzonder de gewestbelastingen, eerder optimistisch zijn. Daarnaast merkt de SERV op dat, net zoals bij de voorgaande meerjarenbegroting, de raming bij ongewijzigd beleid krap berekend is. Tenslotte blijkt het niet duidelijk uit de meerjarenbegroting welke effectieve beleidsruimte nog beschikbaar blijft voor nieuwe initiatieven die nog niet beslist werden.

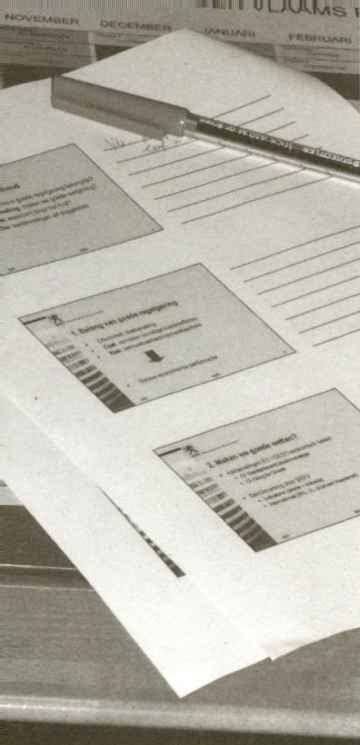
Voor de begroting 2007 gaf de SERV aan dat er een aanzienlijke groei van de uitgaven mogelijk was, zij het minder dan in 2006. Hoewel de inkomstengroei door de SERV iets lager werd geschat dan de meerjarenbegroting zelf, gaf dit niet onmiddellijk aanleiding tot aanpassingen volgens de SERV. Wel zou de regering de nodige

De raad bepleit in dat advies verder een **structurele informatie-uitwisseling tussen regering en adviesraden** die toelaat om de raden vroeger in het beleidsproces te informeren, zodat de voorspelbaarheid van de adviesvragen toeneemt, de adviesraden zich beter kunnen voorbereiden en zij, indien de Vlaamse Regering dat wenst, vroeger in het regelgevingsproces kunnen adviseren. De raad vraagt ook dat de Vlaamse Regering de feedback en motivering na de fase van consultatie en advisering ernstig zou nemen.

De hervorming voor Beter Bestuurlijk Beleid houdt naast de oprichting van de strategische adviesraden ook de hervorming in van de Vlaamse overheidsdiensten. In dit kader adviseert de SERV over de oprichting van het Extern Verzelfstandigd Agentschap (EVA) voor Geografische informatie in Vlaanderen, het Intern Verzelfstandigd Agentschap (IVA) Kind en Gezin en tenslotte de omvorming van het Vlaams Infrastructuurfonds voor persoonsgebonden aangelegenheden (VIPA).

Een laatste dossier waarover de SERV zich uitspreekt inzake bestuurszaken, betreft het hergebruik van overheidsinformatie. In dit kader geeft de SERV samen met de Minaraad een advies. Daarin vragen zij om de regelgeving voor hergebruik zo veel als mogelijk af te stemmen op het decreet openbaarheid van bestuur. Een goede werking van het decreet vergt ook dat het begrip vertrouwelijke informatie zo veel als mogelijk op voorhand en in overleg wordt bepaald, zodat er geen vertragingen worden opgelopen of problemen rijzen wanneer men effectief de overheidsinformatie wenst te hergebruiken.

10

Regulering

Wetgeving is en blijft een essentieel instrument om sociaal-economische en andere maatschappelijke doelstellingen te realiseren. Die doelstellingen kunnen alleen op een goede manier worden gerealiseerd als ook de bijbehorende regelgeving van goede kwaliteit is. Regelgevingskwaliteit is bovendien nauw gelinkt met de competitiviteit en de economische prestatie van landen. Daarom heeft de SERV al bijna 10 jaar een werking rond betere regelgeving ontwikkeld, met een SERV-werkgroep van Vlaamse sociale partners die zich daarop toelegt.

In een advies uit 2005 was de SERV uitvoerig ingegaan op de belangrijkste prioriteiten voor de nieuwe Vlaamse Regering voor betere wetgeving. In 2006 werkt de SERV verschillende van die prioriteiten verder uit.

- In het advies over het decreet betreffende de strategische adviesraden formuleert de SERV voorstellen om de **Vlaamse regelgevingsprocedure** te verbeteren en te vereenvoudigen.
- De SERV publiceert een eigen **evaluatie van 2 jaar reguleringsimpactanalyse** of RIA in Vlaanderen. RIA wordt internationaal immers beschouwd als het belangrijkste instrument voor de verbetering van de wetgevingskwaliteit. In het advies maakt de raad een gedetailleerde evaluatie van 46 RIA's, een uitgebreide analyse van de internationale beste praktijken en de internationale trends en ontwikkelingen voor RIA, en doet hij een reeks aanbevelingen om het politieke gewicht, de kwaliteit en de beleidsimpact van RIA te versterken.

- De SERV formuleert op vraag van Minister Bourgeois een concreet **voorstel voor de invoering in Vlaanderen van een regelgevingsagenda**. Een regelgevingsagenda is een belangrijke hefboom voor de verbetering van de kwaliteit van de regelgeving doordat het zorgt voor meer coördinatie, planning en transparantie bij de opmaak van regelgeving.
- De SERV maakt een **internationale benchmarking van Vlaanderen voor wetgevingsbeleid en regelgevingskwaliteit**. Daaruit blijkt dat de Vlaamse Regering haar ambitie om bij de Europese koplopers voor het wetgevingsbeleid te behoren nog niet helemaal heeft kunnen waarmaken. Vlaanderen mag volgens de raad niet achterblijven en moet dringend meer investeren in maatregelen om het wetgevingsbeleid en de regelgevingskwaliteit te versterken. Het rapport bevat daartoe heel wat ideeën en suggesties.

Belangrijke beleidsimpact van de werkzaamheden van de SERV

De werkzaamheden van de raad voor wetgevingsbeleid werden gepresenteerd en bediscussieerd in het Vlaams Parlement op 16 en 30 januari 2007, en hebben onder andere geleid tot een motie van het Vlaams Parlement over Reguleringsimpactanalyse die plenair werd goedgekeurd op 31 januari 2007. Minister Bourgeois kondigde aan werk te zullen maken van een regelgevingsagenda en van enkele andere aanbevelingen van de SERV.

11

Arbeid

1. Advies inburgering en inwerkingsbeleid

Op 7 februari 2006 ontving de SERV een adviesvraag over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het inburgeringsdecreet. Het voorontwerp bakende enkele groepen van verplichte inburgeraars af. In het advies van 13 maart 2006 benadrukte de SERV dat een inburgeringsbeleid ook verwachtingen ten opzichte van het beleid inhoudt, namelijk het voorzien van een kwalitatief hoogstaande vorming en ondersteuning die het mogelijk maakt om een inburgeringstraject af te leggen met een duidelijke meerwaarde voor het integratieproces. Verder benadrukte de SERV dat voor de betrokkene het gehele inburgeringsproces één traject moet vormen. Het moet in de praktijk mogelijk zijn om werken en het volgen van een inburgeringstraject te combineren. Het overstappen van een inspanningsverbintenis naar een resultaatsverbintenis kan niet zonder een debat over de zinvolheid en de noodzaak hiervan.

Op 13 maart 2006 formuleerde de SERV, samen met de commissie Diversiteit, ook een advies over het voorontwerp van wijzigingen aan het inwerkingsdecreet. De SERV en de commissie Diversiteit benadrukten dat het opleggen van een primair inburgeringstraject aan oudkomers enkel kan in functie van tewerkstelling en binnen een VDAB-traject.

2. Aanbeveling nieuwe programma ESF en EFRO

De Vlaamse Regering formuleerde in 2006 een bijdrage aan het Nationale Strategisch Referentiekader voor de implementatie van de Europese structuurfondsen 2007-2013. Met de aanbeveling van 2 mei 2006 wenste

de SERV proactief aan te geven welke voor de Vlaamse sociale partners de klemtonen van dit nieuwe programma moeten zijn. Over ESF gaf de SERV duidelijk aan dat de Europese middelen het Vlaamse beleid moeten versterken en in functie moeten staan van de doelstellingen op (midden) lange termijn. In de aanbeveling ging de SERV ook dieper in op de prioriteiten zoals de ondersteuning van de werkzoekenden, het verhogen van de arbeidsdeelname van kansengroepen, het bevorderen van de brede inzetbaarheid en het ondersteunen van de strategische HRM-processen. Bij de formele adviesvraag van 15 juni 2006 gaf de SERV in een brief aan dat de aanbeveling van 2 mei 2006 gold als het advies.

3. Advies lokale diensteneconomie

Op vraag van de Vlaamse Minister van Sociale Economie adviseerde de SERV op 14 juni 2006 over het voorontwerp van decreet lokale diensteneconomie. De SERV gaf aan tevreden te zijn met het duurzaam perspectief dat eindelijk wordt gebonden aan de diverse experimenten in het veld van de lokale diensteneconomie. De raad belichtte verder enkele belangrijke zaken zoals het perspectief van PWA-werknemers in deze, de erkenningsvoorwaarden en -termijnen, de financiering en de inbedding in de lokale werkwinkel.

4. Adviezen herstructureringsbeleid

De SERV adviseerde, op vraag van de Vlaamse minister van Werk, op 15 juni 2006 over het ontwerpbesluit ter uitvoering van het decreet op het Herplaatsingsfonds. Hierbij werd aangegeven dat de raad de globale doelstellingen van het voorliggende ontwerpbesluit ten volle

kan onderschrijven. Het advies werd aangevuld met enkele artikelsgewijze bemerkingen.

Later op het jaar, op 14 december 2006, gaf de SERV in een briefadvies enkele opmerkingen over het voorontwerp van huishoudelijk reglement van de permanente stuurgroep Herplaatsingsfonds.

5. Advies Europees Fonds voor de aanpassingen aan de Globalisering

Op 22 november 2006 bracht de SERV advies uit over het Europees Fonds voor de aanpassing aan de Globalisering (EGF). Dit Fonds heeft tot doel werknemers te ondersteunen waarvan de arbeidsplaats door de negatieve impact van internationale handel verloren gaat.

In principe ondersteunt de SERV de invoering van het EGF. De SERV vraagt wel dat:

1. een afsprakenprotocol tussen de federale en de Vlaamse overheid opgemaakt wordt voor een optimale informatiedoorstroming en besluitvorming in elke aanvraag tot steun door het EGF;
2. de sociale partners vanaf het begin structureel bij elk dossier ingediend bij het EGF betrokken worden;
3. als overgangsmaatregel het EGF ook kan aangesproken worden voor elke delocalisatie van de oude (EU15) naar de nieuwe EU-lidstaten (EU25);
4. een snelle en grondige evaluatie van het EGF gemaakt wordt inclusief een bijsturing indien het EGF niet aan haar vooropgestelde doelstellingen beantwoordt, of niet tegemoetkomt aan de economische, sociale en regionale kenmerken van alle lidstaten. Alle landen – dus ook Vlaanderen en België – dienen immers op een gelijkwaardige manier aan het EGF te kunnen participeren.

6. Advies interregionale mobiliteit van werkzoekenden

De Vlaamse Regering legde twee ontwerpen van decreet ter formalisering van twee samenwerkingsakkoorden interregionale mobiliteit van werkzoekenden ter advies voor. De SERV roept in het advies (12 december 2006), dat positief was, op om de gemaakte afspraken ook in de praktijk vorm te geven. Hierbij lag de focus vooral op de samenwerking tussen de VDAB en de BGDA.

7. Advies gelijke kansen en diversiteitsplan Vlaamse overheid

Naar jaarlijkse gewoonte formuleerden de SERV en de commissie Diversiteit een advies over het ontwerp van Gelijke kansen en diversiteit – plan 2007. (zie commissie Diversiteit)

8. Ronde tafel aangepaste tewerkstelling

In opvolging van het Vlaamse Meerbanenplan en op vraag van de Vlaamse Minister voor Sociale Economie startte de SERV een ronde tafel aangepaste tewerkstelling op. Deze ronde tafel heeft de voorbereiding van een eenheidsdecreet sociale en beschutte werkplaatsen als voornaamste focus. Na de openingszitting van 20 juni kwam de ronde tafel in 2006 nog twee maal samen. Op 12 september werden de thema's doelstelling, activiteiten en betrokkenheid van de actoren besproken. Een maand later, op 17 oktober, ging de ronde tafel dieper in op de doelgroep, de financiering en de toeleiding. De bevindingen werden overgemaakt aan het kabinet van de Minister die in 2007 de eerste lijnen van het ontwerpdecreet zal terugkoppelen naar de ronde tafel.

9. Regie van ESF 3 Zwaartepunt 4 en Hefboomkrediet

De SERV is sinds 2000 de inhoudelijke regisseur van Zwaartepunt 4 en het Hefboomkrediet en lanceert elk jaar samen met het ESF-agentschap een oproep naar bedrijven en andere organisaties. Zo tracht het ESF een versterking te geven aan het Vlaamse beleid inzake aanpasbaarheid. Binnen zwaartepunt 4 bestaan er drie maatregelen: opleidingsbeleid, loopbaandienstverlening en flankerend beleid voor EVC.

In 2006 werden twee oproepen gedaan voor test- en begeleidingscentra ervaringsbewijzen wat resulteerde in zes erkende centra. De oproep voor de verderzetting van de erkende centra loopbaanbegeleiding in 2007 leverde elf centra op. Verder werden drie projecten goedgekeurd onder maatregel 2, waarvan twee in gezamenlijk partnerschap van de loopbaanbegeleidingscentra. Onder maatregel 3 kregen vijftien projecten een goedkeuring bij de thematische oproep flankerend beleid transversale competenties, net als het project Competentiemanagementsysteem van de SERV. Tenslotte werden twee projecten goedgekeurd na een oproep strategisch competentiebeleid met focus op sociale economie wat kaderde in maatregel 4.

De SERV nam ook deel aan de themawerking Centra voor Loopbaanbegeleiding. Dit netwerk kwam vijf maal samen in 2006. De themawerking Ervaringsbewijzen kwam drie maal samen.

10. Advies over de beroepen en titels van beroepsbekwaamheid (ervaringsbewijzen) 2006

De Minister van Onderwijs, Vorming en Werk vraagt de SERV elk jaar te adviseren voor welke beroepen titels van beroepsbekwaamheid (of ervaringsbewijzen) kunnen worden uitgereikt. De SERV lanceert daartoe een oproep via de interprofessionele sociale partners die hiermee hun achterban consulteren. In de oproep wordt aangegeven aan welke criteria de voorstellen moeten beantwoorden. De huidige zijn: paritaire gedragenheden, een beduidende meerwaarde van dergelijke titel voor werkenden en werkgevers, voorrang voor knelpuntberoepen en voor titels die de instroom- en doorstroomkansen van kortgeschoolden en kansengroepen op de arbeidsmarkt zouden vergroten.

In februari 2006 bracht de SERV een advies uit om voor 26 beroepen in 2006 titels van beroepsbekwaamheid te creëren.

Titels van beroepsbekwaamheid 2006

- 06/01 assistent podiumtechnicus
- 06/02 bestuurder mobiele kraan
- 06/03 calculator bouw
- 06/04 heftruckchauffeur
- 06/05 installateur liften
- 06/06 kapper-opleider
- 06/07 keukenmedewerker
- 06/08 koelmonteur
- 06/09 magazijnmedewerker
- 06/10 mecaniciens vrachtwagens
- 06/11 monitor beschutte en sociale werkeplaatsen
- 06/12 onderhoudstechnicus liften
- 06/13 pijpfitter
- 06/14 podiumtechnicus
- 06/15 productieoperator voeding
- 06/16 reachtruckchauffeur
- 06/17 rigger-monteerder
- 06/18 stellingbouwer
- 06/19 stikster
- 06/20 tapijt- en fluweelwever
- 06/21 toneelmeester
- 06/22 uitsnijder-uitbener
- 06/23 verhuizer-drager
- 06/24 verhuizer-inpakker
- 06/25 vrachtwagenchauffeur
- 06/26 zelfstandige kapper

11. Standaarden voor competentiebeoordeling

Van de titels die in 2006 werden voorgesteld, heeft de SERV in datzelfde jaar 10 standaarden voor de beoordeling gerealiseerd. Het gaat om:

- autobuschauffeur
- autocarchauffeur
- begeleider buitenschoolse kinderopvang
- bestuurder mobiele kraan
- call center operator
- kapper-salonbeheerder
- platwever
- stikster
- verhuizer-drager
- verhuizer-inpakker

12. SERV-beroepsprofielenwerking

In 2006 heeft de SERV 16 beroepscompetentieprofielen gemaakt:

- afdelingsverantwoordelijke textiel
- boomverzorger
- douanedeclarant
- ervaringsdeskundige in de armoede en sociale uitsluiting
- expediteur
- klusjesman
- operator verpakking farmaceutische industrie
- overdrachtbemiddelaar
- pijpfitter
- procesoperator chemie
- rentmeester
- stylist kleding confectie
- syndicus
- uitsnijder-uitbener
- werktuigkundige baggervvaart
- werktuigkundige sleepvaart

Alsook 8 beroepenclusters:

- bemiddeling verkoop-verhuur
- bevoorrading weverij
- kunststofverwerking
- schoonheidszorgen
- slotenmakerij
- stuurman en matroos sleepvaart
- verhuizingen
- verspanende bewerkingen

En ook 2 beroepenstructuren:

- sleepvaart (update)
- vastgoedsector

De SERV-profielenwerking is in 2006 ook begonnen aan een vernieuwing van de gebruikte formaten en werkwijze voor het opstellen van profielen. De herziening heeft twee belangrijke doelstellingen. De SERV wil enerzijds het competentiegericht denken optimaal integreren in het format van de beroepscompetentieprofielen en anderzijds het ontwikkelwerk vergemakkelijken voor de standaarden voor de ervaringsbewijzen. Bovendien wordt van de herziening gebruik gemaakt om de profielen overzichtelijker te maken en herhalingen te vermijden. De nieuwe beroepscompetentieprofielen zullen afgeronde gehelen zijn van competenties, die een beroepsbeoefenaar in een bepaalde arbeidscontext moet beheersen om verwachte resultaten op de werkvloer te realiseren. De focus ligt in de toekomst dus niet meer zozeer op het takenpakket, maar wel op de expertise van een beroepsbeoefenaar. Per competentie zal een omschrijving worden gegeven van die competentie, zullen gedragsindicatoren worden opgesteld om de competentie te operationaliseren en te contextualiseren en zullen onderliggende kennis, attitudes en sleutelvaardigheden worden beschreven in algemene termen. Ook zullen eventuele keuzes en dilemma's worden weergegeven.

en evenmin bevorderlijk voor transparantie. Belangrijker nog is dat negatieve interferenties zullen ontstaan met huidige en toekomstige functieclassificaties. De sociale partners zijn niet bereid de evenwichten in de functieclassificaties op de helling te zetten voor een Vlaamse kwalificatiestructuur. Een functieclassificatie en een kwalificatiestructuur hebben verschillende doelstellingen en het onderscheid tussen beiden moet goed bewaakt worden.

Bestaande procedures en afspraken, bijv. over specifieke eindtermen, worden open gebroken voor een nieuwe procedure die op het eerste zicht weinig nieuws bevat en geen garanties inhouden op kwaliteit. De rol van de sociale partners en de SERV, toch wel cruciaal voor arbeidsmarktgerichte kwalificaties, is onduidelijk. De voorgestelde aanpak, zijnde een open oproep en een gefaseerde aanpak door eerst ingediende kwalificaties te valoriseren en vervolgens te erkennen, is volgens de raad onwerkbaar evenals de voorgestelde timing. Er is geen ernstig implementatieplan en een overlegstrategie ontbreekt.

De raad stelt klaar en duidelijk dat de voortgang van de ervaringsbewijzen niet mag afhankelijk zijn van een kwalificatiestructuur, dat ze niet kunnen onderworpen worden aan nieuwe procedures binnen een kwalificatiestructuur en dat ze als rechtgeaarde kwalificaties onmiddellijk dienen erkend en ingeschaald.

13. Advies discussienota Vlaamse kwalificatiestructuur

Op 12 juli 2006 heeft de SERV geadviseerd over de discussienota Vlaamse kwalificatiestructuur. De raad onderschreef de intentie om tot een Vlaamse kwalificatiestructuur te komen, maar was van oordeel dat de voorgelegde discussienota volstrekt onvoldoende is om daarvoor engagementen op te nemen. De doelstellingen zoals die in de nota staan, zijn niet wervend. Volgens de raad moet een kwalificatiestructuur een instrument zijn met door de sociale partners gevalideerde ijkpunten (en enkel door hen gevalideerde ijkpunten) waarmee arbeidsmarktgerichte kwalificaties en opleidingen of onderdelen van opleidingen overzichtelijk gemaakt kunnen worden. Een kwalificatiestructuur moet levenslang en levensbreed leren makkelijker maken door bruggen en overstappen te creëren en moet transparantie creëren door kwalificaties eenduidig te beschrijven zodat iedereen weet waarvoor ze staan en wat ze waard zijn. Duidelijkheid en éénduidigheid kunnen niet worden gerealiseerd met het huidige begrippenkader. Wat wordt met de term kwalificatie bedoeld, hoe breed of smal ziet men ze, hoe diepgaand of omgekeerd hoe breed wil men ze beschrijven, wil men dit overlaten aan de indieners, hoe gaat de erkenninginstantie dit begeleiden? De voorgestelde niveaudescriptoren, -indicatoren en meetpunten zijn te vaag en niet-uitsluitend

12

Mobiliteit

De activiteiten van de SERV voor mobiliteit en vervoer hebben zich in 2006 vooral gefocust op de problematiek van het woon-werkverkeer en op de logistiek in Vlaanderen. Andere actuele thema's zoals het wegvignet werden op de voet gevolgd. Ook was er in 2006 de bezegeling van de samenwerking tussen de sociaal-economische raden van Vlaanderen, Brussel en Wallonië over het GEN, met een gemeenschappelijke verklaring.

1. De weg naar het wegvignet

De Vlaamse Regering heeft in 2004 de invoering van een wegvignet in het vooruitzicht gesteld. De regering besliste om voorafgaandelijk een breed **maatschappelijk debat** te organiseren. De SERV kreeg de opdracht voor de organisatie van het maatschappelijk debat. Dit debat heeft geresulteerd in een omstandig eindverslag. Het verslag werd eind 2005 officieel voorgesteld. Op 17 januari 2006 werd het door de Vlaamse Minister van Mobiliteit voorgesteld aan de commissie Mobiliteit en Openbare Werken van het Vlaams Parlement en heeft de SERV de resultaten van het maatschappelijk debat uitvoerig toegelicht. De SERV wil in deze problematiek de vinger aan de pols houden en volgt nauwgezet de ontwikkelingen in dit dossier op, o.m. via het opmaken van informatiedossiers.

2. Een gemeenschappelijke verklaring over het GEN

De sociaal-economische raden van Vlaanderen (SERV), Brussel (ESRHG) en Wallonië (CESRW) hebben in juli 2006 na een grondige informatieronde een gemeenschappelijke verklaring met aanbevelingen over het gewestelijk Expres Net Brussel (GEN) gepresenteerd. Voor de eerste keer werkten de drie raden samen rond een mobiliteitsthema.

Enkele blikvangers uit de gemeenschappelijke verklaring over het GEN

Het GEN moet het bestaande vervoersnet aanvullen en de verschillende vervoersnetwerken moeten binnen een geïntegreerd geheel op elkaar aansluiten.

Het GEN moet volledig worden gerealiseerd. Daarom wordt erop gerekend dat de voorziene budgetten binnen de voorziene timing en tot het einde van het GEN-project beschikbaar blijven, ook in de volgende legislaturen. De realisatie ervan mag dan ook in geen geval worden vertraagd of uitgesteld. De planning moet strikt worden nageleefd.

Ook wordt gevraagd om werk te maken van een tarief-integratie met één gemeenschappelijk vervoerbewijs.

3. Het Pendelplan voor een beter woon-werkverkeer en de voorbereiding van een Pendelfonds

Met het oog op de realisatie van een beter en mobiliteitsvriendelijker woon-werkverkeer werkte de Vlaamse Regering in 2005 het **Pendelplan** uit. Doel van het plan is om tegen 2010 het aantal autoverplaatsingen in woon-werkverkeer met 10% te doen dalen. In een reactie op het Pendelplan van februari 2006 heeft de SERV dit plan grotendeels ondersteund. Binnen het kader van het Pendelplan is onder meer de oprichting voorzien van een **Pendelfonds**. Dit fonds subsidieert projecten die een vlot en duurzaam woon-werkverkeer bevorderen. Op 3 mei 2006 heeft de SERV geadviseerd over het oprichtingsdecreet en op 13 september 2006 werd advies uitgebracht over het uitvoeringsbesluit voor de oprichting van het Pendelfonds. Als onderdeel van het Pendelfonds wordt in de SERV een **begeleidingscommissie** geïnstalleerd die de ingediende projecten moet beoordelen en adviseren. In de tweede helft van 2006 werden binnen de SERV dan ook de voorbereidingen aangevat voor de installatie en de werking van deze begeleidingscommissie. Ondertussen zijn het Pendelfonds en de begeleidingscommissie operationeel en heeft de Vlaamse Minister van Mobiliteit op 1 maart 2007 een eerste oproep gelanceerd om projecten in te dienen.

4. Vlaanderen en logistiek, een bijdrage in het Sociaal-Economisch Rapport Vlaanderen 2007

2006 stond ook in het teken van de voorbereidingen van het Sociaal-Economisch Rapport Vlaanderen 2007. Eén van de bijdragen in het rapport onderzoekt de plaats en de betekenis van **logistiek in Vlaanderen** en de positie van Vlaanderen in het logistieke landschap. Het rapport leert ons dat Vlaanderen weliswaar een toplocatie is voor logistieke activiteiten en de vestiging van logistiek, maar dat we niet op onze lauweren mogen rusten. Belangrijke uitdagingen en bedreigingen tekenen zich immers alsmaar scherper af en brengen daardoor deze positie alsmaar meer in gevaar. Logistiek is echter belangrijk voor onze regio. Dit weerspiegelt zich in een grote sociaal-economische impact met een aanzienlijke rechtstreekse en onrechtstreekse tewerkstelling.

13

Regionaal beleid

1. Binnenlands bestuur

Op 14 maart 2005 werd de raad advies gevraagd door de Vlaams Minister van Binnenlands Bestuur, Wonen & Inburgering over de voorontwerpen van decreet tot wijziging van het gemeentedecreet en het provinciedecreet. Op 12 april 2006 formuleerde de raad zijn advies.

Het gemeentedecreet is op 15 juli 2005 bekrachtigd en afgekondigd en is op 31 augustus 2005 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Het provinciedecreet is op 9 december 2005 bekrachtigd en afgekondigd en is op 29 december 2005 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

De wijzigingen hebben betrekking op aspecten van bestuurlijke organisatie op gemeentelijk en provinciaal niveau. Ook wordt het burgerinitiatief ingevoerd, wat moet leiden tot een vergroting van de participatie in het beleid.

De raad stelt vast dat de bepalingen geen sociaal-economische weerslag hebben, maar hij beklemtoont wel nood aan een goede bestuurlijke organisatie van de verschillende bestuurlijke niveaus.

2. Europees structuurbeleid

2006 was een jaar waarin het nieuwe kader voor het Europese structuurbeleid 2007-2013 en de Vlaamse invulling daarvan werden voorbereid. Dit gaf op 2 mei 2006 aanleiding tot een aanbeveling over de bijdrage van Vlaanderen aan het Nationaal Strategisch Referentiekader voor de implementatie van de Europese structuurfondsen 2007-2013 in Vlaanderen. Op 15 juni 2006 kreeg de raad hierover een adviesvraag van de Vlaams Minister van Bestuurszaken, Buitenlands beleid,

Media en Toerisme. De raad bevestigde op 30 juni zijn eerder geformuleerde aanbeveling.

De SERV-aanbeveling geeft zowel voor EFRO als voor ESF weer welke klemtonen de sociale partners in de nieuwe programmaperiode 2007-2013 wensen te leggen.

Voor het EFRO ondersteunt de raad dat met één Operationeel Programma voor heel Vlaanderen wordt gewerkt. De EFRO-middelen moeten in de toekomst prioritair ingezet worden voor de projecten die van strategisch belang zijn voor de sociaal-economische ontwikkeling van Vlaanderen als geheel en in het bijzonder voor de doelstellingen van het herziene Pact van Vilvoorde. Het is cruciaal om hierbij de inbreng vanuit de RESOC's in rekening te brengen, zowel wat prioritering als advisering betreft van de strategische projecten. Verder vragen de sociale partners dat zij op VESOC-matige wijze en volwaardig betrokken worden bij het Vlaamse monitoringcomité en eventuele stuurgroepen.

De sociale partners kunnen zich verder globaal terugvinden in de EFRO-prioriteiten die de Vlaamse Regering naar voren schuift, maar de raad schuift, in het licht van de realisatie van het vernieuwde Pact van Vilvoorde, bijkomende accenten naar voren.

In het ESF-luik van de aanbeveling stelt de raad dat de ESF-middelen het Vlaams beleid moeten versterken: het dienen hefboomen te zijn voor realisatie van de doelstellingen opgenomen in het Vlaams Hervormingsprogramma 2005-2008 en in het Pact van Vilvoorde. Ten tweede vraagt de SERV een meer transparante berekening van het aandeel van Vlaamse ESF-middelen

dat gaat naar de Geïntegreerde Richtsnoeren, inclusief een berekening op het niveau van de Gemeenschappen en de Gewesten. Verder is de raad van mening dat structureel beleid ook structurele financiering vereist. Momenteel wordt de financiering van vele structurele beleidsmaatregelen doorgeschoven naar ESF-financiering.

In een twee gedeelte gaat de SERV in op de inhoudelijke klemtonen bij het uitwerken van het ESF-programma 2007-2013. De Vlaamse Regering omschreef vier prioriteiten. Volgens de raad bevat iedere prioriteit belangrijke, soms vernieuwende, invalshoeken. Toch mist de raad ook enkele thema's. Daarenboven wenst de raad aan te geven dat ESF-projecten ook het ondernemerschap en de ondernemingszin als focus moeten hebben en verwijst het naar de werkzaamheden voor de Competentieagenda 2010.

14

Plattelands- ontwikkeling

Op 25 juli 2006 ontvingen Minaraad en SERV van de Vlaamse Minister van Landbouw een adviesvraag over het Vlaamse Programma voor Plattelandsontwikkeling 2007-2013, afgekort PDPO 2007-2013. Op 20 september 2006 werd een gezamenlijk advies uitgebracht. Dit advies is mede gebaseerd op een eerder gemeenschappelijk advies (24/03/2005) over een duurzame strategie voor plattelandsontwikkeling.

De raden stellen vast dat het ontwerp PDPO 2007-2013 slechts summier is ingevuld. Dit verhindert dat de raden hun adviesrol ten volle kunnen vervullen. De raden betreuen ook dat de Vlaamse Regering niet voluit heeft geopteerd voor het volwaardig betrekken van de diverse doelgroepen bij het hele proces. De raden dringen er aldus op aan op een volwaardige manier betrokken te worden bij de verdere invulling en uitwerking van het PDPO 2007-2013.

De raden vragen met nadruk om voldoende tijd en middelen vrij te maken voor de herwerking van het PDPO 2007-2013 in functie van de resultaten van de ex ante evaluatie, de plan-MER en de gevraagde adviezen.

Er is nog heel wat onzekerheid over de financiering van het PDPO 2007-2013. De raden vragen meer duidelijkheid en transparantie over de sterke toename van de noodzakelijke Vlaamse cofinanciering (meer dan een verdubbeling). De raden vragen om de gevolgen van de financiële lasten uit het verleden in kaart te brengen. Ook benadrukken ze de nood aan een financieel evenwicht tussen de drie assen, met bij as 3 voldoende budget voor de verbreding. In een derde deel van het advies gaan de raden in op de voorgestelde maatregelen. Hierbij leggen ze sterk de aandacht op de effectiviteit en de efficiëntie van de vooropgestelde landbouwmaatregelen.

15

Ruimtelijke ordening

1. Ruimtelijke ordening

De Vlaams Minister van Openbare werken, Energie, Leefmilieu en Natuur vroeg op 25 september 2006 advies aan de Minaraad en de SERV, over het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende nadere regels voor de ruimtelijke veiligheidsrapportage. Deze verplichting vloeit voort uit de Seveso II-Richtlijn. Op 8 november 2006 werd het advies geformuleerd.

Er heerste onduidelijkheid over het al dan niet van kracht zijn van de RVR-regeling omdat de aanpassing, die aan het decreet Organisatie van de Ruimtelijke Ordening gebeurde via een decreet van 21 november 2003, hierover geen uitsluitel gaf.

Met het voorliggende ontwerp wordt die rechtsonzekerheid verminderd. Beide raden vragen dat deze rechtsonzekerheid zo snel mogelijk wordt weggewerkt. De SERV en Minaraad vragen dat de procedure voor opmaak van een RVR zo wordt geïntegreerd in de bestaande ruimtelijke planningsprocedures dat maximaal kan worden rekening gehouden met de informatie die blijkt uit de ruimtelijke veiligheidsrapportage en dat de totale planningsprocedure niet méér tijd in beslag neemt dan nu. De Minaraad en SERV stellen dat de beslissing over het al dan niet opstellen van een RVR in een zo vroeg mogelijke fase van de opmaak van een RUP moet gebeuren.

Voorts dringen beide raden erop aan dat een kader wordt ontwikkeld zodat meer strategische rapportages (die bijv. binnen strategische havenplannen werden opgemaakt) ook als kader gelden voor latere rapportages op meer gedetailleerd planniveau en vervolgens op project- of inrichtingsniveau. Daarbij moet erover worden gewaakt dat het werk dat gebeurde in de eerdere rapportages maximaal wordt gevaloriseerd zodat een herhaling van het geleverde werk wordt vermeden.

Veiligheidsrapportage op een hoger strategische niveau kan wellicht ook een oplossing bieden voor Seveso-inrichtingen die in of tegen een gebied liggen waarvoor wellicht meerdere RUP's worden opgesteld. De kans is reëel dat ontwikkelingen in een stedelijk gebied worden gestuurd door een reeks van RUP's die alle vallen binnen de straal van 2 km rond de Seveso-inrichting. Dat zou - in overeenstemming met het voorliggende voorontwerp - betekenen dat voor al deze RUP's telkens een RVR moet worden opgesteld waarbij dit uitgebreide werk weinig nieuwe informatie zou opleveren.

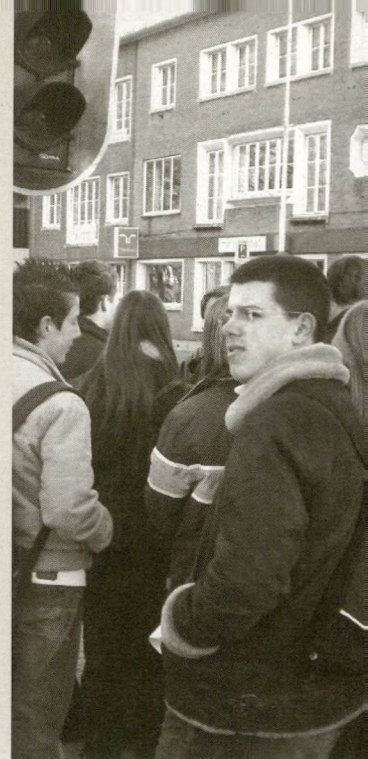
2. Grondbeleid

De Vlaams Minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme vroeg op 29 maart 2006 advies over het ontwerpdecreet voor de harmonisering van de rechten van voorkoop. De raad kon geen eensgezind standpunt bereiken. De brief met de standpunten van de sociale partners werd op 14 juni 2006 overgemaakt aan de bevoegde Minister.

16

Onderwijs

Voor wie onderwijs een beetje opvolgt, was 2006 een interessant jaar. We beperken ons in onderstaand overzicht tot die vragen waar de SERV effectief een advies over uitbracht. In twee dossiers, de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur (09/05/06) en het volwassenenonderwijs (16/01/07), kwamen de sociale partners niet tot een consensus en werden de standpunten per brief aan de Minister overgemaakt.

De eerste adviesvraag van het jaar betrof de lerarenopleiding in Vlaanderen (08/03/06). De SERV vond de voorziene hervorming positief omdat deze een antwoord wil bieden op het afhaken van leraren t.g.v. een gebrek aan praktijkervaring. De raad formuleerde o.a. volgende bedenkingen: de rol van de leerkracht als studie- en beroepskeuzebegeleider wordt onvoldoende belicht, ook het feit dat ze alsmaar vaker aan volwassenen lesgeven en dat er te weinig duidelijke stimulansen zijn om zij-instromers aan te trekken. De sociale partners betreurden ook dat de aanpassing van de beroepsprofielen, van de basiscompetenties en van de navorsing ontbreken. Dit is belangrijk voor de permanente vorming van leraren.

Bij het themadecreet Onderwijs XVI (12/04/06) werd bij briefadvies vooral gereageerd op de voorafname die in dit decreet sluipt, vooral op het decreet Leerzorg. Een andere opmerking betrof de modularisering. De SERV is voorstander van die modularisering en vraagt dat het experimentele karakter zo snel mogelijk wordt omgezet in reguliere regelgeving. Maar niet vooraleer een grondige evaluatie is gebeurd, ook over externe effecten zoals attitudes t.o.v. levenslang en levensbreed leren

en de meerwaarde op de arbeidsmarkt. Op 12 juli 2006 adviseerde de SERV over de discussienota Vlaamse kwalificatiestructuur (zie hoofdstuk 11).

Grote aandacht ging naar de bespreking van de discussienota Leren & Werken (17/01/07). De sociale partners waren van mening dat de nota een goede vertrekbasis is voor de broodnodige opwaardering van het alternerend leren tot een volwaardige kwalificerende en aantrekkelijke opleidingsvorm. De raad meende ook dat enkele belangrijke principes, zoals de neutrale screening, het gelijkwaardig getuigschrift en het vastleggen van een structurele financiering voor het sluitend aanbod onvoldoende uitgewerkt zijn en/of op de lange baan worden geschoven. Conclusie: een sterke nota op het vlak van intenties en principes maar de operationalisering vraagt nog heel wat denk- en overlegwerk. De VLOR en de SERV maakten begin december 2006 een gezamenlijke brief over aan de Minister met daarin gemeenschappelijke aandachtspunten en bekommernissen.

De SERV kreeg nog enkele adviesvragen in december 2006 over de kosteloosheid van het basisonderwijs (wijziging decreet basisonderwijs van 25/02/97 en van decreet van 13/07/01 over het onderwijs XIII Mozaïek) en het themadecreet Onderwijs XVII. Deze adviezen werden pas in 2007 verleend.

17

Welzijn

De SERV heeft zich in 2006 uitgesproken over de aanpassingen voor het IVA Kind en Gezin en de omvorming van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgelinkte Aangelegenheden (VIPA).

De SERV heeft ook zijn advies gegeven over het rapport van de Vlaamse Administratie (APS) over demografische ontwikkelingen in Vlaanderen en zijn gevolgen. De SERV benadrukt het belang van diepgaande en actuele expertise om het parlementaire debat over de vergrijzing te ondersteunen. Dit hoeft niet in strijd te zijn met de dringendheid van het debat. Het APS-rapport is, volgens de SERV, slechts een eerste aanzet.

De SERV wijst op noodzakelijke aanvullingen bij de impactanalyses binnen de door APS vermelde beleidsdomeinen (leren en werken, mobiliteit, wonen, zorg, ...). Het is essentieel dat voor alle beleidsdomeinen, ook deze die niet voorkomen in het APS-rapport (bijv. milieu, ruimte) voldoende en genuanceerd wordt gedocumenteerd. Het ramen van de gevolgen van demografische ontwikkelingen vergt meer dan een statisch mechanisme. Naast evoluties te vatten in cijfermatige vooruitzichten zullen immers ook kwalitatieve ontwikkelingen (bijv. levensopvattingen, attitudes,...) de toekomst bepalen. Ook met beleidsmatige streefdoelen moet men rekening houden. De SERV verwijst hierbij naar de geactualiseerde doelstellingen van het Pact van Vilvoorde.

De SERV duidt een aantal beleidspistes aan die uitgaande van de demografische verandering nuttig kunnen zijn. Onder meer de volgende:

Binnen het domein **leren en werken** is de verhoging van de werkzaamheidsgraad een doelstelling die de sociale partners in het Pact van Vilvoorde onderschreven hebben. Om de doelstellingen te realiseren, is het belangrijk dat de arbeidsmarktinstrumenten worden ontwikkeld en ingezet conform de lijnen die de sociale partners mee hebben uitgezet, onder meer in het Vlaams Werkgelegenheidsakkoord 2005-2006. Hierbij staan onder meer het valoriseren van competenties, het voeren van een leeftijdsbewust personeelsbeleid, het hanteren van een loopbaanperspectief, het aanpakken van de knelpuntberoepen, het activeren van arbeidsongeschikten, het inzetten van het arbeidsmarktinstrument loonlastenverlaging, het streven naar evenredige arbeidsdeelname en diversiteit voorop.

De SERV pleit voor een geïntegreerde benadering van **wonen**. Die moet zowel uitgaan van de volledige levenscyclus, als van de relatie tot andere domeinen (bijv. zorg, mobiliteit) als van de woon-netwerkomgeving (sociale infrastructuur). Men moet onderzoeken hoe een actief beleid woonomgevingen kan afstemmen op het samengaan van verschillende gezinssituaties, zowel op het platteland als in de stad.

In hun **mobiliteit** zullen oudere verkeersdeelnemers meer evolueren tot standaardgebruikers. Een mobiliteitsbeleid moet aandacht hebben voor dit deel van de vervoersmarkt zonder dat dit de enige focus wordt. Ook met de impact van andere demografische trends (gezinsverdunding, éénoudergezinnen, druk vanuit de afstemming arbeid - gezin) moet worden rekening gehouden.

18

Media

De SERV bracht in 2006 adviezen uit over ontwerpen tot aanpassingen aan de decreten over de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 4 maart 2005.

De SERV onderschreef een aantal technische aanpassingen aan het mediadecreet. Daarnaast betuigde de SERV zijn instemming met een voorontwerp over reclame en sponsoring met als doel:

1. een vereenvoudiging van de regels voor de herkenbaarheid van reclame en telewinkelen;
2. een versoepeling van het regime voor onderbrekingen van audiovisuele producties voor reclame;
3. een schrapping van de vijf-minutenregel voor reclame rond kinderprogramma's;
4. een vereenvoudiging van de huidige regelgeving voor het vermelden van producten of diensten in televisieprogramma's met de bedoeling ze als prijs ter beschikking te stellen;
5. en een meer overzichtelijke regeling voor sponsoring op radio en televisie.

De SERV onderschreef voor de particuliere radio-omroepen:

1. dat één rechtspersoon maximaal twee landelijke en/of regionale radio-omroepen kan uitbaten;
2. het verbod op ontkoppelde uitzendingen voor landelijke particuliere radio-omroepen te schrappen;
3. de samenwerkingsmogelijkheden van regionale radio-omroepen onderling en met andere particuliere radio-omroepen te verruimen;
4. de mogelijkheid in te voeren voor alle regionale radio-omroepen om te fuseren tot één derde particuliere landelijke radio-omroep.

19

Internationaal

1. Internationale missie

Conform de internationale missie van de SERV Een open visie op de wereld heeft de SERV in 2006 zijn best gedaan ons overlegmodel te helpen uitdragen in Europa en in de wereld en heeft hij zich ook sterker geprofileerd in internationale projecten en partnerschappen.

2. Europese Unie

De focus van de Europese werking van de SERV lag in 2006 overduidelijk en zeer tijdsconsumerend bij het PHARE Twinning project.

In 2004 was de SERV geselecteerd als junior partner in een Europees PHARE Twinning project met Bulgarije voor de versterking van het sociaal overleg en voor capaciteitsopbouw bij de Bulgaarse sociale partners. In 2005 kwam de voorbereiding van dit project op gang maar het was pas goed 2006 voor het van start ging. De SERV was actief bij de verschillende componenten van het Twinning contract. Experts van de SERV, van de Vlaamse sociale partners, van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en van de FOD Werkgelegenheid werkten mee aan de uitvoering van het project.

De startconferentie begin mei 2006 bracht alle betrokken partners samen in Sofia waar Vlaanderen een toelichting gaf bij het overleg en bij de wijze waarop in Vlaanderen vorm en inhoud wordt gegeven aan het Europese Sociaal Fonds.

In juni 2006 kwamen de Bulgaarse sociale partners en de vertegenwoordigers van het Bulgaarse Ministerie van Sociale zaken en Werkgelegenheid op studiebezoek in Brussel. Dankzij de inzet van de SERV en van zijn samenstellende organisaties werd dit studiebezoek een succes waarover uitvoerig en zeer positief werd gerapporteerd in Bulgarije.

Met hulp van de SERV en van de FOD Werkgelegenheid en onder de coördinatie van het Britse team werd een handboek voor goede praktijken opgesteld. Dit handboek is de handleiding voor de verdere trainingssessies die in de loop van 2007 zullen plaatshebben in de regio's van Bulgarije.

In het najaar werden de inhoud en de werkwijze uitvoerig getoetst voor een Train the trainers publiek waarbij een beroep werd gedaan op de expertise van Vlaamse sociale partners, in dit geval VOKA-Vlaams Economisch Verbond. In de latere sessies komt telkens een andere sociale partner aan de beurt. De Belgische coördinatie van het hele project gebeurt door het SERV-secretariaat en in de werkgroep Internationale Betrekkingen.

In de marge van dit Twinning project werd er naar aanleiding van de prinselijke missie van het Agentschap Buitenlandse Handel in december 2006 in Sofia een informatieronde georganiseerd met enkele leden van het dagelijks bestuur van de SERV. Hierover werd geschreven in de Bulgaarse kranten.

3. Internationale Arbeidsorganisatie

De bevoorrechte partner van de SERV op multilateraal gebied is de Internationale Arbeidsorganisatie: zowel het hoofdcentrum in Genève als het opleidingscentrum in Turijn.

Het nieuwe project waaraan de SERV deelneemt, is een opleidingsproject voor de bevordering van het sociaal overleg in Oekraïne.

In november 2006 had de premissie voor de eerste contacten en de voorbereiding van het project plaats in Kiev. Het SERV-secretariaat was aanwezig samen

met een verantwoordelijke van IAO Opleidingscentrum Turijn, afdeling sociaal overleg.

Het voorstel van project dat door Vlaanderen wordt gefinancierd, richt zich op capaciteitsopbouw bij de Oekraïense SER. Sinds 1993 heeft Oekraïne een nationale SER (National Council of Social Partnership) met een tripartiete structuur. Hoewel de Oekraïense SER al 12 jaar bestaat, mist hij nog altijd expertise en capaciteit.

De doelstelling is de versterking van de mogelijkheden van de Oekraïense SER om zich actief in te zetten bij het ontwerp, de implementatie en de monitoring van het werkgelegenheidsbeleid.

De leden en het secretariaat van de Oekraïense SER zullen een beroep kunnen doen op Vlaamse expertise zowel voor het uitwisselen van kennis als voor het ontwikkelen van vaardigheden.

Nieuw is dat er een terugkoppeling is met andere grote IAO-thema's zoals waardig werk en flexicurity.

Het eigenlijke werk is gepland in 2007.

4. Samenwerking met de Kroatische SER

In 2005 werd het SERV-secretariaat gepolst voor een mogelijk samenwerkingsproject binnen de Vlaamse Oost- en Centraal Europa werking. In 2006 werd na een kort werkbezoek beslist een voorstel te formuleren voor samenwerking en dit als project in te dienen bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap voor subsidiëring.

Eind december werd het dossier goedgekeurd voor een bedrag van bijna € 35.000. Het zal gespreid over een jaar uitgevoerd worden in 2007. Het beoogt de capaciteitsopbouw en de versterking van de lokale sociaal-economische raden.

Op 6 december was een verantwoordelijke van het SERV-secretariaat in Zagreb uitgenodigd op de algemene vergadering van de Kroatische lokale sociaal-economische raden voor een toelichting bij het project. Het Kroatisch-Vlaams team is enthousiast om te beginnen.

5. Ontvangst van buitenlandse delegaties

Op 24 maart 2006 kwam een delegatie uit Bulgarije op bezoek bij de SERV. Deze bestond uit afgevaardigden van Bulgaarse ministeries die uitgenodigd waren door de Vlaamse Gemeenschap.

Ze kregen een toelichting bij het Vlaams sociaal-economisch overleg.

Binnen het samenwerkingsakkoord Vlaanderen-Tsjechië kwam er op 20 juni 2006 een delegatie uit Tsjechië naar de SERV voor informatie over de werking van de beroepsprofielen.

Op 20 september 2006 waren er afgevaardigden van de Georgische werkgeversorganisatie op bezoek bij STV-Innovatie & Arbeid. Zij kregen ook een korte toelichting bij de werking van de SERV.

20

Sectorconvenants

Vijfentwintig sectoren hebben eind 2006 een sectorconvenant afgesloten met de Vlaamse overheid. Dit samenwerkingsprotocol wordt telkens aangegaan voor twee jaar en bevat zowel kwantitatieve als kwalitatieve engagementen op vlak van een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, van leven lang leren van werknemers en werkzoekenden en van diversiteit. De Vlaamse overheid betoelaagt momenteel 103,5 sectorconsulenten, goed voor een budget van 5,5 mio euro. De sectorconsulenten staan in voor het realiseren van de engagementen uit het convenant, op het terrein.

Actiepunten zijn het bevorderen van basiscompetenties zoals ICT en NT2, het verminderen van knelpuntberoepen, het zorgen voor een stijging van de kwantiteit en kwaliteit van opleidingen, het ontwikkelen van ervaringsbewijzen, de begeleiding bij herstructurering, het aanbieden van stage- en werkervaringsplaatsen, het verbeteren van het imago van het beroeps en technisch onderwijs. Bij al deze actiepunten geldt de diversiteitstoets. Dat betekent dat kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen worden vastgelegd voor het bereiken van kansengroepen en dat wordt vermeld met welke actoren en zelforganisaties daartoe wordt samengewerkt. Ook het enthousiasmeren van bedrijven voor het afsluiten van een diversiteitsplan en het afsluiten en promoten van een non-discriminatiecode behoren tot de opdrachten van de sectorconsulenten. Het opvolgen van de sectorconvenants is in handen van de administratie Werk en Sociale Economie. Alle convenants zijn terug te vinden op www.vlaanderen.be/werk.

Met het oog op ervarings- en kennisdeling zijn binnen de SERV drie netwerken van sectorconsulenten opgericht, die thematisch sporen met de onderdelen van

het sectorconvenant: bruggen tussen leren en werken (onderwijs - arbeidsmarkt), bruggen naar werk (leven lang leren) en diversiteit. In 2006 gingen in totaal 11 netwerkbijeenkomsten door. Op het netwerk onderwijs - arbeidsmarkt waren gemiddeld 25 deelnemers aanwezig uit 19 sectoren en dat is net zo veel als op het netwerk leven lang leren, het netwerk diversiteit scoort iets minder met 20 deelnemers uit 17 sectoren.

Wat kwam er op de netwerken zoal aan bod? De sociale economie als brug naar tewerkstelling, sectorale screenings met als cases de bouw en het goederenvervoer, de opvolging van het beleid op het vlak van evenredige arbeidsdeelname, diverse projectvoorstellen (o.a. van het goederenvervoer, de bedienden, de groensectoren, de voeding, de grafische sector, e.a.), het motiveren van werkgevers en werknemers tot een beleid van leven lang leren, bescherming van stagiairs, het DIVA stageforum, contacten met derden (zoals het CBO Jobcentrum West-Vlaanderen, het ESF-Agentschap e.a.), het meerbanenplan, ... De netwerken worden alsmaar meer een forum waarop een beroep wordt gedaan door externen (voor de evaluatie van de RTC's, het ESF-project WELP).

De sectorconsulentendag ging voor de tweede maal door, op 23 juni te Antwerpen met een voorstelling van de chemiesector in het bedrijf Lanxess en een historische én vooruitziende blik op de grafische sector in het Plantin-Moretusmuseum.

Uit de (jaarlijkse) evaluatie van september 2005 - juni 2006 blijkt o.a. dat de sectorconsulenten vragende partij zijn voor meer uitwisseling met het beleid. Zij zien de netwerken als antennes voor het beleid en vinden dat die signaalfunctie nog versterkt moet en kan worden

door het consulteren van consultants vooraleer regeling vastgelegd of geïmplementeerd wordt.

Eén van de grote problemen voor veel sectoren is de afname van leerlingen in bepaalde BSO en TSO studierichtingen. Vaak heeft dit te maken met een onbekendheid van de studiekeuzebegeleiders met de veelheid van jobs in sectoren en hoe deze functies geëvolueerd zijn. Vijftien sectoren en de SERV organiseerden daarom de sectorenbeurs *Wie wordt wat? Werk voor durvers*, voor leerkrachten 5de en 6de jaar basisonderwijs, voor personeel van CDO's en CLB's betrokken bij studie- en beroepskeuze van jongeren en voor leertrajectbegeleiders van VIZO. Deze beurs ging twee maal door, op 20 april in het Beroepenhuis in Gent en op 4 mei in het Speelgoedmuseum in Mechelen. Op de agenda stond

een speelse kijk op beroepen en praktijkervaringen van sectoren in het samenwerken met onderwijs. 150 (?) mensen uit het onderwijs woonden dit initiatief bij, wat toch minder was dan vooropgesteld.

In 2006 was de start van een intranet voor sectorconsultanten gepland. Omwille van technische redenen (de SERV wil deze manier van werken algemeen invoeren en dit vraagt uiteraard meer voorbereiding) ging het intranet niet van start. Dit blijft wel voorzien voor 2007. Het intranet moet sectorconsultanten in staat stellen elkaar rechtstreeks te bevragen en het moet het permanent uitwisselen van ervaring bevorderen. In de lente van 2007 gaan met een aantal sectoren onderhandelingen van start met het oog op het afsluiten van de sectorconvenants 2007-2009.

21

Sectorcommissies

Elke sectorcommissie bestaat uit twintig vertegenwoordigers van de representatieve Vlaamse sociale partners uit de betrokken sector. Tien leden vertegenwoordigen de Vlaamse werkgeversorganisaties. Tien leden vertegenwoordigen de Vlaamse werknemersorganisaties. Het voorzitterschap en het dagelijks bestuur volgen dezelfde methode als bij de SERV. Jaarlijks wordt de vertegenwoordiger van een andere organisatie respectievelijk voorzitter of ondervoorzitter van de sectorcommissie en van het dagelijks bestuur. De voorzitter en ondervoorzitter mogen nooit tegelijk uit de werkgevers- of werknemershoek komen.

1. Sectorcommissie Goederenvervoer

De sectorcommissie Goederenvervoer werd opgericht op 29 april 1991. Binnen deze commissie gebeurt het sociaal overleg over alles wat verband houdt met het goederenvervoer in Vlaanderen: het goederenvervoer over de weg, per spoor, via de binnenscheepvaart, de luchtvaart en het maritiem vervoer.

1.1. Bijeenkomsten

De sectorcommissie Goederenvervoer kwam in 2006 niet bijeen.

2. Sectorcommissie Hout en Bouw

De sectorcommissie Hout en Bouw werd opgericht op 26 maart 1997. Deze commissie formuleert aanbevelingen en adviezen van de bouw- en houtsector.

2.1. Activiteiten

De werkgroep bouw heeft in 2006 het actieplan in uitvoering van de Vlaamse sectorconvenant van nabij

opgevolgd (aansturing sectorconsulenten, gedetailleerde arbeidsmarktanalyses, evaluaties,...). Daarnaast werd geïnvesteerd in een samenwerking met de VDAB ondermeer voor een sectorale screening van niet-werkende werkzoekenden, regionaal opleidingsaanbod en toeleidingsinitiatieven.

De werkgroep heeft het advies van de bouwsector over de lijst van knelpuntberoepen met het oog op het openstellen van de grenzen voor werknemers uit de nieuwe EU-lidstaten geformuleerd.

De werkgroep bouw heeft in 2006 de ontwikkelde standaarden bestuurder mobiele kraan en stellingbouwer goedgekeurd. Met de SERV werden afspraken gemaakt voor de ontwikkeling in 2007 van de standaarden asbestverwijderaar en bestuurder hydraulische graafmachine. De werkgroep bouw heeft op 14 november 2006 een studienamiddag georganiseerd over werkdruk in de Vlaamse bouwsector naar aanleiding van het onderzoek van STV-Innovatie & Arbeid over het thema. De werkgroep heeft eveneens de bijeenkomst van het VBOC van 17 januari 2007 voorbereid.

2.2. Bijeenkomsten

De sectorcommissie Hout en Bouw kwam in 2006 niet samen, het dagelijks bestuur evenmin.

De werkgroep Bouw van de sectorcommissie Hout en Bouw heeft in 2006 vergaderd op:

- 14 maart
- 23 maart
- 9 mei
- 13 juni

- 12 september
- 17 oktober
- 12 december
- 13 december

3. Sectorcommissie Metaal- en Technologische Industrie

De sectorcommissie Metaalverwerking is opgericht op 29 april 1991.

In de loop van 2000-2001 heeft de sectorcommissie een dossier voorbereid om de titulatuur en bevoegdheidsomschrijving te wijzigen. Dit initiatief werd geïnspireerd vanuit de vaststelling dat de geldende titel en bevoegdheidsomschrijving niet langer de lading dekten van de sector, zowel organisatorisch als ratione materiae.

Dit initiatief mondde uit in een besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2001 (B. S. 1 februari 2002) waarbij de artikelen 1 en 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 september 1990 tot uitvoering van artikel 7bis van het decreet van 27 juni 1985 op de SERV, worden gewijzigd.

Sindsdien gaat de sectorcommissie door het leven onder de benaming sectorcommissie Metaal- en Technologische Industrie. Binnen deze commissie gebeurt het sociaal overleg over alles wat verband houdt met volgende domeinen: metalen en materialen, de eerste metaalverwerking, de ijzer- en staalproductie, de metaalproducten, de metaalbouw inclusief montageactiviteiten, de machinebouw, de productie van defensie- en veiligheidsmateriaal, van elektrotechniek en elektronica, van informatie- en communicatietechnologie, de vervaardiging van automobiel-, lucht- en ruimtevaartuigen alsmede van ander transportmateriaal, de kunststofverwerking inclusief de nieuwe materialen.

3.1. Bijeenkomsten

De sectorcommissie Metaal- en Technologische Industrie kwam in 2006 niet bijeen.

4. Sectorcommissie Textiel en Confectie

De sectorcommissie Textiel en Confectie werd opgericht op 29 april 1991. Binnen deze commissie gebeurt het sociaal overleg over alles wat verband houdt met textiel en confectie in Vlaanderen: de bewerking of verwerking van textielstoffen in de diverse stadia van het omvormings- of veredelingsproces, de productie van textielvezels voor scheikundige procédés, het roten en zwingelen van vlas, de confectie en maatwerk van alle artikelen in textielstoffen en de fabricage, de confectie of de omvorming van bestanddelen of van kledingtoebehoren inclusief het verven of reinigen ervan.

4.1. Bijeenkomsten

De sectorcommissie Textiel en Confectie kwam in 2006 niet bijeen.

5. Sectorcommissie Welzijns- en Gezondheidszorg

De sectorcommissie Welzijns- en Gezondheidszorg werd opgericht op 21 april 1994. Binnen deze commissie gebeurt het sociaal overleg over alles wat verband houdt met de welzijns- en gezondheidszorg in Vlaanderen: onderdelen van het gezondheidsbeleid, de bijstand aan personen, het onthaal en de integratie van inwijkelingen, het bejaardenbeleid en de jeugdbescherming.

5.1. Activiteiten

Het dagelijks bestuur heeft zich op zijn bijeenkomsten beraden over de ontwikkeling van de standaard titel beroepsbekwaamheid begeleider buitenschoolse opvang en de beroepsprofielen opvoeder/begeleider, maatschappelijk werker en sociaal-cultureel werker.

5.2. Bijeenkomsten

De plenaire sectorcommissie Welzijns- en Gezondheidszorg is in 2006 niet samengekomen.

Het dagelijks bestuur van de sectorcommissie Welzijns- en Gezondheidszorg heeft in 2006 vergaderd op:

- 14 februari
- 7 maart
- 20 oktober
- 14 december

6. Sectorcommissie Toerisme

De sectorcommissie Toerisme werd opgericht op 31 oktober 2001. Deze commissie heeft als opdracht het sociaal overleg binnen de sector Toerisme op gang brengen. De bedrijfstakken binnen dit sociaal overleg zijn erg verscheiden: de logiesverstreckende bedrijven, de restaurants en cafés, de vermaak- en recreatiebedrijven, de kantoren die organiseren, verkopen en/of bemiddelen (reisbureaus, touroperators,...) en het personenvervoer.

6.1. Activiteiten

In 2006 heeft de commissie een advies met het thema cultuurtoerisme afgeleverd op vraag van de Minister van toerisme. De commissie is van oordeel dat cultuurtoerisme het Vlaamse toerisme op twee belangrijke manieren kan stimuleren. Het cultuurtoerisme zorgt voor een extra toeristische consumptie en buitenlandse deviezen in Vlaanderen en kan ook bijdragen tot het wereldwijde toeristische imago van Vlaanderen. Daarom lijst de sectorcommissie de voornaamste aan-

dachtspunten op om een langetermijnstrategie op te zetten voor de uitbouw van het Vlaamse cultuurtourisme. Deze lijst volgt uit de analyse van de knelpunten die een toereikend cultuurtouristisch beleid in de weg staan. Het dagelijks bestuur van de sectorcommissie Toerisme heeft, op uitnodiging van het Vlaams kabinet voor Toerisme, dit advies toegelicht aan de Vlaamse Minister voor Toerisme, het departement Internationaal Vlaanderen en Toerisme Vlaanderen.

Bij deze gelegenheid overhandigde de sectorcommissie Toerisme ook het Rapport over Overleg en advisering in de sector Toerisme aan het kabinet. Het rapport vloeit voort uit de voornaamste opdracht van de sectorconsulent Toerisme: de kritische analyse van de werking van de sectorcommissie Toerisme in de schoot van de SERV. Zowel samenstelling als inhoud van dit forum werden onderzocht. De resultaten van de mondelinge bevraging van de leden van de commissie overstijgen de werking van de commissie. Het onderzoek inventariseert de uitdagingen waarvoor elk goed functionerend overleg binnen de toeristische sector zal geplaatst worden, ongeacht de aard van het overleg. De suggesties in het Rapport zijn dan ook in overweging te nemen bij elke toekomstige keuze over een overleg en adviesforum in de toeristische sector.

Op basis van dit onderzoek heeft de sectorcommissie Toerisme beslist om zich te heroriënteren wat de inhoud betreft. Voortaan biedt de sectorcommissie Toerisme een forum om het economische belang van de sector, binnen het Vlaams sociaal-economisch overleg, te benadrukken. De sectorcommissie engageert zich om een dergelijke werking gestructureerd te ontwikkelen. Verder vraagt de commissie aan de raad van de SERV om betrokken te worden bij de sociaal-economische

advisering van de SERV wanneer de toeristische sector daar belanghebbende partij is. De samenstelling van de sectorcommissie Toerisme blijft paritair georganiseerd. Daarnaast streeft de commissie een hersamenstelling na die rekening houdt met de knelpunten en voorstellen vanuit het rapport. De hersamenstelling van de sectorcommissie Toerisme is momenteel nog lopende.

Binnen de verlenging van het sectorconvenant Toerisme 2006 werd ook onderzocht hoe de toeristische sector aandacht kan schenken aan diversiteit. De commissie onderzocht de invoering van een non-discriminatiecode als mogelijke actie. Ze besliste om het initiatief voor de invoering van een dergelijke code over te laten aan de toeristische deelsectoren en de eigen rol te beperken tot de aansporing en ondersteuning van eventuele acties.

De SERV raadpleegde de sectorcommissie Toerisme via een interne procedure over een SERV-advies rond het voorontwerp decreet Statuut reisbureaus. De sectorcommissie Toerisme leverde via een werkgroep ad hoc een eigen kijk op dit voorontwerp en een insteek voor het SERV-advies.

6.2. Bijeenkomsten

De commissie vergaderde op:

- 18 april

Het dagelijks bestuur kwam bijeen op:

- 31 januari:
- 16 februari:
- 18 april
- 30 mei
- 7 juli

22

Adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling

1. Adviescommissie

Eind 2006 waren er 946 bureaus erkend om arbeidsbemiddelingsactiviteiten in Vlaanderen uit te oefenen. Het gaat hierbij om uitzendbureaus, wervings- en selectiebureaus, outplacementbureaus, sportmakelaars en bemiddelaars van schouwspelartiesten. Veel bureaus zijn erkend voor meerdere vormen van arbeidsbemiddeling. Aan de 946 erkende bureaus werden er 1.414 erkenningen toegestaan.

De private ondernemingen die arbeidsbemiddelingsactiviteiten in Vlaanderen willen uitoefenen, moeten hiertoe vooraf erkend worden door de Vlaamse Minister bevoegd voor werkgelegenheid. Deze erkenning wordt al dan niet toegestaan op voorstel van de adviescommissie. Deze commissie is al sinds 1991 werkzaam in de schoot van de SERV.

Van erkende bureaus die de erkenningsvoorwaarden niet naleven, kan - indien het om ernstige en/of herhaalde overtredingen gaat - na advies van de adviescommissie de erkenning ingetrokken worden.

Ook in Wallonië en in Brussel is er een erkenningsregeling.

De bureaus worden in beginsel voor onbepaalde duur erkend. Indien er echter n.a.v. het onderzoek van de erkenningsaanvraag van een bureau in de adviescommissie enige twijfel bestaat rond het voldoen aan bepaalde aspecten van de regelgeving, kan de adviescommissie een erkenning van bepaalde duur - in de praktijk altijd 1 jaar - voorstellen.

In 2006 heeft de adviescommissie voor 4 bureaus (waarvan 2 uitzendbureaus) een erkenning voor 1 jaar voorgesteld.

Na verloop van dit jaar kan - als blijkt dat de betrokken bureaus de regelgeving correct naleven - deze erkenning voor 1 jaar overgaan in een erkenning van onbepaalde duur.

Eind 2006 beschikten 815 bureaus over een algemene erkenning als bureau voor private arbeidsbemiddeling. Met deze erkenning kan aan werving en selectie voor gewone, vaste jobs worden gedaan. Sinds het Decreet van 13 april 1999 worden bureaus die een aanvraag doen voor een bemiddelingsactiviteit waarvoor een aparte erkenning vereist is, automatisch ook erkend als bureau voor private arbeidsbemiddeling.

Eind 2006 beschikten 114 bureaus over een erkenning om (algemene) uitzendactiviteiten in Vlaanderen te verrichten; waren er 115 bureaus erkend om outplacementactiviteiten te verrichten; waren er 101 bureaus erkend om aan arbeidsbemiddeling van betaalde sportbeoefenaars te doen en waren er 242 bureaus erkend om schouwspelartiesten te bemiddelen.

In 2002 werd in Vlaanderen een aparte erkenning ingesteld voor uitzendactiviteiten in de bouwsector. Deze mogen echter niet gecombineerd worden met uitzendactiviteiten in andere sectoren. Eind 2006 waren er in Vlaanderen 14 bureaus erkend voor het verrichten van uitzendactiviteiten in de bouw.

In 2003 is ook een afzonderlijke erkenning ingesteld voor uitzendactiviteiten in de artistieke sector. Hiervoor waren er eind 2006 13 bureaus erkend.

2. Activiteiten in 2006

Tijdens de 10 bijeenkomsten in 2006 werden door de adviescommissie 133 adviezen uitgebracht.

In 2006 werden er 34 hoorzittingen gehouden met de vertegenwoordiger(s) van bureaus, waarvan 19 n.a.v. het indienen van een nieuwe erkenningsaanvraag.

Vrijwel alle hoorzittingen vonden plaats met vertegenwoordigers van uitzendbureaus, die overigens systematisch uitgenodigd worden n.a.v. nieuwe erkenningsaanvragen.

Dit laatste is overigens een uiting van de meer algemene vaststelling dat de werking van de adviescommissie vooral is toegespitst op het uitzendgebeuren.

In 2006 werden door de adviescommissie 119 nieuwe erkenningsaanvragen geadviseerd. Verder waren er 8 bureaus die naast de bemiddelingsactiviteiten waarvoor ze al erkend waren, nog bijkomende erkenningen hebben gevraagd.

Van de bureaus die in 2006 een nieuwe erkenning hebben gevraagd, waren er 13 die - naast de algemene erkenning voor arbeidsbemiddeling (cf. supra) - een erkenning voor algemene uitzendactiviteiten hebben gevraagd. Door 14 bureaus werd een erkenning voor het verrichten van outplacementactiviteiten gevraagd.

Door 34 firma's of natuurlijke personen werd een erkenning aangevraagd om schouwspelartiesten te bemiddelen en door 14 sportmakelaars werd een erkenning gevraagd.

Er waren in 2006 2 erkenningsaanvragen om uitzendactiviteiten in de bouwsector te verrichten.

In 2006 heeft de adviescommissie de intrekking voorgesteld van de erkenning van 4 bureaus: 3 uitzendbureaus en een wervings- en selectiebureau.

Deze adviezen werden gevolgd door de bevoegde Vlaamse Minister, wat dus impliceert dat de betrokken bureaus hun activiteiten in Vlaanderen hebben moeten stopzetten.

Verder werd door de adviescommissie negatief advies uitgebracht over 2 erkenningsaanvragen omdat niet voldaan was aan de erkenningsvoorwaarden.

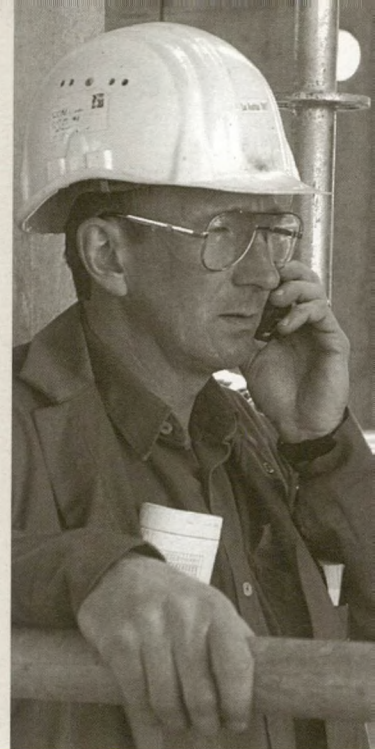
Alle adviezen in 2006 werden door de adviescommissie bij eenparigheid uitgebracht. Alle adviezen werden ook gevolgd door de bevoegde Vlaamse Minister.

In 2006 werd(en) de erkenning(en) geschrapt van 12 bureaus wegens stopzetting van de arbeidsbemiddelingsactiviteiten in Vlaanderen.

23

Begeleidingscommissie Herplaatsingsfonds

1. Herplaatsingsfonds

Het Herplaatsingsfonds - opgericht bij Decreet van 18 mei 1999 - heeft als doel outplacementbegeleiding vanuit Vlaamse overheidsmiddelen te betalen t.b.v. werknemers die werkloos geworden zijn in een onderneming of vzw die zelf niet meer over de financiële middelen beschikt om deze begeleiding te financieren. Aanvankelijk was het toepassingsgebied beperkt tot werknemers die werkloos geworden zijn als gevolg van het faillissement van een onderneming of van de gerechtelijke ontbinding van een vzw wegens kennelijke staat van onvermogen.

Bij Decreet van 14 maart 2003 werd dit toepassingsgebied - mede op voorstel van de SERV - uitgebreid tot de ex-werknemers van ondernemingen waaraan een gerechtelijk akkoord is toegestaan en de ex-werknemers van ondernemingen in moeilijkheden. Voor deze laatste ondernemingen moet het bewijs geleverd worden dat ze onvoldoende financiële middelen hebben om zelf de outplacementbegeleiding te financieren.

Bij Besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2006 werden een aantal toepassingsmodaliteiten gewijzigd. Bedoeling hiervan is o.m. de administratieve procedure nog sneller te laten verlopen en vooral ook het Herplaatsingsfonds - meer dan tot nog toe het geval is geweest - ook als sociaal vangnet te laten fungeren voor ontslagen werknemers van kleinere ondernemingen. Voor een actieve benadering van deze kleinere ondernemingen werden door de Vlaamse Regering extra middelen en mankracht voor het Herplaatsingsfonds voorzien. Omdat in het verleden wel eens is gebleken dat niet alle curatoren interesse betonen voor de mogelijkheden geboden door het Herplaatsingsfonds, is in het nieuwe uitvoeringsbesluit o.m. ook bepaald

dat de curator ertoe gehouden is een aanvraag tot tegemoetkoming vanuit het Herplaatsingsfonds in te dienen indien één van de representatieve werknemers-vertegenwoordigers hierom verzoekt.

Als gevolg van dit nieuwe uitvoeringsbesluit - waarover door de SERV advies werd uitgebracht - werd ook het stelsel van tegemoetkomingen vanuit het Herplaatsingsfonds aangepast. Momenteel is er een basistegemoetkoming van € 2.154,50 per ex-werknemer die wordt begeleid.

Deze tegemoetkoming kan worden aangevuld met een extra tegemoetkoming van € 538,63 voor ex-werknemers die opleiding nodig hebben om terug in de arbeidsmarkt ingeschakeld te kunnen worden.

De begeleidingscommissie van het Herplaatsingsfonds geeft de Vlaamse Minister bevoegd voor werkgelegenheid advies over de aanvragen tot tegemoetkoming vanuit het Herplaatsingsfonds.

De begeleidingscommissie brengt meer in het bijzonder advies uit over:

- de ontvankelijkheid en gegrondheid van de aanvraag;
- de bepaling van de categorieën van ex-werknemers die bij voorrang in aanmerking komen gelet op de toestand op de arbeidsmarkt;
- het aantal ex-werknemers dat in aanmerking komt voor een tegemoetkoming;
- voor ondernemingen in moeilijkheden, de bewijsstukken die worden voorgelegd om aan te tonen dat de onderneming zelf onvoldoende financiële middelen heeft om de outplacementbegeleiding te financieren.

Een stuurgroep binnen de betrokken onderneming of vzw duidt de ex-werknemers aan die - binnen de toegekende enveloppe - in aanmerking komen voor de outplacementbegeleiding.

Als gevolg van het nieuwe uitvoeringsbesluit werd binnen het ambtsgebied van elke Sociaal Economische Raad van de Regio een permanente stuurgroep opgericht, om de kleinere dossiers (maximum 50 ex-werknemers) te behandelen.

Sinds het operationeel worden van het Herplaatsingsfonds in 2000 werden ongeveer 265 aanvragen voor tegemoetkoming - veelal van gefailleerde ondernemingen - door de bevoegde Vlaamse Minister goedgekeurd.

Tot eind 2005 waren er ongeveer 6.000 effectief gestarte outplacementbegeleidingen.

2. Activiteiten in 2006

De begeleidingscommissie heeft in 2006 75 aanvragen voor tegemoetkoming geadviseerd, tegenover 56 aanvragen in 2005.

Voor alle ingediende aanvraagdossiers werd door de begeleidingscommissie voorgesteld om de gevraagde tegemoetkomingen (inclusief de verhoogde tegemoetkomingen) toe te staan.

De aanvragen tot tegemoetkoming die in 2006 werden ingediend hadden betrekking op 2.119 gewone tegemoetkomingen (1.713 in 2005) en 373 verhoogde tegemoetkomingen (403 in 2005).

De hiernavolgende tabel geeft een overzicht - per dossier - van het aantal gevraagde en door de begeleidingscommissie goedgekeurde tegemoetkomingen:

DOSSIER NR.	FIRMANAAM	AANTAL TEGEMOETKOMINGEN			SECTOR
		totaal	gewone	verhoogde	
VG.HF.191	BVBA TROVAC	20	16	4	Kleinhandel diepvriesproducten
VG.HF.193	NV VILLA D'ESTE	13	11	2	Vervaardiging producten leder
VG.HF.194	NV STOOMWASSERIJ ST-PIETER	33	27	6	Industriële wasserijen
VG.HF.195	BVBA DIMENSION PLUS SERVICES	13	11	2	Adviesbureaus ivm bedrijfsvoering en beheer
VG.HF.196	NV STARFISH	15	12	3	Groothandel vis-, schaal-, schelpdieren
VG.HF.197	BVBA MARLINA	16	13	3	Overige industrie
VG.HF.198	NV DION VANDEWIELE	63	51	12	Groothandel in zuivelproducten en eieren
VG.HF.199	NV COMMUNISIS DATADOC	27	22	5	Overige activiteiten verwant aan drukkerijen
VG.HF.201	CVBA LEUTRAKO	40	32	8	Metaalsector
VG.HF.200	NV UNITED BICYCLES	80	64	16	Vervaardiging van rijwielen
VG.HF.202	CVBA DECO-HANDLING	11	9	2	Vervaardiging machines alg gebruik
VG.HF.203	BVBA MERLAN	19	16	3	Textielsector
VG.HF.204	NV SELLA CORPORATION	14	12	2	Telecommunicatie
VG.HF.205	NV SODECOR BELGIUM	14	12	2	Groothandel in papierwaren
VG.HF.207	NV MOTI BELGIUM	23	19	4	Textielsector
VG.HF.208	NV NAVISOFT	38	31	7	Advisering ivm programmatuur
VG.HF.206	NV WITTAMER-HENRIST	17	14	3	Textielsector
VG.HF.210	NV BREIGOEDEREN WYMEERSCH	21	17	4	Textielsector
VG.HF.211	NV V-TAX & V-RENT	120	96	24	Exploitatie van taxi's
VG.HF.212	GROEP PLEES	29	24	5	Schilderen en verv. van meubels
VG.HF.214	NV L.D. CONSULTING	49	40	9	Advisering ivm programmatuur
VG.HF.215	NV SOFT CELL	55	44	11	Uitgeverij van programmatuur
VG.HF.216	NV LAKKERIJ VERSCHUEREN	40	32	8	Metaalsector
VG.HF.217	GROEP LOKERSE VLEESVEILING	62	50	12	Groothandel in vleeswaren
VG.HF.218	NV WAESLAND	7	6	1	Textielsector
VG.HF.219	NV BIZIBIT SOFTWARE	22	18	4	Advisering ivm programmatuur
VG.HF.220	NV ASSUPAR	12	10	2	Verzekeringen

DOSSIER NR.	FIRMANAAM	AANTAL TEGEMOETKOMINGEN			SECTOR
		totaal	gewone	ver- hoogde	
VG.HF.221	NV MAT TRANSPORT	58	47	11	Goederenvervoer over de weg
VG.HF.224	NV FOTOGRAVURE PP RUBENS	14	12	2	Overige uitgeverijen
VG.HF.227	BVBA CREA	11	9	2	Bouwsector
VG.HF.228	BVBA IHD-BELGIË	45	36	9	Overige diensten aan personen
VG.HF.229	BVBA TOP CLEANING	64	52	12	Industriële reiniging
VG.HF.230	NV VERVERIJ SCHOETERS	11	9	2	Textielveredeling
VG.HF.226	BVBA MINITAX	18	15	3	Exploitatie van taxi's
VG.HF.232	NV VISBEDRIJF VAN LANCKER	9	8	1	Verwerking en conservering van vis
VG.HF.233	BVBA VLOER- EN TEGELWERKEN	23	19	4	Plaatsen van vloer- en wandtegels
VG.HF.234	NV GEBRS WINAND	8	7	1	Kleinhandel in motorvoertuigen
VG.HF.231	BVBA EUROWASH	29	24	5	Wasserettes
VG.HF.235	BVBA ATECO	6	5	1	Bouwsector
VG.HF.236	NV KORTAB	10	8	2	Groothandel in tabaksproducten
VG.HF.237	NV MATINO METALS	25	20	5	Metaalsector
VG.HF.238	NV PLUSH	27	22	5	Textielsector
VG.HF.239	NV BELLS-SWEETS	12	110	2	Vervaardiging van koekjes
VG.HF.240	NV VAN PELT	43	35	8	Vervaardiging van meubels
VG.HF.241	NV HERMAN	30	24	6	Vervaardiging van groenten- en fruitsappen
VG.HF.243	BVBA BOUWCONSTRUCT	58	47	11	Bouwsector
VG.HF.245	BVBA ZINJA	12	10	2	Bloementeel
VG.HF.246	NV RACE CARGO AIRLINES	21	17	4	Luchtvaart zonder dienstregeling
VG.HF.247	BVBA FLOORLUX	7	6	1	Plaatsen van vloer- en wandtegels
VG.HF.248	NV CHOCOLATE DREAMS	9	8	1	Vervaardiging chocolade en suikerwerk
VG.HF.250	NV LEENEN CONSTRUCTION	7	6	1	Aanleg van pijpleidingen / hoogspann.
VG.HF.254	BVBA LA ROYALE	15	12	3	Hotels en motels met restaurant
VG.HF.255	NV MIRORLUX	36	29	7	Vormen en bewerken van vlakglas
VG.HF.257	NV M-B-T	15	12	3	Vervaardiging van machines
VG.HF.258	NV UTRICO	6	5	1	Textielsector
VG.HF.260	NV TRANSEKLO	26	21	5	Goederenvervoer over de weg
VG.HF.261	NV BREESE AUTO-SHOP	7	6	1	Groothandel auto-onderdelen
VG.HF.263	BVBA TOTAL CCC	16	13	3	Bouwsector
VG.HF.262	BVBA REN-O-VATE	24	20	4	Vervaardiging van meubels
VG.HF.264	NV VANDIJCK	9	8	1	Kleinhandel motorvoertuigen
VG.HF.265	NV RAIL SERV. INTERN. BELGIUM	63	51	12	Verv. rollend materieel
VG.HF.259	NV ABBELOOS	82	66	16	Textielsector
VG.HF.267	NV NETRA SYSTEMS LEGENDRE	41	33	8	Verv. van verpakkingsmachines
VG.HF.270	NV HAHOTEX	16	13	3	Textielsector
VG.HF.273	NV VERVOERSOND. GEBRS. LESIRE	25	20	5	Goederenvervoer over de weg
VG.HF.274	BVBA CARR & CONSTR BRIL	162	130	32	Verv. carrosserieën en aanhangwagens
VG.HF.275	NV LUXAPLAST	22	18	4	Groothandel in consumentenartikelen
VG.HF.276	NV LISEC	24	24	0	Technische studies
VG.HF.279	NV DOVERTEX	21	21	0	Textielsector
VG.HF.280	NV EUROPEAN ENVELOPES CY	34	34	0	Verv. van kantoorben. van papier
VG.HF.285	GROEP COMPACTORS BELGIUM	37	37	0	Vervaardiging van overige machines

DOSSIER NR.	FIRMANAAM	AANTAL TEGEMOETKOMINGEN			SECTOR
		totaal	gewone	ver- hoogde	
VG.HF.286	NV MERESTO	28	28	0	Catering
VG.HF.288	BVBA ZIFFIKS	41	41	0	Kleinhandel in bovenkleding
VG.HF.293	GROEP SUPERCONFEX BELGIE	108	108	0	Kleinhandel in bovenkleding
VG.HF.295	GROEP STAR TAXI	204	204	0	Exploitatie van taxi's
		2.492	2.119	373	

Voor alle duidelijkheid dient er op gewezen dat in bovenstaande tabel vanaf het dossier van de NV Lisec de nieuwe regeling werd toegepast waarin dus niet langer met dubbele premies wordt gewerkt (cf. supra).

Uit het gegeven dat in 2006 voor 2.492 ex-werknemers een tegemoetkoming van het Herplaatsingsfonds werd gevraagd, mag niet afgeleid worden dat dit aantal ex-werknemers inderdaad ook een outplacementbegeleiding heeft gevolgd. In de praktijk volgt altijd maar een gedeelte van de ex-werknemers waarvoor een tegemoetkoming wordt gevraagd, de outplacementbegeleiding.

Uiteraard wordt de tegemoetkoming maar betaald voor de ex-werknemers die de begeleiding volgen.

Alle adviezen van de begeleidingscommissie werden door de bevoegde Vlaamse Minister gevolgd.

In 2005 werd vastgesteld dat ondanks de uitbreiding van het toepassingsgebied tot de ex-werknemers van ondernemingen waaraan een gerechtelijk akkoord is toegestaan en van ondernemingen in moeilijkheden, er van de 56 aanvragen tot tegemoetkoming maar 4 uitgingen van ondernemingen in moeilijkheden en 1 van een onderneming waaraan een gerechtelijk akkoord werd toegestaan.

Alle overige aanvragen gingen uit van ondernemingen in falings.

Ook in 2006 blijft het merendeel van de aanvragen uitgaan van gefailleerde ondernemingen. Slechts 6 aanvragen gingen uit van ondernemingen in moeilijkheden (NV Abbeloos, NV United Bicycles; NV Lisec; NV Waesland; NV Ververij Schoeters en NV Wittamer-Henrist) en 1 van een onderneming waaraan een gerechtelijk akkoord werd toegestaan (NV Van Pelt).

24

Commissie Diversiteit

De commissie Diversiteit, bestaande uit de SERV-partners en vertegenwoordigers van de kansengroep allochtonen en de kansengroep personen met arbeids-handicap, heeft als opdracht om het beleid te adviseren over de evenredige arbeidsdeelname van kansengroepen en diversiteit. De commissie Diversiteit bestaat uit twee werkgroepen (personen met een arbeidshandicap en allochtonen), een dagelijks bestuur en een commissie Diversiteit. De werking van de commissie Diversiteit vindt onder meer haar basis in de twee Gemeenschappelijke platformteksten over evenredige arbeidsdeelname en diversiteit, namelijk die voor allochtonen (3 december 2002) en die voor personen met een arbeidshandicap (2 december 2003).

1. Adviezen

Samen met de SERV formuleerde de commissie Diversiteit op 22 november 2006 een advies **over het gelijke kansen en diversiteits- plan 2007** en dit op vraag van de Vlaamse Minister van Bestuurszaken. In het advies werd positief gereageerd op het bepalen van een streefcijfer voor de kansengroep allochtonen. Tegelijkertijd wezen de commissie Diversiteit en de SERV op de noodzaak van een concretisering van de globale streefcijfers, de uitvoering van een nulmeting en de uittekening van een groeppad. De commissie Diversiteit en de SERV stelden ook bezorgd te zijn over de manier waarop de startbanen worden ingevuld en vroegen meer aandacht voor de integratie van het diversiteitsaspect bij de selectie van nieuwe werknemers. Tenslotte ging het advies ook in op thema's voor de specifieke kansengroepen.

2. Aanbevelingen

In de aanbeveling loonkostensubsidies voor Personen met een arbeidshandicap (12 april 2006) maakte de commissie Diversiteit een blauwdruk van een vernieuwd systeem van loonkostensubsidies voor personen met een arbeidshandicap. De commissie Diversiteit hield hierbij een pleidooi om te komen tot een geïntegreerd systeem waarbij bij het bepalen van de tegemoetkoming rekening wordt gehouden met het resterende rendementverlies en de kosten voor ondersteuning. Verder stelde de commissie Diversiteit een routing voorop, sprak zich uit over de uitbreiding naar de publieke sector, vroeg dat de combinatie interim-arbeid en loonkostensubsidie wordt gefaciliteerd en benadrukte de nood aan een betere informatiever-spreiding.

3. Andere activiteiten

Op **21 februari 2006** werd de commissie Diversiteit ontvangen door de Vlaamse Minister van Bestuurszaken. De voorzitter van de commissie Diversiteit lichtte op deze samenkomst de standpunten van de commissie Diversiteit toe over meerdere aspecten van evenredige arbeidsdeelname bij de Vlaamse overheid. Onder meer de vrijwillige registratie van kansengroepen, EVC bij de overheid, startbanen en de taalvereisten werden behandeld. De Minister ronde af met de belofte om de commissie Diversiteit een tweede maal uit te nodigen op het ogenblik dat enkele beleidsmaatregelen vorm zullen krijgen en klaar zijn voor een eerste evaluatie.

Naast het formuleren van adviezen en aanbevelingen behoort ook het uitwisselen van standpunten en het stimuleren van de onderlinge discussie, zonder onmiddellijk te moeten komen tot een consensus, tot de opdrachten van de commissie Diversiteit. Dit gebeurt op een impliciete manier tijdens de samenkomsten van de werkgroepen, maar af en toe ook op een expliciete manier. Zo organiseerde de commissie Diversiteit op 21 juni een **lunchdebat van streefcijfers naar instroom**. Vertegenwoordigers van de VDAB, De Lijn en het sectorfonds van de social profit kwamen hierop toelichten hoe hun organisatie de objectieven omzet in effectieve instroom in het eigen personeelsbestand. Vertrekkende van de inleiding van de gastsprekers zochten de leden van de werkgroepen van de commissie Diversiteit naar de randvoorwaarden om opgenomen streefcijfers effectief te laten resulteren in een instroom van werknemers uit kansengroepen.

Ter voorbereiding van het advies op het ontwerp van Gelijke kansen en diversiteitsplan 2007 hadden de werkgroepen van de commissie Diversiteit op 5 september 2006 een **overleg met de Dienst Emancipatiezaken**. Ook het ontwerp van actieplan Wervend Werven kwam hier aan bod.

4. Samenkomst commissie Diversiteit

De commissie Diversiteit wordt gevormd door de leden van de SERV en de door de Minister aangeduide vertegenwoordigers van de kansengroep alloctonen en kansengroep personen met een arbeidshandicap. In 2006 kwam de commissie Diversiteit niet samen.

25

Vlaamse Luchthavencommissie

1. Inleiding

In uitvoering van het Strategisch Actieplan voor de Reconversie en Tewerkstelling in de luchthavenregio is op 25 november 2005 de Vlaamse Luchthavencommissie (VLC) plechtig geïnstalleerd. De commissie vormt het platform voor structureel overleg tussen de Vlaamse sociale partners, de luchthavenuitbaters, (mobiliteits)deskundigen en Vlaamse ambtenaren. Zij levert een bijdrage aan de voorbereiding van het lucht-havenbeleid in Vlaanderen vanuit een sociaal-economische invalshoek, rekening houdend met de draagkracht van de omliggende regio en de principes van duurzame ontwikkeling. Via studie en eigen onderzoek stimuleert de Vlaamse Luchthavencommissie de ontwikkeling van de luchthaven van Zaventem en de regionale Vlaamse luchthavens als logistieke poorten voor Vlaanderen. Het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering en de bevoegde Minister kunnen de Luchthavencommissie om advies vragen. Zelf kan de Vlaamse Luchthavencommissie aanbevelingen doen.

De Vlaamse Luchthavencommissie functioneert in de schoot van de SERV maar kent een eigen werking met een voorzitter en een dagelijks bestuur. De agenda wordt autonoom samengesteld en in functie hiervan kunnen werkgroepen opgericht worden. Dit jaaroverzicht blikst terug op de activiteiten en de realisaties van het eerste werkingsjaar.

Kengetallen Vlaamse Luchthavencommissie 2006

5 plenaire commissievergaderingen

2 bijeenkomsten van het dagelijks bestuur

6 werkgroepen

Werking

Aanbevelingen Vlaams Forum Luchtvaart

Langetermijnvisie luchthaven Zaventem 2025

Strategische visie regionale luchthavens

Publieke functies op regionale luchthavens

ETS aviation

2 adviezen

1 standpuntbepaling

1 studie

85% aanwezigheid op commissievergaderingen

2. Advies: Strategische Visie Zaventem 2025

Een eerste belangrijk dossier betrof de adviesvragen binnen het strategisch ontwikkelingsplan voor de luchthaven van Zaventem. De Vlaamse Regering vroeg hierover in 2006 twee maal advies. Een eerste maal over het ontwikkelingsperspectief waarin de strategische beleidsopties voor de ontwikkeling van de luchthaven geformuleerd en uitgewerkt worden: de luchthaven als

internationaal vervoersknooppunt, de luchthavenregio als economische ontwikkelingspool, de versterking van de bereikbaarheid en de zorg voor een beter woonklimaat in de luchthavenregio. De tweede adviesvraag handelde over het globale eindrapport dat uit drie delen bestaat: (1) de voorbereidende oefeningen met het ontwikkelingsperspectief als resultaat, (2) een beleidsactieprogramma met 18 strategische projecten en (3) een beschrijving van de bestuurlijke verankering van het Vlaams strategisch luchthavenbeleid.

In haar beide adviezen ondersteunt de Vlaamse Luchthavencommissie de gevolgde lange termijn aanpak waarbij het ontwikkelingsperspectief voortvloeit uit een gelijktijdige en evenwichtige afweging van effecten op economie, ruimte, mobiliteit en milieu-aspecten. Onder impuls van het eerste VLC-advies werd de creatie van duurzame werkgelegenheid expliciet als strategische doelstelling toegevoegd. Hierbij zijn inspanningen voor laaggeschoolden uit de regio (ook uit Brussel) vereist zodat ook zij toegang vinden tot voor hen geschikte arbeidsplaatsen. De Vlaamse Luchthavencommissie vraagt dat er werk gemaakt wordt van een verhoogde geografische en sociale mobiliteit en een aangepast onderwijsaanbod in de regio. Een op te richten tewerkstellingsforum kan proactief bijdragen tot de afstemming van de arbeidsmarkt en heeft ook een rol bij de detectie en de invulling van knelpuntberoepen. Dit alles moet bijdragen tot de realisatie van de beoogde verdubbeling van werkgelegenheid (+60.000 jobs, waarvan 20.000 on-airport). De Vlaamse Regering heeft hiervoor de opmaak van een specifieke arbeidsmarktstrategie als actiepunt gedefinieerd. Zij gaf ook gevolg aan de bemerking dat overleg en samenwerking met de Brusselse en federale overheid nodig zijn om de ambitieuze doelstellingen te realiseren.

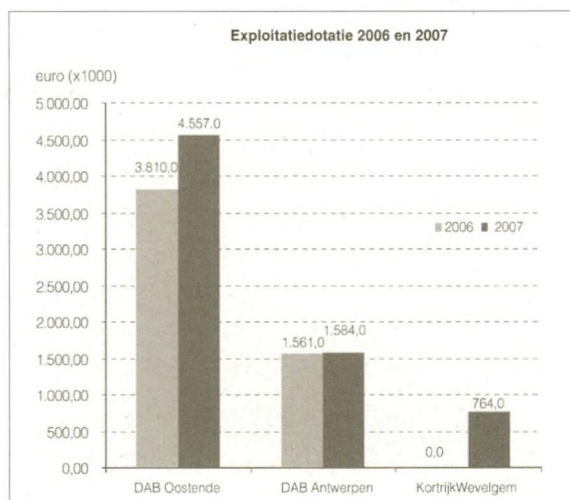
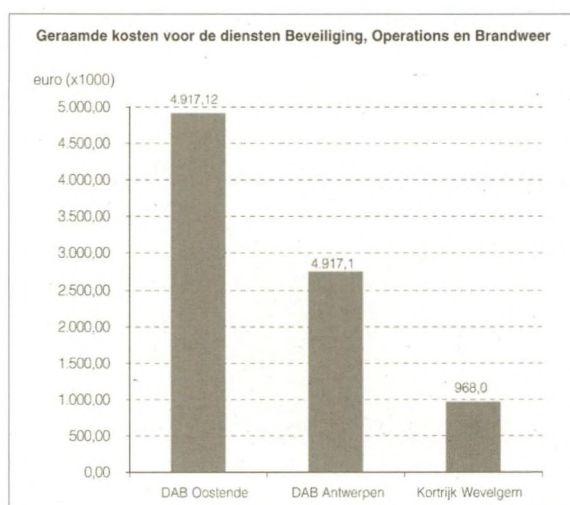
Ook voor de Vlaamse Luchthavencommissie is de realisatie van een stabiel en rechtszeker exploitatiekader dé kritische succesfactor in het bereiken van de doelen. Zonder die stabiliteit is toekomstgericht en strategisch handelen bijzonder moeilijk. Dit geldt zowel voor de uitbater als het beleid, maar ook voor de omwonenden. Daarnaast zal enkel een daadkrachtig en consequent milieu- en ruimtelijk orderingsbeleid leiden tot een leefbaar woonklimaat en een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit, aldus de Vlaamse Luchthavencommissie. Zij vraagt dan ook dat het engagement van de Regering t.a.v. het volledige START-project in de toekomst even groot blijft.

3. Standpunt Strategische visie Vlaamse regionale luchthavens

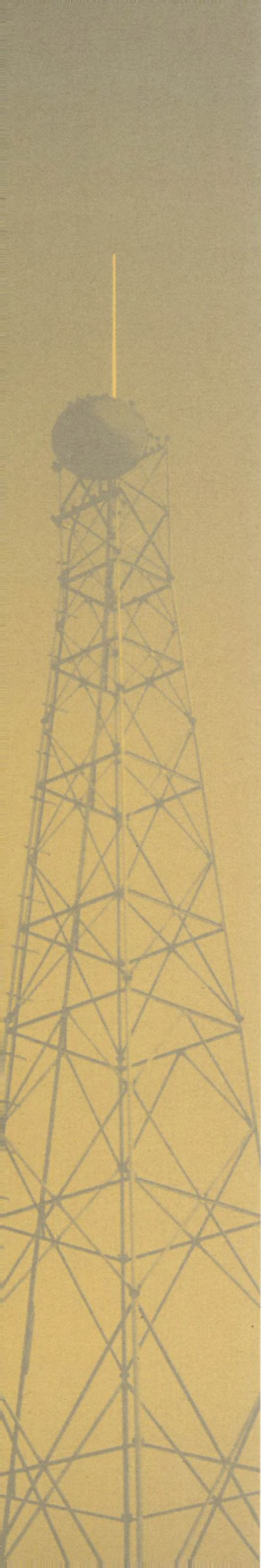
De commissie analyseerde de 34 aanbevelingen van het Vlaams Forum Luchtvaart (oktober 2004) om die te vertalen in voor de Vlaamse Luchthavencommissie relevante actiepunten. Hieruit bleek de nood aan geïntegreerd beleidsplan voor de Vlaamse regionale luchthavens. De Vlaamse Regering kwam aan deze vraag tegemoet en presenteerde op 2 juni 2006 haar Strategische visienota m.b.t. Vlaamse regionale luchthavens. De Regering streeft hierin naar een duurzame groei voor elke luchthaven met een evenwicht tussen economische groeimogelijkheden en ecologie. Bovendien wordt de gelijke behandeling van de drie luchthavens, rekening houdend met het verschillend eigendomsstatuut op dit ogenblik, als uitgangspunt genomen. Minister Peeters kwam dit persoonlijk toelichten op de plenaire vergadering van 13 juli. Deze strategische visie impliceerde ook het zoeken naar een voor de toekomst aangepaste beheersvorm die de luchthavens moet toelaten om met meer autonomie en op bedrijfseconomische basis te functioneren. Regionale stuurgroepen zouden dit proces begeleiden.

Tijdens deze vergadering bereikte de Vlaamse Luchthavencommissie een eensgezind standpunt over de nota: enerzijds wordt de globale visie ondersteund maar anderzijds wordt expliciet gepleit voor een grotere betrokkenheid van de Vlaamse Luchthavencommissie bij het verdere proces. In antwoord hierop werd de wvd. voorzitter van de Vlaamse Luchthavencommissie toegevoegd aan de regionale stuurgroepen. Minister Peeters nodigde de commissie ook uit om een bijdrage te leveren in het beantwoorden van zijn vraag naar hoe publieke functies zoals beveiliging en brandweer op luchthavens in Europa georganiseerd en gefinancierd worden. De Vlaamse Luchthavencommissie kwam op basis van studiewerk tot de aanbeveling dat in de huidige omstandigheden de federale en Vlaamse Overheid moeten instaan voor de organisatie en financiering van de publieke functies voor luchthavenbeveiliging. Een raming voor 2006 - gebaseerd op data verstrekt door de luchthavenuitbaters - becijferde de totale jaarlijkse kost voor beveiliging en veiligheid op 8.626.287,26 euro, exclusief de kosten ten laste van de federale overheid en Belgocontrol.

Grafiek 1 toont de verdeling van die kost over de drie regionale luchthavens. Momenteel hanteert de Vlaamse Overheid een systeem van exploitatiedotaties berekend op het te verwachten resultaat. Grafiek 2 illustreert de begrootte bedragen voor 2006 en 2007. Naast de jaarlijkse indexering kunnen ook wijzigingen voor personeel tot aanpassingen leiden. Voor de luchthaven van Oostende is de sterke stijging te wijten aan de aanwerving van extra brandweer- en beveiligingspersoneel. Met het oog op het dekken van de personeels- en werkingskosten van de luchthavenbrandweer ontvangt de luchthaven van Kortrijk-Wevelgem vanaf 2007 een exploitatiedotatie.

De studie werd zoals gevraagd op 5 december 2006 aan de Minister overhandigd. Deze informatie nam hij mee bij de uitwerking van een nieuwe organisatiestructuur en de verdeling van de verantwoordelijkheden tussen privé-partners en de Vlaamse overheid.

Deel 2

STV-Innovatie & Arbeid

1

Inleiding

STV-Innovatie & Arbeid is de enige paritair beheerde onderzoeksinstituting in Vlaanderen. Opgericht eind 1983 en operationeel sinds 1984 is STV-Innovatie & Arbeid uitgegroeid tot hét kenniscentrum voor de Vlaamse sociale partners voor de samenhang tussen technologische innovatie, organisatorische innovatie en nieuwe vormen van inzet van arbeid in al zijn aspecten.

Alle projecten die STV-Innovatie & Arbeid uitvoert worden aangebracht door de sociale partners zelf. Een paritair samengestelde deskundigengroep begeleidt elk project. Hoofddoel van elk project is het valoriseren van de resultaten. STV-Innovatie & Arbeid doet geen onderzoek omwille van het onderzoek, maar wil met de projectresultaten een bijdrage leveren tot het overleg tussen de Vlaamse sociale partners op alle niveaus, en tot het mee wetenschappelijk onderbouwen van SERV-adviezen en aanbevelingen.

Ook internationaal wordt het werk van STV-Innovatie & Arbeid naar waarde geschat via allerlei netwerken met buitenlandse onderzoeksinstitutingen.

De ruggengraat van de projectprogrammatie zijn twee grootschalige onderzoeken die driejaarlijks worden herhaald. Ze leveren een schat aan data op die op zichzelf een boeiend inzicht geven in aspecten van de Vlaamse economie, maar die ook als achtergrondinformatie worden gebruikt voor andere eenmalige projecten.

Het eerste van deze beide terugkerende projecten is de Technologie-Organisatie-Arbeid screening, de zogenaamde TOA-screening. Deze telefonische enquête bij een representatief staal van bedrijven uit alle sectoren in Vlaanderen schets de mate waarin nieuwe managementconcepten of nieuwe vormen van organisatie en innovatie gekend zijn en worden toegepast. De TOA-screening wordt in 2007 voor de vierde keer georganiseerd (vorige edities in 1998, 2001 en 2004).

Het tweede terugkerende project is de grootschalige schriftelijke bevraging van een steekproef van 20.000 werkende Vlamingen. De resultaten geven een accuraat beeld van het welzijn op het werk en dienen voor het samenstellen van de Werkbaarheidsmonitor-Loontrekken. Deze monitor past in die doelstelling van het Pact van Vilvoorde waarin zowel naar een grotere werkzaamheidsgraad wordt gestreefd als naar een hogere werkbaarheid. De eerste meting gebeurde in 2004, de volgende is gepland voor 2007. In 2007 wordt ook de eerste meting van Werkbaarheidsmonitor-Zelfstandige Ondernemers georganiseerd.

Onderstaand figuur geeft een overzicht van de projectuitvoering in 2006.

Figuur 1 Overzicht van de projectuitvoering 2006

Onderzoeksas TOA	Onderzoeksas Werkbaar Werk
■ Organisatievernieuwing in de praktijk ■ Gespreksmatige opvolgingstechnieken ■ Prestatiebeloning ■ Externe arbeidsmobiliteit ■ ICT en Human Capital	■ Beheer WBM-databank Loontrekkenden ■ Voorbereiding tweede meting WBM-Loontrekkenden en nulmeting WBM-Zelfstandige Ondernemers ■ Welzijn op het werk in de Bouwsector ■ Werkplekieren in de Textielsector ■ Opleidingsbehoeften in de Voedingssector

Figuur 2 Overzicht van projectvalorisatie 2006

Type valorisatie	Uitvoering in 2006
Publicaties	■ 2 informatiedossiers ■ 3 brochures ■ 4 STV-Berichten ■ 8 Focussen (vanaf november 2005: dubbele focus) ■ Diverse artikels
Vormingsactiviteiten	■ 100 optredens
Vormingstools	■ Deelname aan 2 ESF-projecten i.v.m. het ontwikkelen van tools voor werkplekieren

In dit jaarverslag 2006 wordt op elk van de projecten dieper ingegaan en worden de vormingsinitiatieven meer in detail geschetst.

2

Onderzoeksas Technologie Organisatie Arbeid

1. Organisatievernieuwing in de praktijk

1.1. Waarover gaat het project?

In de jaren 1980 en 1990 ging in het innovatiediscours de aandacht vooral naar technologische innovatie als motor van de economie. Intussen wordt er van uit gegaan dat ook organisatievernieuwing een belangrijke rol speelt. Innovatieprocessen ziet men als een samengaan tussen technologische proces- en productinnovatie én vernieuwing voor bedrijfsvoering en organisatie. Deze laatste vernieuwing gaat van competentieontwikkeling, zelfsturende teams, optimaliseren van interne communicatie, andere vormen van personeelsbeleid en beloning tot kennismanagement, performanter organiseren van processen en afdelingen, enzovoort.

Het project is een vervolg op de traditie van STV-Innovatie & Arbeid in het onderzoek naar de samenhang tussen technologie, organisatie en arbeid: in de TOA-screenings, in diverse STV-projecten en in het onderzoek voor buitenlands overheidsbeleid ter stimulering van organisatievernieuwing, uitgevoerd in 2005.

1.2. Werkwijze

Wat organisatorische en arbeidsorganisatorische vernieuwing kan inhouden, kan door bedrijven in de praktijk zeer verschillend worden ingevuld. Het project wil empirisch beschrijven en registreren wat ondernemingen in de praktijk doen, hoe zij zelf invulling geven aan (arbeids)organisatorische innovatie. Daarvoor worden concrete voorbeelden van organisatievernieuwing gezocht in buitenlandse en binnenlandse beleidsprogramma's die veranderingen in bedrijven ondersteunen en onderzoeksprogramma's die organisatorische inno-

vatie tot onderwerp hebben: met name in Nederland, Finland, Ierland, Duitsland en België.

Een minimale context waarborgt dat het project voldoende inzicht en kwalitatief nuttige informatie oplevert voor de sociale partners. De voorgestelde programma's of initiatieven vertrekken vanuit gelijkaardige inzichten en ervaringen gebaseerd op jarenlange praktijk- en onderzoekservaring. Deze inzichten zijn samen te vatten onder twee invalshoeken die het succesvol doorvoeren van (arbeids)organisatorische innovaties in sterke mate bepalen: het gelijktijdig beogen van hogere bedrijfsperformantie én kwaliteit van de arbeid; en het inbedden van deze innovaties in een globale (lange)termijnvisie op de organisatie.

1.3. Belangrijkste resultaten

Het project wordt eind augustus 2007 afgerond.

1.4. Valorisatie

De resultaten zullen in een informatiedossier worden gerapporteerd (najaar 2007).

De verzamelde informatie kan een aanvulling vormen op de 12 pilootprojecten die binnen het Europees Sociaal Fonds (ESF-Zwaartepunt 6 van het EPD doelstelling 3) door de Vlaamse Regering werden goedgekeurd en waarvoor zij begin 2006 een oproep lanceerde tot bedrijven en organisaties. STV-Innovatie & Arbeid zal deel uitmaken van de Taskforce Innovatieve arbeidsorganisatie die onder coördinatie van het ESF-Agent-schap wordt opgericht.

Contactpersoon

Leen Baisier, 02.209.01.74

lbaisier@serv.be

2. Gespreksmatige opvolging en begeleiding van medewerkers

2.1. Waarover gaat het project?

In het project Gespreksmatige opvolging en begeleiding van medewerkers staan de individuele gesprekken tussen leidinggevende en medewerker centraal. Deze gesprekken hebben tot doel het functioneren en de prestaties van de medewerker op te volgen en te ondersteunen. Het gaat daarbij zowel om de formele gesprekken zoals beoordelingsgesprekken als om de dagelijkse informele gesprekken.

De belangrijkste doelstellingen van het project zijn enerzijds een zicht te krijgen op het Vlaamse landschap van deze gesprekken waarbij we vooral focussen op beoordelings- en functioneringsgesprekken. Anderzijds willen we nagaan in hoeverre Vlaamse werknemers tevreden zijn met de gespreksmatige opvolging en begeleiding van hun prestaties en hun functioneren.

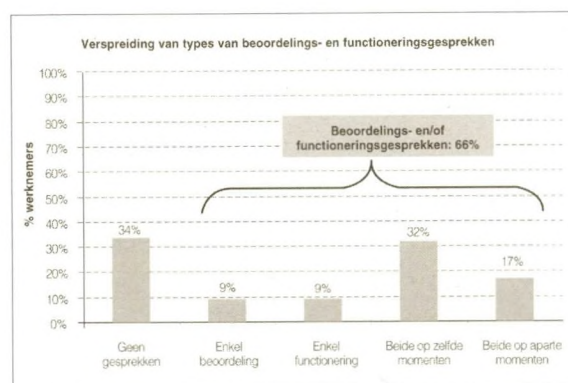
2.2. Werkwijze

Een uitgebreide literatuurstudie, het opzoeken van bestaand cijfermateriaal en gerichte gesprekken met deskundigen vormden de basis voor de webenquête bij een representatief staal van Vlaamse werknemers. We ontvingen 1.737 geldig ingevulde enquêtes, wat staat voor een respons van 51,7%. De resultaten van deze enquête zullen in april 2007 uitvoerig worden besproken met panels van werkgevers.

2.3. Belangrijkste resultaten

Het Vlaamse landschap van formele gesprekken

Uit de webenquête blijkt dat 66 % van de Vlaamse werknemers beoordelings- en/of functioneringsgesprekken heeft. Op basis van de literatuur maakten we een onderscheid tussen vier types van beoordelings- en/of functioneringsgesprekken: 9% van de Vlaamse werknemers heeft enkel beoordelingsgesprekken waarin een oordeel van de prestaties van de afgelopen periode wordt gemaakt, 9% heeft enkel functioneringsgesprekken waarin feedback over het werk wordt gegeven zonder dat er een oordeel wordt gemaakt, 31% heeft beide types van gesprekken op hetzelfde gespreksmoment en 17% heeft beide types van gesprekken op twee aparte gespreksmomenten.

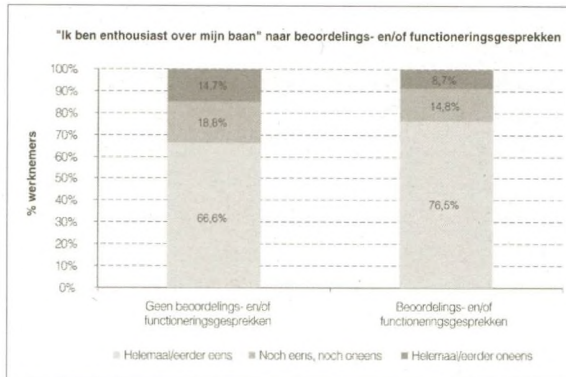
Van de Vlaamse werknemers die beoordelings- en/of functioneringsgesprekken hebben, heeft 67% minstens jaarlijks een dergelijk gesprek. Voor 18% gebeurt dit minder dan jaarlijks en 15% geeft aan dat de frequentie van de gesprekken afhangt van de behoefte van de werknemer en/of de leidinggevende. Bij de overgrote meerderheid van de gesprekken (afhankelijk van het type van gesprek 78% tot 86%) is de direct leidinggevende de gesprekspartner.

Er is een verschil in het voorkomen van de gesprekken naar functie: 52% van de arbeiders geeft aan beoordelings- en/of functioneringsgesprekken te hebben ten opzichte van 73% van de bedienden. Daarnaast heeft bedrijfsgrootte een invloed: het percentage werknemers dat aangeeft de beoordelings- en/of functioneringsgesprekken te hebben stijgt naarmate de bedrijfsgrootte toeneemt van 37% in bedrijven met minder dan 10 werknemers tot 76% in bedrijven met 500 of meer werknemers.

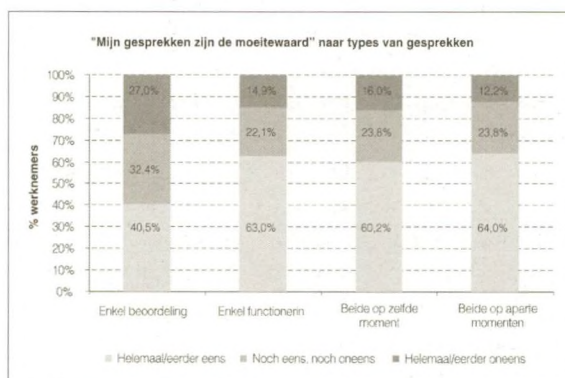
Tevredenheid over formele gesprekken en werkbetrokkenheid

Uit de webenquête blijkt dat beoordelings- en/of functioneringsgesprekken motiverend werken: 77% van

de werknemers die beoordelings- en/of functioneringsgesprekken hebben is enthousiast over hun baan ten opzichte van 67% van de werknemers die deze gesprekken niet hebben.

In de literatuur komt er een sterke tegenstelling tussen de beoordelings- en de functioneringscomponent naar voren. Een tweesporenbeleid waarin zowel beoordelings- als functioneringsgesprekken worden gehouden en dit op twee verschillende gespreksmomenten zou daarom leiden tot meer tevredenheid over de gesprekken bij werknemers. De resultaten van de webenquête geven een ander beeld: de functioneringscomponent blijkt een belangrijke rol te spelen voor de tevredenheid over de gesprekken. Van de werknemers met enkel beoordelingsgesprekken vindt 41% deze gesprekken de moeite waard terwijl dit bij werknemers bij wie het functioneren aan bod komt tijdens de formele gesprekken 60% tot 64% is.

2.4. Valorisatie

De onderzoeksresultaten zullen in het najaar 2007 worden gepubliceerd in een informatiedossier en een brochure.

Contactpersoon

Liselotte Hedeboom, 02.20.90.175
lhedeboom@serv.be

3. Prestatiebeloning

3.1. Waarover gaat het project?

Het basisprincipe van prestatiebeloning is eenvoudig: loon naar werken. En toch ontbreken een éénduidig begrippenkader en definitie en bijgevolg een éénduidig discours. Is prestatiebeloning in principe variabel? Kan competentiebeloning gezien worden als prestatiebeloning? Is winstdeling nog wel een vorm van prestatiebeloning? De situatie van verkopers is een ander gegeven dan deze bij topmanagers. De situatie van een team productiemensen die beoordeeld en beloond worden op basis van hun teamprestaties, is heel anders dan die van een individu dat individueel beoordeeld en, beloond wordt. De situatie in een KMO is verschillend van die in een groot bedrijf. Bovendien gaat het om een amalgaam van systemen die op het principe loon naar werken gebaseerd zijn: stukloon, tariefloon, merit-rating, merit pay, merit bonus, multifactorbeloning, contractbeloning, productiviteitstoerekening, commissieloon, skill-based pay, gainsharing, winstdeling, aandelenopties... Elk van deze systemen kent een eigen problematiek.

Belangrijk doel van dit project is dan ook meer klaarheid te scheppen in dit begrippenkader. Verder wil dit project een inzicht krijgen in de praktijk van prestatiebeloning in Vlaamse ondernemingen.

3.2. Werkwijze

In een eerste fase werd een uitgebreide literatuurstudie uitgevoerd. Op basis hiervan werd het theoretisch kader van dit onderzoek uitgetekend. Vervolgens verzamelden we data (o.a. over de verspreiding van prestatiebeloning) uit STV- en elders uitgevoerde onderzoeken. Deze informatie werd aangevuld met interviews met experts. Einde 2006 werd gestart met casestudies bij bedrijven die ervaring hebben met moderne beloningsvormen.

Er wordt ingezoomd op prestatiebeloning als één van de mogelijke moderne beloningsvormen. Variabele beloning wordt vaak als synoniem voor prestatiebeloning gebruikt. Hoewel heel wat vormen van prestatiebeloning variabel zijn, kan het ook vast of structureel zijn (bijv. als excellente prestaties vertaald worden in een onomkeerbare sprong op de salarisschaal).

Verder worden vooral die beloningssystemen bekeken waar een evaluator aan te pas komt. Er kan een onderscheid gemaakt worden tussen prestaties in de vorm van resultaten, dan wel in gedrag. Resultaatgebaseerde systemen kijken overwegend naar de output. Gedragsgelateerde systemen kijken overwegend naar de input (bijv. de competenties of vaardigheden die geïnvesteerd worden in de job) of de throughput (bijv.

de wijze waarop de functie uitgevoerd wordt). Systemen die resultaten belonen, noemt men ook de directe systemen omdat de hoogte van het loon vastgelegd wordt op grond van vooraf bepaalde vaste, gemeten normen (bijv. stukloon). Systemen die op gedrag mikken zijn indirect, hier komen er één of meerdere tussenpersonen aan te pas (bijv. de directe chef). Zij trachten de verwezenlijkingen te beoordelen, bijvoorbeeld tijdens een beoordelingsgesprek.

Tenslotte worden zowel individuele als collectieve systemen onder de loep genomen. Bij individuele beloning wordt de loonhoogte bepaald op basis van het individuele gedrag of de individuele resultaten. Bij collectieve beloningsvormen vormen het collectieve gedrag of de collectieve prestaties de basis voor de bepaling van de loonhoogte.

Tabel 1

Overzicht van mogelijke beloningssystemen

	Resultaten (direct)	Gedrag (indirect)
Individu	stukloon tariefloon commissieloon	merit pay merit bonus (skill-based pay) (competentiebeloning)
Collectief	multifactorbeloning gainsharing winstdeling aandelenopties	merit pay voor groepen

3.3. Belangrijkste resultaten

Prestatiebeloning: een marginaal fenomeen?

Uit de STV-TOA-screening 2004 blijkt dat in bijna één op drie ondernemingen van minstens 10 werknemers, er voor een niet-gekend aantal werknemers, sprake is van variabele beloning. Vooral in de dienstensector en in grote ondernemingen vinden we variabele beloning terug. Bij het merendeel van deze ondernemingen gaat het om variabele beloning op basis van individuele prestaties. Dit is, met 27% van de ondernemingen, het meest verspreide systeem. Met die bemerking dat heel wat bedrijven naast individuele prestaties ook rekening houden met andere criteria, meer bepaald competenties, prestaties van de onderneming, prestaties van het team. Competentie- en prestatiebeloning kunnen dus gemixt voorkomen. Ander onderzoek komt tot hetzelfde cijfer.

Evaluatie: de achillespees van prestatiebeloning?

Het systeem van prestatiebeloning staat of valt met de kwaliteit van de beoordeling die eraan ten grondslag ligt. Bij prestatiebeoordeling wordt veelal vastgesteld

in welke mate (goed, voldoende of onvoldoende) een werknemer voldaan heeft aan vooraf bepaalde criteria. Belangrijk is dat de relatie tussen inspanning en resultaat duidelijk is en dat de doelstellingen zoveel mogelijk meetbaar zijn. Heel wat bezochte bedrijven formuleren de doelstellingen dan ook volgens de SMART-principes (Specifiek, Meetbaar, Aanvaardbaar, Realistisch, Tijdsgebonden). Heel wat moeilijker operationaliseerbaar en meetbaar zijn de eerder vage persoonskenmerken als verantwoordelijkheid, inventiviteit, toewijding, initiatief of betrouwbaarheid. Een tweede probleem is het vaak grote interval (bijv. jaarlijkse beoordeling) wat de feedbackfunctie en de link prestaties-beloning ondermijnt. Een derde probleem is dat de leidinggevende-beoordelaar zich doorgaans aan een vooropgesteld budget moet houden. Hij kan zich dan ook geen massa zeer goed beoordelingen veroorloven. Er wordt bijgevolg met een gedwongen verdeling gewerkt waarbij het aantal met premies te belonen zeer goede scores op voorhand wordt gecontingenteerd.

Het globale HR-beleid: fundering van prestatiebeloning

Het is belangrijk dat het beloningsbeleid is ingebed in een globaal HR-beleid, waarbij er o.a. een nauwe samenhang is tussen financiële en niet-financiële beloningsvormen (bijv. erkenning, volgen van opleiding). In feite is prestatiebeloning het sluitstuk van HRM. Dit impliceert dat prestatiebeloning verder bouwt op een matuur, geïntegreerd HRM-beleid. Gespecialiseerde consultants noemen slechts 5% van de Vlaamse bedrijven HRM-matuur. Dit impliceert dat bepaalde negatieve aspecten van prestatiebeloning in feite terug gaan op zwakke punten in bijv. het opvolgings- en evaluatiebeleid.

Prestatiebeloning: hét beloningssysteem van de toekomst?

Uit ander onderzoek blijkt er bij heel wat werknemers interesse te bestaan voor loon op basis van prestaties alsook voor minder vast en meer variabel loon. Deze wens is wel duidelijk meer uitgesproken aanwezig bij kader- en directieleden. Of prestatiebeloning in het bedrijfsleven ook daadwerkelijk een hoge vlucht zal nemen, is niet duidelijk. Vooral de nog onduidelijke link met economische prestatie maakt dit moeilijk voorspelbaar.

3.4. Valorisatie

Informatiedossier en brochure zijn in voorbereiding (najaar 2007).

Contactpersoon

Patrick Roelandt, 02.20.90.176, proelandt@serv.be
Sandra Hellings, 02.20.90.166, shellings@serv.be

4. Externe Arbeidsmobiliteit

4.1. Waarover gaat het project?

Arbeidsmobiliteit is het fenomeen waarbij werknemers van job veranderen. Dat kan binnen dezelfde onderneming gebeuren, dan is er sprake van interne arbeidsmobiliteit. Als de werknemer van werkgever verandert is er externe arbeidsmobiliteit. Dit project gaat over externe arbeidsmobiliteit binnen Vlaanderen.

4.2. Werkwijze

Doel van het project was het verzamelen van empirisch onderzoeksmateriaal dat relevant is voor het schetsen van de kennis over het fenomeen externe arbeidsmobiliteit binnen Vlaanderen. In een tweede fase werden enkele gesprekken met deskundigen gevoerd om tegenprekelijke resultaten te toetsen.

4.3. Belangrijkste resultaten

Externe arbeidsmobiliteit is een complex fenomeen dat onderzoeksmatig vooral op macroniveau wordt benaderd. Het kent groot aantal facetten die in heel wat gevallen tot tegenstrijdige of weinig eenduidige resultaten leiden. Het is een grote puzzel waarin geen duidelijk patroon is te herkennen, de discours lopen door elkaar.

Omvang van de arbeidsmobiliteit

In België heeft 5,6% van de werkende bevolking uit 2002 een andere job dan het jaar ervoor. Het is het hoogste bij jongeren van 18 tot 24 jaar (18,5%). Het ligt hoger bij middengeschoolden (7,3%) dan bij hooggeschoolden (6,6%) en het laagste bij laaggeschoolden (5,2%). De mobiliteit tussen sectoren is beperkt. De mobiliteit ligt in het Vlaams Gewest op 6,5%, in Brussel op 6,3% en in Wallonië op 3,6%. Met deze regionale verschillen moet rekening gehouden worden bij internationale vergelijkingen.

Het optimale niveau van externe arbeidsmobiliteit is moeilijk of niet vast te stellen, al blijkt uit cijfers van het ECHP dat in 2001 het niveau van externe arbeidsmobiliteit voor België lager is dan in de ons omringende landen of de voornaamste handelspartners.

De meeste werknemers (45%) die van werkgever veranderen doen dat vrijwillig, een kleinere groep (24%) onvrijwillig.

Verspreiding van kennis

De hypothese dat verspreiding van kennis tussen ondernemingen zou bevorderd worden door meer externe arbeidsmobiliteit kan niet bevestigd of weerlegd worden op basis van het beschikbare empirische materiaal. Er stellen zich nog heel wat vragen: werknemers met veel kennis, doorgaans vertaald als goed opgeleid, zou-

den sterker staan op de arbeidsmarkt en uit zichzelf meer extern arbeidsmobiel worden, maar wanneer het gaat om direct inzetbare kennis lijkt een struikelblok de investering in opleiding te zijn, die de werkgever niet graag op te korte tijd ziet verloren gaan. Bovendien wil men in vele ondernemingen ervaren werknemers niet graag zien vertrekken en is er zelfs sprake van retentiemanagement.

Wanneer het gaat om kennis in het domein van onderzoek en ontwikkeling is er een tegenspraak tussen enerzijds de veronderstelde noodzaak om gespecialiseerde kennis te verspreiden om de innovatie aan te zwengelen, zoals in het concept van Open Innovatie en anderzijds de nood om deze kennis in de onderneming te beschermen en te behouden. Algemeen wordt aangenomen dat dit een kwestie is die door de betrokken ondernemingen in de hand kan gehouden worden door de huidige wetgeving voor niet-concurrentiebeding, patenten en de bescherming van de intellectuele eigendom. Dit thema lijkt in slechts beperkte met de arbeidsmarktwerking verband te houden.

Op de vraag of een grotere arbeidsmobiliteit zal leiden tot een betere verspreiding van kennis en of dit een gunstig effect zou hebben op de economie en de innovatiekracht geeft het beschikbare empirische materiaal geen antwoord.

Personeelsbeleid

Heeft een arbeidsmarktregulering die meer arbeidsmobiliteit beoogt een negatief effect op de vertrouwensband tussen werkgever en werknemer? En is de nood aan vertrouwen net niet groter bij toepassen van nieuwe vormen van arbeidsorganisatie waarbij meer autonomie aan de werknemer wordt toegekend? Het onderzoek van Kleinfeld, Naastepad & Storm lijkt aan te geven dat in een gedereguleerde arbeidsmarkt de situatie dusdanig is dat er een grotere managementratio wordt gehaald en dat dit nadelig is voor de economische performantie.

Uit de gegevens van de TOA-enquête 2004 blijkt een significante, positieve doch zwakke correlatie tussen de mate waarin contractuele flexibiliteit wordt ingezet en de ICO (Indicator Competentiegericht Ondernemen). Er is geen significant verband tussen het belang dat in de bedrijfsstrategie wordt gehecht aan innovatie en de inzet van contractuele flexibiliteit.

Arbeidsmarktwerking

Het zwaartepunt van de discussie over externe arbeidsmobiliteit ligt bij het vraagstuk over de werking van de arbeidsmarkt. Een centrale vraag is of een strikte arbeidsbeschermingwetgeving effectief een rem betekent op aanwervingen. Werkgevers zouden aarzelen om aan te werven omdat op de beslissing moeilijk kan

teruggekomen worden gegeven de strikte arbeidsbescherming. In de rapporten van de OESO wordt vaak de nadruk gelegd op het belang van een niet te strikte arbeidsbeschermingwetgeving.

Uit onderzoek blijkt dat landen waar de gemiddelde anciënniteit van de werknemers lager is, de werkzaamheidsgraad hoger ligt. De Hoge Raad voor de werkgelegenheid wijst op de vraag of de gemiddelde anciënniteit wel volstaat als indicator van arbeidsmobiliteit, maar besluit er toch uit dat het verband tussen arbeidsmobiliteit en werkgelegenheid hiermee voldoende is aangetoond.

Weinig mobiliteit op een arbeidsmarkt vertaalt zich in zowel een beperkte instroom als een beperkte uitstroom. Vooral de instroom van kansengroepen op de arbeidsmarkt zou moeilijker verlopen.

Het principe van de flexicurity wordt vaak als antwoord op deze moeilijkheden beschouwd. Werkzekerheid wordt een eigenschap van de werknemer en niet van de job. Dit veronderstelt een arbeidsmarkt waarin de werknemers voldoende gewapend zijn om met conjunctuurschommelingen om te gaan. De vraag hierbij zal zijn in welke mate werkgevers of de overheid kunnen of willen investeren in een uitgebouwd opleidingsbeleid en de mate waarin daarmee gepaard enkel de vrijwillige of ook de onvrijwillige arbeidsmobiliteit zal gefaciliteerd worden. Bovendien zullen ook de ondernemingen er rekening moeten mee houden dat ook voor hen de werknemerzekerheid zal afnemen.

Waarheen

Dat meer arbeidsmobiliteit gunstige gevolgen kan hebben, of zelf een gunstig gevolg is, wordt door de meeste waarnemers aanvaard. Moet de arbeidsbeschermingswetgeving teruggeschoefd worden? Is het ideaal van de flexicurity bereikbaar? Zal meer arbeidsmobiliteit onze economie en innovatie inderdaad ten goede komen? Arbeidsmobiliteit lijkt eerder een gevolg van het samenspel tussen een groot aantal aspecten en invloedsferen, eerder dan één manipuleerbaar arbeidsmarktgegeven. Een dergelijk complex gegeven kan ook moeilijk in een eenvoudig empirisch kader gegoten worden. Eventuele keuzes zullen daarom altijd gebaseerd zijn op een visie en zijn daardoor bij uitstek voorwerp van sociaal overleg.

4.4. Valorisatie

De resultaten zullen gepubliceerd worden in een informatiedossier (voorjaar 2007). Ze zullen ook gebruikt worden om het spel Transitions te stofferen. Er kunnen presentaties gegeven worden aan de sociale partners.

5. ICT & Human Capital

5.1. Waarover gaat het project?

ICT staat voor informatie- en communicatietechnologie. Het project wil een meetinstrument ontwikkelen om ICT-toepassingen in kleine en middelgrote bedrijven (< 100 werknemers) gedifferentieerd in kaart te brengen. Hierbij wordt ook de wisselwerking met - en de impact op - enkele aspecten van het personeelsbeleid, de bedrijfs- en arbeidsorganisatie en de ruimere bedrijfscontext opgenomen. De invoering van ICT wordt nagegaan in functie van bedrijfs- en HC-kenmerken.

5.2. Werkwijze

In een eerste fase wordt het bestaande cijfer- en onderzoeksmateriaal verzameld en gesynthetiseerd. Op basis daarvan wordt in een tweede fase een conceptueel kader opgebouwd om ICT-toepassingen en de wisselwerking met enkele personeels- en organisatiekenmerken in kaart te brengen. In een derde en laatste fase wordt het model uitgetest in enkele bedrijven.

5.3. Belangrijkste resultaten

Een stand van zaken van beschikbaar representatief cijfermateriaal voor ICT en Human Capital leert dat er nog maar weinig gedetailleerde statistieken beschikbaar zijn. Er is heel wat eenmalig onderzoek, maar fragmentarisch en zelden representatief voor de Vlaamse kleine en middelgrote ondernemingen.

Op dit moment zijn er 3 representatieve en longitudinale surveys. Op vraag van Eurostat organiseert de administratie economie van de federale overheid 2 longitudinale surveys ICT in huishoudens (met informatie over zelfstandigen) en ICT in ondernemingen. Deze gegevens zijn ook bij de studiedienst van de Vlaamse Regering beschikbaar. De derde bron is de driejaarlijkse TOA-screening die STV-Innovatie & Arbeid zelf uitvoert.

Het betreft een telefonische enquête die peilt naar de toepassing van nieuwe vormen van bedrijfs- en organisatieconcepten in Vlaamse bedrijven. In 2007 wordt de screening opnieuw uitgevoerd. Enkele vragen betreffen ICT-applicaties.

In de tabel geven we de cijfers voor de jaren 2001 en 2004 van de inschatting van ICT-investeringen.

Contactpersoon

Hendrik Delagranghe, 02.20.90.167
hdelagranghe@serv.be

Tabel 2

% dat ja antwoordt op de vraag "Heeft u in de voorbije 3 jaar belangrijke nieuwe investeringen in informatica gedaan?"

	2001		2004		Sign. 2001 -2004
	%	n	%	n	
10-49 wn.	73,7%	963	64,6%	1266	P=0,000
50-199 wn.	88,1%	395	75,7%	292	P=0,000
200+ wn.	88,3%	223	85,1%	87	P=0,433
Totaal	79,4%	1581	67,7%	1646	P=0,000
Sign. verschil naar bedrijfs-grootte (chi2)	P=0,000		P=0,000		

Bedrijven met 10-49 werknemers doen minder belangrijke nieuwe investeringen in informatica. De verschillen naar bedrijfs-grootte zijn voor beide jaren significant. De investeringen zijn in de voorbije jaren afgenomen. Het aantal bedrijven dat belangrijke nieuwe investering in de voorbije 3 jaar hebben gedaan is tussen 2001 en 2004 met meer dan 10% afgenomen. Dit geldt voor bedrijven van 10-199 werknemers in bijna dezelfde mate. Het verschil in de grote bedrijven is beperkt. De verschillen tussen 2001 en 2004 zijn voor alle bedrijfs-groottes significant.

5.4. Valorisatie

De bevindingen van dit onderzoek zullen in een informatiedossier gerapporteerd worden (eind 2007).

Contactpersoon

Gert Verdonck, 02.20.90.165
gverdonck@serv.be

3

Onderzoeksas werkbaar werk

1. Werkbaarheidsmonitor voor loontrekkenden en zelfstandige ondernemers

1.1. Waarover gaat het project?

De Vlaamse Werkbaarheidsmonitor is een instrument om de kwaliteit van arbeid of de werkbaarheid in Vlaanderen te meten en op te volgen. De monitor werd door STV-Innovatie & Arbeid ontwikkeld naar aanleiding van het engagement van de sociale partners en de Vlaamse Regering om stappen te zetten die tegen 2010 leiden tot een hogere werkbaarheidsgraad, naar analogie met het streven naar een hogere werkzaamheidsgraad. Dit engagement kadert in de afspraken die tussen de sociale partners en de Vlaamse Regering zijn gemaakt in het Pact van Vilvoorde.

Vier facetten van werkbaarheid worden door de monitor in beeld gebracht: psychische vermoeidheid, welbevinden in het werk, leermogelijkheden en de werk-privébalans.

In 2004 werd de nulmeting bij loontrekkenden uitgevoerd. Er werd nagaan welke elementen in de arbeidssituatie een risico vormen voor werkbaar werk. De resultaten tonen het algemeen beeld voor de Vlaamse arbeidsmarkt maar laten ook toe om in te zoomen op de situatie voor sectoren of beroepsgroepen. In 2006 werd de tweede meting voorbereid waarvan de uitvoering gepland is voor februari 2007.

Een gelijkaardig monitoringinstrument werd in 2006 ontwikkeld voor zelfstandige ondernemers. De eerste meting van dit instrument, de zogenaamde nulmeting, is gepland voor april 2007.

1.2. Werkwijze

De meting gebeurt via een schriftelijke bevraging. Begin 2007 zullen 20.000 loontrekkenden in het Vlaams Gewest de vragenlijst welzijn en stress op het werk toegestuurd krijgen en uitgenodigd worden om mee te werken aan het onderzoek.

De meting bij zelfstandige ondernemers gebeurt op een gelijkaardige wijze, via een schriftelijke bevraging. In maart/april 2007 zullen 6.000 zelfstandige ondernemers in het Vlaams Gewest de vragenlijst welzijn en stress bij zelfstandige ondernemers toegestuurd krijgen en uitgenodigd worden om mee te werken aan het onderzoek.

1.3. Belangrijkste resultaten

De resultaten van de nulmeting voor loontrekkenden zijn volledig beschikbaar en consulteerbaar via de website <http://www.serv.be/werkbaarwerk>. De resultaten van de tweede meting zullen in het voorjaar 2007 gepubliceerd worden.

De resultaten van de nulmeting bij zelfstandige ondernemers zullen in het najaar 2007 volledig beschikbaar en consulteerbaar zijn via de website <http://www.serv.be/werkbaarwerk>.

1.4. Valorisatie

Het is logisch dat tot nu toe de valorisatie beperkt bleef tot de resultaten van de Werkbaarheidsmonitor Loontrekkenden. Dit gebeurde via diverse kanalen.

Focus op werkbaar werk (elektronische nieuwsbrief)

Bijna uitgeblust (januari 2006)

Werk en privéleven in balans? (februari 2006)

Ongewenst gedrag op het werk (maart 2006)

Secretaressedag (april 2006)

De juiste man/vrouw op de juiste plaats (mei 2006)
 Flexibel werk scherpt vraag naar kinderopvang aan (juni 2006)
 Kan werkstress geregeld worden? (juli 2006)
 Werken in de top van de organisatie (september 2006)

Technische nota's

Werk en privéleven in balans (februari 2006)
 Kan werkstress geregeld worden (juli 2006)

Ter beschikking stellen van databank

Onder bepaalde voorwaarden wordt de databank ter beschikking gesteld voor wetenschappelijk onderzoek naar aspecten van kwaliteit van de arbeid. Tien protocols met academische instellingen werden afgesloten.

Voor de resultaten van de werkbaarheidsmonitor voor zelfstandige ondernemers worden gelijkaardige valorisatie-initiatieven voorzien.

Verdere informatie

website <http://www.serv.be/werkbaarwerk>

Contactpersonen

Ria Bourdeaud'hui, 02.20.90.168,
 rbourdeaudhui@serv.be
 Stephan Vanderhaeghe, 02.20.90.171,
 svanderhaeghe@serv.be

2. Welzijn op het werk in de bouwsector: aanpak van werkdruk

2.1. Waarover gaat het project?

Te hoge werkdruk kan voor de werknemers risico's mee zich meebrengen. De bronnen of oorzaken van te hoge werkdruk kunnen verschillen al naargelang de sector. Dit project focust op de bouwsector. Er worden potentiële knelpunten beschreven bij een bouwproject en er worden mogelijke oplossingen gesuggereerd die een bouwbedrijf kan aanwenden om een te hoge werkdruk te vermijden.

De aandacht gaat naar maatregelen ter verbetering van de planning van een project, de afstemming tussen medewerkers, de taakverdeling, en de communicatie- en overlegstructuur. Belangrijk is dat deze organisatieveranderingen bijdragen tot een vermindering van de faalkosten, een verbetering van het rendement en een verminderde werkdruk. Dit is zowel in het belang van het bedrijf, als van al haar medewerkers.

2.2. Werkwijze

Via interviews met zaakvoerders, preventieadviseurs, HRM-verantwoordelijken, bouwvakkers en werknemers-vertegenwoordigers uit 11 bouwbedrijven werd nagegaan welke organisatorische veranderingen bouwbedrijven kunnen uitvoeren om werkdruk te voorkomen.

2.3. Belangrijkste resultaten

Arbeidsdeling oorzaak van werkdruk?

De uitvoering van een bouwproject gebeurt vaak in een tijdelijk samenwerkingsverband met andere aannemers binnen een vooropgestelde deadline. Het productieproces is opgesplitst in gespecialiseerde deeltaken wat de planning en de afstemming kan bemoeilijken. De kans op (onzichtbare) afstemverliezen is groter wat dan leidt tot verstoringen in het productieproces. Een mogelijk gevolg zijn vertragingen, piekbelasting en afstemverliezen. Deze afstemmingsproblemen (bijv. wachttijden), samen met strikte deadlines, houden een risico in op een verhoogde werkdruk.

Communicatie lost het probleem al voor een stuk op

Er is geen one best way om te hoge werkdruk in een bouwbedrijf aan te pakken. Belangrijk is een goede afstemming tussen alle partijen op de werf, geen gemakkelijke opdracht.

Te hoge werkdruk kan men deels voorkomen door de communicatiestromen tussen de deelnemende aannemers te verbeteren. Maar ook de interne communicatie binnen de bouwbedrijven zelf kan beter. Nog al te vaak is er een communicatiekloof tussen de commerciële dienst (die het project via aanbesteding moeten binnenhalen) en de technische dienst (die het project moeten uitvoeren) binnen het bouwbedrijf.

Betere communicatie met de bouwvakkers kan de organisatie en de planning verbeteren. Bouwvakkers krijgen dan meer zicht op de totaliteit van het project. Als ze een eigen inbreng hebben voelen ze zich ook meer betrokken en zijn ze meer gemotiveerd. Ook dat biedt de mogelijkheid een te hoge werkdruk te voorkomen.

Afstemmingsproblemen voorkomen via zelfstandige bouwploegen?

Om afstemmingsproblemen tussen de subdisciplines (bijv. bekisten-ijzervlechten-metselen) te voorkomen, experimenteren sommige bouwbedrijven met zelfstandige bouwploegen die bestaan uit allround bouwvakkers. Naast meerdere uitvoerende taken krijgt de ploeg ook regelende taken toegewezen zoals de (detail-) planning.

Storingen en wijzigingen in de planning moeten binnen de ploeg worden opgevangen zonder tussenkomst van de werfleider. Werk dat in de loop der jaren naar de werfleider is overgeheveld, keert voor een deel terug bij de ploeg. Doordat werfleiders taken afstoten die de bouwvakkers ook kunnen uitvoeren, vermindert hun werkdruk en kunnen zij zich meer richten op hun kerntaken.

Belang van een goed uitgebouwd HR-management

Uitdagend werk en een goede werksfeer spelen een grote rol bij de affectieve betrokkenheid van werknemers bij hun werk. Naarmate werknemers zich meer gewaardeerd voelen zijn ze ook meer tevreden. Door hun stijl van leidinggeven aan te passen en voldoende ondersteuning te bieden aan de bouwvakkers of met hen overleg te plegen ontstaat de mogelijkheid dat de direct leidinggevenden veel invloed hebben op de werktevredenheid van hun werknemers. Voor dit laatste is een belangrijke rol weggelegd voor de formele of informele (functionerings-) gesprekken. Ook de zgn. toolboxmeeting, waar de werfleiding met de bouwvakkers niet alleen de veiligheid maar ook de werfororganisatie bespreekt, is een handig instrument. Belangrijk is dat de leiding rekening houdt met de feedback die ze van de bouwvakkers krijgt.

Het is ook mogelijk dat een te hoge werkdruk ontstaat doordat de medewerkers altijd boven hun niveau moeten presteren. Een doordacht opleidingsbeleid kan hier soelaas bieden. In de sector bestaan tal van bijscholingsmogelijkheden. Het grote probleem is dat door de tijdsdruk als gevolg van de krappe uitvoeringstermijnen er dikwijls nog weinig tijd overblijft voor bijscholing.

De arbeidsomstandigheden

De arbeidsomstandigheden binnen de sector zijn een blijvend aandachtspunt. Arbeid in de bouw staat voor de buitenstaander synoniem voor zwaar fysiek werk in weer en wind. Samen met het woon/werkverkeer draagt dit bij tot het instroomprobleem van jongeren in de sector en speelt het eveneens een rol bij het personeelsverloop. Door de personeelskrapte die hierdoor ontstaat, is er te veel werk, voor te weinig volk en bestaat er een risico op te hoge werkdruk. Ook voor oudere werknemers vormen de arbeidsomstandigheden mogelijkwerwijs een probleem: formules zoals tijdskrediet bieden voor hen eventueel een oplossing maar zijn soms organisatorisch moeilijker te regelen. Oudere bouwvakkers omscholen naar andere minder belastende functies is niet eenvoudig. Het aantal van deze functies is in bouwbedrijven immers eerder klein (bijv. magazijnier) of vereisen een te hoge vooropleiding (bijv. werfleider). Ouderen inschakelen in de opleiding van

jongeren en/of onervaren bouwvakkers is een andere mogelijkheid.

2.4. Valorisatie

Informatiedossier

Het informatiedossier Werkdruk in de bouw belicht enkele aspecten van het productieproces in bouwprojecten die aanleiding kunnen zijn voor een te hoge werkdruk. Het illustreert via voorbeelden hoe bouwondernemingen op deze situaties inspelen of anticiperen. Deze voorbeelden zijn inspirerend voor andere bedrijven uit de sector.

Vorming

Deelname aan de vormingsdagen rond Stress op het werk- ACV-Bouw & Industrie: 10/18/24 januari 2006.

Toelichting Werkdruk in de bouw Bouwunie
29 april 2006

Toelichting Werkdruk in de bouw AC-ABVV
12 juni 2006

Studienamiddag Werkdruk in de Bouw - in samenwerking met de sectorcommissie Hout & Bouw
14 november 2006

Publicaties

Roelandt Patrick: Werkdruk in de bouw. SERV / STV-Innovatie & Arbeid, Brussel, juni 2006, 72p.

Contactpersoon

Patrick Roelandt, 02.20.90.176
proelandt@serv.be

3. Werkpleklers in de textielsector

3.1. Waarover gaat het project?

Het project zoekt een antwoord gezocht op volgende vragen. Welke plaats heeft werkpleklers in de Vlaamse textielsector? Welke methodieken worden gebruikt en wat kan efficiënt en effectief werkpleklers bevorderen? Naast goede praktijkvoorbeelden van werkpleklers is er ook een algemeen kader van competentie management geschetst. Om het opleidings- en competentiebeleid ook kwantitatief in kaart te brengen is een registratieformulier ontworpen.

3.2. Werkwijze

Het project bestudeert werkpleklers door middel van secundaire bronnen en acht casestudies. De textielbedrijven in de casestudies werden gekozen op voorstel van de sociale partners. De betrokken bedrijven verschillen wat grootte, subsector en regio betreft. Voor innovatie en management behoren ze alle acht tot de koplopers in de sector.

Er werden gesprekken gevoerd met verschillende betrokkenen: management en kaderleden, lesgevers en coaches, nieuwe en zittende werknemers in opleiding en vertegenwoordigers van de werknemers.

3.3. Belangrijkste resultaten

Omschrijving van werkpleklers

Werkpleklers is voor veel textielbedrijven vaak de enige keuze om hun werknemers op te leiden. Door de daling van de tewerkstelling in deze sector zijn de voorbije jaren de klassieke reguliere textielopleidingen afgebouwd. In elk bedrijf neemt de diversiteit aan productieprocessen en producten toe. De technologische evolutie, automatisering en informatisering staan ook in de textielsector niet stil. Machineparken worden (om)gebouwd op maat van het bedrijf. In veel bedrijven wordt op 10 jaar tijd meer de helft van de machines vernieuwd en/of aangepast. Werknemers permanent om- en bijscholen is noodzakelijk en gebeurt voor veel taken en functies on-the-job.

Werkpleklers gebeurt in principe op de werkplek en tijdens het werk, tenzij de oefentijd de productie teveel belemmert. Werkpleklers gaat om leren op de werkplek op een systematische én doelgerichte manier. Het is een permanent proces van voorbereiden, uitvoeren, opvolgen en evalueren. Bij de voorbereiding staat de behoeftedetectie en de planning centraal. Hierin verschillen on-the-job opleidingen niet van de klassieke cursussen. Bij het opvolgen en evalueren worden procedures gebruikt die typisch zijn voor werkpleklers.

Verschillende methodieken

Er worden in de textielsector verschillende methodieken van werkpleklers gebruikt. De meest gekende is het peterschap, een gestructureerde aanpak waarbij een collega op een systematische manier nieuwe taken aanleert aan de nieuwkomer in de functie. De peters zijn ervaren werknemers die een speciale opleiding hebben gekregen in opleiden, motiveren en begeleiden. Peters worden voor een bepaalde periode vrij gemaakt wanneer iemand opgeleid wordt. Peters hebben door- gaans:

- grote expertise en kennis over vakgebied;
- pedagogisch-didactische vaardigheden;
- de juiste werkattitude en peterschapsmotivatie;
- een sterke positie en een grote verbondenheid met het bedrijf
- bij voorkeur een goede kennis van het totale productieproces.

Een opleiding op de werkvloer onder peterschap is aangewezen als de taken zeer bedrijfsspecifiek zijn.

Naast het peterschap wordt in de textielsector ook gebruik gemaakt van coaches. Dit zijn meestal oudere werknemers die nieuwkomers of collega's na bij/ omscholing verder opvolgen. Een coach staat altijd klaar met goede raad en ondersteuning.

Tenslotte zijn er nog twee andere vormen van opleiding die niet onbelangrijk zijn in de textielsector. Het gaat om zelfstudie met een handboek en leer-werk overleg. De zelfstudie met handboek is vooral bij wevers gebruikelijk. Wevers maken, zeker indien er geen handboek voorhanden is, meestal zelf een werkschriftje waar alle geheimen van de weefmachine in genoteerd worden. Leer-werk overleg heeft meestal plaats onder teamleden en met de meesterkast.

Ook Cobot vzw en het VDAB-textielcompetentiecentrum zorgen hierbij dikwijls voor de complementaire opleidingen naast het werkpleklers.

Permanente opvolging en registratie

Voor een effectieve en efficiënte opleiding is een permanente opvolging en evaluatie van groot belang. In de meeste bedrijven in het onderzoek worden de evaluaties ook schriftelijk vastgelegd en besproken met alle betrokkenen. Illustratie (blz 79).

Opvolging en evaluatie gebeuren op basis van een takenlijst en geven aan welke taken al aangeleerd zijn en in welke mate zij gekend zijn. De timing van de evaluatiemomenten is afhankelijk van de opleiding,

EVALUATIEDOCUMENT	ROBBE	NAAM MEDEWERKER :							
FUNCTIE :		NAAM OPLEIDER :							
		DATUM IN DIENST :							
		NAAM MEESTERGAST :							

TAKEN	Datum	Datum	Datum	Datum	Datum	Datum	Datum	Datum
	opvolging	opvolging	opvolging	opvolging	opvolging	opvolging	opvolging	opvolging
								

T1 Terminologie (+)
T2 Knopen (cf. schema in bijlage) (+)
T3 Inzicht reknummer (cf. bijlage) (+)
T4 Gaap bekijken
T5 Rappelleren (+)
T6 Roeden handleiding + meten (+)
T7 Opstelling roedehaken (cf. bijlage)
T8 Roeden Wisselen (+)
T9 Kapotte roeden vervangen (+)

T10 Lemmers wisselen (+)
T11 Zelfkant + vanglint rechts bij V - binding
T12 Gat draden herstellen
T13 Losweven - machine 10 - 11 in V - binding (+)
T14 Reepregelen
T15 Mogelijke weefproblemen
T16 Veiligheid (+)
T17 Kuiswerken

T18 Kwaliteit - rendement
T19 Kammen kuisen

Legende:
A = goed
B = nog in te oefenen

C = nog niet te meten
(+) na 3 maand zouden deze punten moeten gekend zijn

maar gebeurt bij voorkeur kort op de bal. Hoe meer tijd iemand nodig heeft om een taak aan te leren hoe meer evaluatiemomenten er voorzien worden.

3.4. Valorisatie

Naast de gebruikelijke publicaties, een informatiedossier en een brochure, is binnen dit project ook een registratieformulier voor bedrijfsopleidingen ontworpen waaruit kan geput worden om een formulier op maat van het eigen bedrijf te maken. Het registratieformulier is beschikbaar op de website van de SERV. Op basis van de gegevens kunnen kengetallen berekend worden: % werknemers betrokken bij werkplekleren, aantal uren besteed aan leer-werkoverleg, enz.

Op vraag van de sociale partners heeft Cobot vzw een studienamiddag georganiseerd over de resultaten van dit onderzoek. Bijna 100 werkgevers en werknemers uit de sector namen er aan deel. Tenslotte worden de resultaten ook ingebracht in een ESF-project Indicatoren voor kwaliteitsvol werkplekleren.

Publicaties

Gert Verdonck (2006) Leren op de werkplek. Goede praktijkvoorbeelden uit de textielsector. SERV/STV-Innovatie & Arbeid. Brussel. Informatiedossier (212 blz.) Brochure (40 blz.) + bijlage Registreren van opleidingen in de textielsector (excelbestand op website van SERV).

Contactpersoon

Gert Verdonck, 02.20.90.165,
gverdonck@serv.be

4. Opleiding in de voedingsnijverheid

4.1. Waarover gaat het project?

In een meer geglobaliseerde markt verandert ook de voedingsnijverheid in Vlaanderen: de marktpositie van de bedrijven, hun productie- en werkorganisatie, de inhoud van functies. Zo ontstaan er ook nieuwe leerbehoeften. STV-Innovatie & Arbeid onderzocht in samenwerking met IPV - Initiatieven voor Professionele Vorming van de Voedingsnijverheid nieuwe tendensen in de evolutie in functies, vereiste competenties en opleidingsnoden en -inspanningen.

4.2. Werkwijze

Het onderzoek verzamelde kwalitatieve informatie door middel van casestudies in enkele voedingssectoren, met name de zuivelnijverheid, de sector van de vleesverwerking, de sector van de bereide maaltijden en de sector van de industriële bakkerijen. De informatie werd verzameld door gesprekken met HR-managers, productiemanagers en werknemersvertegenwoordigers en door een bezoek aan de productie.

4.3. Belangrijkste resultaten

Een sector in evolutie

De Belgische voedingsbedrijven leverden de afgelopen jaren meer inspanningen om hun personeel op te leiden. Met deze strategie spelen ze in op het feit dat hun sector naast basisvoedingsproducten ook meer trendgevoelige producten moet aanbieden en zodoende snel evolueert. De wensen van consumenten, de globalisering en de druk van de grootdistributie dragen tot daartoe bij. De bedrijven reageren op deze trends met grote volumes aan zo laag mogelijke kosten voor basisproducten; kleinere series producten voor specifieke marktsegmenten, producten in handige verpakkingen, specifieke producten voor distributieketens, meer variatie in producten, beperking van de voorraad en korte levertijden. De voedingssector werd een fast moving sector die kort en efficiënt op de bal speelt, de productie daartoe verder automatiseert en informatiseert, maar ook nauwgezet strenge normen voor voedselveiligheid, kwaliteit en traceerbaarheid toepast. Talrijke product- en procesgegevens worden opgevolgd.

Veranderingen in de taken van productiemedewerkers

Productiemedewerkers in de voedingssector hebben van oudsher een algemeen takenpakket: organiseren van de werkvloer; instellen, bedienen, bewaken en bijstellen van machines; tussentijds reinigen van vloer en machines en het naleven van de veiligheid- en hygiëneregels. Naargelang de functie die ze bekleden (bijvoorbeeld melkpreparator, melkafvuller, inpakker

of magazijnier in de zuivelindustrie) bedienen ze meer of minder complexe machines en dragen ze meer of minder verantwoordelijkheden. Ze hebben meer of minder ondersteunende taken zoals problemen oplossen, omstellen van machines bij productiewissels, rapporteren, preventief technisch onderhoud, kwaliteitscontrole en opleiding van nieuwe werknemers. Ze moeten hun werk meer of minder zelf regelen. De trendgevoeligheid van de markt, de verdergaande automatisering en informatisering en de strenge productienormen zijn doorheen de hele productie en voor alle functies voelbaar. Van alle productiemedewerkers worden een optimale inzet en nauwgezet werk verwacht.

Veranderende opleidingsbehoeften

Voor iedere functie zijn specifieke praktische kennis en specifieke vaardigheden noodzakelijk. Maar om met de steeds nieuwe producten, de talrijke productiewissels, de nieuwe machines en computers en de strenge normen om te kunnen gaan, moeten de kennis en vaardigheden van iedere medewerker voortdurend worden bijgespijkerd. De bedrijven rekenen op de ervaring, maar ook de betrokkenheid van hun werknemers. Die ervaring en betrokkenheid bepalen ook of ze collega's kunnen bijspringen dan wel op een andere werkpost kunnen werken als het nodig is.

Om competitief te blijven moeten zoveel mogelijk alle medewerkers aan de bedrijfsdoelstellingen meewerken en bijblijven. De voedingsbedrijven proberen hun opleidingsinspanningen daarom professioneler aan te pakken. Zo krijgen competentie management en opleiding voor iedereen meer aandacht, hoewel één en ander nog niet altijd structureel wordt aangepakt. Er wordt gezocht naar de juiste instrumenten om competenties in kaart te brengen en met opleidingsplannen te sturen: functiekaarten, functiebeschrijvingen, observaties, functioneringsgesprekken, werkoverleg, competentie modellen, enzovoort. Er wordt gezocht naar geschikte opleidingsvormen voor ieder opleidingsdoel en iedere medewerkersgroep: externe of interne klassikale opleidingen, on the job of werkplekleren, leren aan de hand van werk- en procedure-instructies, opleidingen door leveranciers, leren via train the trainer methoden, enzovoort.

De organisatie van opleiding loopt niet altijd van een leien dakje. Training on the job of werkplekleren om de praktische kennis en vaardigheden up-to-date te houden komt bijvoorbeeld veel voor, maar verloopt vaak informeel en tussendoor. Druk op de winstmarges leidt tot minimale bezettingen waardoor de organisatie van klassieke opleidingen en training on the job fel bemoeilijkt wordt. Door de situatie voor alle medewer-

kers in kaart te brengen en met creatieve oplossingen te experimenteren, zoeken bedrijven naar geschikte structurele vormen van kennisoverdracht, bijvoorbeeld persoonlijke coaching op de werkplek of het leren van de beste praktijk van een collega.

4.4. Valorisatie

De bevindingen werden besproken met expertgroepen aan werkgevers- en werknemerszijde en toegelicht voor de sectororganisaties van de zuivelnijverheid, de bereide maaltijden en groetenverwerking, en de vleesverwerking.

De onderzoeksgegevens werden gepubliceerd in een informatiedossier:

Baisier L, Lebon L en Van Mol C. (2006). Competentie-behoefte en opleiding in de voedingsnijverheid. Een kwalitatieve verkenning in enkele subsectoren. Brussel: SERV - IPV

Contactpersoon

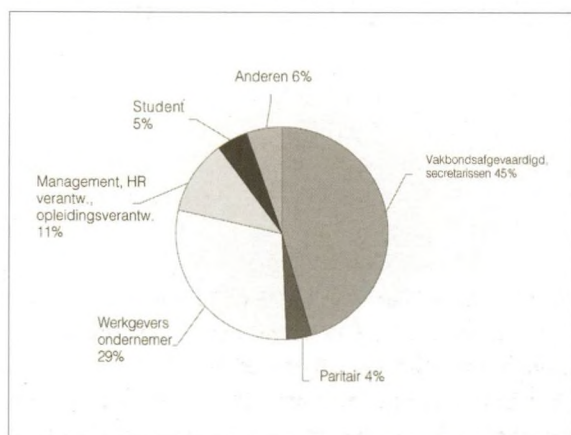
Leen Baisier, 02.209.01.74
lbaisier@serv.be

4

Vormingsactiviteiten

De eerste opdracht van STV-Innovatie & Arbeid bestaat erin onderzoek uit te voeren rond de innovaties die zich in het bedrijfsleven voordoen en die de inzet van arbeid beïnvloeden. Een belangrijke graadmeter voor het nut van het STV-onderzoek is wat met de resultaten ervan tijdens of na het onderzoeksproject gedaan wordt. De verspreiding van STV-publicaties, de aandacht in de pers of de publicaties van de sociale partners, de mate waarin de onderzoeksresultaten tijdens studiedagen of vormingactiviteiten aan bod komen, zijn valorisatie-initiatieven die onderzoeksresultaten bij een ruim publiek bekend maken.

1. STV vormingsaanbod

In 2006 werkten we mee aan 148 vormingsinitiatieven. In dit taartdiagram krijgt u een overzicht van de thema's die aan bod kwamen.

Werkstress, de werkbaarheidsmonitor (WBM), en kwaliteit van de arbeid blijven een veel gevraagd thema. Het

gaat om vormingsactiviteiten voor de vakbonden waar de cijfers van de WBM worden toegespitst op een sector (bijv. industrie, diensten, financiële sector, ...), maar ook om de kortere presentaties over de WBM in opdracht van PKZ en VOKA-Kamers van Koophandel.

Competentiemanagement bevat vormingsavonden voor KMO's, 6 roadshows voor het ESF project Compleet en spelsessies met het spel Ruimte voor competenties.

Personeelsbeleid bevat o.a. vormingssessies voor ABVV Metaal. Op basis van de cijfers uit TOA werd een presentatie gemaakt rond personeelsbeleid (toegespitst op de metaalsector). Met de deelnemers werd gediscussieerd over de herkenbaarheid van de cijfers en hoe elementen van personeelsbeleid concreet vorm krijgen in een organisatie. Maar hier zijn ook de sessies rond teamwerk (teamspel), prestatiebeloning, e.d. in ondergebracht.

Voor bedrijfsleiders van KMO's werden specifieke trainingen uitgewerkt: samenwerken in associaties, KMO en adviseurs, communicatie in de bouw, ...

Voor de vormingsactiviteiten over ploegenarbeid werd het vormingspakket als basis gebruikt om te discussiëren over de gezondheidsrisico's en sociale risico's van ploegenwerk.

In de grafiek bevat werkplekleren activiteiten binnen het ESF-project Indicatoren voor kwaliteitsvol werkplekleren, waar STV-Innovatie & Arbeid aan meewerkt.

De resultaten van het onderzoek De technologie van morgen werden uitgewerkt in een boeiende presentatie over technologische innovaties en mogelijke sociaal-economische gevolgen.

2. Ondersteuning van vormingsinitiatieven

Organisaties (bedrijven, vakbonden, beroepsfederaties, onderwijsinstellingen enz.) kunnen een beroep doen op STV-Innovatie & Arbeid ter ondersteuning van vormingssessies, cursussen, studiedagen, informatievergaderingen, seminaries enzovoort. Die ondersteuning kan verschillende vormen aannemen. Louter informatie verstrekken via het documentatiecentrum. Of onderzoekers laten meewerken aan een vormingsprogramma (zeer actueel onderzoeksmateriaal ter beschikking stellen, inhoudelijk bijwerken van vormingswerkers en/of kaders). Of het geven van een lezing, een uiteenzetting over een onderzoek of de resultaten.

Dinsdagavond, 18u30, Hasselt. Aarzelend komen enkele mensen de inkomhal van het Unizogebouw binnen. Ze worden meteen aangesproken door Johnny van Aromakoffies. Of ze een kopje koffie willen? Met veel lawaai klettert het dekseltje van de koffiepote op de grond. Een lege kan, geen koffie ... 't Is natuurlijk de schuld van collega Frans, die is niet komen opdagen. Maar Johnny laat de mensen niet aan hun lot over, hij begeleidt ze naar de inschrijfstand en biedt ze daar een écht kopje koffie aan.

Dit onthaal op de zesde roadshow van het ESF-project Compleet is maar een voorsmaakje van wat de deelnemers te wachten staat. Na een korte introductie van het project volgt een bedrijftheaterstuk van 20 minuten over competentiegericht werven en selecteren (of in dit geval hoe er niet op basis van competenties wordt geselecteerd).

Hoe werknemers aantrekken die het resultaat van mijn onderneming optimaliseren? Hoe zet ik de juiste persoon op de juiste plaats? Hoe ontwikkel ik de talenten van mijn medewerkers optimaal? Welke instrumenten kan ik hiervoor gebruiken en hoe kies ik de meest aangewezen tool? De deelnemers aan deze roadshow (van een klein bouwbedrijf tot een groot glasbedrijf, van een kringloopwinkel tot een sociale werkplaats) zijn op zoek naar antwoorden op deze vragen.

STV-Innovatie & Arbeid verzorgt op deze roadshow een korte workshop competentie management en communicatie. Via een klagmuur en een juichmuur ontstaat een geanimeerde discussie over de toepassing van competentie management, de weerstand, hoe je iedereen mee krijgt, of je top-down dan wel andersom werkt, enzovoort.

Voor meer informatie over het project:
www.mvo.vlaanderen.be

3. Zelf aan de slag

Om vormingswerkers, opleidingsverantwoordelijken, docenten, die op zoek zijn naar duidelijke informatie voor een opleiding/cursus, al een aardig eind op weg te helpen werkt STV-Innovatie & Arbeid vormingspakketten uit. Deze pakketten zijn modulair samengesteld zowel voor de inhoud als de werkvormen. Dit betekent dat iedere organisator of samensteller van een cursus zelf een selectie kan maken uit het pakket dat het best aansluit bij de eigen doelstellingen en het doelpubliek van de cursus.

Wie een complex thema wil behandelen waarin allerlei factoren een rol spelen, waar het eerder gaat om evoluties en mechanismen dan om exacte informatie en wie vooral deelnemers hierin een inzicht wil geven kan gebruik maken van een simulatiespel.

Ruimte voor competenties

Een simulatieoefening over competenties, ontwikkeling van competenties en competentie management.

Wat zijn competenties? Hoe kan je werken met een portfolio? Welke competenties zijn het belangrijkste? Hoe kan je competenties meten? Hoe kan je competenties ontwikkelen? Welke gebeurtenissen in een organisatie hebben een invloed op de vereiste competenties? Kan je competentieontwikkeling rijmen met teamontwikkeling? Hoe link je competenties aan andere domeinen van personeelsbeleid?

Dit is maar een greep uit vragen die aan bod komen in het simulatiespel Ruimte voor competenties. In een bedrijf dat ruimteshuttles bouwt en bemant leren de deelnemers al spelenderwijs over competenties en competentieontwikkeling, krijgen ze inzicht in de mogelijkheden én beperkingen van competentie management en gaan ze zelf aan de slag om competenties te ontwikkelen én te formuleren.

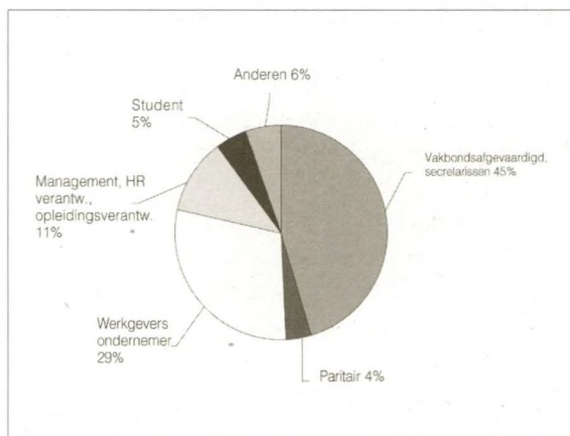
4. Doelgroep van vormingsinitiatieven

In totaal bereikten we in 2006 4672 personen via vormingsactiviteiten. 45% daarvan zijn vakbondsafgevaardigden, secretarissen en militanten.

Werkgevers en ondernemers zijn de doelgroep van vormingsactiviteiten op vraag van UNIZO, de sessies rond de WBM waar de Kamers van Koophandel aan meewerkten (initiatief van PKZ) en de roadshows rond diversiteit voor leden van Unizo, Voka en VCSPO.

HR, management en opleidingsverantwoordelijken hebben deelgenomen aan de roadshows van het project COMPLEET (erg gemengd publiek uit zowel de sociale economie als reguliere economie, maar ook van de over-

heid, onderwijs, ...) en aan sessies rond werkplekieren. Studenten zijn studenten personeelswerk en jongeren uit het deeltijds onderwijs. Onder anderen zitten de sectorconsulenten en onderwijsverstrekkers.

5. Vormingspakketten

Om vormingswerkers, opleidingsverantwoordelijken, docenten, die op zoek zijn naar duidelijke informatie voor een opleiding/cursus, al een aardig eind op weg te helpen werkt STV-Innovatie & Arbeid vormingspakketten uit. Deze pakketten zijn modulair samengesteld zowel voor de inhoud als de werkvormen. Dit betekent dat iedere organisator of samensteller van een cursus zelf een selectie kan maken uit het pakket dat het best aansluit bij de eigen doelstellingen en het doelpubliek van de cursus.

Nieuwe technologieën, meer of minder geschoold werk

Een pakket over de invloed van innovaties op de vereiste kwalificaties in de bedrijven. Hoe verandert de kwalificatiestructuur? Is er een verhoging, verlaging of polarisatie? Worden die veranderingen enkel veroorzaakt door de innovaties of spelen ook andere elementen een rol? Wat heeft de toekomst in petto?

Innovatie als baanbreker

Hoe wordt de werkgelegenheid beïnvloed door innovaties? Gaan we naar een onbemande fabriek?

Werken in kringen, kwaliteit in overleg

Hoe werken kwaliteitskringen, werkoverleg? Wat komt er in aan bod, wie neemt er aan deel enz. Waarom neemt het management het initiatief om dit soort overleg in te voeren? Hoe evalueren managers, vakbonden en werknemers deze werkplekparticipatie?

Beeldschermwerk en ergonomie

Dit pakket wil niet alleen theorie aanreiken, maar gebruikers, ontwerpers, management, elementen en

actiemiddelen aanbieden om ergonomische efficiënte en gebruiksvriendelijke beeldscherm werkposten tot stand te brengen.

Werkstress: achtergronden en aanpak

Op basis van onderzoeksbevindingen rond werkstress in het onderwijs, de textielsector, ziekenhuizen en grootwarenhuizen publiceerde STV-Innovatie & Arbeid een algemene brochure *Gejaagd door het werk*. Arbeid en stress in veranderende bedrijven, die de grondslag vormt van dit vormingspakket. Dit vormingspakket wil vooral basisinformatie en discussiestof aanreiken die van nut kan zijn bij het uittekenen van een preventiebeleid op ondernemingsvlak. Het pakket gaat in op de achtergronden van werkstress, wat is werkstress en hoe herkent men stressbronnen in de werkomgeving. Het bevat werkvormen om een robotfoto te maken van risicovolle werksituaties. Het geeft aan hoe nieuwe trends voor management en personeelsinzet geanalyseerd kunnen worden vanuit de vraag of een toename van werkstress onontkoombaar is. Het vormingspakket bespreekt de belangrijkste elementen uit een stresspreventieplan en geeft een overzicht van de desbetreffende regelgeving.

Andere tijden, andere bedrijven?

Bedrijven waar zelden of nooit termen zoals human resources, integrale kwaliteitszorg, lean production, teamwerk, total quality, outsourcing, organisatieverandering, ... worden gebruikt zijn vandaag de dag uiterst zeldzaam. Het management is constant op zoek naar middelen om de concurrentie een stapje voor te zijn. Men hoort niet zelden voortdurend veranderen is de enige kans op overleven in deze moordende concurrentieslag.

Deze veranderingen gaan ook aan de werknemers en hun vertegenwoordigers niet onopgemerkt voorbij. Werknemers worden medewerkers, zij krijgen een nieuw profiel aangemeten, men spreekt van taakverruiming, verantwoordelijkheid, samenwerking, teamspirit, enzovoort.

Dit pakket biedt de mogelijkheid om allerlei bedrijfsveranderingen in een ruimer kader te plaatsen. Welke invloed heeft de omgeving op het bedrijfsbeleid? Hoe reageren bedrijven op nieuwe uitdagingen van de markt? Heeft dit invloed op het personeelsbeleid? Samen met de deelnemers kan u de veranderingen in hun eigen bedrijf in kaart brengen en verduidelijken. Op basis van de gegevens die de deelnemers verstrekken via de bedrijventest kan u niet alleen werken rond de situaties in de bedrijven zelf, maar ook rond de gemeenschappelijke kenmerken en de uitgesproken verschillen.

De klok rond. Een vormingspakket over gezondheidsrisico's en sociaal leven in ploegenarbeid

In Vlaanderen werken iets meer dan 200.000 mensen in ploegen. Zij werken op andere uren of momenten van de dag: 's ochtends, 's middags, 's avonds, 's nachts, tijdens het weekend. Een kwart draait ploegen in een volcontinu systeem, 24u op 24, 7 dagen op 7.

Werken in een volcontinue ploegensysteem houdt risico's in voor de gezondheid en het sociale leven. De onregelmatige uren waarop ploegenarbeiders werken kunnen slaapproblemen en spijsverteringsproblemen veroorzaken door opgebouwde vermoeidheid, onregelmatig te eten en/of verkeerde eetgewoonten. Toch zijn er ook werknemers die al jaren in ploegen meedraaien en geen klachten hebben.

Gezondheidsproblemen en sociale problemen bij mensen die in ploegen werken ontstaan meestal door:

- slecht roosterontwerp;
- moeilijke combinatie arbeid - gezin, arbeid - sociale leven;
- problemen op het werk (ontoereikende supervisie, slechte organisatie van het werk, weinig overleg, ...);
- verschillen in individuele tolerantie ten opzichte van ploegenwerk.

Hét beste ploegenstelsel bestaat niet. Elk stelsel heeft zijn sterke en zwakke punten. Maar ook elke ploegenarbeider zal andere accenten leggen. Wat voor de ene een probleem is, is voor de andere een voordeel.

Varianten in ploegenstelsel komen er niet zomaar. Ze zijn het gevolg van keuzes die een onderneming maakt in haar bedrijfs- en arbeidsorganisatie. Met dit vormingspakket willen we aangeven dat binnen bepaalde marges verbeteringen mogelijk zijn aan bestaande ploegensystemen. In dit pakket vindt u inspiratie om wie betrokken is bij ploegenarbeid (werknemers, managers, lijnverantwoordelijken, preventieadviseurs, bedrijfsgeneeskundige diensten, personeelsverantwoordelijken, vakbondsafgevaardigden, trainingsverantwoordelijken, sectorverantwoordelijken, ...) inzicht te geven in ploegenstelsels en de mogelijke gezondheidsrisico's en sociale risico's. Het pakket stelt werkwijzen voor om tijdens vormingssessies ploegenstelsels te analyseren en mogelijke verbeteringen bespreekbaar te maken.

Met dit pakket willen we niet in de plaats treden van diegenen die betrokken zijn bij het vorm geven van ploegenstelsels. Een ploegenstelsel concreet invullen of verbeteren is een ondernemingsgebonden aangelegenheid met een eigen rol voor de verschillende par-

tijen. Wij hopen wel dat het pakket een inspiratiebron of ondersteuning kan zijn in dit vaak ingewikkelde besluitvormingsproces.

6. Simulatiespelen

Wie een complex thema wil behandelen waarin allerlei factoren een rol spelen, waar het eerder gaat om evoluties en mechanismen dan om exacte informatie en wie vooral deelnemers hierin een inzicht wil geven kan gebruik maken van een simulatiespel.

Het toeleveringsspel

In dit simulatiespel worden de deelnemers geconfronteerd met de realiteit van een toeleveringsnetwerk en met Just-in-time. De spelers moeten oplossingen zoeken voor problemen zoals transportproblemen, kwaliteitsproblemen, organisatieproblemen, stockbeheer problemen enzovoort. De deelnemers krijgen een inzicht in de grote afhankelijkheid tussen de bedrijven en de gevolgen hiervan op de inzet van machines en mensen.

Het netwerkspel

In dit spel staat de make-or-buy beslissing centraal. De spelers worden geconfronteerd met de beslissing om activiteiten van een bedrijf al dan niet uit te besteden. Door het spel krijgen zij inzicht in de motivatie om uit te besteden, het verloop van een dergelijke uitbesteding en de gevolgen ervan, de relaties en communicatiestromen tussen de bedrijven.

Het teamspel

Het teamspel wil teamwerk niet promoten. Het wil wel het inzicht in het veranderingsproces vergroten. Wat verandert er? Welke problemen duiken op? Hoe worden problemen aangepakt? Zo worden hardnekkige mythes de wereld uitgeholpen.

Het teamspel verduidelijkt hoe teamwerk functioneert en geeft de bedrijfseconomische noodzaak ervan aan. Het spel gaat in op de belangrijkste problemen (samenwerken in een team, het takenpakket van het lagere kader, het invoeringsproces) en maakt die bespreekbaar. Het biedt eveneens de mogelijkheid om organisatorische veranderingen zoals JIT, integrale kwaliteitszorg en andere te kaderen binnen teamwerk.

Het Teamspel beantwoordt duidelijk aan een vraag van de bedrijven. In de grote bedrijven wordt het op grote schaal gebruikt. Het spel werd aangekocht door Volvo Cars, IVOC (Instituut voor Vorming en Opleiding in de Confectie), Bayer Antwerpen NV, CIS (Centrum Informatieve Spelen), Philips Matsushita Battery Corporation, Fabrimetal/Delphi, Fabrimetal/CKZ Antwerpen, BACOB, Volkswagen, Teamconsult, Interface Consult, CM (Christelijke mutualiteiten) en ACLVB.

Wie verdient het?

In het voorjaar slaat de evaluatiekoorts weer toe in bedrijven en organisaties. Dat zorgt vaak voor de nodige commotie zowel bij medewerkers als leidinggevend. Toch vinden medewerkers het belangrijk om één keer per jaar met hun direct leidinggevende een gesprek te hebben over het eigen functioneren en dat van hun afdeling. Wat het beloningsaspect betreft gaan zowel leidinggevend als medewerkers principieel akkoord met de koppeling van beloning aan een prestatiebeoordeling. Maar niettegenstaande deze principiële goedkeuring, bestaat er zowel bij leidinggevend als bij medewerkers heel wat kritiek op het (eigen) systeem. STV-Innovatie & Arbeid ontwikkelde in samenwerking met het Centrum Informatieve Spelen een spelvorm om in organisaties de discussie over het beoordelings- en beloningssysteem op verschillende niveaus mogelijk te maken. Maar niet alleen de systemen zijn onderwerp van gesprek, ook elementen als loon naar werk, samenwerken, problemen oplossen, afspraken maken, elkaar ondersteunen, evaluatiegesprekken houden, ... komen aan bod.

Ruimte voor competenties

In 2002 vroeg STV-Innovatie & Arbeid aan 1581 personeelsverantwoordelijken of zij vertrouwd zijn met het begrip competentienmanagement. Voor een grote meerderheid van ondernemingen (60%) was het antwoord negatief. Toch zegt 33% van de ondernemingen het geheel of gedeeltelijk toe te passen. Dit is een opmerkelijk hoge score. Het concept wordt hoofdzakelijk in grote bedrijven toegepast en is meer doorgedrongen in de non-profit.

Bedrijfsstrategen zien competenties als de unieke combinatie van resources waarmee een organisatie een strategisch voordeel kan opbouwen. HRM-specialisten zien er een kans in om een geïntegreerd personeelsbeleid te voeren en via competentienmanagement bij te dragen tot het succes van de organisatie. Voor de medewerkers vormt het een versterking van hun positie op de interne en externe arbeidsmarkt.

Toch staat de sociale dialoog rond competenties in Vlaanderen nog in zijn kinderschoenen. Dat niet alle partijen rond de tafel evenveel kennis hebben van het gebruikte jargon is een van de belangrijke oorzaken van een stoeve dialoog. Uit onderzoek blijkt dat een goed werkend systeem van competentienmanagement alleen

mogelijk is als er een draagvlak voor bestaat. Dat kan er enkel komen als er daadwerkelijk overleg gepleegd wordt met de werknemers en hun afgevaardigden.

Daarom werd met de steun van de Vlaamse Overheid, over de vakbondsgrenzen heen, een project gestart rond de sociale dialoog over competenties. Het resultaat is een simulatieoefening om deelnemers wegwijs te maken in competentienmanagement: Wat houdt het begrip precies in? Hoe moet u er in uw organisatie mee omgaan? En wat betekent dat uiteindelijk voor de medewerkers? Wat zijn de kansen en valkuilen van competentienmanagement?

Het antwoord krijgt u als u Ruimte voor Competenties speelt.

Het competentiespel werd ontwikkeld met de (zeer heterogene) doelgroep van vakbondsafgevaardigden in het achterhoofd, dat zowel bruikbaar is voor de groep van uitvoerenden (arbeiders, lagere bedienden) als voor kaderleden en hoger geschoolden.

Ondanks deze uitdrukkelijke keuze is het competentiespel niet enkel bruikbaar binnen vakbondsmiddelen maar voor iedereen die ten gronde rond competenties, competentienmanagement en competentieontwikkeling wil werken. Het was een bewuste keuze van de initiatiefnemers om in het spel geen dogmatische vakbondshouding te verwerken t.a.v. competenties. Wel om er een uitnodiging van te maken om met kennis van zaken en vanuit een constructief kritische houding een visie te ontwikkelen rond het thema.

Ruimte voor competenties is een simulatiespel. De deelnemers kruipen in de rol van een werknemer uit het bedrijf TEKAR 6 (tekar is gewoon een omkering van het woord raket). Deze onderneming heeft zich gespecialiseerd in het ontwikkelen van spaceshuttles met als eindbestemming het ISS (Internationaal ruimtestation). De spelers (het spel is gemaakt voor groepen van 6 tot 30 deelnemers) hebben als initiële opdracht een degelijke spaceshuttle op het lanceerplatform te brengen en die te voorzien van een competente bemanning.

Het spelen van Ruimte voor competenties neemt idealiter 1 dag in beslag (2 spelrondes), nabespreking inbegrepen. Voor de uitvoering van het spel tekende het Centrum Informatieve Spelen, STV-Innovatie & Arbeid was bij het project betrokken als expert (onderzoek competentienmanagement en expertise in de ontwikkeling van simulatiespelen).

7. STV-Innovatie & Arbeid valoriseert onderzoek via ESF-projecten

Het ESF-project Indicatoren voor kwaliteitsvol werkplekleren met als promotor VOV-Lerend Netwerk werd goedgekeurd in juni 2005 en loopt tot juni 2007.

Dit project heeft als doelstelling indicatoren te ontwikkelen die kunnen gebruikt worden om de kwaliteit van de leerprocessen op de werkplek te beoordelen en te verbeteren.

De kwaliteit van het leren op de werkplek is afhankelijk van verschillende factoren zegt Prof. dr. Herman Baert (K.U.Leuven).

Is de organisatie van de werkplek leervriendelijk? Hoe belangrijk zijn de leerrelevante karakteristieken van medewerkers (leerbereidheid, leerervarenheid, leerstijl, leermotivatie of leerbelangen). Speelt leeftijd en anciënniteit hierin een rol?

Wanneer en in welke mate zijn de dagelijkse formele en informele contacten tussen medewerkers en collega's, leidinggevend en tussen medewerkers en hun leveranciers, klanten leerbevorderend?

Onder welke condities zijn werkplekopleidingen leerbevorderend en sorteren zij duurzame leereffecten? Hoe kan je deze effecten meten? Helpt het gebruik van ICT de kwaliteit van werkplekopleidingen te verhogen of juist niet? Aan welke voorwaarden moet de ICT voldoen

om het formele opleiden op de werkplek te ondersteunen of te verbeteren?

In 2006 zijn we op zoek gegaan naar antwoorden op deze vragen in meer dan 600 bladzijden cases. Op basis van die antwoorden ontwikkelen we checklists met relevante kwaliteitsindicatoren voor verschillende aspecten van werkplekleren (introductie nieuwe werknemers, opleiden op de werkplek, netwerken).

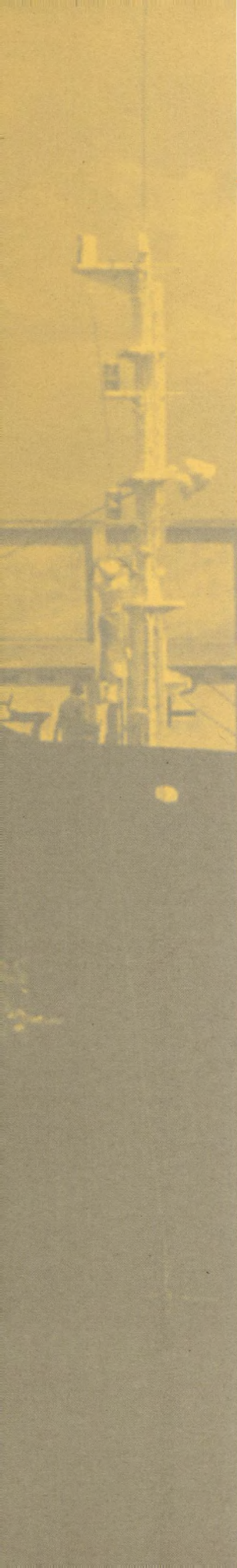
Het verloop van dit project kan gevolgd worden via www.vov.be/werkplek (door in te schrijven op de usergroep-mailinglist).

De partners in dit project zijn Vibam, IPV, SERV - STV-Innovatie & Arbeid, VIA-opleidingen, COBOT, VDAB, Vectes, IVCO, K.U.Leuven: Centrum voor Sociale en Beroepspedagogiek en Centrum voor Organisatie en Personeelspsychologie. In de klankbordgroep (voor het tussentijds toetsen van de bevindingen) zitten bedrijven zoals Pfizer en IMEC.

De dienst Beroepsopleiding van het ministerie van Onderwijs diende tegelijkertijd een project in onder de naam WELP. Zij willen in dit project kwaliteitsindicatoren ontwikkelen voor stageplaatsen of leerwerkplekken. Omdat er heel wat overeenkomsten zijn tussen beide projecten is er een intensieve samenwerking met de partners in dit project.

Deel 3

Vlaamse Havencommissie

Vlaamse Havencommissie

1. Taakomschrijving

De Vlaamse havens Antwerpen, Gent, Zeebrugge en Oostende zijn bijzonder belangrijk voor de Vlaamse en Belgische economie. De havens kennen een enorme rechtstreekse en onrechtstreekse bedrijvigheid: vervoer, overslag en opslag, logistiek, distributie, handel, diensten, industrie, enz. Elk van deze activiteiten zorgt voor tewerkstelling en toegevoegde waarde. Het spreekt voor zich dat Vlaanderen een groot belang hecht aan haar havens en aan een gedegen havenbeleid.

Daarom heeft de Vlaamse Regering in 1989 een commissie opgericht: de Vlaamse Havencommissie (VHC). De Havencommissie levert een bijdrage tot de voorbereiding van het havenbeleid. Deze taak bestaat uit enerzijds een advies- en aanbevelingsopdracht en anderzijds een informatie- en studieopdracht.

1.1. De advies- en aanbevelingsopdracht

Het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering, de bevoegde Minister en de SERV kunnen de Havencommissie om advies vragen of de Havencommissie kan op eigen initiatief een aanbeveling doen.

De algemene adviezen en aanbevelingen hebben betrekking op het uitwerken van algemene beleidsobjectieven voor de infrastructuur en exploitatie van de havens, algemene voorstellen over de concurrentievoorwaarden tussen havens (financiering, subsidiëring, samenwerkingsverbanden), de bevordering van de coördinatie tussen het beleid van de havens en overleg en een versterkte samenwerking tussen de havens. De Vlaamse Havencommissie kan ook aanbevelingen formuleren

over alle hinterlandverbindingen van de havens en het interregionaal en internationaal overleg over het zeehavenbeleid. De algemene beleidsobjectieven moeten worden omgezet in infrastructuurplannen en projecten voor het geheel van de havens.

Aan de Havencommissie wordt ook advies gevraagd over ontwerpen van decreet, ontwerpbesluiten en beleidsnota's die relevant zijn voor het havenbeleid. Deze adviezen worden gevraagd voordat er op regeeringsniveau een beslissing over wordt genomen.

Analoog adviseert de commissie ook over projecten die in de havens worden gerealiseerd en waarvoor de Vlaamse overheid subsidie verleent of (mede-)investeerder is. De Minister is uitdrukkelijk gebonden om aan de commissie advies te vragen over de projecten met een overheidsinvestering van ten minste 10 miljoen euro. Tot enkele jaren geleden lag de nadruk in de adviezen van de Vlaamse Havencommissie vooral op de haalbaarheid en de wenselijkheid van investeringsprojecten in de havens. Belangrijke voorbeelden van dergelijke investeringsprojecten zijn de Flanders Container Terminal (Zeebrugge), het Verrebroekdok (Antwerpen), het Kluizendok (Gent), de renovatie van de haven van Oostende, de Containerkade Noord en de Containerkade West (Antwerpen). Ondertussen is de nadruk in de adviezen en aanbevelingen wat verschoven naar de meer algemene beleidsmatige onderwerpen, zoals Europese aangelegenheden (Havenrichtlijn), Strategische plannen, het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, havenbestuurlijke bevoegdheden, financiering van havens, enz.

1.2. De informatie- en studieopdracht

Het secretariaat van de Havencommissie vervult automatisch de algemene informatieopdracht van de Vlaamse Havencommissie. Op regelmatige tijdstippen publiceert de Vlaamse Havencommissie informatieve rapporten over bijvoorbeeld de toekomstige verkeersrevolutie in de havens, het hinterlandvervoer van en naar de havens of over het sociaal-economische belang van de Vlaamse zeehavens (met gegevens over toegevoegde waarde, tewerkstelling, enz.). Binnen haar informatie- en studieopdracht kan de Vlaamse Havencommissie ook opdrachten geven aan externen, bijvoorbeeld studiebureaus, om één of meerdere aspecten van een havenrelevant probleem te onderzoeken. In oktober 2000 heeft de Havencommissie een rapport gepubliceerd over de trends in de containerbusiness zoals schaalvergroting,

allianties en fusies en de gevolgen daarvan voor de Vlaamse havens. Begin 2004 publiceerde de Vlaamse Havencommissie een boekje over de invloed van de Europese Unie op de Vlaamse zeehavens: Wegwijzer in Europese haven- en vervoerdossiers. Voor een hele reeks Europese dossiers wordt hierin bondig maar duidelijk uitgelegd waar het over gaat en wat de actuele stand van zaken is van het dossier. Begin 2005 werd de tweede uitgave van dit boekje gepubliceerd en het wordt continue op de website van de Vlaamse Havencommissie actueel gehouden.

De jaarverslagen, jaaroverzichten, rapporten en studies zijn verkrijgbaar bij het secretariaat van de Vlaamse Havencommissie of via de bestelmodule van de SERV-website (www.serv.be).

2

Werking van de Vlaamse Havencommissie in 2006

1. Commissievergaderingen in 2006

In 2006 is de plenaire Vlaamse Havencommissie drie maal samengekomen, namelijk op 21 maart, 4 juli en 24 oktober 2006. De vergaderingen vonden respectievelijk plaats in Zeebrugge, in Gent en in Oostende, en dit overeenkomstig de afspraak om de eerste vier plenaire vergaderingen na de installatievergadering van 2005 opeenvolgend te organiseren in de vier Vlaamse havens. Iedere vergadering werd gevolgd door een havenbezoek. De eerste plenaire vergadering in deze reeks van vier vond plaats in Antwerpen op 20 september 2005. Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste agendapunten van deze drie vergaderingen.

21 maart in Zeebrugge

Tijdens de vergadering van de Vlaamse Havencommissie van 21 maart 2006 in Zeebrugge werden zes agendapunten besproken: het ontwerpadvies Oprichting N.V. Marininvest, de stand van zaken i.v.m. de hervorming van AWZ, de stand van zaken i.v.m. de Havenrichtlijn, het scheepvaartbegeleidingsdecreet, het ontwerpdecreet betreffende de instemming met de vier Scheldeverdragen en de stand van zaken i.v.m. een initiatief rond havens en de Vogel- en Habitatrichtlijnen.

Het eerste punt van de agenda betrof het ontwerpadvies Oprichting N.V. Marininvest. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) had op 13 februari 2006 van de Minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, Kris Peeters, een adviesvraag gekregen over het voorontwerp van decreet houdende de oprichting van de naamloze vennootschap van publiek recht Marininvest. Gegeven de inhoud van dit dossier besliste

het dagelijks bestuur van de SERV op 15 februari 2006 om aan de Vlaamse Havencommissie te vragen deze adviesvraag te behandelen. De N.V. van publiek recht Maritieme investeringsmaatschappij (Marinvest) die door dit decreet zou worden opgericht zou belast zijn met de aanleg, de instandhouding, met inbegrip van het verwerken van de specie, het onderhoud en de exploitatie van de maritieme toegangswegen, de staketsels, de havendammen, de taluds en de kaaimuren langs de maritieme toegangswegen die niet bestemd zijn voor de overslag van goederen of het vervoer van personen. Dit betekent dat voor al deze taken Marininvest zou optreden als aanbestedende overheid voor de verwezenlijking van haar maatschappelijk doel.

De Vlaamse Havencommissie heeft over deze materie een brief gestuurd aan minister Kris Peeters met een reeks opmerkingen en een vraag om een onderhoud over deze materie. Dit onderhoud vond plaats op 4 april 2006.

Bij de Administratie Waterwegen en Zeewezen Sinds werden vergaande hervormingen ingevoerd, o.m. binnen Beter Bestuurlijk Beleid. Tijdens de vergadering werd door mevr. Ilse Hoet, Afdelingshoofd a.i. van de Vlaamse Nautische Autoriteit, bij de laatste stand van zaken toelichting gegeven aan de hand van een presentatie. Tevens werd er door de secretaris van de Vlaamse Havencommissie een toelichting gegeven over de stand van zaken in het dossier van de Havenrichtlijn.

Nog tijdens de vergadering van 21 maart werd het ontwerp scheepvaartbegeleidingsdecreet besproken. Op 20 september 2005 had de Vlaamse Havencom-

missie al geadviseerd over dit ontwerpdecreet. Naast enkele suggesties voor tekstwijziging werd er door de Vlaamse Havencommissie op gewezen dat er geen voorafgaandelijk overleg werd gepleegd met de representatieve vakbonden. De Havencommissie vroeg om dat overleg alsnog te laten plaatsvinden en om hiervan uitdrukkelijk op de hoogte te worden gebracht zodat de eventueel aangepaste tekst nog zou kunnen worden besproken. Ondertussen hebben de gesprekken met de representatieve vakbonden plaatsgevonden en werd, zoals gevraagd, het aangepaste ontwerpdecreet nog eens (via de SERV) aan de Havencommissie overgemaakt. Het advies werd op 13 januari 2006 aan de SERV gevraagd, te formuleren binnen een termijn van 10 dagen. Gegeven deze korte termijn is dit dossier door het dagelijks bestuur behandeld. Op de adviesvraag werd geantwoord in de vorm van een brief.

Tijdens de vergadering werd het dossier betreffende het decreet houdende instemming met Scheldeverdragen besproken. De Administratie Buitenlands Beleid heeft aan de SERV advies gevraagd over het ontwerp van decreet houdende instemming met Scheldeverdragen. Gegeven de inhoud van dit dossier heeft het dagelijks bestuur van de SERV beslist om aan de Vlaamse Havencommissie te vragen deze adviesvraag te behandelen. De Vlaamse Havencommissie had geen inhoudelijke bemerkingen bij het ontwerpdecreet, aangezien het decreet enkel een bevestiging van de al ondertekende verdragen inhoudt. De Voorzitter van de Vlaamse Havencommissie heeft een brief gestuurd aan de verantwoordelijke ambtenaar bij de Administratie Buitenlands Beleid met de melding dat er geen inhoudelijke opmerkingen waren.

Het laatste belangrijke punt van de vergadering van 21 maart betrof het initiatief om rond de problematiek van havens en de Vogel- en Habitatrichtlijnen een aanbeveling te maken. Het Havenbedrijf Antwerpen had een nota gemaakt met als titel De Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen. Op weg naar een nieuw evenwicht. Op voorstel van het Havenbedrijf Antwerpen werd het voorstel besproken in een werkgroep van de Vlaamse Havencommissie, teneinde te bepalen of het zinvol is om dit dossier verder uit te werken tot een dossier waar de Havencommissie als geheel achter kan staan. Dit dossier werd in 2006 in zes werkgroepvergaderingen verder uitgewerkt. Het is de bedoeling om te komen tot een dossier waarin naast de Vogel- en Habitatproblematiek ook zal worden gesproken over ecologische infrastructuur. In een verder stadium werden de voorstellen van de werkgroep ook besproken met de Mineraad met de bedoeling om te komen tot een gemeenschappelijk advies.

4 juli in Gent

Tijdens de vergadering van de Vlaamse Havencommissie van 4 juli 2006 in Gent werden zes agendapunten besproken: de stand van zaken i.v.m. het dossier Oprichting N.V. Marininvest, de opvolging Havenrichtlijn 2 (komt er een vervolg?), het Groenboek over een toekomstig maritiem beleid voor de Unie, de vergroting van het maatschappelijk draagvlak van de Vlaamse havens, de MKBA (Maatschappelijke kosten-batenanalyse) en de stand van zaken i.v.m. een initiatief rond havens en de Vogel- en Habitatrichtlijnen.

Tijdens de plenaire vergadering van 4 juli wordt een stand van zaken geschetst over de pogingen van de Europese Commissie om een Havenrichtlijn in te voeren. De Vlaamse Havencommissie heeft sinds 2001 over de 2 Havenrichtlijnen in totaal 6 adviezen of aanbevelingen geformuleerd. Begin 2006 is de Havenrichtlijn definitief afgevoerd. Het is evenwel zeer onwaarschijnlijk dat we definitief terugkeren naar de situatie van vòòr 2001 en dat er nu vanuit de Europese Commissie geen enkel nieuw initiatief meer zal worden genomen met een impact op havenbeleid of havendiensten. Op de ESPO-conferentie in Stockholm op 1 en 2 juni 2006 werd de start gegeven van een consultatieproces over de toekomst van het Europese havenbeleid. Eurocommissaris Barrot gaf de indruk bereid te zijn de betrokken partijen te consulteren en geen haast te maken met een nieuw voorstel van richtlijn. Georg Jarzembowski gaf daarentegen de indruk zeer teleurgesteld te zijn over het falen van de tweede havenrichtlijn en voorstander te zijn van een nieuw initiatief, op korte termijn, van de Europese Commissie met daarin o.m. regels rond staatssteun, transparantie van financiële relaties, selectieprocedures, het level playing field tussen dienstverleners in havens en de herziening van regionale en nationale regels i.v.m. arbeid in havens. Het secretariaat volgde deze materie passief op. De vraag daarbij was of er door de Vlaamse Havencommissie, in functie van de komende consultatierondes door de Europese Commissie en ESPO, een proactieve houding moest worden aangenomen. De plenaire vergadering besliste om in een werkgroep na te gaan of er verdere initiatieven moeten worden genomen.

Nog tijdens de vergadering van 4 juli in Gent werd van gedachten gewisseld over het nieuwe Groenboek over een toekomstig maritiem beleid voor de Europese Unie. De Europese Commissie publiceerde begin juni 2006 haar Groenboek naar een toekomstig maritiem beleid voor de Unie: een Europese visie op de Oceanen en Zeeën. Om de Europese burger zijn mening te vragen over het beleid inzake oceanen en zeeën, wordt één van

de grootste raadplegingsprocedures uit de geschiedenis van de EU georganiseerd. Aan de hand van de resultaten van de raadpleging zal de Commissie een nieuwe visie ontwikkelen voor een geïntegreerd maritiem beleid. Over de vragen die in het Groenboek worden opgeworpen zullen in verschillende lidstaten debatten worden georganiseerd. De vergadering beslist dat het nuttig en nodig is om hierover in de Havencommissie een standpunt voor te bereiden, in de vorm van een aanbeveling. Daarvoor wordt het secretariaat gevraagd om deze materie in een werkgroep te bespreken en daarover te rapporteren aan het dagelijks bestuur.

In de Havencommissie is al verschillende keren ter sprake gekomen dat het nodig is om het maatschappelijk draagvlak van de havens te vergroten. In de speech van minister Peeters op de installatievergadering van de Vlaamse Havencommissie werd nog aangekondigd dat daarvoor initiatieven zouden genomen worden. Tijdens de plenaire vergadering van de Vlaamse Havencommissie werd beslist dat het secretariaat hiervoor in het najaar van 2006 een werkgroep moet op richten met als opdracht na te gaan welke rol de Havencommissie hierin kan spelen, welke acties er ondernomen moeten worden, enz. Deze werkgroep rapporteert aan het dagelijks bestuur.

Tijdens de plenaire vergadering van 4 juli wordt meegedeeld dat er sinds januari 2006 wordt gewerkt aan een studie in opdracht van de Administratie Waterwegen en Zeewezen, met als doel de opmaak van een standaardmethodiek MKBA (Maatschappelijke Kosten-Baten Analyse) voor grote infrastructuurprojecten in de Vlaamse zeehavens op te stellen. Het secretariaat van de Havencommissie was sinds het begin juni 2006 bij deze studie betrokken als lid van de begeleidingsgroep (als deskundige, niet als vertolker van de mening van de Vlaamse Havencommissie).

Als laatste punt van de agenda van de vergadering van 4 juli 2006 wordt de stand van zaken i.v.m. een initiatief rond havens en de Vogel- en Habitatrichtlijnen toegelicht.

24 oktober in Oostende

Tijdens de vergadering van de Vlaamse Havencommissie van 24 oktober 2006 in Oostende werden een vier agendapunten besproken: de aanpassing van het Havendecreet, de adviesvraag Aanpassing Loodsdecreet, de opvolging van het Europees havenbeleid en de werkzaamheden van de werkgroepen.

Als eerste punt werden de voorgestelde aanpassingen aan het Havendecreet besproken. Het Havende-

creet dateert van 2 maart 1999 en werd sindsdien verschillende keren aangepast, meestal door middel van een programmadecreet. Er waren opnieuw verschillende aanpassingen aan het Havendecreet nodig en daarom werd beslist om deze wijzigingen aan het Havendecreet aan te brengen door middel van een decreet: het "Ontwerp van decreet tot wijziging van het Havendecreet van 2 maart 1999 in relatie met het Gemeentedecreet". De SERV heeft op 6 juli 2006 van de minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, Kris Peeters, een adviesvraag gekregen over dit ontwerp van decreet. Wegens de inhoud van dit dossier heeft het dagelijks bestuur van de SERV op 6 september 2006 beslist om aan de Vlaamse Havencommissie te vragen deze adviesvraag te behandelen. Het secretariaat van de Havencommissie heeft op basis van een werkgroepvergadering een ontwerpadvies gemaakt ("Ontwerp van decreet tot wijziging van het Havendecreet van 2 maart 1999 in relatie met het Gemeentedecreet"), dat op 10 oktober 2006 in het dagelijks bestuur besproken werd, behandeld. Het ontwerpadvies wordt in de vergadering van 24 oktober besproken en met unanimititeit van stemmen goedgekeurd.

Het advies van de Vlaamse Havencommissie over het "Ontwerp van decreet tot wijziging van het Havendecreet van 2 maart 1999 in relatie met het Gemeentedecreet" kan geraadpleegd of gedownload worden van de website: www.serv.be/vhc (zie publicaties).

Een tweede agendapunt van de plenaire vergadering van 24 oktober behandelde de adviesvraag over de aanpassing van het Loodsendecreet. Het "Decreet van 19 april 1995 betreffende de organisatie en de werking van de loodsdienst van het Vlaams Gewest en betreffende de brevetten van havenloods en bootman" (het "Loodsdecreet"), was op punten voorbijgestreefd en vergde aanpassing. Deze aanpassingen werden opgenomen in het "Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 19 april 1995 betreffende de organisatie en de werking van de loodsdienst van het Vlaams Gewest en betreffende de brevetten van havenloods en bootman", dat het voorwerp uitmaakte van dit advies. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) had op 25 september 2006 van de minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, Kris Peeters, een adviesvraag gekregen over dit ontwerp van decreet. Gegeven de inhoud van dit dossier heeft het dagelijks bestuur van de SERV op 4 oktober 2006 beslist om aan de Vlaamse Havencommissie te vragen

deze adviesvraag te behandelen. Dit ontwerpadvies werd op 24 oktober 2006 voorgelegd aan de plenaire vergadering van de Havencommissie. De vergadering keurde het advies met meerderheid van stemmen goed. Er waren geen tegenstemmen, maar wel vier onthoudingen (drie van het ABVV en één van het ACLVB).

Het advies van de Vlaamse Havencommissie over het "Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 19 april 1995 betreffende de organisatie en de werking van de loodsdienst van het Vlaams Gewest en betreffende de brevetten van havenloods en bootman" kan geraadpleegd of gedownload worden van de website: www.serv.be/vhc (zie publicaties).

Als derde punt van de vergadering werd een toelichting gegeven over het Europese havenbeleid. Door de Europese Commissie, en in samenwerking met ESPO, worden in totaal zes workshops georganiseerd, in functie van de ontwikkeling van een Europees havenbeleid, dit als vervolg op de twee mislukte pogingen om een Europees havenbeleid in te voeren door middel van de Havenrichtlijnen 1 en 2. Volgende onderwerpen komen tijdens de workshops aan bod: havendiensten (eerlijke concurrentie, concessies, de positie van havenbesturen) (op 14 en 15 november 2006 in Antwerpen), havenfinanciering (staatssteun, transparante boekhouding, financiële autonomie van havens, tarificatie) (op 18 en 19 januari 2007 in Hamburg), duurzame ontwikkeling van havencapaciteit en milieu kwesties, samenwerking tussen havens (op 14 en 15 februari in Lissabon), haveninterne operationele kwesties/technisch-nautische diensten/arbeidskwesties (op 8 en 9 maart 2007 in Valencia), havenexterne operationele aangelegenheden (hinterlandverbindingen, douane, logistiek) (op 19 en 20 april 2007 in Napels) en concurrentie met niet-EU-havens, pro-actief gedrag van de havensector en het positief imago van zeehavens (op 9 en 10 mei in Tallinn / Helsinki). Na discussie in de Vlaamse Havencommissie werd beslist dat de workshops goed opgevolgd moeten worden in de werkgroep en dat er altijd op voorhand een standpunt geformuleerd moet worden. Hiervoor wordt een snelle procedure gevolgd met een schriftelijke procedure via het dagelijks bestuur.

Als laatste punt werd een overzicht gegeven van de werkzaamheden van de diverse werkgroepen binnen de Vlaamse Havencommissie: de werkgroep "Aanpassing Havendecreet", de werkgroep "Vogel- en Habitatrichtlijnen", de werkgroep "Maatschappelijk draagvlak" en de werkgroep "Europees Havenbeleid".

2. Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de algemene werking van de Vlaamse Havencommissie en formuleert de opdrachten aan de werkgroepen en het secretariaat. Het finaliseert, op basis van de voorstellen van het secretariaat en de werkgroepen, de ontwerp-aanbevelingen en/of ontwerpadviezen voor de Vlaamse Havencommissie.

Het dagelijks bestuur van de Vlaamse Havencommissie kan, naast vergaderen, ook overleg plegen via schriftelijke procedures. Dit gebeurt vooral als een dossier dringend moet behandeld worden. Bij het schriftelijk overleg treedt het secretariaat van de Havencommissie dan op als tussenpersoon. Alle genomen beslissingen worden achteraf ter goedkeuring voorgelegd aan de plenaire Vlaamse Havencommissie.

3. Werkgroepen

De dossiers voor het dagelijks bestuur en de Havencommissie werden in de loop van 2006 voorbereid door de verschillende werkgroepen.

De werkgroepen zijn verantwoordelijk voor de voorbereiding van het grootste deel van de adviezen en aanbevelingen. Ze zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van de werknemers, werkgevers en havenbesturen. Het secretariaat kan deskundigen van de administratie MOW (Mobiliteit en Openbare Werken), afdeling Haven- en Waterbeleid uitnodigen, indien dat nodig is.

In 2006 vergaderden de werkgroepen van de Vlaamse Havencommissie 16 maal. Eén vergadering werd respectievelijk gewijd aan het dossier van Marinvest ("het voorontwerp van decreet houdende de oprichting van de naamloze vennootschap van publiek recht Marinvest"), één aan de aanpassing van het Havendecreet ("Ontwerp van decreet tot wijziging van het Havendecreet van 2 maart 1999 in relatie met het Gemeentedeceet") en één aan het nieuwe Subsidiebesluit ("Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorwaarden voor en de procedures tot toekenning, wijziging en intrekking van projectgebonden subsidies en medefinanciering aan de havenbedrijven, alsmede betreffende de subsidie- en medefinancieringspercentages"). Twee vergaderingen waren gewijd aan het vergroten van het maatschappelijk draagvlak van de vier Vlaamse havens en drie aan het Europese havenbeleid. In totaal werden er acht vergaderingen belegd voor de voorbereiding van een aanbeveling over de problematiek van havens en de Vogel- en Habitatrichtlijnen. Aan de eerste vier van die vergaderingen werd enkel deel genomen door deskundigen van de Vlaamse Havencommissie, aan de

laatste vier vergaderingen namen ook deskundigen van de Minaraad deel.

4. Schriftelijke procedures

Wegens het dringend karakter van sommige adviesvragen kan de gewone procedure (voorbereiding van het advies in een werkgroep, beoordeling door het dagelijks bestuur van het door de werkgroep uitgewerkt ontwerp en de uiteindelijke bespreking en goedkeuring in de plenaire vergadering van de Vlaamse Havencommissie) door tijdsgebrek niet worden gevolgd. In dat geval wordt het overleg over de ontwerptekst schriftelijk gevoerd. In 2006 was dit het geval in verschillende dossiers. De schriftelijke goedkeuring door het dagelijks bestuur werd telkens achteraf door de plenaire Vlaamse Havencommissie bevestigd.

Studienamiddag Jaaroverzicht Vlaamse havens 2005

Op 28 juni 2006 werd, tijdens een studienamiddag bij de Nationale Bank van België, het "Jaaroverzicht Vlaamse havens 2005" voorgesteld aan de havensector. Dit gebeurde in samenwerking met de dienst micro-economische informatie van de Nationale Bank, die tijdens deze studienamiddag hun publicatie "Economisch belang van de Belgische havens: Vlaamse zeehavens en Luiks havencomplex" van de heer Frédéric Lagneaux, toelichtte. Sinds jaren publiceert de Nationale Bank van België havenstudies. Aanvankelijk gebeurde dit afzonderlijk door de bijbanken van Antwerpen, Gent en Brugge respectievelijk voor de havens van Antwerpen, Gent en Zeebrugge/Oostende. Vanaf 2005 werden deze studies centraal door de dienst micro-economische informatie in Brussel gemaakt en vanaf 2006 werd ook een deel gewijd aan de haven van Luik. De studies van de Vlaamse Havencommissie en die van de Nationale Bank van België zijn complementair. Beide organisaties werken samen bij de redactie maar leggen wel hun eigen accenten. Mede daardoor werden beide studies dus voor het eerst publiek gemaakt tijdens een gezamenlijke studienamiddag op 28 juni 2006 in het auditorium van de Nationale Bank in Brussel.

3

Adviezen en aanbevelingen

1. Advies over de loodsdienst van het Vlaams Gewest en over de brevetten van havenloods en bootman

1.1. Inleiding

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) heeft op 25 september 2006 van de minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, Kris Peeters, een adviesvraag gekregen over het "Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 19 april 1995 betreffende de organisatie en de werking van de loodsdienst van het Vlaams Gewest en betreffende de brevetten van havenloods en bootman".

Gegeven de inhoud van dit dossier heeft het dagelijks bestuur van de SERV op 4 oktober 2006 beslist om aan de Vlaamse Havencommissie te vragen deze adviesvraag te behandelen.

Op 24 oktober 2006 heeft de Vlaamse Havencommissie het hiernavolgende advies goedgekeurd.

1.2. Samenvatting van het ontwerp van decreet

Het "Decreet van 19 april 1995 betreffende de organisatie en de werking van de loodsdienst van het Vlaams Gewest en betreffende de brevetten van havenloods en bootman" (het "Loodsdecreet"), waarvan de wijziging het voorwerp uitmaakt van dit advies, is op een aantal punten voorbijgestreefd en vergt aanpassing. De belangrijkste evoluties sinds de oorspronkelijke versie van het Loodsdecreet, die een aanpassing aan het Loodsdecreet vergen, zijn de volgende:

- De invoering van het decreet betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen en de organisatie van het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum (het "Scheepvaartbegeleidingsdecreet"), vergt een aanpassing van het Loodsdecreet. Het Scheepvaartbegeleidingsdecreet schrapt immers heel wat bepalingen die nu nog in het Loodsdecreet vermeld worden. Verder geeft het Scheepvaartbegeleidingsdecreet invulling aan heel wat belangrijke, nieuwe definities zoals bijvoorbeeld de ketenbenadering, het vaarplan en het toelatingsbeleid.
- Voor de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen naar de Vlaamse havens en de organisatie van het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum bestond er tot op heden geen specifieke regeling. De bepalingen die als basis hiervoor dienden, waren opgenomen in het Loodsdecreet. Het Loodsdecreet bood echter niet voldoende grondslag om een aantal problemen op te vangen.
- Er hebben verschillende veranderingsprocessen plaatsgevonden in de sector Zeewezen. De Dienst Afzonderlijk Beheer (DAB) Loodswezen en de Dienst Afzonderlijk Beheer Vloot spitsen zich nu hoofdzakelijk op hun hoofdtaak toe, namelijk loodsen en beloodsen. De bevoegde instantie, in casu de afdeling Scheepvaartbegeleiding, is volgens het Scheepvaartbegeleidingsdecreet belast met het begeleiden van de scheepvaart. Het begeleiden van de scheepvaart omvat het organiseren en beheren van het verkeersbegeleidingssysteem (VBS), reddings- en opsporingsacties, het optreden als maritiem reddings- en coördinatiecentrum en het loodsen van de schepen conform het Loodsdecreet.

- Ook de realisatie van nieuwe kunstwerken heeft invloed op het Loodsdecreet, bijvoorbeeld de ingebruikneming van het Deurganckdok, die invloed heeft op de loodsactiviteiten. Het is nodig dat hiervoor de decretale basis wordt voorzien en dat ook latere evoluties in de getijgebonden gedeelten van de haven van Antwerpen niet worden uitgesloten. In dezelfde geest dient de wijziging van het loodstraject tot in de sluis van Wintam gelezen te worden.

1.3. Advies van de Vlaamse Havencommissie

1.3.1 Algemene opmerkingen en beschouwingen in verband met het ontwerp van decreet

Door middel van artikel 10 wordt aan het loodsdecreet een artikel 5bis toegevoegd, waarin wordt gesteld dat de loodsdienst voor het vervoer te water en voor het aan en van boord brengen van een loods gebruik zal maken van de gespecialiseerde dienst van het Vlaams Gewest. De Vlaamse Havencommissie wenst enkele belangrijke bemerkingen te maken bij dit artikel:

1. De Vlaamse Havencommissie is geen vragende partij voor de privatisering van de loodsprestaties, op voorwaarde dat deze dienstverlening op een betrouwbare en efficiënte wijze wordt geleverd. Eerder al stelde de Vlaamse Havencommissie dat publieke dienstverlening nagestreefd moet worden voor technisch-nautische diensten zoals het loodsen, maar dan wel op voorwaarde dat deze dienstverlening gebaseerd is op bedrijfseconomische principes, op het streven naar een efficiënte werking, de verzekering van de continuïteit van dienstverlening en volledige transparantie.
2. Door het toevoegen van artikel 5bis wordt nu ook het beloodsen toegewezen aan een gespecialiseerde dienst van het Vlaams Gewest. De Vlaamse Havencommissie kan hiermee slechts instemmen als aan de volgende uitdrukkelijke voorwaarden wordt voldaan:
 - de optimale dienstverlening mag niet negatief worden beïnvloed;
 - deze dienst moet haar diensten leveren tegen marktconforme voorwaarden en bijgevolg niet kostenverhogend werken voor de klanten. Kostenbeheersing is zeer belangrijk, gegeven ook de opeenvolgende verhogingen van de loodsgeldtarieven van de afgelopen 2 jaar;
 - er moet compatibiliteit zijn met de Europese regelgeving inzake staatssteun en overheidsopdrachten;
 - er wordt in het kader van de jaarlijkse opmaak van de ondernemingsplannen nagegaan of aan de

bovenstaande voorwaarden inzake marktconformiteit en optimale dienstverlening wordt voldaan en de Vlaamse Havencommissie vraagt aan de Minister om hierover te rapporten.

1.3.2 Artikelsgewijze opmerkingen

Artikel 5

In dit artikel moet "hoofdstuk III" vervangen worden door "hoofdstuk II".

Argumentatie

Dit is de rechtzetting van een typfout.

Artikel 8

In artikel 8 van het ontwerp van decreet wordt punt 7 van artikel 5 van het Loodsdecreet geschrapt: "de Rupel van haar monding tot in de sluis van Wintam". De Vlaamse Havencommissie stelt voor om deze schrapping niet te doen en om "de sluis van Wintam" te vervangen door "de oude sluis van Wintam".

Argumentatie

Af en toe zijn er marineschepen met als bestemming de Rupel. De Rupel opvaren is loodstechnisch vrij moeilijk. Als punt 7 geschrapt wordt zullen deze schepen het zonder loodsassistentie moeten doen, hetgeen vermeden moet worden. De toevoeging van het woord "oude" maakt de tekst correcter, aangezien er sinds het vorige loodsdecreet een nieuwe sluis in Wintam is bijgekomen.

Artikel 10

Door middel van artikel 10 wordt in het Loodsdecreet een artikel 5bis toegevoegd dat luidt als volgt: "Art. 5bis. Voor het vervoer te water en voor het aan boord brengen van een loods zal de loodsdienst gebruik maken van de gespecialiseerde dienst van het Vlaams Gewest." De Vlaamse Havencommissie kan met deze toevoeging slechts instemmen onder de uitdrukkelijke voorwaarden die in punt 3.1. van dit advies werden gesteld.

Artikel 11

In artikel 11 wordt artikel 6 §2 van het Loodsdecreet, "Wanneer het belang van de scheepvaart zulks vereist, reikt de Vlaamse Regering, overeenkomstig de door haar bepaalde regelen, tijdelijke loodsvergunningen uit", opgeheven. De Vlaamse Havencommissie stelt bij dit artikel geen wijziging voor, maar vraagt wel om verduidelijking. Als het inderdaad gaat om de schrapping van een verouderd en in onbruik geraakt artikel, dan lijkt het de Havencommissie logisch dat dergelijk artikel inderdaad wordt geschrapt. Is het daarentegen

een artikel dat het mogelijk maakt om, in uitzonderlijke omstandigheden, een tijdelijk tekort aan loodsen op te vangen, dan valt het wellicht te overwegen om het artikel te behouden.

Artikel 14

In Artikel 14 wordt voorgesteld om in artikel 20, 4° van het Loodsdecreet de passus "of een tijdelijke vergunning" te schrappen. De Vlaamse Havencommissie vraagt om deze schrapping niet te doen, tenzij het inderdaad zo is dat artikel 6 §2 van het Loodsdecreet een verouderd en in onbruik geraakt artikel is. Zie ook de opmerking bij artikel 6 §2.

Artikel 15

In Artikel 15 wordt voorgesteld om in artikel 21 §1 van het Loodsdecreet 1° te vervangen door "de houders van het loodsbrevet en de gezagvoerders van de loodsboten, als zij in actieve dienst zijn". De Vlaamse Havencommissie vraagt om ook in dit artikel rekening te houden met de mogelijkheid van een tijdelijke vergunning, tenzij het inderdaad zo is dat artikel 6 §2 van het Loodsdecreet een verouderd en in onbruik geraakt artikel is. Zie ook de opmerking bij artikel 6 §2.

Memorie van Toelichting

Op blz. 2 van de inleidende tekst van de Memorie van Toelichting wordt het volgende gesteld:

"De wetgever is er zich verder van bewust dat het beroep van loods een specialisme is dat uitgeoefend wordt op een welbepaald traject en dat dit niet verenigbaar is met een inzet van loodsen op een polyvalente of multivalente basis. Alhoewel niet van directe invloed op het Loodsdecreet zelf, kan nu al aangegeven worden dat uitvoeringsbepalingen in die zin op bijv. het loodsbrevet of op de loodsvergunning, aanpassing behoeven."

De Vlaamse Havencommissie vraagt om deze paragraaf te schrappen. Deze paragraaf stelt immers in het vooruitzicht dat de inzet van loodsen op een polyvalente of multivalente basis niet gewenst is.

Argumentatie

- *De nautische opleiding vormt de basis knowhow om te kunnen loodsen op het gehele loodsgebied. Specifieke verdere opleiding voor bepaalde trajecten en bepaalde scheepstypes en groottes leiden samen met de opgebouwde ervaring als loods tot een alsmaar hogere kwalificatie. Het "polyvalent" zijn duidt op een hoge kwalificatie, niet op het al dan niet overschrijden van een geografische lijn.*
- *De zich alsmaar verder ontwikkelende technische ondersteuning van loodsen (AIS, WESP, SNMS, ECDIS ...), samen met de evolutie in de scheepvaart, waarbij weliswaar alsmaar meer grotere, maar tegelijk krachtige en goed bestuurbare schepen in de markt komen, laat toe de oude historisch gegroeide trajectafgrenzingen te herzien zodat nieuwe mogelijkheden geschapen worden voor een vlottere en veiligere scheepvaart. Denk bijv. aan het vermijden van loodswissels op de rede van Vlissingen. Ook de invoering van een echte "ketenbenadering", waarbij een perfecte synergie wordt nagestreefd tussen alle spelers in de nautische toegang, zal hiertoe bijdragen.*
- *Multivalent varen is reeds een 7-tal jaar realiteit bij de geprivatiseerde Nederlandse loodsdienst. Alle Nederlandse Scheldeloodsen varen ondertussen multivalent tot ieders tevredenheid (loodsen, klanten en overheden). Deze arbeidsmethodiek heeft een aantal belangrijke voordelen:*
- *De inzetbaarheid van de loods verhoogt aanzienlijk. Bij dreigende loodstekorten op één traject kunnen loodsen van de beurtrol van het ander traject ingezet worden. Loodstekorten op één van de trajecten is één van de oorzaken van vertragingen voor de scheepvaart. Door multivalent te varen verhoogt de mogelijkheid om pieken in de scheepstrafiek op te vangen.*
- *Snelle en grote containerschepen kunnen op het traject tussen bijv. het Deurganckdok, de Noordzee- of de Europaterminal en de zee doorvaren zonder loodswissel te Vlissingen. Dit houdt niet alleen een tijdsbesparing in maar verhoogt tevens de veiligheid op de rede van Vlissingen.*
- *Multivalentie zal tevens zorgen voor een betere verdeling van de werkelast tussen enerzijds het korps der zeeloodsen en anderzijds het korps der rivierloodsen.*

2. Advies over de wijziging van het Havendecreet van 2 maart 1999 in relatie met het Gemeentedecreet

2.1. Inleiding

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) heeft op 6 juli 2006 van de minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, Kris Peeters, een adviesvraag gekregen over het "Ontwerp van decreet tot wijziging van het Havendecreet van 2 maart 1999 in relatie met het Gemeentedecreet".

Gegeven de inhoud van dit dossier heeft het dagelijks bestuur van de SERV op 6 september 2006 beslist om aan de Vlaamse Havencommissie te vragen deze adviesvraag te behandelen.

Op 24 oktober 2006 heeft de Vlaamse Havencommissie het hiernavolgende advies unaniem goedgekeurd.

2.2. Samenvatting van het ontwerp van decreet

Het Havendecreet dateert van 2 maart 1999 en werd sindsdien verschillende keren aangepast, meestal door middel van een programmadecreet. Er zijn op dit moment echter terug verschillende aanpassingen nodig aan het Havendecreet en er werd beslist om deze wijzigingen aan het Havendecreet aan te brengen door middel van een decreet: het "Ontwerp van decreet tot wijziging van het Havendecreet van 2 maart 1999 in relatie met het Gemeentedecreet".

Door dit ontwerp van decreet wordt een specifieke organieke regeling ingevoerd voor de autonome gemeentelijke havenbedrijven. Deze organieke regeling is gebaseerd op de relevante bepalingen van de wet Erdman en van het gemeentedecreet. De genoemde beperkingen voor participaties die voortvloeiden uit de wet Erdman worden geschrapt en in overeenstemming gebracht met het gemeentedecreet.

In de tweede plaats wordt vanuit de bekommernissen van gelijke werkingsvoorwaarden voor de vier havenbedrijven en van deugdelijk bestuur bepaald dat alle havenbedrijven over een directiecomité dienen te beschikken, een analytische boekhouding dienen te voeren, en gebruik dienen te maken van een dienst interne audit.

Ten derde wordt de procedure van administratief toezicht verduidelijkt, zodat de Gewestelijke Havencommissaris zijn toezicht, dat exclusief steunt op het havendecreet en de uitvoeringsbesluiten, optimaal kan uitoefenen.

Tenslotte worden een aantal dode of uitgevoerde bepalingen in het havendecreet geschrapt, o.m. de bepaling over de oprichting van een concertatiecommissie en de bepaling over de toelagen voor de exploitatie en het onderhoud van zeesluizen voor de begrotingsjaren 2001, 2002 en 2003.

2.3. Advies van de Vlaamse Havencommissie

2.3.1 Een technische aanpassing van het Havendecreet op korte termijn, is inderdaad noodzakelijk

De Vlaamse Havencommissie heeft kennis genomen van het voorgelegde "Ontwerp van decreet tot wijziging van het Havendecreet van 2 maart 1999 in relatie tot het Gemeentedecreet". De Havencommissie acht de aanpassingen noodzakelijk op korte termijn, teneinde een aantal beperkingen voor participaties op te heffen en het Havendecreet op dat vlak in overeenstemming te brengen met het Gemeentedecreet. Voorts worden nuttige regels ingevoerd rond o.m. de verplichting om een analytische boekhouding te voeren en gebruik te maken van een dienst interne audit. Ook wordt de procedure van administratief toezicht verduidelijkt en worden enkele "dode" of uitgevoerde bepalingen geschrapt.

De Vlaamse Havencommissie vindt deze "technische" aanpassingen zeer zinvol en heeft een reeks opmerkingen gemaakt die de tekst verder zullen verduidelijken en die het Havendecreet in de praktijk beter werkbaar zullen maken. Naast deze technische aanpassingen vraagt de Vlaamse Havencommissie nog wel grondiger debat over het Havendecreet, zie punt 3.2.

De tekstuele opmerkingen worden hierna artikel per artikel weergegeven.

Artikel 1

Geen opmerkingen.

Artikel 2

De Vlaamse Havencommissie is akkoord met de voorstelde wijziging en vraagt bovendien ook de volgende aanpassing:

16° maritieme toegangswegen: de vaarpassen in de Noordzee, de Westerschelde, de Beneden-Zeeschelde, andere voor de zeescheepvaart afgebakende rivieren en geulen; de vaarwegen in de aan getij onderworpen gedeelten van de havens met inbegrip van de toegangsgeulen naar de zeesluizen telkens met hun aanhorigheden; de vaargeulen van aan getij onderworpen dokken, met uitzondering van de ligplaatsen; de kanaaldokken en zwaaiakommen; de kanalen;

Argumentatie

Hiermee wordt het Havendecreet in overeenstemming gebracht met het recente besluit van de Vlaamse Regering "tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2001 houdende de aanduiding van de maritieme toegangswegen en de bestanddelen van de haveninfrastructuur." Deze aanvulling is een verduidelijking, geen juridische noodzaak.

Artikel 3

De Vlaamse Havencommissie stelt voor om artikel 3 te wijzigen als volgt:

"Art. 3bis. De havenbedrijven hebben rechtspersoonlijkheid. De havenbedrijven nemen naar eigen keuze een rechtsvorm aan binnen het bestaande wettelijke instrumentarium, waaronder de rechtsvorm van autonoom gemeentelijk havenbedrijf zoals bepaald in Hoofdstuk II, afdeling 1bis."

Argumentatie

Dit is een technische correctie.

Artikel 4

Geen opmerkingen.

Artikel 5

De Vlaamse Havencommissie stelt voor om de schrapping van het woord "eventueel", zoals wordt bepaald in artikel 5, 2°, niet te doen, dit niettegenstaande de Vlaamse Havencommissie voorstander is van de verplichte oprichting van een directiecomité.

Argumentatie

Het Havendecreet heeft het van in het begin mogelijk gemaakt dat de Havenbedrijven georganiseerd zijn volgens een vrij te kiezen bestuursvorm (Gemeentelijk Autonoom Havenbedrijf, Naamloze Vennootschap, enz.). De Vlaamse Havencommissie is van mening dat de autonomie van de verschillende bestuursvormen moet gerespecteerd worden. Als een Havenbedrijf is georganiseerd als een Naamloze Vennootschap dan zouden, voor wat de oprichting van een directiecomité betreft, de regels uit het Wetboek der Vennootschappen van toepassing moeten zijn.

Artikel 6 § 1

De Vlaamse Havencommissie stelt voor om de laatste zin van door dit artikel toegevoegde § 1 te wijzigen als volgt: "De rechtstreekse deelname in een filiaal is onderworpen aan de voorwaarde dat aan het havenbedrijf minstens één mandaat van bestuurder wordt toegekend. Afwijking van deze regel kan worden toegestaan door de Gewestelijke Havencommissaris."

Argumentatie

Door de mogelijkheid te scheppen om – mits toestemming van de Gewestelijke Havencommissaris – af te wijken van de regel om steeds ten minste één mandaat van bestuurder te hebben in de bedrijven waarin men rechtstreeks participeert, wordt vermeden dat ook bij kleinere participaties een bestuurdersmandaat moet worden toegekend aan het havenbedrijf. De havenbedrijven vallen toch onder de boekhoudwetgeving, zodat doorstroming van informatie aan het aandeelhoudende havenbedrijf gegarandeerd is.

Artikel 6 § 2

De Vlaamse Havencommissie stelt voor om deze paragraaf te wijzigen als volgt:

"§ 2. De bestuursorganen van de filialen rapporteren de semestriële jaarlijkse rekeningen en het jaarverslag met de jaarrekening aan de raad van bestuur van de havenbedrijven in kwestie."

Argumentatie

De havenbedrijven vallen onder de boekhoudwetgeving, zodat in de jaarlijkse consolidatie automatisch de rapportering over de filialen moet worden opgenomen.

Artikel 7 en 8

Geen opmerkingen.

Artikel 9 (toevoeging art. 19ter)

In Artikel 9 van het wijzigingsdecreet wordt o.m. voorgesteld om aan het Havendecreet een artikel 19ter toe te voegen. De Vlaamse Havencommissie stelt voor om § 3 van deze toevoeging als volgt te wijzigen:

"§ 3. De gemeenteraad wijst de leden van de raad van bestuur van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf aan.

De raad van bestuur is samengesteld uit ten hoogste de helft van het aantal gemeenteraadsleden, maar met een maximum van achttien. Het aantal bestuursleden in de raad van bestuur bedraagt ten hoogste de helft van het aantal gemeenteraadsleden, maar met een maximum van achttien. De meerderheid van de raad van bestuur bestaat uit leden van de gemeenteraad. Elke fractie kan minstens één lid van de raad van bestuur voordragen en dat voordrachtrecht waarborgt elke fractie een vertegenwoordiging in de raad van bestuur. (...)"

Argumentatie

De gebruikte formulering schept onduidelijkheid en geeft de indruk dat de raad van bestuur uitsluitend bestaat uit gemeenteraadsleden. De door de Havencommissie voorgestelde zin betekent hetzelfde als het-

geen door de opsteller van dit artikel werd bedoeld, maar is duidelijker.

Artikel 9 (toevoeging art. 19septies)

In Artikel 9 van het wijzigingsdecreet wordt o.m. voorgesteld om aan het Havendecreet een artikel 19septies toe te voegen. De Vlaamse Havencommissie stelt voor om deze toevoeging als volgt te wijzigen:

"Art. 19septies. Het personeel van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf kan in statutair of contractueel verband worden aangesteld.

Bij gemeenteraadsbesluit kan de gemeente, op verzoek van het autonoom gemeentelijk havenbedrijf, aan het autonoom gemeentelijk havenbedrijf middelen, infrastructuur of, mits de ter zake geldende rechtspositieregeling nageleefd wordt, personeel ter beschikking stellen of overdragen."

Argumentatie

Deze toevoeging verduidelijkt de formulering en zorgt ervoor dat het steeds moet gaan om een handeling met akkoord van beide partijen.

Artikel 10

Geen opmerkingen.

Artikel 10bis

De Vlaamse Havencommissie stelt voor om aan het wijzigingsdecreet een artikel toe te voegen met als nummer 10bis. De Vlaamse Havencommissie stelt voor om door middel van artikel 10bis in het wijzigingsdecreet de volgende aanvulling te doen in Artikel 22 §1, 1° van het Havendecreet:

"Art. 22. § 1. Aan de goedkeuring van de Vlaamse Regering zijn onderworpen:

1° de beslissingen tot vervreemding of hypothekering van de uitrustingsinfrastructuur waar voor subsidies verleend werden door het Vlaams Gewest, en die gelegen zijn in het havengebied. Een snelle procedure is noodzakelijk en zal worden uitgewerkt (...)"

Argumentatie

De Vlaamse Havencommissie is volledig akkoord met de filosofie die aan de oorsprong ligt van deze paragraaf, maar stelt tegelijkertijd vast dat in welbepaalde gevallen deze voorwaarde zwaar is en lang kan duren. De Havencommissie dringt erop aan dat er een snelle procedure wordt uitgewerkt, zodat er, bijvoorbeeld wanneer het gaat om verouderde of economisch onbruikbare infrastructuur, snel en adequaat kan gehandeld worden. De aanvulling die de Haven-

commissie voorstelt past deze regel aan zonder aan de achterliggende filosofie te raken.

Artikel 10ter

De Vlaamse Havencommissie stelt voor om aan het wijzigingsdecreet een artikel toe te voegen met als nummer 10ter. De Vlaamse Havencommissie stelt voor om door middel van artikel 10ter in het wijzigingsdecreet het tweede lid (2°) van Artikel 22 § 1 van het Havendecreet volledig te schrappen.

Argumentatie

Door dit lid te schrappen wordt het Havendecreet in overeenstemming gebracht met het subsidiebesluit (dat op dit moment nog niet definitief werd goedgekeurd en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, maar dat zich in een vergevorderd stadium van de besluitvorming bevindt). In de praktijk houdt dit lid van artikel 22 § 1 in dat het Havenbedrijf aan de Vlaamse Regering toestemming moet vragen om bijvoorbeeld subsidies van de Europese Unie te ontvangen, hetgeen volgens de Havencommissie een onnodig zware procedure is.

Artikel 11

In Artikel 11 van het wijzigingsdecreet wordt voorgesteld om in het Havendecreet de tekst van artikel 23 te vervangen door een nieuwe tekst. De Vlaamse Havencommissie stelt voor om deze nieuwe tekst de volgende aanvulling te doen in § 5:

§ 5. De gewestelijke havencommissaris heeft het recht om met het oog op de uitvoering van dit artikel te allen tijde ter plaatse inzage te hebben in al de boeken, brieven, notulen en, in het algemeen, alle documenten en geschriften van het havenbedrijf. Hij kan van de voorzitter van de raad van bestuur en van de leden van het directiecomité alle ophelderingen en inlichtingen vorderen die hij nodig acht voor de uitvoering van dit artikel.

Argumentatie

Dit is louter een verduidelijking.

Artikel 12

In Artikel 12 van het wijzigingsdecreet wordt voorgesteld om in het Havendecreet § 2 van artikel 25 te schrappen. De Vlaamse Havencommissie stelt voor om § 3 en § 4 ook te schrappen.

Argumentatie

Door § 2 te schrappen wordt de concertatiecommissie feitelijk geschrapt. De paragrafen 3 en 4 verwijzen echter

nog naar deze concertatiecommissie en het lijkt dan ook logisch dat deze paragrafen ook worden geschrapt.

Artikel 13

In Artikel 13 van het wijzigingsdecreet wordt voorgesteld om in het Havendecreet in § 1 van artikel 26 de volgende wijziging te doen:

“Art. 26. § 1. De betwistingen tussen de havenbedrijven onderling inzake de exploitatie en in het bijzonder inzake de commerciële activiteiten van de havenbedrijven als ook de betwistingen van de havenbedrijven met één of meer havengebruikers kunnen worden beslecht door een havengeschiedencommissie, die werkt op de wijze van arbitrage zoals voorzien in het Gerechtelijk Wetboek.”

De Vlaamse Havencommissie stelt echter voor om de schrapping niet te doen, doch om wel het woord “kunnen” toe te voegen, zodat de tekst er uit ziet als volgt:

“Art. 26. § 1. De betwistingen tussen de havenbedrijven onderling inzake de exploitatie en in het bijzonder inzake de commerciële activiteiten van de havenbedrijven als ook de betwistingen van de havenbedrijven met één of meer havengebruikers kunnen worden beslecht door een havengeschiedencommissie, die werkt op de wijze van arbitrage zoals voorzien in het Gerechtelijk Wetboek.”

Argumentatie

Door de toevoeging van het woord “kunnen” wordt de verplichting om van de havengeschiedencommissie gebruik te maken, opgeheven. Deze aanpassing is terecht, want in de oorspronkelijke tekst was het ook voor geschillen met één of meer havengebruikers verplicht om van de havengeschiedencommissie gebruik te maken, terwijl er verschillende andere juridische middelen zijn om dergelijke geschillen op te lossen. Nu er echter “kunnen” staat, is de uitsluiting van de geschillen tussen havengebruikers en havenbedrijf in de tekst niet meer nodig.

Argumentatie

De eerste opmerking is louter technisch. Met de tweede opmerking wil de Havencommissie een overgangperiode inbouwen, zodat er in feite geen enkel moment kan ontstaan waarop het Havendecreet en de statuten van de havenbesturen met elkaar in tegenstelling zijn.

2.3.2 Een verdere aanpassing van het Havendecreet is, in een volgende fase, noodzakelijk

Het ontwerp van decreet, dat het voorwerp uitmaakt van dit advies, zorgt op korte termijn voor een reeks verbeteringen aan het Havendecreet. De Havencommissie is voorstander van deze technische aanpassingen.

De Vlaamse Havencommissie is echter van mening dat in een latere fase, dus los van het ontwerp van decreet waarover in dit advies wordt geadviseerd, een verdere aanpassing van het Havendecreet noodzakelijk is. Onder meer over de interpretatie van de havenbestuurlijke bevoegdheden, waarover de Vlaamse Havencommissie op 17 september 2002 heeft geadviseerd, bestaat er nog steeds onduidelijkheid.

De Havencommissie vraagt aan de Minister om een procedure op te starten om ten gronde een aantal nog overblijvende problemen en onduidelijkheden te inventariseren en op te lossen.

Artikel 14-21

Geen opmerkingen.

Artikel 22

Artikel 22 van het wijzigingsdecreet voegt een artikel 45 toe aan het Havendecreet. De Vlaamse Havencommissie stelt voor om in dit artikel “afdeling 1bis” te vervangen door “Hoofdstuk II, afdeling 1bis”.

De Vlaamse Havencommissie stelt tevens voor om artikel 45 aan te vullen met de volgende formulering:

“De havenbedrijven krijgen 6 maanden de tijd om hun statuten aan te passen aan de bepalingen van Hoofdstuk II, afdeling 1bis.”

Deel 4

Praktische informatie

1

Wetgeving

Op 7 mei 2004 werd een nieuw decreet inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (B.S. 25.08.2004) goedgekeurd. Bij de opmaak van dit jaarverslag was dit decreet nog niet in werking getreden. Totdat het nieuwe decreet in werking treedt, geldt nog altijd het onderstaande decreet van 1985.

1. Decreet op de SERV: gecoördineerde tekst¹

27 JUNI 1985 - Decreet op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (Belgisch Staatsblad - 03.09.1985)

4 APRIL 1990 - Decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (Belgisch Staatsblad - 23.06.1990)

14 MEI 1996 - Decreet houdende wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (Belgisch Staatsblad - 06.06.1996)²

20 APRIL 2001 - Decreet betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg en tot oprichting van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (Belgisch Staatsblad - 21 augustus 2001)

De Vlaamse Raad heeft aangenomen en Wij, Executieve, bekrachtigen hetgeen volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt aangelegenheden bedoeld in artikelen 39, 127, 128 en 129³ van de Grondwet.

Art. 2. De Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen, ingesteld door de kaderwet van 15 juli 1970 houdende organisatie van de planning en economische decentralisatie, heet voortaan Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, in afkorting SERV, hierna te noemen de Raad.

Art. 3 § 1. De Raad is samengesteld uit tien leden voorgedragen door de representatieve organisaties van de werkgevers, de middenstand en de landbouw en uit tien leden voorgedragen door de representatieve organisaties van de werknemers. Deze twintig leden worden door de Vlaamse Executieve benoemd op dubbele lijsten voorgedragen door die organisaties.

§ 2. Overeenkomstig de bij § 1 bepaalde procedure benoemt de Vlaamse Executieve voor ieder lid een plaatsvervanger.

§ 3. De duur van het mandaat van de leden bedraagt vier jaar. Het mandaat is hernieuwbaar. Het lid dat voortijdig ophoudt zijn mandaat uit te oefenen, wordt vervangen door zijn plaatsvervanger welke diens mandaat voltooit.

§ 4. De Raad kan, voor het onderzoek van bijzondere vraagstukken, een beroep doen op deskundigen, permanente of tijdelijke werkgroepen, onder de voorwaarden bepaald in het reglement van orde.

¹ In deze gecoördineerde tekst werd de nummering van de artikels van de grondwet overgenomen, zoals die n.a.v. de goedkeuring werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Ter informatie hebben we daarnaast en indien nodig - tussen haakjes en cursief - de nieuwe nummering van de grondwet vermeld.

² Door deze wijziging werd de bepaling dat de SERV toegevoegde leden telt (artikel 3, § 1, tweede lid), opgeheven.

³ Dit is reeds de nieuwe nummering van de grondwet.

Art. 4 § 1. De Raad verkiest onder zijn leden een voorzitter en stelt uit zijn leden het dagelijks bestuur samen. Het dagelijks bestuur is samengesteld uit een gelijk aantal leden voorgedragen door de organisaties van de werkgevers, de middenstand en de landbouw enerzijds en door de organisaties van de werknemers anderzijds, de voorzitter van de Raad die het dagelijks bestuur voorziet, meegerekend.

§ 2. De Raad stelt zijn reglement van orde op dat verplicht voorziet in:

- 1° de bevoegdheden van de voorzitter;
- 2° de bevoegdheden en de werkwijze van het dagelijks bestuur;
- 3° de wijze van bijeenroeping en beraadslaging;
- 4° de periodiciteit van de vergaderingen;
- 5° de bekendmaking van de handelingen;
- 6° de regeling inzake het personeel;
- 7° de voorwaarden waaronder de Raad een beroep kan doen op deskundigen, permanente of tijdelijke werkgroepen, overeenkomstig artikel 3, § 4;
- 8° de organisatie van de administratieve en materiële opvang en het verzekeren van het secretariaat van de in de artikel 7bis, 7ter en 7quater bedoelde commissies;
- 9° de organisatie van de administratieve en materiële opvang en het verzekeren van het secretariaat van het overleg in het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité.

Dit reglement is onderworpen aan de goedkeuring van de Vlaamse Executieve.

§ 3. De voorzitter vertegenwoordigt de Raad in gerechtelijke en buitengerechtelijke handelingen. De rechtsgedingen waarbij de Raad betrokken is, hetzij als eiser hetzij als verweerder, worden ten verzoeken van de voorzitter uit naam van het dagelijks bestuur ingesteld. De voorzitter stelt de vorderingen in kortgeding en de eis tot inbezitstelling in; hij verricht alle daden van bewaring of alle handelingen tot sluiting van verjaring en van verval.

Art. 5 § 1. De Raad heeft een algemene bevoegdheid tot studie, aanbeveling en advies, op eigen initiatief, over alle aangelegenheden bedoeld in artikel 107quater (artikel 39) van de Grondwet, die een sociaal-economische dimensie hebben of waaromtrent het akkoord, de betrokkenheid of het advies van het Vlaams Gewest voorzien is. De studies, adviezen en aanbevelingen worden gericht aan de Vlaamse Raad en aan de Vlaamse Executieve.

§ 2. De Vlaamse Executieve wint het advies in van de Raad over

- a) alle voorontwerpen van decreet die een sociaal-economische dimensie hebben en die algemene aangelegenheden regelen bedoeld in artikel 107quater (artikel 39) van de Grondwet uitgezonderd het voorontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap;
- b) alle voorontwerpen van decreet houdende oprichting, afschaffing of verandering van bevoegdheden van instellingen waarvan de opdracht een sociaal-economische dimensie heeft en die onder de bevoegdheid van het Vlaams Gewest ressorteren;
- c) alle ontwerpen van wet of van koninklijk besluit die een sociaal-economische dimensie hebben en waarvoor in toepassing van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen het akkoord van de Vlaamse Executieve vereist is.

Art. 6 § 1. De Raad heeft een algemene bevoegdheid tot studie, aanbeveling en advies, op eigen initiatief, over alle aangelegenheden bedoeld in artikel 59bis (artikels 127, 128 en 129) van de Grondwet, die een sociaal-economische dimensie hebben. De studies, adviezen en aanbevelingen worden gericht aan de Vlaamse Raad en aan de Vlaamse Executieve.

§ 2. De Vlaamse Executieve wint het advies van de Raad in over

- a) alle voorontwerpen van decreet die een sociaal-economische dimensie hebben en die algemene aangelegenheden regelen bedoeld in artikel 59bis, § 2 (artikel 127 § 1) en § 2bis (artikel 128 § 1) wat betreft de beroepsomscholing en -bijscholing, de vorming, het onderwijs en de persoonsgebonden aangelegenheden, uitgezonderd het voorontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap;
- b) alle voorontwerpen van decreet houdende oprichting, afschaffing of verandering van bevoegdheden van instellingen waarvan de opdracht een sociaal-economische dimensie heeft en die onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap ressorteren.

Art. 7. In de schoot van de Raad is er een Stichting Technologie Vlaanderen. Deze heeft tot taak om op het gebied van de maatschappelijke implicaties van de invoering en het gebruik van nieuwe technologieën:

- a) informatie en documentatie bijeen te brengen;
- b) lopende onderzoeksprojecten te coördineren;
- c) initiatieven te nemen tot de uitvoering van maatschappelijk onderzoek;

- d) de onderzoeksresultaten te verspreiden;
- e) adviezen te formuleren aan de Vlaamse Executieve;
- f) op hun verzoek de afgevaardigden van de organisaties genoemd in artikel 3 § 1 te begeleiden door middel van adviezen en informatie, wanneer zij betrokken zijn bij de invoering en het gebruik van nieuwe technologieën.

Art. 7bis § 1. Na advies of op verzoek van de Raad kan de Vlaamse Executieve voor iedere bedrijfstak die zij omschrijft, bij de Raad sectoriële commissies oprichten.

§ 2. Iedere sectoriële commissie is samengesteld uit een gelijk aantal stemgerechtigde leden die de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties van de betrokken bedrijfstak vertegenwoordigen. Zij worden door de Vlaamse Executieve benoemd op dubbele lijsten, voorgedragen door de Raad.

Iedere sectoriële commissie kiest onder zijn leden een voorzitter en een ondervoorzitter. Er bestaat een wisselend voorzitter- en ondervoorzitterschap tussen de leden van de werkgevers- en werknemersorganisaties. Voorzitter en ondervoorzitter kunnen nooit tot dezelfde groep van leden die de werkgevers- of werknemersorganisaties vertegenwoordigen, behoren. De Vlaamse Executieve bepaalt het aantal leden zonder dat dit aantal twintig leden mag overschrijden. Het mandaat van de leden duurt vier jaar. Het kan worden hernieuwd. De leden blijven in functie totdat hun opvolgers zijn aangesteld. Het lid dat voortijdig ophoudt zijn mandaat uit te oefenen wordt vervangen door zijn plaatsvervanger welke diens mandaat voltooit.

§ 3. Overeenkomstig de bij § 2 bepaalde procedure wordt voor ieder lid een plaatsvervangend lid benoemd. De sectoriële commissies kunnen voor het onderzoek van bijzondere vraagstukken een beroep doen op deskundigen.

§ 4. Iedere sectoriële commissie stelt zijn reglement van orde op. Dit reglement van orde is onderworpen aan de goedkeuring van de Raad en van de Vlaamse Executieve.

§ 5. De sectoriële commissies hebben een algemene bevoegdheid van studie, aanbeveling en advies inzake de aangelegenheden bedoeld in artikelen 59bis (artikels 127, 128 en 129) en 107quater (artikel 39) van de Grondwet die een sociaal-economische dimensie hebben en tot de materies van de bedrijfstak behoren. Zij kunnen op eigen initiatief of op verzoek studies, advies

en aanbevelingen richten aan de Vlaamse Raad, de Vlaamse Executieve, het lid van de Vlaamse Executieve dat terzake bevoegd is en aan de Raad.

Art. 7ter § 1. Onder de benaming "Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen" wordt bij de Raad een commissie tot bevordering van de situatie van de vrouw opgericht.

§ 2. De Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen bestaat uit tien leden, die de representatieve organisaties van werknemers, die zitting hebben in de Raad, vertegenwoordigen en tien leden, die de representatieve organisaties van de werkgevers, de middenstand en de landbouw, die zitting hebben in de Raad, vertegenwoordigen. Deze leden worden door de Raad benoemd.

Aan de in het voorgaande lid bedoelde leden worden zeven leden toegevoegd die de vrouwenorganisaties vertegenwoordigen. Zij worden aangeduid door de Vlaamse Executieve. Zij oefenen geen politiek mandaat uit. Deze mandaten worden evenredig verdeeld over de politieke fracties waaruit de Vlaamse Raad is samengesteld.

Alle leden hebben stemrecht.

De Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen verkiest onder zijn leden benoemd door de Raad een voorzitter en een ondervoorzitter. Er bestaat een wisselend voorzitter- en ondervoorzitterschap tussen de leden van de werkgevers- en werknemersorganisaties.

Voorzitter en ondervoorzitter kunnen nooit tot dezelfde groep van leden die de werkgevers- of werknemersorganisatie vertegenwoordigen, behoren.

Het mandaat van de leden duurt vier jaar. Het kan worden hernieuwd. De leden blijven in functie tot hun opvolgers zijn aangesteld. Het lid dat voortijdig ophoudt zijn mandaat uit te oefenen wordt vervangen door zijn plaatsvervanger welke diens mandaat voltooit.

§ 3. De bepalingen van artikel 7bis, §§ 3 en 4 zijn mede van toepassing voor de Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen.

§ 4. De Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen heeft een algemene bevoegdheid van informatie, studie, aanbeveling en advies inzake de aangelegenheden bedoeld in artikelen 59bis (artikels 127, 128 en 129) en 107quater (artikel 39) van de Grondwet, die een sociaal-economische dimensie hebben en die inzonderheid op de situatie van de vrouw betrekking hebben. Zij kan op eigen initiatief of op verzoek adviezen, studies en aanbevelingen richten aan de Vlaamse Raad, de Vlaamse Executieve, het lid van de Vlaamse Executieve dat ter

zake bevoegd is en aan de Raad. De wijze waarop de commissie tot haar adviezen en aanbevelingen zal komen wordt bepaald in het reglement van orde.

Art. 7quater. Bij de Raad wordt een commissie tot voorbereiding van het havenbeleid, hierna genoemd de Vlaamse Havencommissie, opgericht. De Vlaamse Executieve bepaalt de bevoegdheid, de samenstelling en de werking van de Vlaamse Havencommissie.

Art. 7quinquies. De Raad staat in voor het verstrekken van de nodige administratieve en materiële opvang en het verzekeren van het secretariaat van de in artikelen 7bis, 7ter en 7quater bedoelde commissies.

Art. 7sexies. De Raad staat in voor het verstrekken van de nodige administratieve en materiële opvang en het verzekeren van het secretariaat van het overleg tussen de Vlaamse Executieve en de sociale gesprekspartners in het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité.

Art. 7septies. Met het oog op coördinatie van de werking van de Raad en die van de commissies opgericht krachtens artikel 7bis wordt een coördinerend bestuur opgericht dat bestaat uit de voorzitter en het dagelijks bestuur van de Raad en de Voorzitters en Ondervoorzitters van de sectoriële commissies.

De werking van dit coördinerend bestuur wordt bepaald door de Vlaamse Executieve, na voorafgaandelijk advies van de Raad.

Art. 7octies. Bij de Raad wordt een Mobiliteitsraad van Vlaanderen opgericht. Het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg en tot oprichting van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen bepaalt de samenstelling, de taken en bevoegdheden, de werking en de werkingsmiddelen van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen.

Art. 8. Voor 10 september van elk jaar brengt de Raad een met redenen omkleed advies uit over het te voeren begrotingsbeleid. Het advies wordt toegezonden aan de Vlaamse Executieve. Indien het advies niet tijdig is verstrekt, moet erop niet worden gewacht.

Art. 9. De adviezen bedoeld in artikel 5, § 2 en artikel 6, § 2 worden verstrekt een maand te rekenen vanaf de aanvraag.

Ingeval van spoed, die met redenen wordt omkleed, kan de Vlaamse Executieve de termijn inkorten zonder dat hij minder dan vijf werkdagen mag bedragen.

Indien het advies niet tijdig is verstrekt, moet erop niet worden gewacht.

Art. 10. De Vlaamse Raad, de Vlaamse Executieve of het lid van de Vlaamse Executieve dat terzake bevoegd is, kan de Raad, de sectoriële commissies, de Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen en de Vlaamse Havencommissie om adviezen en studies vragen. De Raad kan de sectoriële commissies, de Vlaamse Overlegcommissie Vrouwen en de Vlaamse Havencommissie om adviezen en studies vragen.

De in het eerste en tweede lid bedoelde adviezen en studies worden uitgebracht binnen de termijn, opgelegd in de adviesaanvraag, die minstens 5 werkdagen moet omvatten.

Art. 11. De Raad beschikt voor het uitvoeren van zijn opdrachten, over een dotatie die jaarlijks ingeschreven wordt in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. De dotatie ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap omvat:

1° een vast gedeelte, dat bepaald wordt in functie van de algemene werkingskosten;

2° een variërend gedeelte, dat bepaald wordt in functie van de opdrachten waarmee de Vlaamse Executieve de Raad belast.

De Raad moet aan de Gemeenschapsminister, die de Raad tot zijn bevoegdheid heeft, jaarlijks de begroting overmaken opgesplitst in functie van de verschillende commissies die bij dit decreet zijn ingesteld.

In de begroting van de Vlaamse Gemeenschap wordt bovendien voorzien in een bijzondere dotatie voor de uitgaven van de Stichting Technologie Vlaanderen bedoeld in artikel 7.

Art. 12. Wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest betreft worden opgeheven: artikel 11, § 1, artikel 12, artikel 13, met uitzondering van punt 2, 2°, a) en e) en van punt 3, en artikel 14 van de wet van 15 juli 1970 houdende organisatie van de planning en economische decentralisatie.

Kondigen dit decreet af, bevelen dat het in het Belgisch Staatsblad zal worden bekendgemaakt.

Brussel, 27 juni 1985.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,
G. GEENS

Brussel, 4 april 1990.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,
G. GEENS

De Gemeenschapsminister van Economie,
Middenstand en Energie
N. DE BATSELIER

De Gemeenschapsminister van Openbare Werken en
Verkeer
J. SAUWENS

Brussel, 14 mei 1996.

De Minister-president van de Vlaamse Regering
L. VAN DEN BRANDE

De Vlaamse Minister van Economie, KMO, Landbouw
en Media
E. VAN ROMPUY

2. Vlaamse Havencommissie

Voor de Vlaamse Havencommissie zijn de volgende
juridische teksten van belang:

1. Het decreet op de SERV (zie hierboven).
Artikel 7quater, art. 7quinquies en art. 10.
2. Het oprichtingsbesluit van de Vlaamse Havencommissie: Besluit van de Vlaamse Executieve tot oprichting en samenstelling van een Vlaamse Havencommissie (B.S. - 17.02.1990). Deze tekst wordt echter volledig vervangen door een nieuw besluit van 12 januari 2001 (B.S. 15 maart 2001), met uitzondering van artikel 1 (waarin de Vlaamse Havencommissie werd opgericht). In vorige jaarverslagen werd deze tekst integraal afgedrukt.
3. Het Havendecreet. In het Havendecreet wordt de functie van de Vlaamse Havencommissie herbevestigd in artikel 24: (...) Art. 24. De Vlaamse Havencommissie adviseert de Vlaamse Regering over het Vlaamse havenbeleid. De Vlaamse Regering kan te allen tijde de bevoegdheid, de samenstelling en de werking ervan nader bepalen. De Vlaamse Havencommissie brengt adviezen uit en voert studies uit, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement. (...)
De tekst van het Havendecreet vindt u op de website (www.serv.be/vhc, kies wetgeving).
4. Het nieuwe uitvoeringsbesluit over de Vlaamse Havencommissie. Op 12 januari 2001 heeft de Vlaamse Regering het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de bevoegdheid, de samenstelling en de werking van de Vlaamse Havencommissie goedgekeurd (BS 15 maart 2001).

De geconsolideerde tekst wordt hieronder weergegeven (en vindt u ook op de website van de Vlaamse Havencommissie, www.serv.be/vhc).

12 JANUARI 2001 - Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de bevoegdheid, de samenstelling en de werking van de Vlaamse Havencommissie (Belgisch Staatsblad - 15.03.2001)

DE VLAAMSE REGERING

Gelet op het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal - Economische Raad van Vlaanderen, inzonderheid op artikel 7quater, ingevoegd bij het decreet van 4 april 1990;

Gelet op het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, inzonderheid op artikel 24;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 november 1989 tot oprichting en samenstelling van een Vlaamse havencommissie;

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 22 juni 2000;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse Minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 17 juli 2000;

Gelet op de beraadslaging op 17 juli 2000 van de Vlaamse Regering en haar aanvraag van 27 juli 2000 tot advies bij de Raad van State binnen een maand;

Gelet op het advies 30.529/3 van de Raad van State, gegeven op 31 oktober 2000, met toepassing van artikel 84, eerste lid, 1° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op voorstel van de Vlaamse Minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

HOOFDSTUK I. Bevoegdheid van de Vlaamse Havencommissie

Art. 1. § 1. De Vlaamse Havencommissie, hierna de Commissie te noemen, heeft als opdracht een algemene bijdrage te leveren aan de voorbereiding van het havenbeleid.

Deze bijdrage houdt onder meer in:

- 1° het uitwerken van algemene beleidsdoelstellingen voor de infrastructuur en exploitatie van de havens. Het uitwerken van algemene voorstellen voor concurrentievoorwaarden tussen de havens (financiering, subsidiëring, samenwerkingsverbanden);
- 2° het uitwerken van algemene voorstellen voor concurrentievoorwaarden tussen de havens (financiering, subsidiëring, samenwerkingsverbanden);
- 3° het uitwerken van voorstellen met betrekking tot alle hinterlandverbindingen van de havens;
- 4° het voorbereiden van interregionaal en internationaal overleg met betrekking tot het zeehavenbeleid;
- 5° het uitwerken van de algemene beleidsdoelstellingen in concrete infrastructuurplannen en projecten voor het geheel van de havens.

§ 2. Meer in het bijzonder heeft de Commissie tot opdracht:

- 1° het stimuleren en opzetten van een wetenschappelijk, beleidsvoorbereidend instrumentarium dat de economische aspecten van het zeehavenbeleid moet ondersteunen, onverminderd de eigen opdracht van de diensten van de Vlaamse Regering ter zake, behelst deze opdracht meer in het bijzonder de prognoses van goederenstromen op middellange en lange termijn, het onderzoek naar de concurrentiepositie van de Vlaamse havens, de studie over de capaciteit en de capaciteitsbenutting, de sectorale analyses voor specifieke goederencategorieën, het onderzoek naar het meest wenselijke evaluatie-instrumentarium voor havenprojecten en de studies over de sociale en economische bijdrage van de havens, onder meer voor de werkgelegenheid;
- 2° het organiseren van overleg tussen de in de Commissie aanwezige partijen aangaande alle knelpunten bij de uitvoering van het havenbeleid, en het bevorderen van de samenwerking tussen de havens;

§ 3. Voor 1 juli van elk jaar brengt de Commissie een met redenen omkleed advies uit over een meerjarenplan voor de havenuitbouw, met aanduiding van de budgettaire gevolgen voor de begroting van het Vlaams Gewest.

§ 4. De Commissie zal bovendien op basis van het vigerende besluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorwaarden voor en de procedures tot toekenning, wijziging en intrekking van projectgebonden subsidies en medefinanciering, alsmede betreffende de subsidie- en medefinancieringspercentages, adviezen verstrekken over de voorgelegde sociaal-economische studie van nieuwe projecten, die door de havenbedrijven, worden ingediend bij de Vlaamse Regering en waarvan de totale investeringskost over de verschillende begrotingsjaren heen meer bedraagt dan het bedrag, bedoeld in artikel 30, § 3, van dit decreet.

§ 5. De Commissie verstrekt, op vraag van de Vlaamse Minister, bevoegd voor de openbare werken, een advies over alle investeringsdossiers, bedoeld in artikel 29, van het voornoemd decreet van 2 maart 1999, voorzover de totale investeringskost over de verschillende begrotingsjaren heen, meer bedraagt dan het bedrag bedoeld in artikel 30, §3, van dit decreet. De Vlaamse Minister richt zijn vraag aan de Commissie voorafgaand aan de beraadslaging binnen de Vlaamse Regering. Hij kan de termijn vaststellen waarbinnen dit advies uitgebracht moet worden.

De Vlaamse Minister, bevoegd voor de openbare werken, stelt de Commissie in kennis van alle investeringsdossiers, bedoeld in artikel 29 van het voornoemde decreet van 2 maart 1999, voorzover de totale investeringskost over de verschillende begrotingsjaren heen, lager ligt dan het bedrag, bedoeld in het artikel 30, §3, van dit decreet.

§ 6. De Commissie stelt jaarlijks voor 1 april een programma op van de in opdracht van de Commissie uit te voeren onderzoeken.

Dit programma moet door de Vlaamse Minister, bevoegd voor de openbare werken, worden goedgekeurd, die er de nodige kredieten voor aanwijst. De uitvoering ervan gebeurt onder de verantwoordelijkheid van de administratie Waterwegen en Zeewezen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, in samenwerking met het secretariaat van de Commissie. De Commissie stelt een begeleidingscommissie aan voor dit onderzoeksprogramma. De onderzoeksrapporten worden steeds aangevuld met de conclusies van de Commissie.

Art. 2. De Commissie brengt een jaarlijks verslag uit over haar werkzaamheden.

HOOFDSTUK II Samenstelling en werking

Art. 3. § 1. De Commissie bestaat uit een voorzitter en 30 leden. De Vlaamse Minister, bevoegd voor de openbare werken, wordt gemachtigd de voorzitter en de effectieve leden van de Vlaamse Havencommissie te benoemen. Hij krijgt tevens de bevoegdheid over te gaan tot de wijziging van de samenstelling van de Commissie.

§ 2. Acht effectieve leden vertegenwoordigen de werknemers en worden benoemd op voordracht van hun representatieve organisatie in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen.

§ 3. Acht effectieve leden vertegenwoordigen de werkgevers en worden benoemd op voordracht van hun representatieve organisaties in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen.

§ 4. Elf effectieve leden worden benoemd op voordracht van de havenbedrijven in de hiernavolgende verhouding:

havenbedrijf van Antwerpen: 5 vertegenwoordigers;
havenbedrijf van Zeebrugge: 2 vertegenwoordigers;
havenbedrijf van Gent: 2 vertegenwoordigers;
havenbedrijf van Oostende: 2 vertegenwoordigers.

§ 5. Drie effectieve leden vertegenwoordigen erkende instellingen voor respectievelijk het spoorvervoer; een vertegenwoordiger van de NMBS, het wegvervoer; een vertegenwoordiger van de SAV (Koninklijke beroepsvereniging goederenvervoerders Vlaams Gewest en Brussel hoofdstedelijk Gewest) en de binnenscheepvaart; een vertegenwoordiger van het Algemeen Actiecomité der Belgische Binnenscheepvaartorganisaties.

§ 6. De voorzitter is niet stemgerechtigd.

§ 7. De voorzitter en de effectieve leden worden benoemd voor een termijn van vier jaar. Het mandaat is hernieuwbaar.

§ 8. De kandidaten - voor de effectieve leden, bedoeld in § 2, § 3, § 4 en § 5 - worden voorgedragen op dubbele kandidatenlijsten.

§ 9. De Vlaamse Minister, bevoegd voor de openbare werken, benoemt een plaatsvervanger voor ieder effectief lid, op voordracht van de in de §§ 2 tot 5 bedoelde organisaties, havenbedrijven en instellingen. De §§ 7 en 8 zijn op hen van toepassing.

§10. De plaatsvervangende leden voltooien het mandaat van het effectieve lid dat ze vervangen.

Art. 4. De Vlaamse Minister, bevoegd voor de openbare werken, kan op eigen initiatief, of op uitnodiging van de Commissie, de vergaderingen bijwonen. De administratie Waterwegen en Zeewezen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap kan een ambtenaar afvaardigen voor het bijwonen van de vergaderingen van de Commissie.

Art. 5. § 1. De adviezen en aanbevelingen van de Commissie worden uitgebracht ten aanzien van de Vlaamse Regering, de Vlaamse Minister, bevoegd voor de openbare werken, of het Vlaams Parlement. De goedkeuring geschiedt bij gewone meerderheid van de aanwezige effectieve leden. Bij adviezen ter uitvoering van artikel 1, § 4, neemt het havenbedrijf, dat een project ter advies voorlegt, geen deel aan de stemming.

§ 2. Van een eenparig advies van de Commissie kan de Vlaamse Minister, bevoegd voor de openbare werken, slechts afwijken mits een motivering.

§ 3. Bij in artikel 1, §6, bedoelde adviezen van de Commissie vermelden in voorkomende geval de afwijkende standpunten van de leden.

Art. 6. De leden van de Commissie kunnen een beroep doen op de medewerking van externe deskundigen, die geen deel uitmaken van de Commissie, alsmede op de diensten van de Vlaamse Regering via de functioneel bevoegde Minister.

Art. 7. In de Commissie kunnen werkgroepen worden opgericht, die bijzondere punten aan een voorbereidend onderzoek onderwerpen.

Art. 8. De Commissie stelt een huishoudelijk reglement op, dat onder meer voorziet in:

- 1° de wijze van bijeenroeping en beraadslaging van de Commissie;
- 2° de manier waarop voorstellen op de agenda van de Commissie geplaatst worden;
- 3° de voorwaarde waaronder de leden beroep kunnen doen op externe deskundigen en op de diensten van de Vlaamse Regering, via de functioneel bevoegde Minister;

4° de bevoegdheden van de voorzitter;

5° de samenstelling, de wijze van bijeenroeping en beraadslaging en de bevoegdheden van het Dagelijks Bestuur, voor zover de oprichting ervan opportuun geacht wordt;

6° de bekendmaking van de handelingen;

7° de opdracht en de rol van het secretariaat.

Art. 9. § 1. Het secretariaatswerk van de Commissie gebeurt door de administratie van de Sociaal- Economische Raad van Vlaanderen.

§ 2. Het secretariaat heeft meer in het bijzonder als taak:

1° de administratieve ondersteuning van de Commissie;

2° de redactie van ontwerpadviezen;

3° ontwerponderzoeksprogramma's en ontwerpverslagen op te stellen;

4° de toevertrouwde opdrachten uit te voeren en de uitbestede onderzoeksopdrachten, alsmede van de werking van de begeleidingscommissies en werkgroepen te coördineren.

Art. 10. De bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 januari 1988 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de toelagen en presentiegelden aan commissarissen, gemachtigden van financiën, afgevaardigden van de Vlaamse Regering, voorzitters en leden van niet-adviserende bijzondere commissies of van raden van bestuur van instellingen en ondernemingen die bij de Vlaamse Regering behoren, zijn van toepassing op de voorzitter, voor toelagen.

Voor de toepassing van voormelde bepalingen is de Commissie ingedeeld bij categorie III, zoals vermeld in het genoemd besluit, en heeft de voorzitter de hoedanigheid van de personen, vermeld in artikel 1, 3°, van het voormeld besluit.

Een aanvullend representatiebudget ten behoeve van de voorzitter wordt bepaald ten bedrage van € 2.231 per jaar.

HOOFDSTUK III slotbepalingen

Art. 11. Vanaf datum van inwerkingtreding van dit besluit tot en met 31 december 2001 geldt in plaats van het bedrag van € 2.231, vermeldt in artikel 10, het bedrag van 90.000 BEF.

Art. 12. Het besluit van de Vlaamse Regering van 15 november 1989 tot oprichting en samenstelling van een Vlaamse Havencommissie wordt opgeheven met uitzondering van artikel 1.

Art. 13. Dit besluit treedt in werking op datum van de publicatie ervan in het Belgisch Staatsblad.

Brussel,
De minister-president van de Vlaamse Regering,

Patrick DEWAELE

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie

Steve STEVAERT

2

Samenstellingen

1. Raad

(op 31.12.2006)

Leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

Clauwaert Alain (algemeen secretaris algemene centrale ABVV)

Copers Caroline (algemeen secretaris Vlaams ABVV)

Debaene Jean-Marie (directeur studiedienst Vlaams ABVV)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Callaert Jan (nationaal secretaris ACV-TEXTURA)

Callens Piet (verbondssecretaris ACV Dender en Waas)

De Wilde Marc (algemeen secretaris ACV-metaal)

Dielen Ilse (nationaal secretaris ACV)

Rosvelds Sandra (medewerkster studiedienst ACV)

Van Elsen Kris (verbondssecretaris ACV-Turnhout)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Vercamst Jan (gewestsecretaris ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Boerenbond

Beyers Alfons (hoofd studiedienst Boerenbond)

De Becker Sonja (algemeen secretaris Boerenbond)

Voka-Vlaams Economisch Verbond

De Pril Wilson (directeur-generaal Agoria Vlaanderen)

Dillen Marc (secretaris-generaal Vlaamse Confederatie Bouw)

Muyters Philippe (gedelegeerd bestuurder Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Teughels Sonja (adviseur kenniscentrum Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Vermeulen Veerle (adviseur kenniscentrum Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Vlaamse confederatie van social-profit ondernemingen (VCSPPO)

Aerts Bruno (algemeen secretaris VCSPPO)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

Van Eetvelt Karel (gedelegeerd bestuurder UNIZO)

Van Havere Katleen (adviseur studiedienst UNIZO)

Plaatsvervangende leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

Bostyn Peter (adviseur Vlaams ABVV)

De Batselier Georges (nationaal secretaris CMB)

Reniers Chris (algemeen secretaris ACOD)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Coolbrandt Jan (nationaal secretaris CCOD)

Persoon Marijke (adjunct algemeen secretaris LBC-NVK)

Roskams Jeroen (adviseur studiedienst ACV)

Van Sevenant Siska (gewestelijk secretaris ACV Leuven)

Vercammen Sandra (bewegingsploeg ACV)

Verjans Matthieu (voorzitter ACV-verbond Limburg)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Engelen Hugo (adjunct-gewestsecretaris ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Boerenbond

Gotzen Rudi (adviseur politiek Boerenbond)

Voka-Vlaams Economisch Verbond

Bosch Claire (directeur Milieuzaken-Voedingsindustrie Vlaanderen)

Dieryck Frans (gedelegeerd bestuurder Fedichem Vlaanderen)

Marien Katleen (adviseur kenniscentrum Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Muyldermans Herwig (directeur FEDERGON)

Rossie Jos (secretaris generaal FEBELGRA Vlaanderen)

Van den Bosch Marc (adviseur kenniscentrum Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Vlaamse confederatie van social-profit ondernemingen (VCSP0)

Bode Agnes (algemeen directeur Familiehulp)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

Bortier Johan (directeur studiedienst UNIZO)

Penne Katrien (adviseur studiedienst UNIZO)

Dagelijks Bestuur

Voorzitter

Muyters Philippe (gedelegeerd bestuurder Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Ondervoorzitter

Copers Caroline (algemeen secretaris Vlaams ABVV)

Leden

Dielen Ilse (nationaal secretaris ACV)

Van Eetvelt Karel (gedelegeerd bestuurder UNIZO)

Wonen de vergaderingen bij met raadgevende stem

Kerremans Pieter (administrateur-generaal SERV)

Deman Esther (adjunct-administrateur-generaal SERV)

2. VESOC

(op 31.12.2006)

Leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

Copers Caroline (algemeen secretaris Vlaams ABVV)

De Baene Jean-Marie (directeur studiedienst Vlaams ABVV)

Polenus Carlos (vice-voorzitter BBTK)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

De Wilde Marc (algemeen secretaris ACV-Metaal)

Dielen Ilse (nationaal secretaris ACV)

Persoon Marijke (adjunct-algemeen secretaris LBC-NVK)

Van Elsen Kris (verbondssecretaris ACV-Turnhout)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Vercamst Jan (gewestsecretaris ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Boerenbond

De Becker Sonja (algemeen secretaris Boerenbond)

Devisch Noël (voorzitter Boerenbond)

Voka -Vlaams Economisch Verbond

De Pril Wilson (directeur-generaal Agoria Vlaanderen)

Muyters Philippe (gedelegeerd bestuurder Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Vandeuren Urbain (voorzitter Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Vermeylen Eric (directeur studiedienst Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Vlaamse confederatie van social-profit ondernemingen

Aerts Bruno (algemeen secretaris VCSP0)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

Bortier Johan (directeur studiedienst UNIZO)

Van Eetvelt Karel (gedelegeerd bestuurder UNIZO)

Leden van de Vlaamse Regering (vaste delegatie)

Anciaux Bert (Vlaams minister van cultuur, jeugd, sport en Brussel)

Bourgeois Geert (Vlaams minister van bestuurszaken, buitenlands beleid, media en toerisme)

Keulen Marino (Vlaams minister van binnenlands bestuur, stedenbeleid, wonen en inburgering)

Leterme Yves (minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van institutionele hervormingen, landbouw, zeevisserij en plattelandsbeleid)

Moerman Fientje (Vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van economie, ondernemen, wetenschap, innovatie en buitenlandse handel)

Peeters Kris (Vlaams minister van openbare werken, energie, leefmilieu en natuur)

Van Brempt Kathleen (Vlaams minister van mobiliteit, sociale economie en gelijke kansen)

Vandenbroucke Frank (Vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van werk, onderwijs en vorming)

Van Mechelen Dirk (Vlaams minister van financiën, begroting en ruimtelijke ordening)

Vervotte Inge (Vlaams minister van welzijn, volksgezondheid en gezin)

Voorzitter

Leterme Yves (minister-president van de Vlaamse Regering)

Wonen de vergadering bij met raadgevende stem

Terryrn Wilfried (wnd. secretaris-generaal departement economie, werkgelegenheid, binnenlandse aangelegenheden en landbouw Vlaamse Gemeenschap)

Vanderpoorten Dirk (directeur-generaal administratie werkgelegenheid Vlaamse Gemeenschap)

Secretariaat

Kerremans Pieter (administrateur-generaal SERV)

Deman Esther (adjunct-administrateur-generaal SERV)

3. Sectorcommissie Goederenvervoer

(op 31.12.2006)

Leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

De Clercq Werner (federaal secretaris BTB)

De Deyn Erwin (nationaal secretaris BBTK)

Loridan Marc (secretaris vakgroep haven ABVV-BTB)

Van Den Rijse Angeline (economisch adviseur studiedienst ABVV)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Naveau Vic (nationaal verantwoordelijke LBC/NVK)

Roskams Jeroen (adviseur studiedienst ACV)

Verwimp Katrien (adviseur studiedienst ACV)

Vliebergh Ria (secretaresse ACV-Transcom)

Wouters Raf (algemene sectorverantwoordelijke belangengroep vervoer over de weg ACV-Transcom)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Quisthoudt Erik (bestendig secretaris ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Voka -Vlaams Economisch Verbond

Charon Olivier (adviseur kenniscentrum Voka-Vlaams Economisch Verbond)

De Maegt Isabelle (hoofd externe relaties FEBETRA)

Liebaert Jean-Pierre (directeur- zaakvoerder confederatie bouw)

Otten Eric (trade director Ahlers Bridge nv)

Restiau Robert (directeur Vlaamse Havenvereniging)

Smeulders Annie (directeur-expediteur APK Logistics bvba)

Vienne Erna (manager Belgium P&O North Sea Ferries LTD)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

Vandorpe Gilles (economisch adviseur studiedienst UNIZO)

Van Lancker Christiaan (afgevaardigde UNIZO, Bond van Eigenschippers vzw)

Verkinderen Lode (secretaris-generaal SAV)

Plaatsvervangende leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

Gestels Marjan (gewestelijk voorzitter ABVV - BBTK)

Opdelocht Roger (secretaris Koopvaardij & Binnenvaart ABVV-BTB Antwerpen)

Van Hove Roger (algemeen secretaris ACOD spoor)

Victor Ivan (voorzitter ABVV-BTB)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Chaffart Myriam (algemeen sectorverantwoordelijke water ACV-Transcom)

De Bie Inge (stafmedewerkster studiedienst ACB-metaal)

De Smedt Christine (secretaris ACV-Transcom)

François Jan (algemeen sectorverantwoordelijke verkeer - ACV-Transcom)

Van Laethem Marc (algemeen secretaris ACV-Transcom spoorwegen)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Van Hertbruggen Ellen (adviseur studiedienst Vlaams Regionaal ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Voka-Vlaams Economisch Verbond

Claessens Evrard (hoogleraar Universiteit Antwerpen, faculteit TEW)

De Wilde Ranell (afgevaardigd-bestuurder CMBT-Investments CMB-Transport)

Degraef Philippe (verantwoordelijke externe relaties Febetra)

Paelinck Honoré (afgevaardigd - bestuurder Port- en Transport Consulting nv)

Schram-De Cort Rita (personeelsverantwoordelijke Brabo cvba)

Van De Veire Bart (risk & quality manager Antwerp Combined Terminals nv)

Van de Vel An (adjunct-directeur Agoria Vlaanderen)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

Buyl Florent (bedrijfsleider - zaakvoerder Transport Buyl)

Clyncke Jan (manager Legal Environment Van Gansewinkel Benelux)

Van Wauwe Erna (gedelegeerd bestuurder Transport-bedrijf Roosens nv)

Dagelijks bestuur

Voorzitter

Verkinderen Lode (secretaris-generaal SAV)

Ondervoorzitter

Wouters Raf (algemene sectorverantwoordelijke Ver-voer over de weg ACV-Transcom)

Leden

De Clercq Werner (federaal secretaris BTB)

Restiau Robert (afgevaardigd bestuurder Vlaamse Havenvereniging)

Wonen de vergaderingen bij met raadgevende stem

Deman Esther (adjunct-administrateur-generaal SERV)

Milo Nico (attaché SERV)

4. Sectorcommissie Hout en Bouw

(op 31.12.2006)

Leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

De Deyn Erwin (nationaal secretaris BBTK)

Desmet Rik (federaal secretaris algemene centrale)

Henckaerts Bart (adjunct-provinciaal secretaris algemene centrale Limburg)

Jaenen Gaby (secretaris algemene centrale ABVV)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Daerden Justine (nationaal verantwoordelijke ACV-bouw en industrie)

Daneels Piet (secretaris ACV-bouw en industrie)

Heireman Frieda (medewerkster studiedienst ACV-bouw en industrie)

Meersman Sofie (ACV-bouw en industrie)

Van Reeth Rik (secretaris LBC - NVK)

Vanthourenhout Stefaan (nationaal verantwoordelijke ACV-bouw en industrie)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Börner Peter (nationaal secretaris verantwoordelijke bouw ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Voka-Vlaams Economisch Verbond

Bekker Ria (sociaal juridisch adviseur Febelhout)

Byvoet Brigitte (adjunct-directeur confederatie Bouw Limburg)

Cordeel Dirk (ondervoorzitter Vlaamse confederatie Bouw)

Dillen Marc (secretaris-generaal Vlaamse confederatie Bouw)

Lenaers Rob (gedelegeerd bestuurder - voorzitter Vanhout nv)

Vaessen Leon (gedelegeerd bestuurder Vaessen nv)

Van Steertegem Guy (directeur-generaal Febelhout-Vlaanderen)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

De Roock Chris (economisch adviseur Febelhout Vlaanderen)

Hoedemakers Robert (gedelegeerd bestuurder Bouw-bedrijf Hoedemakers)

Masschelein Hilde (secretaris-generaal Bouwunie)

Plaatsvervangende leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

Clauwaert Alain (algemeen secretaris ABVV-algemene centrale)

Soetaert Jan (adviseur algemene centrale)

Verheye Erwin (propagandist ABVV-algemene centrale)

Vermeersch Hendrik (secretaris BBTK Brussel)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Borloo Deef (medewerker studiedienst ACV-bouw en industrie)

Crevits Enid (vormingsdienst ACV-bouw en industrie)

Cuyvers Thieu (secretaris ACV-bouw en industrie)

Vandereecht Marc (secretaris ACV-bouw en industrie regio Brussel-Halle-Vilvoorde)

Verhelst Ann (secretaris ACV-bouw en industrie)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Van Hertbruggen Ellen (adviseur studiedienst ACLVB)

*Vertegenwoordigers van de werkgevers***Voka-Vlaams Economisch Verbond**

De Goignies Gerrit (adviseur Vlaamse confederatie Bouw)

De Wandeleer Pascal (jurist Febelhout Vlaanderen)

Dhondt Jan (adjunct-adviseur Vlaamse confederatie bouw)

De Witte Inge (bestuurder Covadak)

Potteau Paul (Potteau Labo)

Sprengers Karen (innovatie-adviseur Febelhout Vlaanderen)

Teughels Sonja (adviseur kenniscentrum Voka-Vlaams Economisch Verbond)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

Larik Anja (economisch adviseur UNIZO)

Ramaekers Geert (adviseur bouwunie)

Van Hoe Marnix (directeur FEMA)

*Dagelijks Bestuur***Voorzitter**

Vanthourenhout Stefaan (nationaal verantwoordelijke ACV-Bouw en industrie)

Ondervoorzitter

Masschelein Hilde (secretaris-generaal Bouwunie)

Leden

Börner Peter (nationaal secretaris verantwoordelijke bouw ACLVB)

Desmet Rik (federaal secretaris Algemene Centrale)

Dillen Marc (secretaris-generaal Vlaamse Confederatie Bouw)

Van Steertegem Guy (directeur-generaal Febelhout Vlaanderen)

Wonen de vergaderingen bij met raadgevende stem

Deman Esther (adjunct-administrateur-generaal SERV)

Michel Dethée (opdrachthouder SERV)

5. Sectorcommissie Metaal- en technologische industrie

(op 31.12.2006)

*Leden**Vertegenwoordigers van de werknemers***Algemeen Belgisch Vakverbond**

De Batselier Georges (nationaal secretaris CMB)

De Witte Cindy (adviseur ABVV-metaal)

Jonckheere Karel (algemeen secretaris CMB-Antwerpen)

Polenus Carlos (vice-voorzitter BBTK)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

De Bie Inge (stafmedewerkster studiedienst ACV-metaal)

De Decker Eddy (provinciaal secretaris ACV-metaal)

De Wilde Marc (algemeen secretaris ACV-metaal)

Plessers Annemie (secretaris LBC-NVK)

Van Woensel Tinne (stafmedewerkster vormingsdienst ACV-metaal)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Roelandt Johan (nationaal verantwoordelijke metaal ACLVB)

*Vertegenwoordigers van de werkgevers***Voka-Vlaams Economisch Verbond**

De Pril Wilson (directeur-generaal Agoria Vlaanderen)

Joris Anne-Marie (personeelsdirecteur - bestuurder Etap Yachting)

Schools Jozef (assistent algemene directie Van Hool nv)

Snaet Willy (algemeen secretaris - lid directiecomité Bekaert nv)

Van den Boer Jos (manager personeelsrelaties Ford Genk)

Van den Houte Jan (personeelsdirecteur Robert Bosch Productie)

Vermeulen Veerle (adviseur kenniscentrum Voka-Vlaams Economisch Verbond)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

Locquet Willy (bestuurder Locquet nv)

Vanpeteghem Hilde (bestuurder Vanpeteghem A&G bvba)

Verdonck Kristien (secretaris VLAMEF-VEGRAB)

*Plaatsvervangende leden**Vertegenwoordigers van de werknemers***Algemeen Belgisch Vakverbond**

Debrouwere John (provinciaal secretaris PMB West-Vlaanderen)

Jorissen Herwig (voorzitter CMB)

Merckx Kristien (secretaris BBTK-Antwerpen)

Moerman Albert (provinciaal secretaris PMB Oost-Vlaanderen)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Diesbecq Nathalie (stafmedewerkster ACV-metaal)

Nelissen Guido (stafmedewerker ACV-Metaal)

Sebreghts Wim (provinciaal secretaris Oost-Vlaanderen)

Van den Heede Eric (nationaal secretaris LBC-NVK)

Vranken Jean (gewestelijk secretaris ACV-chemie)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Lefevre Martine (sectorieel verantwoordelijke financiële sector Vlaamse regionale ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Voka-Vlaams Economisch Verbond

Helskens André (personeelsdirecteur Samsonite Europe nv)
Hufkens Goede (adviseur Agoria Antwerpen-Limburg)
Simoens Bernard (directeur Agoria Oost- en West-Vlaanderen)

Van de Vel An (adjunct-directeur Agoria Vlaanderen)
Vanhaverbeke Stephan (adviseur Agoria Brabant)
Verheyen Cecile (personeelsmanager Volvo Europe Truck nv)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

Larik Anja (economisch adviseur UNIZO)
Leenders Luc (algemeen directeur Leenders nv)
Van Hecke Frank (bvba SVVH)

Dagelijks Bestuur

Voorzitter

De Wilde Marc (algemeen secretaris ACV-metaal)

Ondervoorzitter

De Pril Wilson (directeur-generaal Agoria Vlaanderen)

Leden

De Batselier Georges (nationaal secretaris CMB)
Joos Robert (directeur-generaal ijzer-en staalcomité en staalindustrie verbond)
Polenus Carlos (vice-voorzitter BBTK)
Van den Heede Eric (nationaal secretaris LBC-NVK)
Verdonck Kristien (secretaris VLAMEF)

Wonen de vergaderingen bij met raadgevende stem

Deman Esther (adjunct-administrateur-generaal SERV)
Knaepen Wim (attaché SERV)

6. Sectorcommissie Textiel en Confectie

(op 31.12.2006)

Leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

Lanckswaert Nicole (medewerkster nationaal secretaris ABVV-textiel, kleding, diamant)

Stabel René (nationaal secretaris ABVV-textiel, kleding, diamant)

Verbanck Rita (gewestelijk secretaris ABVV-textiel, kleding, diamant)

Wittevrongel Donald (voorzitter ABVV-textiel, kleding, diamant)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Callaert Jan (nationaal secretaris ACV-TEXTURA)
De Geyter Maurice (hoofd studiedienst ACV-TEXTURA)
De Tremmerie Rein (nationaal secretaris ACV-TEXTURA)
Schaut Dirk (secretaris LBC-NVK)
Uyttenhove Dirk (algemeen secretaris ACV-TEXTURA)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Cassier Etienne (nationaal verantwoordelijke ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Voka-Vlaams Economisch Verbond

Blomme Marc (adviseur Febeltex Textielfederatie)
Groeninck Sylvie (economisch adviseur Febeltex)
Linsen Kelly (adviseur studiedienst Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Magnus Erik (directeur-generaal Creamoda)

Quix Jean-Francois (directeur-generaal Febeltex)

Santens Jean-Baptiste (gedelegeerd bestuurder Santens nv)

Staels Ann (afgevaardigd beheerder Staels R&G Confectie nv)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

Ardies Luc (nationaal secretaris Verbond)
Declerck Jan (afgevaardigd bestuurder Decotex nv)
Samyn Roos (algemeen directeur Samyn bvba)

Plaatsvervangende leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

Colpaert John (politiek secretaris ABVV-textiel, kleding, diamant)

Misplon Filip (medewerker nationale studiedienst ABVV-textiel, kleding, diamant)

Pattyn Lieve (secretaris ABVV-textiel, kleding, diamant Turnhout en Mechelen)

Willems Hilde (ABVV-textiel, kleding, diamant)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

De Norre Vera (vormingsdienst ACV-TEXTURA)
Gheysens Christian (secretaris ACV-TEXTURA)

Vannieuwenhuyse Raf (provinciaal verantwoordelijke ACV-TEXTURA)

Weyns Luc (secretaris ACV-TEXTURA)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Baeckelandt Dirk (bestendig secretaris ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Voka-Vlaams Economisch Verbond

Bekaert Michel (president and chief executieve officer Beckaert Textiles nv)

Jonnaert Karin (sociaal adviseur Febeltex)

Platteau Luc (directeur-generaal Centexbel)

Siau Bernard (gedelegeerd bestuurder Alsico)

Staels Marc (algemeen-directeur Staels-Borco nv)

Vandewalle Griet (sociaal adviseur Febeltex Noord & Oost)

Van Gramberen Annemie (economisch adviseur Creamoda)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

De Backker Luc (gedelegeerd bestuurder Kleding De Backker nv)

Van Havere Katleen (adviseur studiedienst UNIZO)

Wellens Evar (NULL)

Dagelijks bestuur

Voorzitter

Quix Jean-Francois (directeur-generaal Febeltex)

Ondervoorzitter

Stabel René (nationaal secretaris ABVV-textiel, kleding, diamant)

Leden

Ardies Luc (nationaal secretaris Verbond voedingsdetailhandel UNIZO)

Callaert Jan (algemeen secretaris ACV Textura)

Cassier Etienne (bestendig secretaris ACLVB)

Magnus Erik (directeur-generaal Creamoda)

Wonen de vergaderingen bij met raadgevende stem

Deman Esther (adjunct-administrateur-generaal SERV)

7. Sectorcommissie Welzijns- en Gezondheidszorg

(op 31.12.2006)

Leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

Langenus André (nationaal secretaris BBTK)

Luyten Mil (federaal secretaris ACOD-lokale en regionale besturen)

Merckx Kristien (secretaris ABVV-BBTK Antwerpen)

Van Heetvelde Werner (federaal secretaris ABVV-Algemene Centrale)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Dahmani Fatiha (vakbondssecretaris LBC-NVK)

De Cleir Jan (adviseur studiedienst ACV)

Leroy Marc (secretaris ACV-voeding en diensten)

Pieters Benigne (secretaris ACV-openbare diensten)

Selleslach Marc (vakbondssecretaris LBC-NVK)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Van Hove Chantal (bestendig secretaris ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Aerts Bruno (algemeen secretaris VCSPPO)

Bode Agnes (algemeen directeur Familiehulp)

Boonen Carine (algemeen directeur VVI)

Cuyt Frank (directeur VWV)

Jaminé Luc (coördinator Verbond Sociale Ondernemingen)

Meulemans Bert (adviseur gezins- en welzijnsbeleid Boerenbond)

Rabau Paul (voorzitter Nationale Raad kinesis therapie)

Stabel Kurt (beheerder Federatie Onafhankelijke seniorenzorg)

Theunis Klaartje (stafmedewerkster VVI)

Van Esch Wim (directeur Pluralistisch Overleg jeugdzorg)

Plaatsvervangende leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

Copers Caroline (algemeen secretaris Vlaams ABVV)

Govers Dimitri (consulent social profit BBTK)

Puype Dominiek (adjunct-gewestelijk secretaris ABVV-algemene centrale)

Stuer Luk (secretaris BBTK-Mechelen)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

De Bruyne Michel (adviseur studiedienst ACW)
 Dirix Frans (nationaal secretaris ACV-voeding, diensten)
 Tommissen Jean-Paul (secretaris lokale besturen ACV-openbare diensten)
 Van De Wal Jacinta (secretaris LBC-NVK)
 Van Mierlo Werner (secretaris LBC-NVK)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Van Hees Gert (regionaal verantwoordelijke social profit)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Lievens Jos (directeur FDGG)
 Moens Isabel (stafmedewerkster VVI)
 Pals Griet (stafmedewerkster Vlaams Welzijnsverbond)
 Penne Katrien (adviseur studiedienst UNIZO)
 Reynaert Jan (stafmedewerker VLAB)
 Serneels Diane (stafmedewerker VVJG)
 Sterckx Jos (coördinator Pluralistisch Platform gehandicaptenzorg)
 Swinnen Monique (directrice KVLV)
 Van der Stock Lieven (directeur SPIT vzw)
 Van Roye Luc (directeur Nederlandstalige Kamer VOV)

Dagelijks bestuur

Voorzitter

Jaminé Luc (coördinator Verbond Sociale Ondernemingen)

Leden

Cuyt Frank (directeur VWV)
 Langenus André (nationaal secretaris BBTK)
 Selleslach Marc (nationaal secretaris LBC-NVK)

Wonen de vergaderingen bij met raadgevende stem

Deman Esther (adjunct-administrateur-generaal SERV)
 Dethée Michel (opdrachthouder SERV)
 Mathot Axel (attaché SERV)

8. Sectorcommissie Toerisme

(op 31.12.2006)

Leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

Clauwaert Alain (algemeen secretaris ABVV-algemene centrale)
 Degryse René (secretaris BTB West-Vlaanderen)
 Houbrechts Edith (propagandist ABVV)

Quackelbeen Freddy (provinciaal secretaris West-Vlaanderen ABVV Voeding-Horeca-Tuinbouw)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Beeckmans Thomas (secretaris LBC-NVK)
 Stalpaert Pia (ACV-voeding en diensten)
 Van Bever Christiaan (secretaris ACV-voeding en diensten)
 Van der Gucht Kristien (nationaal secretaris CCOD-sector lokale en regionale besturen)
 Witters Dorien (secretaresse ACV-Transcom)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Engelen Hugo (adjunct-gewestsecretaris ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Boerenbond

Van Mierloo Paul (stafmedewerker landelijke gilden)

Voka-Vlaams Economisch Verbond

Geyskens Chris (managing director ITC)
 Glorieux Luc (bestuurder-directeur FBAA, Ere-Voorzitter FTI)
 Jassogne Jan (afgevaardigd bestuurder CIB)
 Van De Velde Geert (bedrijfsjurist Thomas Cook Belgium)
 Van Den Kerkhof Steve (financieel directeur Plopsaland)
 Van Eysendeyk Rudy (algemeen directeur Koninklijke Maatschappij Dierkunde)

Unie van Zelfstandige Ondernemers

De Bauw Luc (secretaris-generaal HO.RE.CA Vlaanderen)
 Metsu Dirk (gedelegeerd bestuurder CKVB)
 Nowak Nathalie (ondervoorzitter VLARA)

Plaatsvervangende leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

De Clercq Werner (federaal secretaris BTB)
 Desmet Pia (gewestelijk secretaris BBTK-Gent)
 Van Heetvelde Werner (federaal secretaris)
 Van Hoorick Paul (directeur LINX+)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Coolbrandt Jan (nationaal secretaris CCOD)
 Giets Yves (studiedienst ACV-voeding en diensten)
 Vandenbussche Johan (secretaris ACV-voeding en diensten)
 Vander Elst Hugo (nationaal secretaris LBC-NVK)
 Vandervorst Jean-Paul (algemeen sectorverantwoordelijke ACV-Transcom Cultuur)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Van Hertbruggen Ellen (adviseur studiedienst Vlaams regionale ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Voka-Vlaams Economisch Verbond

Bijttebier Heidi (head of supplier relations BBL travel American Express)

Cornillie Peter (price & revenu manager SN Brussels Airlines))

De Boeck Veerle (secretaris-generaal ABTO)

Geyssens Paul (manager externe distributie NMBS)

Reijmers Peter (algemeen directeur Center Parcs België)

Vlaamse confederatie van social-profit ondernemingen

Ghislain Danny (centrum voor jeugdtoerisme)

Van de Walle-Tandt Linda (voorzitster vzw gezinsvakanties - familiatours)

Unie van Zelfstandige Ondernemers

Moers Chantal (hoteluitbaatster)

Monsieur Philippe (voorzitter Nautiv)

Dagelijks bestuur

Voorzitter

De Bauw Luc (secretaris-generaal Horeca Vlaanderen)

Ondervoorzitter

Van Bever Christiaan (secretaris ACV-voeding en diensten)

Leden

Glorieux Luc (bestuurder-directeur FBAA Ere-Voorzitter FTI)

Quackelbeen Freddy (provinciaal secretaris West-Vlaanderen ABVV-voeding, horeca, tuinbouw)

Wonen de vergadering bij met raadgevende stem

Deman Esther (adjunct-administrateur-generaal SERV)

Poelvoorde Etienne (opdrachthouder SERV)

9. Adviescommissie voor Private Arbeidsbemiddeling in het Vlaams Gewest

(op 31.12.2006)

Leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

Leybaert Bart (gewestelijk adjunct secretaris BBTK Sint-Niklaas)

Muylaert Laurette (nationaal secretaris ACOD-cultuur)

Wirken Pascale (adviseur algemene centrale ABVV)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Diesbecq Nathalie (stafmedewerkster ACV-metaal)

Druyts Annick (opleidingsconsulente LBC-NVK)

Le Compte Servaas (ACV-Transcom)

Leurs André (juridisch adviseur ACV-studiedienst)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Engelen Hugo (adjunct-gewestsecretaris ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Voka-Vlaams Economisch Verbond

Brodsky Rob (bestuurder secretaris-generaal BEXSA)

Cattelain Ann (adviseur juridische dienst FEDERGON)

Linsen Kelly (adviseur Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Muyldermans Herwig (directeur FEDERGON)

Teughels Sonja (adviseur kenniscentrum Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Vermeulen Veerle (adviseur kenniscentrum Voka-Vlaams Economisch Verbond)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

Bothuyne Robrecht (adviseur studiedienst UNIZO)

Sap Jan (directeur-generaal UNIZO)

Plaatsvervangende leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

De Batselier Georges (nationaal secretaris CMB)

Jaenen Gaby (secretaris algemene centrale ABVV Limburg)

Van Rie Kristien (adviseur studiedienst Vlaams ABVV)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Daerden Justin (nationaal verantwoordelijke ACV-bouw en industrie)

De Cleir Jan (adviseur studiedienst ACV)
 Demoor Ann (juridisch adviseur ACV)
 Paesmans Francis (coördinator-dienstoverste ACV-voeding en diensten)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Van Hertbruggen Ellen (adviseur Vlaamse Regionale ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Boerenbond (BB)

De Becker Sonja (algemeen secretaris Boerenbond)
 Vanoirbeek Luc (sociaal adviseur Boerenbond)

Voka-Vlaams Economisch Verbond

Kerckhofs Goele (attaché Vlaamse confederatie bouw)
 Magerman Koenraad (directeur SD-Workx)
 Platteau Ilse (juridisch adviseur FEDERGON)
 Renson Sandrine (medewerkster FEDERGON)
 Verschueren Paul (economisch adviseur FEDERGON)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

Kooken Gijs (juridisch adviseur UNIZO)

Vertegenwoordigers van het departement economie, werkgelegenheid en binnenlandse aangelegenheden

Storms Pascal (adjunct van de directeur Vlaams subsidieagentschap voor werk en sociale economie)
 Van Breugel Erik (hoofdmedewerker Vlaams subsidieagentschap voor werk en sociale economie)

Deskundigen

De Witte Karel (prof. fac. Psychologie KULeuven)
 Humblet Patrick (prof. Vakgroep sociaal recht Universiteit Gent)

Voorzitter

Vanachter Othmar (prof. fac. Rechtsgeleerdheid KULeuven)

Wonen de vergadering bij met raadgevende stem

Van Vlem Dirk (opdrachthouder SERV)
 Maes Anja (administratief medewerkster adviescommissie)
 Beerens Annick (administratief medewerkster adviescommissie)

10. Overlegplatform Vlaamse Arbeidsbemiddelingsbureaus

(op 31.12.2006)

Leden

Vertegenwoordigers van de beroepsfederaties van private arbeidsbemiddelingsbureaus

Muyldermans Herwig (FEDERGON)
 Rasschaert Karin (FEDERGON)
 Vaningelgem Francis (FEDERGON)

Vertegenwoordigers van de publieke arbeidsbemiddeling

Vercammen Eddy (VDAB)

Vertegenwoordigster van de sector van de kosteloze arbeidsbemiddeling

Velleman Marleen (SLN)

Vertegenwoordigers van de meest representatieve werkgeversorganisaties binnen de SERV

Bothuyne Robrecht (UNIZO)
 Botterman Chris (BB)
 Teughels Sonja (Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Vertegenwoordigers van de meest representatieve werknemersorganisaties binnen de SERV

Engelen Hugo (ACLVB)
 Leurs André (ACV)
 Van Der Hallen Peter (ACV)
 Van Rie Kristien (ABVV)

Vertegenwoordiger van het Vlaams subsidieagentschap voor Werk en Sociale economie

Storms Pascal

Plaatsvervangende leden

Vertegenwoordigers van de beroepsfederaties van private arbeidsbemiddelingsbureaus

Brodsky Robert (FEDERGON)
 Cattelain Ann (FEDERGON)
 De Mey Frank (FEDERGON)

Vertegenwoordigers van de publieke arbeidsbemiddeling

Tirez Karel (VDAB)

Vertegenwoordigers van de meest representatieve werkgeversorganisaties binnen de SERV

Kusters Ben (BB)

Vermeulen Veerle (Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Vertegenwoordigers van de meest representatieve werknemersorganisaties binnen de SERV

De Baene Jean-Marie (ABVV)

De Cleir Jan (ACV)

Van Hertbruggen Ellen (ACLVB)

Vertegenwoordiger van het departement Werk en Sociale economie

Van de Voorde Michiel

Voorzitter

Van Gramberen Mieke (kabinetschef van de Vlaamse minister van Werk, Vorming en Onderwijs)

Secretariaat van het Overlegplatform

Van Vlem Dirk (opdrachthouder SERV)

Maes Anja (administratieve medewerking)

11. Begeleidingscommissie Herplaatsingsfonds

(op 31.12.2006)

Leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

De Baene Jean-Marie (hoofd studiedienst Vlaams ABVV)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Van Der Hallen Peter (adviseur studiedienst ACV)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Van Hertbruggen Ellen (adviseur studiedienst Vlaamse Regionale ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Boerenbond

Botterman Chris (adjunct-algemeen secretaris Boerenbond)

Voka-Vlaams Economisch Verbond

Teughels Sonja (adviseur kenniscentrum Voka-Vlaams Economisch Verbond)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

Bothuyne Robrecht (adviseur studiedienst UNIZO)

Vertegenwoordigers van het Vlaams subsidieagentschap voor werk en sociale economie

Storms Pascal (adjunct van de directeur Vlaams subsidieagentschap voor werk en sociale economie)

Vernaillen Eric (administrateur-generaal Vlaams subsidieagentschap voor werk en sociale economie)

Gekozen door de Vlaamse Regering

Lecok Ruben (adviseur van het kabinet van Vlaams minister van economie, ondernemen, innovatie, wetenschap en buitenlandse handel Fientje Moerman)

Vrijens Marion (raadgever economie van het kabinet van de minister-president van de Vlaamse Regering Yves Leterme)

Plaatsvervangende leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

Van Rie Kristien (adviseur studiedienst Vlaams ABVV)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

De Cleir Jan (adviseur studiedienst ACV)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Engelen Hugo (adjunct-gewestsecretaris ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Boerenbond

Penninckx Iris (adviseur milieubeleid Boerenbond)

Voka-Vlaams Economisch Verbond

Vermeulen Veerle (adviseur kenniscentrum Voka-Vlaams Economisch Verbond)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

Sap Jan (adviseur studiedienst UNIZO)

Voorzitter

Van Gramberen Mieke (kabinetschef Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming)

12. Commissie Diversiteit

(op 31.12.2006)

Leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

Clauwaert Alain (algemeen secretaris ABVV algemene centrale)

Clauwaert Annick (adviseur studiedienst Vlaams ABVV)

Copers Caroline (algemeen secretaris Vlaams ABVV)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Callaert Jan (nationaal secretaris ACV TEXTURA)

Chaffart Myriam (algemeen sectorverantwoordelijke water ACV Transcom)

De Wilde Marc (algemeen secretaris ACV metaal)

Dielen Ilse (nationaal secretaris ACV)

Jonckheere Fernand (verbondssecretaris ACV Oostende-Westhoek)

Van Elsen Kris (verbondssecretaris ACV Turnhout)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Vercamst Jan (gewestsecretaris ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Boerenbond

Beyers Alfons (hoofd studiedienst Boerenbond)

De Becker Sonja (algemeen secretaris Boerenbond)

Voka-Vlaams Economisch Verbond

De Pril Wilson (directeur-generaal Agoria Vlaanderen)

Dillen Marc (secretaris-generaal Vlaamse Confederatie bouw)

Muyters Philippe (gedelegeerd bestuurder Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Teughels Sonja (adviseur kenniscentrum Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Vermeulen Veerle (adviseur kenniscentrum Voka-Vlaams Economisch Verbond)

VCSPPO, Vlaamse confederatie van social-profit ondernemingen

Aerts Bruno (algemeen secretaris VCSPPO)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

Van Eetvelt Karel (gedelegeerd bestuurder UNIZO)

Van Havere Katleen (adviseur studiedienst UNIZO)

Vertegenwoordigers van de representatieve kansengroepen

Chakkar Mohamed (coördinator Federatie Marokkaanse Verenigingen)

Dariyeri Bilal (stafmedewerker Unie van Turkse Verenigingen)

Debbaut Peter (stafmedewerker Vlaamse Federatie Gehandicapten)

Luyts François (vrijwilliger Vlaamse Federatie Gehandicapten)

Marzo Fernando (voorzitter werkgroep tewerkstelling Forum van Etnisch-Culturele Minderheden)

Pieters Didier (medewerker Werkbank vzw Jong-Katholieke Vereniging Gehandicapten)

Vermeiren Johan (vrijwillig medewerker GRIP)

Vertegenwoordiger administratie Werkgelegenheid ministerie Vlaamse Gemeenschap

Van den Cruyce Ann (afdelingshoofd migratie en arbeidsmarktbeleid administratie Werkgelegenheid)

Plaatsvervangende leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

De Baene Jean-Marie (hoofd studiedienst Vlaams ABVV)

De Batselier Georges (nationaal secretaris CMB)

Reniers Chris (algemeen secretaris ACOD)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Coolbrandt Jan (nationaal secretaris CCOD - sector vervoer)

Rosvelds Sandra (medewerkster studiedienst ACV)

Van Sevenant Siska (gewestelijk secretaris ACV Leuven)

Vercammen Sandra (bewegingsploeg ACV)

Verjans Mathieu (voorzitter ACV verbond Limburg)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Engelen Hugo (adjunct-gewestsecretaris ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Boerenbond

Gotzen Rudi (adviseur politiek Boerenbond)

Voka-Vlaams Economisch Verbond

Andries Mark (adjunct-directeur kenniscentrum Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Bosch Claire (directeur milieuzaken - voedingsindustrie Vlaanderen)

Dieryck Frans (gedelegeerd bestuurder Fedichem Vlaanderen)

Linsen Kelly (adviseur kenniscentrum Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Marien Katleen (adviseur kenniscentrum Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Muyldermans Herwig (directeur FEDERGON)

Rossie Jos (secretaris-generaal Febelgra Vlaanderen)

VCSPPO, Vlaamse confederatie van social-profit ondernemingen

Bode Agnes (algemeen directeur Familiehulp)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

Bortier Johan (directeur studiedienst UNIZO)

Penne Katrien (adviseur studiedienst UNIZO)

Vertegenwoordigers van de representatieve kansengroepen

Belkiran Selamet (coördinator Unie van Turkse Verenigingen)

Caballero Juan (toeleider Federatie Marokkaanse Verenigingen)

Charkaoui Naima (coördinator Forum van Etnisch-culturele Minderheden vzw)

Frederickx Jan (arbeidsbegeleider Katholieke Vereniging Gehandicapten)

Weeghams Ilse (coördinator Vlaamse patiëntenforum GRIP)

Vertegenwoordiger administratie Werkgelegenheid ministerie Vlaamse Gemeenschap

Vandevoorde Michiel (coördinator administratie Ministerie Vlaamse Gemeenschap)

Dagelijks bestuur

Voorzitter

Muyters Philippe (gedelegeerd bestuurder Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Leden

Copers Caroline (algemeen secretaris Vlaams ABVV)

Dielen Ilse (nationaal secretaris ACV)

Marzo Fernando (vertegenwoordiger sector allochtonen)

Van Eetvelt Karel (gedelegeerd bestuurder UNIZO)

Vermeirsch Johan (vertegenwoordiger gehandicapten-sector)

Wonen de vergaderingen bij met raadgevende stem

Kerremans Pieter (administrateur-generaal SERV)

Deman Esther (adjunct-administrateur-generaal SERV)

13. Vlaamse Havencommissie

(op 31.12.2006)

Leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

Copers Caroline (algemeen secretaris Vlaams ABVV)

Loridan Marc (secretaris vakgroep Haven)

Reniers Chris (algemeen secretaris ACOD)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Chaffart Myriam (algemeen sectorverantwoordelijke water CVD)

Dielen Ilse (nationaal secretaris ACV)

Naveau Vic (nationaal verantwoordelijke LBC/NVK)

Van Den Eynde Jan (interprofessioneel regionale vakbondsverantwoordelijke ACV)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Quisthoudt Erik (bestendig secretaris ACLVB Antwerpen)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Voka-Vlaams Economisch Verbond

Degryse Patrick (financiële en administratief directeur NHM nv - voorzitter Oostendse Havengemeenschap)

De Meyer Rudi (directeur Vlaamse Havenvereniging)

Stoop John, (voorzitter Voka-Kamer van Koophandel Antwerpen-Waasland)

Van Severen Peter (directeur Gentse Havengemeenschap)

Vermeylen Eric (directeur kenniscentrum Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Vienne Erna (manager Belgium P&O North Sea Ferries LTD)

UNIZO, de Unie van Zelfstandige Ondernemers

Larik Anja (economisch adviseur Bouwunie)

Van De Voorde Eddy (hoogleraar UFSIA-RUCA - faculteit TEW)

Vertegenwoordigers van de havens

Het Gemeentelijk Havenbedrijf van Antwerpen

Bernaers Greet (directeur infrastructuur Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen)

Bruyninckx Eddy (afgevaardigd bestuurder Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen)

Delwaide Leo (schepen voor haven, diamant, economie en toerisme Antwerpen)

Janssens Patrick (burgemeester van de stad Antwerpen)

Koeklenberg Ivo (hoofdingenieur directeur technische dienst Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen)

De Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen (MBZ)

Coens Joachim (voorzitter MBZ)

Kerckaert Pierre (administrateur-generaal MBZ)

Het Gemeentelijke Havenbedrijf van Gent

Bernard Katty (financieel en administratief directeur Havenbedrijf Gent GAB)

Termont Daniël (schepen van de haven van de stad Gent)

Het Gemeentelijke Havenbedrijf van Oostende

Gerard Paul (gedelegeerd bestuurder AG Haven Oostende)

Vens Vanessa (bestuurder AG Haven Oostende)

Vertegenwoordigers van de transportmodi

Het wegvervoer

Fonteyn Freija (hoofd juridische dienst SAV)

Het spoorvervoer

Migom Alex (general manager BE Netwerk NMBS)

De binnenscheepvaart

De Somere Petra (marktprospector promotie Binnenvaart Vlaanderen)

Plaatsvervangende leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

Stessens Karel (algemeen secretaris ACOD)

Van Den Rijse Angeline (adviseur ABVV)

Verbeeck Monique (medewerkster BTB)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Buyse Marc (secretaris ACV Gent-Eeklo)

de Smedt Christine (secretaris Haven ACV Transcom)

François Jan (algemeen sectorverantwoordelijke verkeer CVCC)

Van Poucke Eric (verbondssecretaris)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Van Hertbruggen Ellen (studiedienst)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Voka-Vlaams Economisch Verbond

Bollen Hilde (coördinator Short Sea Shipping Vlaanderen)

Depauw Guy (secretaris-generaal APZI vzw)

Devogele Marc (directeur Sita Recycling Service nv)

Dubois Mireille (commercieel directeur SEA-Invest)

Meesschaert Redgy (ondervoorzitter Oostendse haven-gemeenschap)

Van Meenen Maria (gedelegeerde bestuurder Dissaco)

UNIZO, de Unie van Zelfstandige Ondernemers

Vandorpe Gilles (economisch adviseur UNIZO-studiedienst)

Van Havere Katleen (juridisch adviseur UNIZO-studiedienst)

Vertegenwoordigers van de havens

Het Gemeentelijke Havenbedrijf van Antwerpen

Blomme Jan (adviseur Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen)

Van Vaerenberg Christien (juridisch adviseur Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen)

Verbist Jan (commandant Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen)

Vertongen Nico (kabinetschef van de schepen van de haven, toerisme en diamant)

Wittemans Ann (communicatiemanager Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen)

De Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen (MBZ)

Maertens Luc (directeur MBZ)

Van Cauwenberghe Patrick (adjunct van de directeur MBZ)

Het Gemeentelijke Havenbedrijf van Gent

Mortier Peter (adjunct-directeur-generaal Havenbedrijf Gent GAB)

Van Craeyvelt Eugene (directeur-generaal Havenbedrijf Gent GAB)

Het Gemeentelijke Havenbedrijf van Oostende

Allaert Georges (bestuurder AG Haven Oostende)

Pannecoucke Eddy (bestuurder AG Haven Oostende)

Vertegenwoordigers van de transportmodi

Het wegvervoer

Verkinderen Lode (secretaris-generaal SAV)

Het spoorvervoer

Kerckaert Koen (wnd. dienstchef coördinatie en security NMBS)

De binnenscheepvaart

Lambrechts Paul (marktprospector promotie Binnenvaart Vlaanderen)

Wonen de vergaderingen bij met raadgevende stem

Kerremans Pieter (administrateur-generaal SERV)

Merckx Jean-Pierre (secretaris Vlaamse Havencommissie)

Dagelijks bestuur**Voorzitter**

Winkelmans Willy (gewoon hoogleraar UFSIA-RUCA - faculteit TEW)

Leden

Coens Joachim (voorzitter MBZ)
 Copers Caroline (algemeen secretaris Vlaams ABVV)
 De Meyer Rudi (directeur Vlaamse Havenvereniging)
 Delwaide Leo (schepen van de haven van de stad Antwerpen)
 Dielen Ilse (nationaal secretaris ACV)
 Gerard Paul (gedelegeerd bestuurder AG Haven Oostende)
 Termont Daniël (schepen van de haven van de stad Gent)
 Van De Voorde Eddy (hoogleraar UFSIA-RUCA - faculteit TEW)

Secretariaat

Merckx Jean-Pierre (Vlaamse Havencommissie)
 Neyts Dirk (Vlaamse Havencommissie)

14. Vlaamse Luchthavencommissie

(op 31.12.2006)

Leden**Vertegenwoordigers van de werknemers****Algemeen Belgisch Vakverbond**

De Clercq Werner (federaal secretaris BTB)
 Marchand Steven (provinciaal secretaris ABVV VI-Brabant)
 Van den Rijse Angeline (economisch adviseur ABVV)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

Coolbrandt Jan (nationaal secretaris CCOD-sector vervoer ACV)
 Dielen Ilse (nationaal secretaris ACV)
 Tordeur Guy (verbondssecretaris ACV-Brussel)
 Welters Joris (nationaal secretaris ACV-Transcom)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Vuchelen Thierry (bestendig secretaris ACLVB zone Halle-Vilvoorde)

Vertegenwoordigers van de werkgevers**Boerenbond**

Mees Paul (provinciaal secretaris BB)

Voka-Vlaams Economisch Verbond

Schillebeeckx Herman (gedelegeerd bestuurder Investimmo)

Teughels Sonja (adviseur Voka-Vlaams Economisch Verbond)

Van Den Driessche Johan (managing partner KPMG Tax Advisers)

Vanneste Johan (managing director VLM Airlines)

Van Camp Bart (adviseur kenniscentrum Voka-Vlaams Economisch Verbond)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

Van De Voorde Eddy (professor Universiteit Antwerpen stadscampus)

Van Espen Nancy (regiosecretaris UNIZO Vlaams Brabant en Brussel)

Vertegenwoordigers van de luchthavenuitbaters

Cleirbaut Eddy (luchthavencommandant Luchthaven Deurne)

De Backer Paul (corporatie communications BIAC)

Marlier Gust (luchthavencommandant Antwerpen Internationale Luchthaven)

Paridaens Paul (ere-commandant Antwerpen Internationale Luchthaven)

Van den Bossche Luc (voorzitter BIAC)

Van Depoele Sabine (regulatory affairs officer DHL Worldwide Network nv)

Van Dyck Paul (head of environment BIAC)

Van Eeckhoutte Stefaan (directeur WIV)

Vanspauwen Gino (algemeen directeur Internationale Luchthaven Oostende-Brugge)

Deskundigen

De Somere Petra (marktprospector Promotie Binnenvaart Vlaanderen)

Grietens Erik (beleidsmedewerker Bond Beter Leefmilieu)

Kerckaert Koen (dienstchef NMBS Groep)

Peeters Francy (directeur De Lijn)

Symens Peter (beleidsmedewerker Natuurpunt)

Verschueren Raoul (directeur-generaal Belgocontrol)

Vertegenwoordigers ministerie Vlaamse Gemeenschap

Cattrysse Paul (afdelingshoofd personenvervoer en luchthaven, adm. Luchtvaart)

Goudeseune Willy (ingenieur afdeling Wegen en Verkeer West-Vlaanderen, administratie Infrastructuur)

Mertens Geert (adjunct van de directeur AROHM)

Vermoesen Koen (adjunct van de directeur Ministerie Vlaamse Gemeenschap cel Regionale economie)

Plaatsvervangende leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

Algemeen Belgisch Vakverbond

De Deyn Erwin (ondervoorzitter BBTk)

Meyers Stefaan (secretaris Algemene centrale ABVV)

Reniers Chris (algemeen secretaris ACOD)

Algemeen Christelijk Vakverbond van België

De Valck Luc (propagandist ACV)

Francois Jan (algemeen sectorverantwoordelijke Ver-
keer ACV-Transcom)

Swaans Tim (regiopropagandist ACV)

Verschingel Lode (secretaris LBC-NVK)

Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België

Vercamst Jan (gewestsecretaris ACLVB)

Vertegenwoordigers van de werkgevers

Boerenbond

Vleugels Hugo (consulent landelijke gilden)

Voka-Vlaams Economisch Verbond

Marien Katleen (adviseur Voka-Vlaams Economisch
Verbond)

Meurens Luc (voorzitter Aviapartner Belgium)

Putman Guy (general manager Barco View Avionics)

Van Milders Bernard (gedelegeerd bestuurder Flying
Service)

Vermeylen Eric (directeur Voka-Vlaams Economisch
Verbond)

UNIZO, Unie van Zelfstandige Ondernemers

Thijssens Kristof (secretaris GTL Taxi-Nat. Groep taxi-
ondernemingen)

Van Craeynest Ingrid (adviseur SAV)

Vandorpe Gilles (economisch adviseur UNIZO)

Vertegenwoordigers van de luchthavenuitbaters

De Winne Kristoff (aviation strategy & development
manager BIAC)

Douchy Peter (voorzitter WIV)

Monsieur Jacinte (project manager aviation strategy &
development BIAC)

Stroobants Jos (director aviation development BIAC)

Vanpraet Ann (sales & marketing manager/financieel
Internationale Luchthaven Oostende-Brugge)

Velders Sophie (ingenieur Luchthaven Deurne)

Verbist Wim (adjunct-commandant Luchthaven Deurne)

Deskundigen

Bollen Hilde (coördinator Short Sea Shipping Vlaanderen)

De Decker Catharina (Belgocontrol)

Dewulf Dirk (afdelingschef NMBS)

Jacobs Philippe (afdelingshoofd De Lijn)

Kochuyt Valérie (beleidsmedewerker Natuurpunt vzw)

Van Hauwermeiren Saar (beleidsmedewerker Bond
Beter Leefmilieu Vlaanderen)

Vertegenwoordiger administratie ministerie Vlaamse Gemeenschap

Maes Jo (adjunct van de directeur Ministerie Vlaamse
Gemeenschap afdeling personenvervoer en luchthaven)

Waarnemend voorzitter

Cabus Peter (prof. Dr. KULeuven, opdrachthouder SERV)

Leden

Cleirbaut Eddy (luchthavencommandant Luchthaven
Deurne)

Dielen Ilse (nationaal secretaris ACV)

Marchand Steven (provinciaal secretaris ABVV VL-
Brabant)

Van Camp Bart (adviseur kenniscentrum Voka-Vlaams
Economisch Verbond)

Van de Voorde Eddy (prof. Faculteit TEW UA)

Van den Bossche Luc (voorzitter BIAC)

Van Eeckhoutte Stefaan (directeur WIV)

Vanspauwen Gina (algemeen directeur Internationale
Luchthaven Oostende-Brugge)

Secretariaat

Deschamps Pieter (attaché SERV)

3

SERV-secretariaat

1. Secretariaat-generaal

Administrateur-generaal	Pieter KERREMANS
Directiesecretariaat	Ingrid TAELEMANS
Adjunct-administrateur -generaal	Esther DEMAN
Directiesecretariaat	Kathleen VERMEIRE

2. Personeels- en financiële dienst

Hoofd personeels- en financiële dienst	Anne REYNIERS
Attaché	Joke BEUSEN
Secretariaat	Monique DENE
	Martine JANSSENS

3. Studiedienst: SERV-domeinen

Wetgeving en regulering	Peter VAN HUMBEECK
	Wim KNAEPEN
Buitenlands beleid en internationale samenwerking	Ria VAN PEER
	Ingrid TAELEMANS
Financiën en begroting	Etienne POELVOORDE
	Axel MATHOT
Onderwijs en vorming	
Onderwijs algemeen	Mieke VALCKE
Onderwijs - arbeidsmarkt	Mieke VALCKE
	Anne ROOSE
Wetenschappelijk onderzoek	Leen VANAERSCHOT
Permanente vorming	Leen VANAERSCHOT
Welzijn en volksgezondheid	Michel DETHEE
	Axel MATHOT
Economie, werkgelegenheid en toerisme	
Economie - algemeen	Michel DETHEE
	Wim KNAEPEN
	Ingrid SCHURMANS

Natuurlijke rijkdommen en energie

Peter VAN HUMBEECK
Annemie BOLLEN
Dirk VAN VLEM
Francis DEVISCH
Mieke VALCKE
Rien VAN MEENSEL
Robbie SCAUT

Werkgelegenheid

Sociaal-economische regionale ontwikkeling

Wim KNAEPEN
Robbie SCAUT
Peter CABUS

Innovatie en telecommunicatie

Wim KNAEPEN

Toerisme

Etienne POELVOORDE
Veerle DE KEERSMAECKER
Marthe DEBROUWERE

Landbouw

Wim KNAEPEN

Michel DETHEE

Leefmilieu en natuurbehoud

Peter VAN HUMBEECK
Annemie BOLLEN
Annick LAMOTE

Mobiliteit

Etienne POELVOORDE

Nico MILO

Netwerken

Mieke VALCKE

Ruimtelijke ordening, huisvesting, monumenten en landschappen

Peter CABUS

Wetenschappen en technologisch innovatiebeleid

Wim KNAEPEN

Bestuurszaken

Binnenlandse aangelegenheden

Peter CABUS

Wim KNAEPEN

Staatshervorming

Axel MATHOT

Cultuur, sport en media

Michel DETHEE

Axel MATHOT

4. SERV-commissies

Sectorcommissies

Metaal- en technologische industrie Wim KNAEPEN

Textiel en Confectie Nico MILO

Goederenvervoer Nico MILO

Welzijn- en Gezondheidszorg Michel DETHEE

Axel MATHOT

Hout en Bouw Michel DETHEE

Robbie SCAUT

Toerisme Etienne POELVOORDE

Veerle DE KEERSMAECKER

Marthe DEBROUWERE

Vlaamse Havencommissie Jean-Pierre MERCKX

Dirk NEYTS

Adviescommissie Private Arbeidsbemiddeling

Dirk VAN VLEM

Anja MAES

Annick BEERENS

Barbara SLEGERS

Begeleidingscommissie Herplaatsingsfonds

Dirk VAN VLEM

Anja MAES

Annick BEERENS

Barbara SLEGERS

Overlegplatform Vlaamse

Arbeidsbemiddelingsbureaus Dirk VAN VLEM

Anja MAES

Commissie Diversiteit Francis DEVISCH

Rien VAN MEENSEL

Robbie SCAUT

Vlaamse Luchthavencommissie Peter CABUS

Pieter DESCHAMPS

5. SERV-projecten

Beroepsprofielenproject

Leen VANAERSCHOT

Veerle DE KEERSMAECKER

Marthe DEBROUWERE

Lieven De ROUCK

Anne ROOSE

Ann OLBRECHTS

Barbara KREKELS

Sharon DUVERGER

Katleen HAVET

Kris VAN DEN BROECK

Wim LEFEBVRE

Bart MOUTON

Leen VERACHTERT

Saskia VANDE VELDE

David WILLEMS

6. Informaticadienst

Hoofd dienst informatica

Guibert JORIS

Medewerker

Tom VERZELE

7. Communicatie

Communicatieverantwoordelijke Christine JACOBS

Medewerkster Martine MUYLLE

8. Documentatiecentrum

Bibliothecarissen

Claudine HUYGHE

Marc VAN DEN BERGH

Webmaster

Claudine HUYGHE

9. STV-medewerkers

Directeur

Paul BERCKMANS

Stafmedewerkers

Paul DE HONDT

Frank JANSSENS

Jos COENEN

Patrick VERBRUGGEN

Vormingsverantwoordelijke Brigitte LAUWERS

Wetenschappelijk medewerkers Leen BAISIER

Hadewych BAMPs

Ria BOURDEAUD'HUI

Hendrik DELAGRANGE

Erwin EYSACKERS

Liselotte HEDEBOUW

Sandra HELLINGS

Patrick ROELANDT

Stephan VANDERHAEGHE

Gert VERDONCK

10. Ondersteunende diensten

Secretariaat

Dorina PYNAERT

Rita VAN BELLE

Lieve VAN DEN HEUVEL

Suzanne VAN DER CAMMEN

Huguette VAN DER WILDT

Verzendingsdienst

Patrick BAEYENS

Monique DE MEYER

Barbara FAELENS

Onthaal

Rita COECKELBERGHS

Logistiek

Pascal LEFEVRE

Chantal DE COKERE

4

Externe communicatie

1. SERV-bericht

Het SERV-bericht verschijnt driemaandelijks. Het SERV-bericht gaat dieper in op de adviezen en de thema's waar de SERV rond werkt. Regelmatig brengen we een interview. In ieder nummer vindt u ook een overzicht van de adviezen van de raad. Verder besteden we aandacht aan het verklaren van jargon. SERV-bericht is gratis en heeft ongeveer 5.000 abonnees.

2. STV-berichten

Sinds 2002 worden de STV-berichten als een losse katern in het SERV-bericht geschoven en samen met het SERV-bericht verzonden. Daarnaast worden een 500-tal exemplaren verspreid op studiedagen en vormingsinitiatieven. De STV-berichten richten zich op personeels- en HRM-verantwoordelijken, managers, vakbondsleden, administraties en het beleid in ruime zin. Vanaf 2007 worden de STV-berichten als een rubriek binnen het SERV-bericht gepubliceerd.

3. Elektronische nieuwsbrieven

Kort na elke raad verschijnt een elektronische nieuwsbrief. Zo bent u snel op de hoogte van onze adviezen. De informatie in de nieuwsbrief is bewust beknopt. Wie de volledige tekst wil lezen kan rechtstreeks naar het juiste advies (in pdf) klikken op de website www.serv.be. U kunt zich op de nieuwsbrief abonneren door een mail te sturen, bij voorkeur met uw adresgegevens, naar nieuwsbriefin@serv.be.

Vanaf november 2005 tot april 2006 publiceerde de SERV elke week een elektronische nieuwsbrief over de indirecte werkgelegenheid in telkens een andere bedrijfstak. Zo kwamen twintig bedrijfstakken aan bod.

Ook de Vlaamse Havencommissie heeft een elektronische nieuwsbrief. Hierop kunt u zich abonneren door een mail te sturen naar nieuwsbriefVHCin@serv.be.

4. Adviezen, aanbevelingen en standpunten

De belangrijkste adviezen, standpunten, aanbevelingen en studies van de SERV worden gepubliceerd en zijn verkrijgbaar bij de SERV. U vindt alle adviezen, standpunten en aanbevelingen ook terug op de website www.serv.be onder de rubriek publicaties.

5. STV-brochures en -informatiedossiers

De resultaten van de STV-onderzoeken worden gepubliceerd. In de brochures vindt iedere geïnteresseerde een beknopte en vlot leesbare weergave. De informatiedossiers zijn uitgebreidere rapporten en richten zich op studiediensten, deskundigen, onderzoekers, beleidsmakers en bedrijven.

6. Persmededelingen en -conferenties

In 2006 publiceerden de SERV, STV-Innovatie & Arbeid en de Vlaamse Havencommissie 16 persberichten. De SERV organiseerde ook zes persconferenties. Deze acties waren rechtstreeks en onrechtstreeks aanleiding voor 187 artikels in de dagbladpers. Af en toe haalden we ook het televisie- en radionieuws. De toppers qua media-aandacht waren: de Werkbaarheidsmonitor, de indirecte werkgelegenheid en kwaliteit van de regelgeving. Alle persberichten vindt u terug op de website www.serv.be onder de rubriek nieuws - persberichten.

7. Website

De SERV-website is een belangrijk informatiekanal van de SERV en is een volwaardig publicatiemiddel naast de gedrukte SERV-publicaties.

Op de website vindt u:

- Algemene informatie over de SERV, VESOC, STV-Innovatie & Arbeid en de commissies;
- Actualiteit en informatie: de persberichten, agenda van de raad, de maandelijkse e-nieuwsbrieven;
- Publicaties: de volledige tekst van SERV- en VHC-adviezen, SERV-bericht, STV-brochures en informatiedossiers (vanaf 2003); Focus op werkbaar werk.
- Informatiebank beroepen: hier vindt u informatie over meer dan 100 beroepen en hun bijhorende competenties en standaarden. Ook voor informatie over sectoren kan u er terecht. Zoekingangen op beroep en sector wijzen de weg. Tenslotte vindt u er ook de volledige tekst van de beroepsprofielen terug.

Nieuw in 2006

- Uitbreiding met Vlaamse Luchthavencommissie;
- Bij STV-Innovatie & Arbeid:
 - werkterrein Werkbaar werk met de bijhorende nieuwsbrief Focus op Innovatie & Arbeid en 8 bijhorende artikelen;
 - werkterrein Vorming: 4 nieuwe tools: registreren van opleidingen, checklist keeping up competence, website werkpleklerin, checklist welzijn op het werk.
- Bij SERV
 - *werkterrein werkgelegenheid*: 20 bedrijfstakrapporten over indirecte werkgelegenheid.
 - *werkterrein milieu*: twee informele toelichtings-sessies over flexibiliteitsmechanismen in het klimaatbeleid
- Bij Vlaamse Havencommissie: Steekkaarten Vlaamse havens en up-date Wegwijzer in Europese havens en vervoerdossiers.

8. Morgen beter

Bij de start van de vernieuwde CANVAS op 24 oktober 2005 werd het programma Vlaanderen NV stopgezet. De VRT besliste samen met de SERV dat er een gespreide aandacht voor de sociaal-economische berichtgeving komt in het Journaal, Terzake, Morgen Beter (=Terzake Laat), het Laatavond journaal en Villa politica.

9. Sociaal - economisch jargon

De sociaal-economische jargon- en letterwoordenlijst vindt u op de website terug: www.serv.be/jargon en www.serv.be/letterwoorden.

10. Documentatiecentrum

Het SERV-documentatiecentrum maakt deel uit van het Libisnetwerk.

De SERV-catalogus is toegankelijk via www.serv.be/documentatiecentrum

Daarnaast maakt het SERV-documentatiecentrum nog deel uit van FELNET - Flanders Environmental Library Network - een samenwerkingsverband van de voornaamste milieudocumentatiecentra in Vlaanderen en Brussel. FELNET is raadpleegbaar op www.felnet.eu. Deze site (ook bereikbaar via de SERV-website) is de grootste virtuele milieudatabank in Vlaanderen en omvat onder meer de SERV-collectie over milieu en vervoer.

10.1. Collectie

Eind 2006 bevatte het SERV-documentatiecentrum:

- 12.316 monografieën, overheidspublicaties en rapporten;
- 450 lopende tijdschriftabonnementen en de stukken van het Vlaams Parlement;
- ongeveer 300 jaarverslagen van regionale, federale en supranationale instellingen en van een aantal beroepsfederaties en bedrijven;
- een serie Cd-rom's zoals Bel-first, Balanscentrale Nationale Bank, Trends Top 100.000;
- een ruime reeks video's met onder meer alle uitzendingen van Vlaanderen NV, Het Vermogen en De Late Shift.

De belangrijkste rubrieken binnen het documentatiecentrum zijn: arbeid & innovatie, arbeidsmarkt, milieu, vervoer en (lucht)havens, onderwijs, (regionale) economie, staatshervorming, beroepscompetentieprofielen en statistieken. Het materiaal wordt ontsloten door trefwoorden gebaseerd op het Universeel Decimaal Classificatie-systeem (UDC).

Het SERV-documentatiecentrum is geen bewaarbibliotheek en geregeld worden dan ook de oudere documenten en vroegere tijdschriftenjaargangen afgevoerd. In 2006 werd een belangrijke wiedooperatie uitgevoerd van boeken uit de periode van de start van de (S)ERV 1971-1990.

Enkel boeken bestemd voor de basiscollectie, overeenkomstig het profiel van het SERV-documentatiecentrum, zijn uit die periode weerhouden.

Daarnaast beschikt het SERV-documentatiecentrum over uitgebreide statistische data: onder meer gedetailleerde arbeidsmarktgegevens, demografische en financiële data. Deze zijn hoofdzakelijk elektronisch beschikbaar en deels in boekvorm.

10.1. Faciliteiten

Een ruim publiek (sociale partners, onderzoekscentra, bedrijven, particulieren, studenten) vindt de weg naar het SERV-documentatiecentrum.

Raadpleging ter plaatse is mogelijk op woensdag- en vrijdagmiddag na afspraak.

De faciliteiten op een rijtje:

- een beperkte mogelijkheid tot fotokopiëren (tegen betaling);
- het raadplegen van boeken, tijdschriften, CD-Rom's en Internet;
- het bekijken van de video's.

Vragen van gebruikers worden telefonisch en/of per e-mail opgevolgd.

11. Openbaarheid van bestuur

De SERV volgt de bepalingen over de openbaarheden van bestuursdocumenten in de diensten en instellingen van de Vlaamse Regering. Aangezien in principe alle beslissingen van de SERV gepubliceerd worden, zijn ze openbaar. Iedereen kan ze opvragen (eventueel na betaling). De openbaarheid geldt niet zolang over een aangelegenheid geen eindbeslissing is genomen. Onvoltooide documenten of interne mededelingen zijn niet automatisch openbaar.

In 2006 ontving de SERV geen vragen tot inzage van documenten.

12. Klachtenbehandeling

De SERV ontving in het kader van het decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtendecreet ten aanzien van de bestuursinstellingen voor het jaar 2006 geen klachten.

Publicatielijst

1. SERV

1.1. Adviezen, aanbevelingen en standpunten

De adviezen, aanbevelingen en standpunten kunnen gratis gedownload worden van de website. Een kopie kost € 8,68.

Arbeid en werkgelegenheid

- Advies consultatie betreffende ontwerp van Europees kwalificatiekader. (18.01.2006)
- Standaarden voor de titel van beroepsbekwaamheid autobuschauffeur, autocarchauffeur, call center operator, kapper-salonbeheerder en platwever. (18.01.2006)
- Advies selectie beroepen en overeenkomstige titels - lijst 2006. (08.03.2006)
- Staandaard voor de titel van beroepsbekwaamheid begeleider buitenschoolse kinderopvang. (12.04.2006)
- Advies uitvoering decreet oprichting Herplaatsingsfonds. (12.07.2006)
- Standaarden voor titel van beroepsbekwaamheid verhuizer-drager en verhuizer-inpakker. (12.07.2006)
- Standaarden voor titel van beroepsbekwaamheid bestuurder mobiele kraan en stikster. (22.11.2006)

Begroting

- Goedkeuring evaluatierapport begroting 2006. (12.01.2006)
- Advies begeleiding aanpassing begroting 2006. (10.05.2006)
- Informatiedossier Vlaamse begroting 2000-2006. (10.05.2006)

- Advies begroting. (12.07.2006)

Bestuurlijk Beleid

- Advies SAR-decreet. (12.04.2006)
- Advies BBB: verfijning kaderregeling strategische adviesraden. (14.06.2006)
- Advies wijziging decreet oprichting IVA Kind & Gezin. (12.07.2006)
- Advies ontwerpdecreet oprichting SAR Landbouw en Visserij. (13.09.2006)
- Advies ontwerpdecreet oprichting SAR Internationaal Vlaanderen. (13.09.2006)

Buitenland

- Advies kaderdecreet voor ontwikkelingssamenwerking. (12.07.2006)
- Advies Verdrag van de VN tegen corruptie. (22.11.2006)
- Advies UNESCO-verdrag bescherming en bevordering van cultuuruitingen. (22.11.2006)
- Advies Verdrag van de Raad van Europa tegen mensenhandel. (22.11.2006)

Diversiteit

- Advies Gelijke kansen en diversiteit - plan 2006. (12.01.2006)
- Advies Vlaams inburgeringsbeleid. (12.04.2006)
- Advies inwerkingsbeleid. (12.04.2006)
- Aanbeveling loonkostensubsidies personen met een arbeidshandicap. (12.04.2006)
- Advies ontwerpdecreet evenwichtige participatie mannen en vrouwen in advies- en bestuursorganen. (13.09.2006)

- Advies Gelijke kansen en diversiteit – plan 2007. (22.11.2006)

Economie

- Advies toekenning subsidies door Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen. (18/01/2006)
- Advies visienota De verruiming van het steunbaar innovatietraject. (08.03.2006)
- Technisch dossier dienstenrichtlijn. (08.03.2006)
- Advies Vlaams Innovatiebeleidsplan: negen krachtlijnen voor een geïntegreerde aanpak. (12.04.2006)
- Advies wijziging VIS-besluit (innovatiestimulering) (10.05.2006)
- Advies uitvoering decreet Winwinlening. (14.06.2006)
- Advies lokale diensteneconomie. (14.06.2006)
- Advies Europees Technologie Instituut. (22.11.2006)
- Advies Europees Globalisatiefonds. (22.11.2006)
- Advies Europees beleid m.b.t. intellectuele eigendommen. (22.11.2006)

Energie

- Advies bevordering elektriciteitsopwekking in kwalitatieve warmtekrachtinstallaties. (12.01.2006)
- Advies energieprestaties en binnenklimaat gebouwen. (12.04.2006)
- Advies wijziging besluit erkenning energiedeskundigen. (10.05.2006)
- Advies SERV-Minaraad Vlaams klimaatbeleidsplan. (12.07.2006)
- Advies invoering energieprestatiecertificaat voor publieke gebouwen. (12.07.2006)
- Advies distributienetbeheerders elektriciteit en organisatie aardgasmarkt. (12.07.2006)
- Advies besluit voor de openbare dienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik. (13.09.2006)
- Advies wijzigingsdecreet minimulevering elektriciteit, gas en water. Besluit sociale openbare dienstverplichtingen. (13.09.2006)

Europees Beleid

- Aanbeveling Implementatie Europese Structuurfondsen '07-'13. (10.05.2006)
- Advies bijdrage Vlaanderen aan Nationaal Strategische Referentiekader Europese Structuurfondsen. (12.07.2006)

Media

- Advies decreetwijziging titel II van de VRT-decreten. (12.01.2006)
- Advies wijziging decreten betreffende de radio-omroep en televisie. (12.04.2006)

- Advies wijzigingsdecreet titel III en IV van de decreten radio-omroep en televisie. (13.09.2006)

Milieu

- Advies milieuhygiëne omzetting EU. (12.01.2006)
- Advies diverse bepalingen voor leefmilieu en energie. (12.01.2006)
- Advies SERV-Minaraad over doelgroepenbeleid industrie en landbouw. (12.01.2006)
- Advies SERV-Minaraad bodemsaneringsdecreet. (12.01.2006)
- Advies SERV-Minaraad Europese thematische strategie Lucht. (08.03.2006)
- Advies watertoets. (08.03.2006)
- Advies SERV-Minaraad regels tot uitvoering oppervlaktedelfstoffenbesluit. (12.04.2006)
- Advies SERV-Minaraad decreet brownfieldconvenanten. (14.06.2006)
- Advies SERV-Minaraad Titel IV milieubeleid en artikel 36ter natuurbehoud. (plan MER) (14.06.2006)
- Advies voorontwerp decreet samenwerkingsakkoord bodemsanering tankstations. (13.09.2006)
- Advies wijzigingsbesluit bodemsanering. (13.09.2006)

Onderwijs

- Advies decreet lerarenopleiding in Vlaanderen. (08/03/2006)
- Advies voorontwerp van onderwijsdecreet XVI. (12.04.2006)

Plattelandontwikkeling

- Advies programma voor plattelandontwikkeling 2007-2013. (22.11.2006)

Regionaal Beleid

- Advies wijziging van het gemeentedecreet en het provinciedecreet. (12.04.2006)
- Advies wijziging OCMW-wet. (10.05.2006)

Reguleringsmanagement

- Advies ontwerpdecreet hergebruik overheidsinformatie. (22.11.2006)

Vervoer

- Advies decreet oprichting Mobiliteitsraad voor Vlaanderen. (08.03.2006)
- Advies decreet minimumveiligheidseisen voor tunnels in het trans-Europees wegennet. (12.07.2006)
- Advies Strategische visie Zaventem 2025. (22.11.2006)

1.2. Beroepsprofielen

De beroepsprofielen kunnen gratis gedownload worden van de website. Een kopie kost € 5,00.

- Beroepsprofiel Klusjesman in de welzijnssector (februari 2006)
- Beroepsprofiel Douanedeclarant (februari 2006)
- Beroepencluster Verspanende bewerkingen (februari 2006)
- Beroepsprofiel Afdelingsverantwoordelijke textiel (maart 2006)
- Beroepencluster Verhuizingen (maart 2006)
- Beroepsprofiel Uitsnijder - uitbener (januari 2006)
- Beroepsprofiel Operator/operatrice verpakking in de farmaceutische industrie (maart 2006)
- Beroepsprofiel Werktuigkundige baggervaar (maart 2006)
- Beroepsprofiel Werktuigkundige kust- en haven-sleepvaart (maart 2006)
- Beroepencluster Schoonheidszorgen (mei 2006)
- Beroepsprofiel Procesoperator chemie (mei 2006)
- Beroepsprofiel Pijpfitter (juli 2006)
- Beroepencluster Kunststofverwerking (juni 2006)
- Beroepenstructuur Vastgoed (augustus 2006)
- Beroepsprofiel Overdrachtbemiddelaar (augustus 2006)
- Beroepsprofiel Rentmeester (augustus 2006)
- Beroepsprofiel Syndicus (augustus 2006)
- Beroepencluster Bemiddeling verkoop-verhuur (augustus 2006)
- Beroepsprofiel Stylist (augustus 2006)
- Beroepencluster Bevoorrading weverij (september 2006)
- Beroepsprofiel Boomverzorgers (september 2006)
- Beroepencluster Slotenmakerij (oktober 2006)
- Beroepsprofiel Expediteur (oktober 2006)
- Beroepscompetentieprofiel Ervaringsdeskundige in de armoede en sociale uitsluiting (december 2006)

1.3. Jaarverslag

Het jaarverslag kan gratis gedownload worden van de website.

- Jaarverslag 2006 Sociaal - Economische Raad van Vlaanderen, STV-Innovatie & Arbeid, Vlaamse Havencommissie

1.4. Tijdschrift

Het SERV-bericht kan gratis gedownload worden van de website.

- SERV-bericht 4 nummers per jaar (gratis)

2. STV-Innovatie & Arbeid

2.1. Brochures

Alle brochures kunnen gratis gedownload worden van de website. Een gedrukte versie kost € 5,00 tenzij anders vermeld.

- Werkbaar werk in Vlaanderen. Nulmeting Vlaamse werkbaarheidsmonitor 2004 (20.10.2005)
- Werkbaar werk in de textielverzorgingssector? De organisatie maakt het verschil / G. Verdonck (01.06.2005)
- Flexibiliteit en uitzendarbeid in de dienstensector / H. Delagrangé (31.05.2005)
- Micro-ondernemingen in Vlaanderen. Ondernemerschap en organisatievernieuwing / P. De Hondt en P. Roelandt (31.01.2005)
- Leren op de werkplek. Goede praktijkvoorbeelden uit de textielsector / G. Verdonck (16.11.2006)
- Nieuwe vormen van werkorganisatie. Trends 2001-2004 / H. Delagrangé (22.03.2006)
- De technologie van morgen. Technologische innovatie en mogelijke sociaal-economische gevolgen / L. Hedeboom (24.01.2006) €10,00
- Vormingsideeën over organisatievernieuwing en personeelsbeleid (01.01.2006)

2.2. Informatiedossiers

Alle informatiedossiers kunnen gratis gedownload worden van de website. Een gedrukte versie kost € 7,50, tenzij anders vermeld.

- TOA 3 Trendrapport 2001-2004 / H. Delagrangé (31.12.2005)
- TOA 3 Deelanalyses Volume 1: Competentiegericht ondernemen, Product- of dienstinnovatie en Motieven en hindernissen bij organisatieveranderingen / H. Delagrangé (30.11.2005)
- Overheidsbeleid ter stimulering van organisatie-innovatie in bedrijven: lessen uit het buitenland / H. Bamps, P. Berckmans (15.06.2005)
- Wat maakt werk werkbaar? Onderzoek naar determinanten van werkbaar werk op basis van de nulmeting Vlaamse Werkbaarheidsmonitor 2004 / R. Boudeaud'hui, S. Vanderhaeghe (24.05.2005)
- Organizatievernieuwing in Vlaamse micro-ondernemingen. Statistische oefeningen over productinnovatie, organisatiestructuur, organisatieverandering, opleiding, HRM en IKZ / P. De Hondt, P. Roelandt (01.04.2005)
- Werkbaar werk in de textielverzorgingssector. Risico-indicatoren en arbeidsorganisatie / G. Verdonck (14.03.2005)

- Leren op de werkplek. Goede praktijkvoorbeelden uit de textielsector / G. Verdonck (16.11.2006) (€ 15,00 vanaf 10 exemplaren € 7,50)
- Werkdruk in de bouw / P. Roelandt (29.06.2006)
- Competentiebehoeften en opleiding in de voeding-snijverheid. Een kwalitatieve verkenning in enkele subsectoren / Leen Baisier (STV-Innovatie & Arbeid), Luc Lebon en Carl Van Mol (IPV) (01.06.2006)

2.3. Technische nota's

Alle technische nota's kosten € 7,50 per stuk, tenzij anders vermeld.

- Werkbaar werk bij deeltijders / R. Bourdeaud'hui, S. Vanderhaeghe (11.2005) enkel op de website beschikbaar
- Werkstress bij werknemers in ploegen- of nachtdienst / R. Bourdeaud'hui, S. Vanderhaeghe (08.2005) enkel op de website beschikbaar
- Werk en privé-leven in balans? (Werkbaar werk en overwerk) / R. Bourdeaud'hui, S. Vanderhaeghe (02.2006) enkel op de website beschikbaar
- Toelichting bij de focus 'Karasek' / R. Bourdeaud'hui, S. Vanderhaeghe (07.2006) enkel op de website beschikbaar

2.4. Vormingsmateriaal

- Werkstress. Achtergronden en aanpak B. Lauwers (februari 2000) (€ 24,79)
- De klok rond... Gezondheid en sociaal leven in ploegenarbeid. B. Lauwers (september 2004) (€ 12,50)

2.5. Feestpublicatie STV-Innovatie & Arbeid 15 jaar

- Vernieuwing aan het werk. Portretten van functies in verandering (13.12.1999) (€ 5)

3. Vlaamse Havencommissie

3.1. Adviezen en aanbevelingen 2005

- Aanbeveling over de amendering van de ontwerp-richtlijn voor toegang tot de markt van havendiensten (21.11.2005)
- Advies over het ontwerpdecreet tot omzetting van de richtlijn over de geharmoniseerde voorschriften en procedures voor het veilig laden en lossen van bulkschepen. (20.09.2005)
- Advies over het ontwerpdecreet betreffende de begeleiding van de scheepvaart op de maritieme toegangswegen naar de Vlaamse havens en de organisatie van het Maritiem Redding- en Coördinatiecentrum. (20.09.2005)
- Advies over het Strategisch Plan Brugge-Zeebrugge. (20.09.2005)

- Aanbeveling over het werkdocument inzake toegang tot de markt voor havendiensten van Georg Jarzembowski. (07.06.2005)
- Advies over de organisatie van het eigen vakbonds-overleg voor havenbedrijven. (18.03.2005)

3.2. Adviezen en aanbevelingen 2006

- Advies van de Vlaamse Havencommissie over het "Ontwerp van decreet tot wijziging van het Havendecreet van 2 maart 1999 in relatie met het Gemeentedecreet". (24/10/2006)
- Advies van de Vlaamse Havencommissie over het "Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 19 april 1995 betreffende de organisatie en de werking van de loodsdienst van het Vlaams Gewest en betreffende de brevetten van havenloods en bootman". (24/10/2006)

3.3. Rapporten 2006

- Wegwijzer In Europese haven- en vervoerdossiers. Aangevulde en herziene uitgave. (31.03.2005) (€ 15)
- Jaaroverzicht Vlaamse havens 2005. (27/06/2005) (gratis)

4. Vlaamse Luchthavencommissie

4.1. Adviezen en aanbevelingen 2006

Alle adviezen en aanbevelingen van de Vlaamse Luchthavencommissie kunnen gratis gedownload worden van de website.

- Beveiliging van en veiligheid op regionale luchthavens: wettelijk en feitelijk kader (27/11/06)
- Advies over de strategische visie Zaventem (17/10/2006)
- Standpunt over de strategische visienota m.b.t. Vlaamse regionale luchthavens (13/07/2006)
- Advies over het ontwerp "ontwikkelingsperspectief Zaventem 2025" (11/05/2006)

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) is het overleg- en adviescollege van de Vlaamse sociale partners. In de SERV zetelen tien vertegenwoordigers van de Vlaamse werkgevers – en tien vertegenwoordigers van de Vlaamse werknemersorganisaties.

De SERV adviseert over alle belangrijke sociale en economische aangelegenheden waarvoor de Vlaamse gemeenschap of het Vlaamse gewest bevoegd zijn, of waarbij ze worden betrokken. Dat doet de raad op eigen initiatief, op vraag van het Vlaams Parlement, de Vlaamse regering of een lid van de Vlaamse regering. Elk jaar brengt de SERV verplicht advies uit over het Vlaamse begrotingsbeleid. Daarnaast formuleert de raad aanbevelingen en standpunten, maakt studies en verzorgt publicaties.

Naast deze adviesopdracht vervult de SERV een overlegfunctie. Aan de ene kant omvat dit de voorbereiding en het secretariaat van het driedelige overleg met de Vlaamse regering binnen het kader van het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC). Aan de andere kant omvat dit het overleg tussen de sociale partners onderling.

Van bij zijn oprichting in 1985 huisvest de SERV de Stichting Technologie Vlaanderen (STV), inmiddels STV-Innovatie & Arbeid. Die onderzoekt de maatschappelijke gevolgen van technologische vernieuwingen in het bedrijfsleven en begeleidt in dat verband de sociale partners.

Ook bestaan binnen de SERV enkele autonome commissies. Hun samenstelling en werking vallen niet automatisch samen met die van de SERV. Het gaat om:

- de Vlaamse Havencommissie,
- de sectorale commissies Goederenvervoer, Metaal- en Technologische Industrie, Textiel & Confectie, Welzijns- & Gezondheidszorg, Hout & Bouw en Toerisme,
- adviescommissie voor Private Arbeidsbemiddeling in het Vlaamse gewest,
- overlegplatform Vlaamse Arbeidsbemiddelingsbureaus,
- begeleidingscommissie Herplaatsingsfonds,
- commissie Diversiteit,
- de Vlaamse Luchthavencommissie.

De SERV werkt samen met sociale partners en sectoren sinds 1997 aan beroepsprofielen en sedert 2000 ook aan beroepenstructuren. Dat gebeurt volgens een wetenschappelijke methode in een samenwerkingsverband met de sociale partners en de sectoren, en met de onderwijs- en opleidingsverstrekkers. De bedoeling is op die manier informatie te verzamelen over beroepen en competenties over de sectoren heen. Deze informatie dient als basis voor opleidingsinhouden, om jongeren te helpen in studie- en beroepskeuzes, als hulpmiddel voor het HRM-beleid en voor loopbaanbegeleiding of assessment.